

ПАТРИК СУЕЙЗИ & ЛИСА НИЙМИ

Моят танц със живота

ПАТРИК СУЕЙЗИ, ЛИСА НИЙМИ МОЯТ ТАНЦ С ЖИВОТА

Превод: Людмила Верих

chitanka.info

Патрик Суейзи едва ли има нужда от подробно представяне — номиниран трикратно за „Златен глобус“, с главни роли в два от най-любимите филми на всички времена: „Мръсни танци“ и „Призрак“ (познат в България и като „Дух“). Участва в още ред хитови заглавия, след като жертва балетната си кариера заради киното.

През февруари 2008 г. Патрик съобщава, че е болен от рак на панкреаса в последен стадий. Боец по природа, той не позволи на злощастията да го свали на колене. Борбата му с рака бе важна както за многобройните му почитатели, така и за страдащите от болестта по целия свят.

В мемоарите си, които държите в ръцете си, той пресъздава не само личния си сблъсък със смъртта, но и своето детство в Тексас, безбройните битки с неизвестното, спечелването на слава със сериала „Севера и Юга“, пробива с „Мръсни танци“ и „Призрак“, както и драматичния съвместен живот с любовта на живота му Лиса Нийми.

Тази книга е едновременно забавен, вдъхновяващ, но и драматичен поглед зад кулисите на холивудския живот. Бракът на Патрик и Лиса е пътешествие на две съдби, преплетени в едно и достига кулминацията си в трагичната битка с коварната болест, която в крайна сметка надви Суейзи.

„Моят танц с живота“ е ярко откровение за всички, които са били докоснати от магията на актьорския талант на Патрик Суейзи.

*На баща ми — Джеси Суейзи — Големият Бъди, който
ме научи, че истинският мъж е нежен и силен едновременно.*

Патрик

*На Патрик, който прилича на баща си повече,
отколкото предполага.*

Лиса

ПРОЛОГ

В края на декември 2007 г. животът изглеждаше много хубав. Току-що бях завършил снимките на пилотно предаване за новия телевизионен сериал „Звярът“. С жена ми, Лиса, се наслаждавахме на нещо като втори меден месец след дълъг и труден период на болезнено отчуждение. Вълнувах се за новата си работа, новооткриващите се възможности и обещанията на бъдещето.

С Лиса смятахме да прекараме новогодишната нощ в нашето ранчо в Ню Мексико, както предишните няколко години. Но първо се отбихме в Аспен да погостуваме на наши приятели. Там за първи път долових, че нещо с мен не е наред.

От седмица-две имах стомашни смущения, най-вече киселини, рефлукс и усещане за подуване. През целия си живот съм бил с чувствителен стомах, затова не се замислих особено. Напоследък обаче не можех да се отърва от постоянния дискомфорт. Не изпитвах глад, а нахранех ли се, ми ставаше лошо, но тъй като откакто се помня съм доста здрав, реших, че ще ми мине от самосебе си.

В Аспен всички вдигнахме чаши за наздравица с шампанско. Отпих глътка и докато питието минаваше през хранопровода към стомаха ми, едва не се задавих — пареше, сякаш пиех киселина или луга — от острата, изгаряща болка в очите ми избиха сълзи. Никога не бях изпитвал подобно нещо, но не споделих с Лиса, защото не исках да развалям празника. Бях свикнал да игнорирам болката, затова тази вечер просто се отказах от шампанското и спрях да мисля по въпроса.

Три седмици по-късно, през януари 2008 г., научих, че паренето в стомаха ми не е някакво пренебрежимо дразнене. То беше резултат на запушване на жлъчните пътища, причинено от рак на панкреаса — може би най-смъртоносният и нелечим рак, който съществува.

Когато лекарят ми от болница „Сидърс-Синай“ в Лос Анджелис произнесе думите „рак на панкреаса“, ума ми прониза една-единствена мисъл: мъртъв съм. Това беше първото, което ми хрумваше, ако чуех, че някой има рак на панкреаса, и обикновено излизаше истина.

Лекарят ми каза, че шансът да живея повече от два-три месеца не е голям, а аз нямах основание да не му вярвам.

Прочетат ли ти смъртната присъда, през главата ти минават много въпроси, от рода на „Защо аз?“ и „С какво заслужих това?“. След като шокът поизбледнее, трудно е да не те обземе тъга, да не се почувстваш белязан по несправедлив начин. Този първоначален шок бързо се превърна в дъжд от укори и обвинения към самия мен. Сам ли си го причиних? Могло ли е да постъпя по друг начин? Моя ли бе вината?

Първите седмици след диагностицирането, сред водовъртежа от уточнения на лечението и медикаментите, с помощта на Лиса аз се борех да осмисля случващото се. Опитвах се да противодействам на всичките негативни емоции, които ми се струпваха — гняв, мъка, отчаяние — и започнах да си казвам: „Живял съм повече, от които и да било десет души взети накуп. Животът ми беше страхотен. Така че — спокойно!“.

Опитвах се по някакъв начин да приема случващото се, но тогава стана нещо странно. Просто не можех да го приема. Не бях в състояние да допусна тази болест да ме отнесе, преди да съм се подготвил за това. И казах на моя лекар:

— Покажи ми къде е врагът и аз ще се боря с него.

Исках да разбера точно с какво се сблъсквам, така че да мога да се справя с болестта, а не да чакам тя да ме победи. В продължение на година и половина след поставянето на диагнозата се съпротивлявах с цялата си енергия.

Битката с рака е най-голямото предизвикателство и откровение, което някога съм изживявал; тя представлява пътешествие сред емоции, каквито не бях изпитвал. Да се изправиш лице в лице със собствената си смърт — това е най-бързият начин да разбереш що за човек си. От теб се смъкват всички ненужни глупости, разкрива се твоята същност — силните и слабите ти страни, начинът, по който гледаш на себе си. Душата ти.

Така изникват непосилните житейски въпроси: „Има ли Рай? Ще отида ли там? Какъв е смисълът на живота и съдържа ли той нещо повече от моя собствен нарцисизъм? Добре ли живях? Добър човек ли съм?“ Тези трудни въпроси с лека ръка могат да бъдат отхвърлени, ако

тепърва ти предстои целият ти земен път. Но когато си изправен пред собствената си смърт, те изведнъж придобиват напълно ново значение.

Във финала на „Спасяването на редник Райън“ има една сцена, която наистина ме покърти, когато я видях за първи път, а сега ме вълнува повече от всякога. Вече остарял, редник Райън разсъждава на глас дали е живял добре: „Опитах се да живея по най-добрия възможен начин — казва той. Надявам се това да е достатъчно“. Ужасно трудно е да оцениш собствения си живот, да разбереш дали си оставил следа на този свят. Написването на тази книга донякъде беше опит да открия това за себе си.

Не съм от хората, склонни да се забравят в размисли за миналото, но прекараното време с Лиса, в което внимателно се вглеждахме в общия ни живот, наистина ни донесе прозрения. А с оглед на нашето бъдеще то имаше най-вече и пречистващ ефект. Никога не съм мислил, че знам всички отговори и определено не го твърдя и сега. Онова обаче, което разбрах, докато с Лиса извървявахме отново нашия път, е, че независимо от станалото, двамата никога не се бяхме отказвали нито един от друг, нито от мечтите си. Аз съвсем не съм идеален и в живота си съм правил множество грешки. Но ние не се отказваме и това ми дава сили да продължавам напред и днес.

Седя и пиша тези редове в красивото ни ранчо в Ню Мексико, докато слънцето огрява склоновете на планината, и отново си давам сметка, че имам да свърша още много в този живот. Заедно с Лиса ще продължа да се боря и да вярвам. Защото в края на краищата това е най-великият дар, който имаме.

Патрик Суейзи

юни 2009 г.

Докато с Патрик пишехме тази книга, не можех да не се учудвам на нещата, които бяхме вършили и преживели. Изненадах се колко много сме работили през целия си живот, колко целеустремени и всеотдайни сме били. Сигурно се дължи на нашата страст към балета. На вечния ни стремеж към нещо повече, към неспирно усъвършенстване, към невъзможността да оставаме на едно място. Именно този стремеж ни помага много и сега, особено с оглед на изживяването в момента.

Когато обръщам очи назад, иска ми се по-често да съм следвала пословицата „Спри и вдъхни аромата на розите“. Толкова много страхотни, красиви неща са се случили в живота ми, а аз, прекалено заета да вървя напред, не съм им отдавала истинско значение, не съм им се радвала. Днес се чувствам различна — много по-склонна егоистично да се наслаждавам на красотата на деня, на ухаещата грива на любимата ми кобила, на преизпълващата ме любов към моя съпруг.

Веднага след диагностицирането на Патрик почувствах желание да се върна назад и да премахна всички трудности, с които някога сме се сблъскали. Искаше ми се да започнем на чисто, за да може този път всичко да е различно. Можехме да сме по-мъдри, да избегнем безбройните погрешни стъпки, които сме правили, да не пропиляваме толкова много време. Този път щяхме да се смеем повече, да се докосваме повече и просто да се обичаме така, както винаги дълбоко в себе си истински сме се обичали. И разбира се, ако тази мечта можеше да се осъществи, щях да имам шанса да изживеем отново живота си заедно и да се изпълни най-голямото ми желание — да разполагам с повече време за Патрик.

Залавянето ми с тази книга донякъде ми даде паспорт за пътуване в миналото, но не и по начина, по който аз си го бях представяла. То не можеше да удължи времето ми с Патрик, но ми показва, че някои от сътресенията, от които бях искала да се отърва, не изглеждат толкова зле, след като все пак стигаме до отсрещната страна. И те са знак за силата, която двамата заедно представляваме.

Човек си мисли, че когато негов близък получи смъртна присъда, това ще предизвика невероятни прозрения и житейски уроци. Но след диагнозата на Патрик и след като започнах да се възстановявам от чувството, че съм в капана на безкраен кошмар, аз се огледах и не видях никакъв урок. Едва по-късно, докато преодолявах първоначалните мъка и страх, когато изживяха всеки пореден ден и тичах да подготвя всички неща, за които човек едва ли може да се подготви, уроците започнаха да изплуват. Не бих могла да ускоря насилствено тяхната поява. Изникват, когато решат, че те самите, а и вие сте готови.

В идеята да се живее ден за ден има доста мъдрост. И когато ви предстои задълго да бъдете лишени от някого, започва да се случва точно това.

Преди се страхувах от времето — че няма да ми стигне, че няма да е достатъчно, за да свърша всичко, което искам. Сега гледам на всяка изминала минута като на победа. Като на нещо, с което се гордея. Сякаш мога да взема в ръце всичките тези минути; сякаш те са огромна купчина от скъпоценни камъни. Вижте какво имам — още един миг! Целувка, докосване на ръката на моя съпруг, светлина, която струи през прозореца... Всеки от тези скъпоценни камъни ми дава увереност да стоя изправена, да гледам смъртта в лицето и да си казвам „Днес никой няма да си отиде“.

Аз мога да помагам на Патрик — да го напътствам, да го обичам, да следя за лекарствата и калориите му, да го окуражавам или просто да го държа за ръката, когато му е нужно. Но не мога да го спася. И се опитвам да не забравям това. На своя страна обаче имам най-добрия възможен съюзник — самия Патрик. Харесва ми, че е такъв боец. Че е толкова невероятно силен и красив. Той е моето най-добро оръжие срещу ужасната болест.

Няколко години след като Патрик си счупи и двата крака в много опасен инцидент с кон, по време на участието си в снимките на „Писма от един убиец“, бяхме в Ню Мексико. Разхождахме се на чист планински въздух, той беше съблякъл ризата си, за да се радва на слънцето, когато навлязохме в нашата красива петдесетакрова ливада, за да отидем при петте буйни арабски коня. Патрик галеше един от тях по врата, а аз се отдалечих малко по някаква причина. Обърнах се тъкмо навреме, за да го видя как сграбчи гривата на кобилата и се метна на гърба ѝ. Без седло, без юзди, без нищо.

Кобилата и другите коне препуснаха заедно, след миг преминаха в галоп плътно един до друг, а Патрик яздеше в средата без седло през ширналото се поле. Не вярвах на очите си. Не можех да не видя колко щастлив и свободен изглеждаше. Но не можех и да не се ядосам. Беше си счупил краката при езда преди около година. Нима рискуваше да го направи отново?

Конете се натичаха на воля и намалиха ход, а Патрик пъргаво скочи на земята, напълно невредим. Докато крачеше към мен, се усмихна малко глуповато, очаквайки да види дали ще го смърря. Но аз не можех да го направя. Успях само да поклатя глава и с усилие потиснах усмивката си. Това бе мъжът, заболял от рак. Той, както

винаги, препускаше, възседнал своя кон — своя живот. И знам, че ще го язди, докато има сили.

Лиса Нийми

юли 2009 г.

ГЛАВА 1

Беше Хелюин, 1970 г. Тази вълшебна съботна вечер в Хюстън излязох на игрището заедно с моите съотборници от гимназията „Уолтрип“, готов за голям мач срещу съперниците ни от другия край на града — „Лъвовете от Йейтс“. Наточили се бяхме за игра, защото се чуваше, че от трибуните щели да ни гледат скаути — търсачи на спортни таланти от колежа. Тогава нямах никаква представа, че тази вечер ще промени живота ми завинаги.

Учех последна година в „Уолтрип“ и това беше шансът ми да покажа на скаутите на какво съм способен. Лъвовете бяха добър отбор, добре сложени физически и доста агресивни, а трибуните — пълни с гласовити поддръжници, така че сцената изглеждаше готова. Със своите метър и осемдесет сантиметра и 90 килограма не бях типичният едър, борбен футболист^[1], но бях много бърз — вземах сто метра само за десет секунди. Надявах се да играя страхотно и заради седящите по трибуните скаути — семейството ми нямаше достатъчно пари, за да уча в колеж, и една футболна стипендия щеше да свърши работа.

В Тексас гимназиалният футбол не е просто игра, той е по-скоро религия. Има нещо магическо в мириса на прясно окосена трева, във виковете на треньорите, в тропачите с крака запалнянковци и в двайсет и двамата на терена, хванати за ръце и налитащи едни срещу други в първична битка. Харесваше ми съперничеството и физическата страна на този спорт. Когато и да излезех на терена, трябваше да доказвам нещо. Искях да тичам по-бързо, да нападам по-рязко и да удрям по-силно от всички останали.

Но тази вечер удареният най-силно се оказах аз. При едно вкарване на топката в игра посред мача аз я улових и се затичах. Блокировачите бяха пред мен, затова се втурнах към едната странична линия, после се врязах сред най-яките, опитвайки да надбягам тичащите защитници. Но двама от техните здравеняци се хвърлиха към мен с каските напред. Единият към горната част на тялото ми, другият

— към долната. И ме фраснаха точно в мига, когато левият ми крак докосваше земята.

Огъвайки се необичайно, коляното ми изпращя и аз паднах като подкосен. Повечето от връзките в него се бяха скъсали надве, напълно съсипвайки ставата. Но тогава още не знаех това, въпреки че изкрещях от болка, падайки на земята. Знаех само, че макар да чувствах коляното си като пръснато на парчета, искам да стана и да го раздвижа — да покажа, че не са ме контузили, въпреки че беше точно така.

Опитах се да се изправа, но се свлякох на земята — левият ми крак не можеше да понесе никаква тежест. Станах отново, решен да напусна терена, но се свлякох на тревата. Накрая треньорите дотичаха да видят какво става с мен. Единият от тях, прост и груб кучи син, ме погледна и просъска „Много балет, а, Суейзи?“ сякаш балетът, а не двете човешки ракети, изстреляли се върху ми, бяха причинили контузията. Това беше Тексас на мелетата и дори една футболна звезда ставаше обект на присмех, ако случайно се занимаваше и с балет. Изглеждах го със замъглени от болка очи и не казах нищо. Най-после ме вдигнаха, сложиха ме на носилка и ме отнесоха в съблекалнята.

Докато лежах върху една маса, болката в коляното ми започна да намалява, изместена от шока. Това ми се стори достатъчно, за да поискам да продължа да играя.

— Нека да се върна там! — казах на треньора. — Искам да си довърша мача!

— Няма начин — отсече той. — Ти приключи.

Но аз не исках да приема отрицателен отговор.

— Добре съм, кълна се — настоях. — Нека просто да го раздвижа и да се върна на терена!

Колкото и да клатеше глава той, аз не млъквах — трябваше да се върна на игрището.

— Добре тогава! — най-после рече треньорът, ядосан от моето досадно дърдорене. — Върви. Ставай и отивай!

Смъкнах се от масата, но щом кракът ми докосна пода, сякаш някой заби кама дълбоко в коляното ми. То се сгъна, аз паднах на пода и загубих съзнание. Помня как след това чух сирени и видях мигащата светлина на линейката.

Коляното ми беше сериозно увредено и накрая стигнах до операция — първата от множеството, които съм претърпял през

годините. Лекарите възстановиха максимално възможната част от увреденото, след което прекарах три месеца в гипс на целия крак; от това левият ми крак атрофира напълно, а коленната ми става се обездвижи безнадеждно.

За атлетичен и активен млад човек престоят в гипс е труден и болезнен, но е нищо в сравнение с убийствения процес на рехабилитация за раздвижване и освобождаване на увредената тъкан, която се формира в ставата. Коляното ми почти не можеше да се сгъва. Спомням си как лежах вкъщи и слушах майка ми да плаче неутешимо в съседната стая. Мисля, че я чувах да хълца, шепнейки: „Животът му е свършен. Животът му е свършен“. Това ме плашеше. Дали ще бъда в състояние да правя всичко, което съм вършил преди контузията? Или физическите ми възможности са компрометирани завинаги?

Дните ми на футболното игрище явно бяха приключили, но какво щеше да стане с мечтата ми да бъда състезател по гимнастика или да стана професионален танцьор? През всичките осемнайсет години никога не бях поставял под въпрос способността си да направя всичко, за което съм взел решение. Сега за първи път се сблъсках с истинско изпитание. Заради онзи кратък миг на гимназиалното футболно игрище щях да се изправа пред още много изпитания.

Корените на моето семейство са в Тексас и връзката на родителите ми представлява класическа тексаска история на каубой, който се влюбва в градско момиче. Джеси Уейн Суейзи, познат на всички като Бъди, навремето бил шампион по родео, израснал в ранчо край Уичита Фолс. Непретенциозен и умен, той дълги години работел като месар, после се заел със самоподготовка и получил диплома като чертожник. Постъпил на работа в нефтена компания и продължил да учи, изкарал нови курсове и станал машинен инженер. Беше вложил всичките си пари в семейството и най-вече в балетната школа и училището на майка ми.

Майка ми, Патси Суейзи, се занимаваше с хореография и учителстваше; тя е един от основателите на Хюстънския балет. Имаше енергията на балерина, съчетана с желязна сила, и решителността на питбул. Мама бе невероятна, но и много възискателна учителка и ние, децата, работехме упорито, за да получим нейното одобрение;

участвахме в поредица от конкурси, за които въобще не си давахме сметка, че никога не бихме спечелили.

Аз бях второто от пет деца и най-голямото момче. Заедно с по-голямата ми сестра, Вики, започнахме да учим балет при майка ми веднага, щом проведохме. Студиото ѝ, балетно студио „Суейзи“, се превърна в нещо като наш втори дом, в място, където прекарвахме безкрайни часове в размотаване и уроци по балет. Майка ми така и не ни попита дали искаме да учим балет — това просто се очакваше от нас. И нещо повече — очакваше се да бъдем най-добрите. Всъщност майка ми е нарекла Патрик, защото решила, че „Патрик Суейзи“ ще стои добре върху афишите. Аз обаче, също като баща си, минавах с името Бъди или, когато той беше наблизо, с Малкия Бъди.

По-малките ни братя и сестри — Дони, Шон и Бамби — също чувстваха постоянен натиск да изпъкват в онова, с което се занимават. Наричахме го: „да растеш по Суейзиевски“ — почти маниакален стремеж да си най-добрият, да правиш най-много и да си начело във всичко, което опитваш. И двамата ни родители бяха постигнали доста: татко като боксьор е бил носител на Златните ръкавици, а мама — един от водещите капацитети на балетната сцена в Хюстън. Но тук приликата между тях свършваше.

Майка ми беше перфекционистка и очакваше същото от децата си, без значение какво правехме. Това бе нож с две остриета, тъй като нейният натиск ми внушаваше изгарящото желание да съм най-добрият във всичко, но и водеше до почти непрестанното дълбоко чувство за неудовлетвореност. Не можех да бъда всичко, което тя искаше, и с основание — никой не би могъл. Щях обаче да опитвам, докато не умра — черта, която никога не ме напусна.

Баща ми, нежният каубой, беше по-спокоен. Той представляваше скалата, върху която се крепеше нашето семейство, едно трайно и стабилно присъствие в живота ни. В известна степен ние бяхме възпитавани повече от баща си, отколкото от майка си; баща ми, едновременно силен и чувствителен, ми правеше огромно впечатление. Така осъзнах, че да имаш нежна страна не те прави по-малко мъж. Всъщност, това те прави по-добър мъж.

Нямахме много пари, особено когато татко работеше в месарницата, но майка ни се носеше достолепно. Спомням си колко се срамувах, когато една сутрин отивах на черква, а подметката на

обувката ми се беше разпрала и шляпането се чуваше по целия път до пейката. Помня също как съседите ни в Северен Хюстън страняха от нас, защото бяхме „онези, балерините“ — етикет, към който никоой не се стремеше през 60-те. По онова време дори големите градове на Тексас бяха груби, прости, консервативни места — факт, в който се уверих доста добре като млад балетист.

В първия клас на гимназията всички знаеха, че съм балетист, защото участвах в театрални представления и ходех с дълга коса, за разлика от другите момчета в училище. Заяждаха се с мен, наричаха ме „педи“; ядох бой безброй пъти — след всеки тупаник се заричах да им го върна по един или друг начин. Но чак след едно тежко сбиване, когато бях около дванайсетгодишен, баща ми най-после се намеси и ми показва как да се справям.

Бяха ме нападнали едновременно пет момчета и макар да използвах в боя всичко, което знаех, такава ситуация е лоша за всекиго — дадох да разбере, че не ме харесват. Когато се прибрах вкъщи с изподрано и разкъравено лице, баща ми реши, че е време да се науча на ръкопашен бой. С брат ми Дони току-що бяхме започнали да се занимаваме с бойни изкуства, тъй като в търговския комплекс при студиото на мама имаше школа „Черен колан“. Но баща ми имаше друго предвид. Като бивш сериозен боксьор той искаше да се науча да се бия като него. Така освен балет през следващите няколко месеца учих и бойни изкуства, и как да се боксирам.

Щом реши, че съм готов, баща ми ме закара до училището. Влязохме в кабинета на треньора по футбол и татко каза:

— Искам да извадите онези момчета от класните им стаи, за да уредим нещата.

Когато поясни, че смята да ме изправи отново срещу онези побойници, треньорът Калахан направо зяпна. Само преди няколко месеца те ме бяха размазали, а сега баща ми искаше да ги покани пак да ме смелят.

— Но този път няма да са петима срещу един — рече баща ми. — А един на един, както е честно и почтено.

Трябваше известно убеждаване, но времената тогава бяха други и треньорът Калахан все пак прие, че от възпитателна гледна точка не е зле да викне момчетата, да ни пусне в бараката за вдигане на тежести до футболното игрище и да ни остави да се млатим. С баща ми се

отправихме натам. Треньорът и петте момчета вече ни чакаха. Баща ми носеше два чифта боксови ръкавици, но когато първото момче и аз се приготвихме за тупаника, той ги остави настрана и рече:

— Хайде, давайте! Нямаме нужда от ръкавици.

— Чакайте — обади се треньорът. — Не може така, г-н Суейзи!

Баща ми беше нежна душа и рядко повишаваше глас, но гневът не му бе чужд и той го показва.

— Хайде, давай! — каза ми той, а после се обърна отново към треньора. — Бъди заслужава шанс да направи на тези момчета същото, което те му сториха — изсъска той с пламнали от гняв очи. — Нали се имат за много печени? Сега да ги видим.

Не отричам, че се боях. Баща ми явно смяташе, че съм достатъчно як и толкова ме бива, че да мога да се справя и с петимата. Докато се канех да се нахвърля върху първия, почувствах адреналинът ми да се покачва — не защото се боях от болката; не исках да разочаровам баща си. Но сетивата ми се изостриха, сърцето ми започна да бие по-бързо и осъзнах нещо: можеш да победиш страха, като го накараш да работи за теб. Така и направих. В онзи ден натръсках и петимата, един след друг. И докато поредният напускаше бараката окървавен и изподран, забелязвах по лицето на баща ми да проблясва гордост.

Това не реши проблемите ми в училище — всъщност, щом се разчу, че аз съм новият „побойник“, всички поискаха да мерят сили с мен. И тъй като тогава свирех на цигулка, „побойникът“ стана още по-примамлива мишена с пачките си за балет в задния джоб и калъфа с цигулка в ръка. Наложих ми се още доста пъти да се бия с момчета от училището, но никога не забравих урока на баща си да превръщам страха в предимство — урок, който ми служи добре през целия ми живот.

Баща ми ме научи да се бия, но ми преподаде и две железни правила — кога и как да се бия.

— Бъди — казваше ми винаги той, — ако някога те видя пръв да започнеш търкал, ще ти сритам задника. Мерна ли те да не довършиш боя, ще те постигне същото.

Ако съм научил нещо от баща си, то е, че невинаги можеш да побеждаваш, но никога не бива да се предаваш. И след онзи ден в бараката за вдигане на тежести нито веднъж не наруших това правило.

Когато бях около десетгодишен, се качих на покрива на двуетажна къща, която строяха на нашата улица.

— Ей! — провикнах се към майсторите долу. — Колко ще ми дадете, ако скоча оттук?

Мъжете вдигнаха очи и видяха на ръба на покрива кацнало жилаво момче с ръце на хълбоците. Единият поклати глава:

— Искаш да ти дадем пари, за да скочиш от покрива и да си строшиш проклетия врат, така ли? — викна ми той.

— Колко? — настоях аз. — Хайде де!

— Ще ти дам двацет и пет цента — отвърна мъжът, а останалите се изкискаха злорадо.

— Дай петдесет цента и ще го направя! — отвърнах.

Онзи кимна и махна с ръка:

— Е, давай тогава!

Това беше очакваният миг. Всички впериха очи в мен, кръвта ми закипя и аз скочих от покрива — право върху купчината пясък, с който бъркаха цимента. Щом паднах, се изтърколих няколко пъти от инерцията и се изправих на крака. Мъжът неохотно извади няколко монети от джоба си и ми ги подаде.

Сигурно съм им се видял смахнат, но аз през цялото си детство тичах, скачах и летях във въздуха. Знаех как да падам и как да се търкалям и затова се подвизавах наоколо, без да се боя от нищо. След гимнастиката и уроците по балет познавах тялото си отвън и отвътре и знаех точно на какво е способно.

Щом по-малкият ми брат Дони порасна толкова, че да тича с мен, двамата започнахме да бродим из близките до дома гори без всякакъв страх. Винаги съм харесвал герои като доктор Савидж и Тарзан — не свръхгерои с изключителни качества, а обикновени хора, които с усилие на волята постигат необикновени неща. Аз играех Тарзан, а Дони — Чита или Бой, в зависимост от моето настроение. Люлеехме се по плетеницата от лози, висящи от дърветата зад нашата къща, облечени в нарочно пригодени Тарзански костюми: стари плувни костюми с колан на кръста и парче плат, изрязано като препаска. Не едно от момичетата в квартала зяпваше, когато

атрибутите ни — „скъпоценностите“ на семейство Суейзи, прелитаха над главата ѝ.

Док Савидж беше мой любим герой не само заради физическата си смелост и неукротимост, но и заради ренесансовата си човечност. Той можеше да е всичко — изследовател, учен, изобретател, експерт по бойни изкуства и майстор на дегизировката. Искях да съм като него, да ме бива в абсолютно всичко. Когато не прелитах от клон на клон, не скачах от сгради и не тичах из гората, седях в нашата къщичка на дървото с химическия комплект и се опитвах да изобретя съвършената ракета.

През шейсетте космическата надпревара с руснаците бе в разгара си и моделирането на ракети представляваше най-новото и страхотно момчешко хоби. Направих и изстрелях няколко модела ракети, но после реших да отида още по-напред, приготвяйки собствено гориво. Докопах малко цинк на прах и сяра и започнах да ги смесвам като някакъв побъркан учен. За съжаление внимавах толкова, колкото може да внимава едно тринайсетгодишно момче, което съвсем не е достатъчно. Бутнах бунзеловата горелка право върху сместа от цинк и сяра и в мига, когато очите ми станаха големи колкото чинии, разбрах, че трябва да се махна от къщичката на дървото.

Само броени секунди ме деляха от запалването на сместа — точно, отколкото се нуждаех, за да излети от вратата, да се свия и да се изтърколя далече от опасността. Експлозията беше оглушителна. Къщичката полетя нагоре в пламъци, а аз гледах талазите дим и си мислех: „Е, просто ще трябва да построя друга ракета“. Нямах представа на каква опасност се бях изложил — можех да се нараня, дори да загина. Като повечето тийнейджъри и аз се чувствах непобедим — чувство, което щеше да продължи далеч след младежките ми години.

От една страна, бях дивакът в гората, а от друга, продължавах да уча балет, гимнастика и цигулка и да участвам в мюзикъли. Прекарвах много часове в студиото на майка ми, учех, потях се и се стремях да стана най-добрият балетист, появявал се някога в Хюстън. Обичах мощта и грациозността на балета и самите физически усилия, които той изискваше.

Майка ми видя, че имам талант, и макар да ме оставяше да си играя в гората и да се мятам неудържимо наоколо, наистина наложи

някои правила, за да ме опази жив. Сред най-омразните ми беше това, че не ми позволяваше да имам мотор. Двама от нейните чичовци полицаи бяха загинали в катастрофи с мотоциклети. Затова се плашеше до смърт, че може да наруша правилото и да се убия, или като много тийнейджъри в Тексас да се отклоня от правия път, да посегна към дрогата, към алкохола или пък да ме изчукат.

— Ако някога те видя върху мотор — казваше ми тя, — ще го насека с брадвата.

Майка ми бе силна и по ирландски бързо ѝ кипваше — усещал съм неведнъж замах на ръката ѝ. Затова знаех, че е способна да го направи.

Но исках мотор повече от всичко на света и реших, че щом тя не иска да ми купят, ще си го направя сам. Първо взех рамка от един стар велосипед, заварих в долната ѝ част един четириъгълник и към него прикачих широки гуми. След това откраднах мотора от косачката на баща ми и го монтирах върху рамката. Щом свързах мотора със зъбното колело, вече имах домашно изработена моторетка. Тя не се движеше много бързо и това беше добре, тъй като единствените спирачки бяха моите две обувки и натиска върху предното колело.

Карах моторетката, докато майка ми и баща ми ги нямаше вкъщи — кръстосвах целия квартал. Щом успеях да сваля мотора от косачката и да го върна на място, преди да се приберат, всичко беше наред. Но, разбира се, един следобед майка ми се прибра по-рано и ме хвана. Точно както се бе заканила, тя подхвана моторетката с брадвата, като изпочупи не само велосипедната рамка, но и мотора от косачката на татко. Така загазих здравата и пред двамата си родители, макар да подозирах, че баща ми тайно се възхищава на проявената от мен изобретателност. Но това се оказа последната ми моторетка за доста време напред.

* * *

В началните и горните класове на гимназията продължих да се занимавам с нещата, които обичах: спорт, музика, балет, гимнастика, бойни изкуства, ветроходство, кънки и скокове във вода. Освен това бях горд бойскаут и се издигнах до ранга „Орел“ — получавах отличия

за всичко, с което се захванех. В игрите на Тарзан с Дони се упражнявахме да хвърляме ножове, откъдето се появи трайната ми страст към хладното оръжие. В решимостта си да стана като Док Савидж исках да опитам и да овладеем всяко възможно умение.

Състезавах се в бягане, плуване, каране на летни кьнки, тренирах скокове във вода и всичко това ми се отдаваше с лекота, благодарение на тренировките по гимнастика. Но мястото, където можех да спечеля истинското уважение на спортистите, беше футболният отбор на „Уолтрип“; с моята бързина и гъвкавост там можех да съм много добър във всички фази на играта — като нападател, защитник и в специално формираните отбори; дори бях обявен за полузащитника на града. Не ми харесваше атмосферата във футболните съблекални, но обичах да показвам пред хората на какво съм способен на терена.

Въпреки казаното дотук приоритет номер едно в нашето семейство винаги бе сцената. Балетът, хореографията и обучението бяха смисълът на живота на майка ми — аз бях нейното златно момче, синът, който ще осъществи мечтите ѝ. Като дете, в началните и последните класове на гимназията, участвах в неизменните летни мюзикъли — „Звукът на музиката“, „Джипси“, „Музикалният човек“ — непрекъснато подобрявах уменията си да пея, да танцувам и да играя на сцената. Полагах големи усилия да бъда съвършеното златно момче. А майка ми винаги ме отрезвяваше и ме подтикваше да давам още и още от себе си, да бъда още по-добър.

Всички тези усилия ми се отплатиха по-късно, когато като тийнейджър получих предложения за стипендия в балет „Джофри“ и в Американския балетен театър в Ню Йорк. Но аз ги отказах, като вместо това реших да уча при майка си и да танцувам в основаната от нея Хюстънска компания за джазов балет. Така щях да бъда на разположение за тренировките по летните спортове. В този момент не бях сигурен, че искам да стана професионален балетист. Всъщност, не ми се струваше никак лесно да реша какво точно искам да правя, защото имах голям избор. Гимнастика? Балет? Спорт? Как бих могъл да реша кое да бъде?

Но после дойде онази съдбоносна вечер на Хелоуин и травмата, заплашила с катастрофа всички тези мечти. Легнал, с гипсиран отгоре до долу крак след операция на коляното, единственото, за което можех

да мисля, беше: „Ще мога ли да се върна след тази травма? Ще бъда ли способен да правя всичко като преди?“.

Не мина много и имах отговора: „Да, ще мога и ще го правя, защото така трябва!“. За провал не можеше да става и дума и отказах подобна мисъл да се върти в главата ми. Нямаше значение колко усилия се налагаше да положа, нито колко болка щях да изтърпя. С помощта на волята си щях да успея. Тогава за първи път, но далеч не за последен, със силата на волята си щях да преодолеем една невъзможна ситуация.

Щом ми свалиха гипса, започнах отново да тренирам крака си — вдигах тежести, разтягах го, тичах, балансирах и по всякакъв начин се опитвах да го върна във форма. Вече учех в последния срок на гимназията и следващата ми стъпка зависеше от бойната ми форма. Бях получил стипендия по гимнастика за колежа „Джуниър“ в Сан Хасинто, на около час път от Хюстън, и реших да не се отказвам от нея.

През цялата пролет и лятото правих рехабилитация на коляното и през септември вече тренирах всекидневно с отбора по гимнастика на Сан Хасинто. Коляното още ме болеше, бързо се подуваше след усилено натоварване, но скоро започнах да правя всичко като преди травмата. Целта ми бе да се състезавам на Олимпийските игри и моят треньор Пат Йегър ми каза, че мога да опитам. Той бе тренирал американския женски отбор по гимнастика и беше член на Олимпийския комитет по гимнастика за мъже, така че познаваше добре световните постижения в този спорт.

Тогава нямаше как да го знам, но най-хубавото от това, че коляното ми възвърна формата си, не беше участието в Олимпиадата, нито пък нещо, свързано с гимнастиката. Оказа се, че най-хубавото е възвръщането на балетната ми форма — можех да продължа да репетирам и да участвам в представленията на студиото на майка ми, сяло се вече с Хюстънския музикален театър. И тъй, аз се озовах там точно в момента, когато на репетиции започна да идва едно особено петнайсетгодишно момиче с дълга руса коса.

---

[1] Става въпрос за американски футбол. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА 2

Забелязах Лиса Хаапанийми веднага заради гъвкавата ѝ балетна стойка, дългата руса коса и безразличието, с което преминаваше покрай мен. За разлика от останалите момичета, тя обикновено се държеше така, сякаш ме няма в стаята, и никога не ме гледаше в очите. Затова един ден, когато беше наблизко, реших, че е време да привлека вниманието ѝ. Протегнах ръка, ощипах я по задника и рекох: „Здрасти, сладур!“. Тя се обърна и ме изгледа така, сякаш съм пръднал в църквата.

В своя защита ще кажа, че бях израснал в студиото — щипех момичетата и флиртувах с тях още по времето, когато ръстът ми не надвишаваше метър. Но Лиса се различаваше от другите момичета. Тя знаеше кой съм, бяха ѝ казали, че съм нещо като Казанова. И още, че при влизането ми в някоя стая таванът трябва да се повдига, за да се побере главата ми, толкова била голяма.

Истината е, че бях имал няколко гаджета и обичах да излизам с момичета, но най-често нещата не надхвърляха обикновен флирт. Никога не се бях влюбвал, но вече бях преживял една нещастна любов по типичния за тийнейджърите мелодраматичен начин — естествено, към „по-възрастна жена“, на име Дикси, която, когато бях на тринайсет, видях да се целува с друг. Тогава се скъсах да рева и дори се зарекох никога да не се влюбвам, въпреки че още не знаех нищо за любовта.

Лиса се оказа права — аз бях фръцльо, но всичко идваше от несигурността, за която не си давах сметка. Знаех да говоря само за нещата, които постигам. Опитвах се да се включа в младежкия олимпийския отбор по гимнастика! Бях звезда от сцената в Хюстън! Тичах по-бързо и удрях по-силно от всяко момче в града! Никога не съм мислил, че хората ще ме харесат заради мен самия; винаги съм смятал, че трябва да ги спечеля.

Когато срещнах Лиса за втори път, опитах да направя точно това, но търсеният ефект не се получи. По време на прослушване за един

мюзикъл, който се поставяше от Хюстънския музикален театър, забелязах, че Лиса гледа заедно с още няколко момичета, и реших да се поизхвърля. Изпах песента с възможно най-голямо вдъхновение, а после приключих със спонтанен пирует. Лиса и останалите момичета просто опулиха очи.

Тя бе пълна моя противоположност — тиха, вгълбена и тайнствена: никога не бях срещал момиче като нея. В Хюстън през седемдесетте човек можеше да е сърфист, наркоман или псевдокаубой. Лиса минаваше за човек от втората категория, но макар от време на време наистина да попушваше трева, репутацията ѝ по-скоро се дължеше на факта, че хората не я разбираха. Повечето момичета в Хюстън не изглеждаха тихи и самовгълбени; те имаха бухнали коси и съответстващи на тях характери. Лиса беше от финландски произход — хладни, руси, самоуверени хора — от петимата ѝ братя никой не би се зарадвал, ако Казанова — Бъди Суейзи — се опита да сваля малката им сестричка.

През есента на 1971 г. постъпих в колежа в Сан Джасинто със стипендия по гимнастика, но все още живеях вкъщи, като всеки ден шофирах по около трийсет мили до кампуса. Когато не бях на лекции или не тренирах с отбора по гимнастика, стоях в студиото на майка ми или на ледената площадка в Хюстънската галерия. Като малък се състезавах на летни кьнки и сега ми харесваше да се усъвършенствам като кьнкьор на леда. Дори започнах да работя в двойка с партньорката ми Каролайн. Но имаше и друга причина да желая да ходя на ледената пързалка — понякога мярвах Лиса да се навърта около Галерията.

Виждах я да идва и да си тръгва със своите приятели, да се отделя понякога с някое момче, за да пушат на паркинга, или да скача в неговата кола и да обикалят наоколо. Въпреки че беше руса и красива като мажоретка, минаваше за „лошо момиче“, най-вече защото не бе лесно да я опознае човек.

Но когато постъпи в Гимназията за сценични и визуални изкуства, Лиса откри балета. Отначало не се интересуваше от него толкова, колкото от театъра — записа балет само защото трябваше да учи и втора дисциплина. Но за своя изненада се влюби в танца и до пролетта на първата си година вече беше решила да стане

професионална балерина. Хвана се на работа в парфюмерията на другия край на ледената пързалка, за да събере пари и да се премести в Ню Йорк. И затова вместо да я мяркам да пуши наблизко, вече я срещам, когато отива или се връща от работа с ново изражение на целеустременост върху лицето. От време на време „случайно“ се отбивам да поговоря с нея и да разбера какво става.

Аз също имах своята мечта — да вляза в отбора по гимнастика за Олимпиадата; за целта тренирах дълги часове в Сан Джасинто. Но през първата година в гимназията тази моя мечта се сгромоляса; толкова пот, сълзи и усилия да възстановя коляното си след футболната травма за миг се оказаха напразни.

Случи се на едно състезание, докато загрявах на халките. Това беше най-силният ми уред, най-вече защото не трябваше да се тревожа за коляното си, освен когато се приземявах — успехът зависеше почти напълно от силата на ръцете ми и от торса.

По време на състезания някои от момчетата загряваха много продължително, като на практика изиграваха целите упражнения. Аз обаче обичах да печеля малко психологическо предимство — само пристъпвах до уреда, изпълнявах идеално един елемент и после уверено се оттеглях от състезателното поле. Това беше обичайното ми загряване и обичах този момент — знаех, че противниците ми ме гледат как се оттеглям, без въобще да ми пука, след като съм показал един перфектно изпълнен елемент.

Пристъпих към по-ниските халки и направих стойка с главата надолу с опънати пръсти на краката и стегнато тяло. В стремежа си да удържа идеалната стойка, за част от секундата забравих, че съм на по-ниските халки, а не на високите, които висяха на около метър по-нагоре във въздуха. Така, след като демонстрирах този елемент, тръгвайки да скачам, реших, че разстоянието между мен и подът е по-голямо, отколкото всъщност беше. Направих идеално приземяване със завъртане като за високите халки, но се строполих върху тепиха, забил и двата си крака в пода.

Заслепяваща ме болка прониза цялото ми тяло и разбрах, че пак съм наранил същото коляно. Чувствах се ужасно на състезателното поле; съзнавах, че съм се контузил и че контузията се дължи на глупава грешка.

За втори път за две години ме чакаше операция, гипс и рехабилитация. Няколко дни бях толкова смазан, че просто не можех да сдържам сълзите си. Нямах сили да го понеса, да не мога да тичам, да скачам, да танцувам. Не можех да понеса несигурността дали отново ще мога да правя всичко това. Затова, както беше станало и първия път, отново се зарекох, че каквото и да се случи и колкото и да е трудно, ще възвърна формата си на танцьор.

Продължих да уча в Сан Джасинто и колкото повече време прекарвах далеч от дома, толкова повече разбирах, че светът е голям и чака да бъде опознат. Дори да не успея да стана олимпийски гимнастик, съществуваха милион други неща, които ме интересуваха. Да, гимнастиката беше старата ми мечта и мисълта, че съм пропуснал шанса си да я осъществя, бе адски болезнена. Но някак си инстинктивно знаех, че когато една мечта умре, трябва да потърсиш нова. Най-нещастни на този свят са хората, които не могат да се възстановят, след като са изгубили мечтата си, защото животът им губи смисъла си. Нямаше да позволя това да се случи с мен. Това проникновение щеше по-късно да спаси живота ми.

Отново се изправих пред въпроса какъв искам да стана. Кой е Патрик Суейзи и какво може да предложи той на света? Все още исках много — да танцувам, да карам кънки, да пея, да играя. Също така исках да стана пилот и научих, че ако завърша след две години в Сан Джасинто и получа диплома за пилот, бих могъл да постъпя в армията, а оттам — в авиационното училище. Известно време смятах да направя точно това, въпреки че на другия край на света бушуваше войната във Виетнам, чиито джунгли поглъщаха младежи като мен и ги връщаха вкъщи променени, ако изобщо ги връщаха.

Скоро обаче осъзнах, че стремежът ми към сцената е прекалено силен, за да мисля за каквото и да било друго. Отново се заех с рехабилитация на коляното и репетиции в студиото на майка ми, възстановявайки своята сила и гъвкавост, с цел да участвам в нови представления. И разбира се, репетициите ми в студиото означаваха, че ще виждам Лиса, за която мислех все повече и повече.

Все така ме интригуваше това тайнствено, красиво момиче, но тя се държеше както винаги хладно към мен. После дойде моментът, когато танцувахме заедно на сцената. И изведнъж всичко се промени.

През 1972 г. участвахме с класически балет на забава на началните класове от гимназията. С Лиса разучихме и репетирахме паде-дъо-то от балета „Раймонда“. Точно преди да излезем на сцената, аз я целунах по бузата за късмет, но това не беше вълшебният момент. Вълшебството стана, когато тя ме хвана за ръката, за да започнем танца, и очите ни се срещнаха.

Имах чувството, че електрически ток изведнъж прониза тялото ми. Вгледах се в очите ѝ — сякаш я виждах за първи път. Движехме се като едно цяло и дълбоко в душата си усетих вълнение. Мигът беше мимолетен, но аз никога не го забравих. След като изпълнението свърши, не ѝ споменах за случилото се — боях се, че само аз съм изпитал това чувство.

Скоро обаче отново бяхме определени да си партнираме за друго изпълнение — там имаше опасност моите чувства към нея да станат видими. Бяхме в студиото на майка ми и репетирахме по-авангарден балет с някои доста провокативни движения. В един момент аз трябваше да положа Лиса на пода и после да легна върху нея. Е, можете да си представите как ми се отрази това — на мен, здрав, двайсетгодишен младеж в трико.

Хореографията изискваше да лежим така доста дълго време. Аз изпитвах срам и не смеех да я погледна в очите, но тогава за първи път усетих как мирише. А тя ухаеше хубаво. Когато дойде време да се вдигна, изпитах страх, че някой ще забележи „първичните ми вълнения“ и бързо се обърнах да поправя гетите си. Излишно е да казвам с какво нетърпение очаквах следващата репетиция.

Вече беше ясно, че наистина я харесвам, затова направих следващата стъпка и я поканих на среща. Но когато започнеш да харесваш така някого, който ти е бил приятел, ставаш срамежлив и аз не правех изключение. Изведнъж не знаех как да се държа, когато съм край нея. За щастие, тя прие и излезе с мен на няколко срещи, но те не минаха особено романтично.

Първо се появявах пред дома ѝ и един от петимата ѝ високи, силни, скандинавски братя отваряше вратата. Той ме подлагаше на разпит — къде ще вода Лиса? В колко часа ще я върна? Най-после тя излизаше и можехме да тръгнем. Ходехме на вечеря и водехме странни разговори, състоящи се главно от следното: аз ѝ разказвах колко съм страхотен, а тя видимо въобще не се впечатляваше. Просто нямах

представа как се говори на момиче, нито пък на друг човек. Знаех само, че я харесвам, и исках и тя да ме хареса. Нямах никаква идея какво да направя, за да се случи това.

Тъй като времето ми в Сан Джасинто изтичаше, изглежда въобще нямаше да имам възможност да опитам. Докато умувах каква да бъде следващата ми стъпка, получих покани да се включа в турнетата на спектаклите „Празник върху лед“ и „Парадът на Дисни“. Обичах кънките и участието ми в едно от ледените представления щеше да означава партньорство с великолепната Рулана Ролен. Но обичах и балета, а още повече — идеята да играя Красивия принц. Затова въпреки продължаващите проблеми с коляното, подписах да се включа в пътуващата компания на „Парадът на Дисни“ за турнето им из САЩ, Канада и Латинска Америка. Настъпваше времето да видя света.

„Парадът на Дисни“ представляваше огромно пътуващо шоу с десетки танцьори и невиджан сценичен декор. Играехме на арени и колизеуми с богати завеси от синьо ламе, дворец с кули в реални размери и гигантски яйцевиден екран, показващ приказки като „Снежанка“, „Фантазия“ и други класики на Дисни. Вълнувах се, защото за първи път щях да танцувам извън Хюстън и да посетя места, за които бях чел само в книгите.

Танцьорите получаваха по 125 долара седмично, което ми изглеждаше много, особено след като разноските се деляха между двама, трима или четирима. Повечето танцьори бяха жени, а сред малцината мъже нормалните бяха още по-малко. Така моите възможности за успех сред жените се оказваха направо неограничени.

За съжаление все още не знаех как да общувам с жените, както и с всеки друг. Говорех като егоцентрично магаре, защото не преставах да дрънкам за себе си. Първо на първо, коляното ми продължаваше да се подува, а след всяко представление ставата болеше от усиленото натоварване в шоуто. Специално един танц — руският казачок, където се изпълняват многократно дълбоки клякания със скръстени ръце и махове на краката — ми причиняваше безкрайни проблеми. Накрая във всеки град бях принуден да ходя в болницата, за да ми правят пункции

на коляното. И колкото повече ме измъчваше коляното, толкова повече не спирах да бърборя за него.

Но след като първоначално отблъснах почти всички с непрекъснатото си дрънкане, хората разбраха, че всъщност не съм егоцентрик, а просто съм неуверен. И след известно време започнаха да ме приемат, дори да се сприятеляват с мен. Накрая по време на турнето спечелих купища приятели и започнах да разбирам, че не е необходимо непрекъснато да действам в такава посока, защото по този начин просто ги отблъсквах. Като кутре, което се учи да не дъвче, каквото види, аз се отучих да говоря постоянно за себе си.

Започнах да излизам с една жена, която участваше в шоуто — хубава блондинка с репутацията на царица на купона. Беше доста дива, от онези момичета, които си търсят белята, и отначало ме привлече с опасното си поведение. Част от мен искаше да провери дали мога да я спечеля, но след като успях, разбрах, че тя съвсем не е жената на моите мечти. Звучи старомодно, но аз наистина вярвах в Снежанка и Красивия принц — исках да намеря половинката, с която да потегля към залеза и да споделя живота си. Дори не съм сигурен, че тогава съм си давал сметка, но подсъзнателно сравнявах всички срещнати с Лиса.

Междувременно Лиса се беше върнала в Хюстън заради някакви свои проблеми. Не можеше да спи и безсънието ѝ се влоши дотолкова, че трябваше да напусне гимназията. Винаги ѝ е било трудно да се адаптира и с появата на пълзящата депресия тя се чувстваше още по-отчуждена. Това беше началото на така наречения от нея по-късно „син период“.

В дома ѝ нещата също не изглеждаха розови — родителите ѝ много се караха и това се отразяваше върху цялото семейство. Стигна се дотам Лиса да лежи нощем будна от страх. В емоционално отношение домът ѝ престана да бъде сигурно място и тя започна да изпитва непреодолимото чувство, че ако излезе от стаята си посред нощ, ще бъде изядена от вълци. Това не беше рационален страх, но за тийнейджърка, почувствала, че е лишена от безопасно място, периодът изглеждаше неспокоен. Накрая реши да напусне дома на родителите си, поне докато нещата се поуталожат. И тъй един ден в студиото Лиса попита майка ми дали може да дойде да живее у нас за известно време.

Майка ми, способна на изключителна строгост към собствените си деца, обожаваше Лиса. Първо, защото беше започнала да танцува невероятно късно — никоя сериозна балерина не го прави, като Лиса, в тийнейджърска възраст. Но Лиса бе толкова категорична и надарена, че майка ми вложи цялото си умение на учител и наставник, за да ѝ помогне да се справи. На петнайсет години Лиса промени коренно живота си и взе съзнателното решение да се заеме сериозно с балет. Беше престанала да пуши трева и работеше в студиото на майка ми седем дни седмично — дори получи ключ от нея, за да се упражнява, когато там няма никого.

Отдадеността на Лиса трогваше майка ми, която, от своя страна, стана неин ментор — одобряваше напредъка ѝ и я подкрепяше емоционално. И когато Лиса попита може ли да дойде в дома на Суейзи за две седмици, майка ми се съгласи без никакво колебание.

Лиса остана у нас няколко седмици и се случи така, че почти през цялото време си бях вкъщи. По-рано, още преди истински да познава Лиса, майка ми беше казвала: „Бъди, не искам да ходиш с Лиса. Тя не е за теб“. Но после видях как Лиса се превърна в сериозна балерина и отношението ѝ стана по-различно. „Бъди — каза ми отново тя — не искам да ходиш с Лиса. Не искам да ѝ пречиш“.

Майка ми не знаеше, но привличането между мен и Лиса от известно време се засилваше. През всичките месеци тя изглеждаше безразлична, но излезе, че също се е интересувала от мен. Просто бе срамежлива и прикриваше отношението си под маската на безразличие. През двете седмици на престоя ѝ у нас обаче използвахме всяка минутка, за да бъдем заедно. Когато майка ми се намираше в кухнята, ние отивахме в трапезарията зад летящата врата, за да се целуваме. След като всички в къщата си легнеха, промъквахме се в дневната и се натискахме на дивана. Все още не бяхме гаджета в буквалния смисъл, но Бога ми, ние не можехме да се наситим един на друг.

Всъщност аз се срещах с други момичета и в деня, когато Лиса дойде да живее у нас, имах уговорка с момиче на име Мими получи се известен конфуз. Вики Едуардс, дъщерята на губернатора на Луизиана, Едуин Едуардс, беше заминала извън града и ми бе оставила своята корвета. С такава страхотна кола на разположение аз бях поканил Мими да излезем в онази съботна вечер, за да отидем на Хюстънското

родео. Но следобеда, когато Лиса дойде, майка ми очакваше да заведе и нея на родеото.

Корветата, разбира се, беше двуместна, така че Лиса седна отпред, а Мими се вмъкна между нас на тясната конзола. Беше хубавичка, но до голяма степен възмущаваше онова, на което с Лиса се присмивахме — хюстънско момиче с огромна коса и тежък грим. За мое притеснение по пътя към родеото тя непрекъснато ме гъделичкаше по ухото и ме целуваше, а Лиса седеше безмълвна. Чувствах се неловко и макар за всеки да беше ясно, че Лиса е единственото момиче, което искам да впечатля, аз все още не си давах сметка какво означава тя за мен.

Когато времето ми с „Парадът на Дисни“ изтече, трябваше да реша какво ще правя по-нататък. След голямото натоварване в шоуто коляното ми бе съсипано и се надявах да остане време, за да го лекувам. Но съдбата се намеси — получих стипендия за обучение в балета „Харкнес“ в Ню Йорк.

Турнето с „Парадът на Дисни“ ми помогна да осъзная колко дълбоки корени в душата ми е пуснал балетът. Нещата, които обичах да правя, далеч не можеха да ми дадат усещането, което ми даваше той — чувство за пълна емоционална и физическа свобода; сякаш духът полита едновременно във всички посоки. Трудно е да се изразят с думи радостта и удовлетворението, които донася танцът. Знаех само, че искам винаги да танцувам. А „Харкнес“ беше моят шанс да го правя професионално, на най-високо ниво.

Майка ми, която непрекъснато ме насърчаваше като млад балетист, не искаше да приема стипендията. Тя беше наясно, че балетът е най-трудното изпитание за една коленна става, а компания като „Харкнес“ със сигурност щеше да изисква от мен абсолютния максимум. Майка ми не желаше да бъде подложен на това, но в същото време не искаше да опитвам нещо, в което, според нейната преценка, няма да съм най-добрият.

Разбира се, най-сигурният начин да накарате Патрик Суейзи да се заложи за някаква работа е като му кажете, че няма да успее. Мислите, че няма да мога да танцувам в една от най-големите професионални балетни компании в света, така ли? Стойте и гледайте!

И тъй, напълних два куфара и се приготвих да замина за Ню Йорк. Край — Бъди Суейзи поемаше към ярките светлини и големия град! Вълнувах се от шанса да изпробвам способностите си сред най-добрите балетисти в бранша. И знаех точно с кого искам да прекарам последната си вечер в Хюстън — с Лиса.

Поканих я на вечеря в „Сен Мишел“, изискан френски ресторант в града. Ядохме ескарго (охлюви) и бърбихме сигурно часове. Заедно вече се чувствахме все по-добре и с лекота говорехме за балета, живота и привлекателното бъдеще, което ни очаква. В края на вечерята тя ми даде една петдесетцентов монета. „За късмет“ — рече и я сложи в ръката ми.

Аз ѝ подарих счупен часовник с Мики Маус, който бях купил по време на „Парадът на Дисни“.

Още не осъзнавах, че се влюбвам в Лиса, но бях сигурен, че тя е човекът, с когото бих искал да живея. Онази вечер ѝ подарих картичка, която тя продължи да пази през всичките тези години. Текстът ѝ дава добра представа какво съм изпитвал към нея:

Лиса, наистина не мога да изразя колко много започна да означаваш ти за мен за толкова кратко време като приятел и човек, на когото истински държа. Помни щастието, което споделихме, и се надявам да разбереш, че не искам то да има край! Много ще ми липсваш и често ще мисля за теб. Работи упорито над балета, аз ще правя същото и един ден може би...

Сърцето ми ще се слее с твоето.

Бъди

Беше вълшебна нощ, поне докато не оставих Лиса в дома ѝ и не потеглих към къщи. Пътувах през предградието Бел Еър и съзрях в огледалото за обратно виждане полицейска кола с пуснати светлини. Стомахът ми се сви. Срокът на регистрационните табели на колата ми бе изтекъл и бях сложил табелите от камиона на баща ми. Полицията ме спираше, защото след направена проверка бяха разкрили несъответствието.

Полицията в Бел Еър се славеше с проклетията и агресивността си и в онази вечер наистина го доказа. След като ме спряха, аз се опитах да обясня защо съм разменил табелите, но полицаите не искаха и да чуят. Те ме закопчаха за една ограда, претърсиха ме и ме вкараха в колата си, за да ме отведат в полицията. Оказах се арестуван.

Прекарах половината нощ в затвора, докато баща ми не дойде, за да ме освободи срещу откуп. Той обаче нямаше в себе си достатъчно пари, нито наблизко успя да намери банкомат. Затова прерових джобовете си и дадох на полицията останалите си пари, в това число и щастливата монета от Лиса.

Арестуване и затваряне в затворническа килия определено не беше голямото изпращане, за което мечтаех. Но на следващия ден все пак потеглих, кръстосал пръсти с надежда в Ню Йорк да имам по-голям късмет, отколкото последната вечер в Хюстън.

ГЛАВА 3

Първото ми жилище в Ню Йорк се намираше на Седемнайсета улица Запад, номер 45. За разлика от днешния чист, модерен квартал, през седемдесетте покрайнините изглеждаха доста неугледни. Моята улица беше прилична и достъпна за джоба ми; имаше предимството да е близо до Сентръл парк. Самият апартамент обаче не се оказа приятен колкото околността.

Щях да съжителствам в приземен апартамент с колега балетист от „Харкнес“ и щом слязох под нивото на тротоара, разбрах, че долу никак няма да е добре. Липсата на естествена светлина потискаше достатъчно, но това беше нищо в сравнение със следите от плъхове, миризмата на мухъл и петната от влага по стените. Вярно, семейството ми не живееше в имение в Хюстън, но не можех да повярвам, че от сега нататък ще наричам подобно място свой дом. Това беше бордей. Със стипендията от четирийсет и пет долара седмично обаче можех да си позволя само толкова, дори ако доработвах през свободното си време.

Боях се до смърт как ще понесе коляното ми „Харкнес“. Част от мен знаеше, че приемането на стипендията си е чиста лудост, но нямаше да позволя на тази мисъл да ме спре. Бях постигнал огромен напредък в живота, разчитах на непобедимата си младост. Независимо дали наистина бях непобедим или не, действах като такъв и до известна степен вярвах, че съм. Сега нямаше да е по-различно — просто щях да танцувам, да страдам и да стискам зъби, когато ме боли. Направех ли скок от ученик до член на трупата, болките щяха да си струват.

Като добавка към опасенията за коляното, трябваше да треперя и заради отвратителния режим. Освен физическото натоварване от поне шест часа балет на ден, рискът от усукване и извиване на ставите и изтощението до краен предел, в „Харкнес“ подлагаха някои от танцьорите на специална диета с цел изгарянето на всички излишни телесни тлъстини. Диетата позволяваше да се консумират само

петстотин калории на ден — главно салати и няколко хапки пуешко, плюс витаминни инжекции.

Но това не беше всичко. Лекарите в школата използваха и инжекция, за която се предполагаше, че съдържа екстракт от урина на бременна жена. Твърдеше се, че той подтиква тялото да топи мастните тъкани; затова дори курсистите, които почти нямаха телесни мазнини, сваляха килограми, тъй като изгаряха и най-малките запаси в мускулите им. Аз винаги съм бил слаб, защото непрекъснато тренирах, но ръцете и раменете ми бяха едри — в сравнение с останалите балетисти приличах на Годзила. От режима на „Харкнес“ обаче тялото ми се промени. Свалях осем килограма и добих източената фигура на балетист.

На жените в школата им беше по-трудно. До този момент още никой не бе писал разобличителна книга като „Танц върху гроба ми“, както Гелси Къркланд през 1996 г., където подробно се описва тъмната страна на професионалния балет. Гелси танцуваше в Нюйоркския балет и в Американския балетен театър по същото време, когато аз бях в „Харкнес“ и често сме си партнирали в часовете по класически балет. Историите, които описва — неистовите хранителни проблеми, използването на наркотици и емоционалните травми, причинявани на балетистите, напълно отговарят на видяното от мен през онези години.

Женските тела наистина не би трябвало да изглеждат като телата на балерините, които предизвикват възхищение със слабите си бедра и предпубертетни фигури. И така, колкото и да е слаба една балерина, трибуналетът на „Харкнес“ непрекъснато я подтикваше да отслабва допълнително — това определяше напредъка на танцьорите. „Свали още три килограма“ беше мантрата, дори ако жените вече са отслабнали след интензивни, откачени диети. Натискът бе толкова силен, че две жени починаха, докато работех в този балет. Те просто се насилваха прекомерно, отвъд това, което можеха да понесат измършавелите им тела.

Всичко, казано от майка ми, бе истина — количеството страдания, които трябва да изтърпиш, за да станеш професионален балетист, е смазващо. Аз се придържах към правилата, танцувах и спазвах диета, за да докажа, че съм готов да заема своето място в трупата. Но единственото, над което няха контрол, беше моето

коляно. При всекидневното натоварване от танците то се чувстваше по-зле от всякога.

Точно като по времето на турнето с „Парадът на Дисни“, след танцуване коляното ми започна да се подува като балон. Слагах му лед, за да спадне отокът, но понякога в ставата се събираше прекалено много течност и се налагаше да бъде изтеглена. Доста неприятна процедура! Отивах при някой от ортопедите на трупата, а той забиваше в коляното ми дълга игла, за да излезе течността. На моменти ставата изглеждаше толкова възпалена, че виждах как се подува веднага, след като източат водата. Тогава няхах друг избор, освен да се върна у дома, да я наложам с лед и да се надявам, че до упражненията на следващия ден ще бъде готов. Но дори това да не станеше, аз трябваше да танцувам.

В един момент, като никога досега, почувствах странно парене, сякаш коляното ми гореше. Ставата се поду повече от всякога и започнах да се плаша, че става нещо наистина сериозно. Гълтах антибиотици — няколко седмици трябваше да избирам между тях и храната, но това приличаше на инфекция. Оказа се бързоразвиваща се стафилококова инфекция, която накрая заплашваше не само кариерата ми на балетист.

Отидох на преглед при лекаря и той ми каза, че трябва да остана на лечение за един ден в болницата. Отговорих, че е невъзможно — имах да върша толкова много неща. Не биваше да пропусна нито един урок, а не исках да си помислят, че коляното ми не е достатъчно силно за натоварването на балета.

Лекарят ме погледна със сериозно изражение.

— Патрик — рече той, — това е опасна стафилококова инфекция. Ако не я изкореним в зародиш, можеш да изгубиш крака си.

Вторачих се в него, онемял от ужас. Натоварвах се толкова много и не ми беше хрумвало, че мога да застраша здравето си. Още откакто се контузих в оня футболен мач, се насилвах да действам, сякаш ми няма нищо, сякаш е невъзможно да правя всичко, което искам, по друг начин. Думите на лекаря ме изплашиха, но знаех, че след като коляното се излекува, ще се наложи отново да го натоварвам както преди. Трябваше да измисля нещо.

Без този проблем вече щях да съм един от трупата. Въпреки че бях изгубил част от теглото и мускулната си маса, все още минавах за

рядкост в света на балета — танцър, който на сцената наистина прилича на мъж. Повечето балетисти бяха слаби и грациозни, великолепни изпълнители, но видът им не задоволяваше търсенията на балетните компании. Знаех, че основната цел на мъжа танцър е да направи така, че балерината да изглежда красива и моите изпълнения бяха насочени точно към това. Стараех се да изглеждам силен и мъжествен и да представям партньорката си във възможно най-добрата светлина.

Бях добър партньор и добър солист — рядка комбинация в света на балета. Поради тази причина ме търсеха като изпълнител, а това, разбира се, засилваше нежеланието ми да се откажа.

Сред всички тези танци, диети и тревоги трябваше да измислям и как да печеля повече пари. Със стипендията никой не би могъл да живее и въпреки че бяхме изтощени от тренировки и репетиции, мнозина от танцърите работеха допълнително, за да си плащат наема.

Известно време продавах картички в магазин на „Холмарк“, бях и спасител в басейна на един подземен фитнес клуб за мъже близо до апартамента ми. Пеех и свирех на китара по клубовете в Гринич Вилидж — истинска люлка на творческа енергия с артисти на всеки ъгъл и вълнуваща атмосфера. През 1970-те Ню Йорк беше много различен от днешния — груб, малко див и с привкус, че всичко минава. Улиците му като че ли пулсираха от енергия и младите хора имаха чувството, че могат да постигнат всичко. Че всичко е възможно.

Следващата работа, на която се хванах, беше идеален пример за това. В началото на септември 1973 г. чух, че благотетелката на балетната ни компания, петролната наследничка Ребека Харкнес, поискала точно мен за една доста необикновена задача.

Г-жа Харкнес бе наела испанския художник Енрике Сенис-Оливер да нарисува гигантски стенопис за чисто новия театър „Харкнес“, който се строеше в Центъра „Линкълн“. Паното, наречено „Почит към Терпсихора“, се простираше от сцената до самия връх на авансцената и надолу от двете страни, като се състоеше главно от,

както се изрази по-късно списание „Тайм“, „гърчещо се блато голи танцьори“.

Е, всички тези танцьори бях аз. В продължение на няколко седмици позирах, за да може Енрике да ме рисува отново и отново в гол вид на паното. С Енрике прекарахме дълги изтощителни часове, качени на скелето на десет метра над земята в ледения театър, докато той рисуваше по тавана. В знак на благодарност той нарисува лицето ми в центъра на паното — извисяващ се на шест метра височина, мой портрет как скачам гол към слънцето, а зад мен се вее опашка от паунови пера.

Както се вижда от писмото, написано до Лиса, когато получих поканата да позирам, за мен есента на 1973 г. в Ню Йорк беше хубаво време. Точно се бях върнал от Хюстън, където се видяхме, и се чувствах преизпълнен от вълнение, че съм млад, че съм в големия град и че целият живот е пред мене:

Е, Лиса, аз се върнах! Наистина се страхувах, докато се връщах със самолета, но вече съм тук и това е прекрасно! Всичко е чудесно, наемът ми е платен и в „Харкнес“ нещата са наред.

Първият ми ден беше фантастичен, видях всичките си приятели и имах чудесни лекции. Освен това г-жа Харкнес позвънила в трупата и каза, че иска аз да позирам за мъжките тела, които ще бъдат изрисувани в новия театър! Ще ми направят 20 инчов портрет! Г-жа Хайнс днес ми го каза и аз напълно откачих! Ще получавам по 25 долара на час като модел. Художникът също така иска да позирам за портрети за предстоящи представления! А утре имам прослушване (по пеене) за онзи клуб...

Тази вечер, след като позирах, се разхождах, фонтанът на Центъра „Линкълн“ бе толкова хубав, имах чувството, че всичко се нарежда в моя полза и просто започнах да тичам и да си пея! Хората ме вземаха за откачен, но на мен не ми пукаше!

Предстои ми куп работа, но аз я очаквам с нетърпение. На лекциите почти няма хора заради лятната

ваканция и това е чудесно! В сряда, когато си тръгнах, не бях тъжен, а наистина се чувствах добре — причината си ти. Знам, че ако сме родени един за друг, един ден ще се съберем. За толкова кратко време ти започна да значиш много за мен; искам винаги да бъдем страхотни приятели. Работи упорито и докато се обърнеш, може да се озовеш тук!

Много ми липсваш и се надявам аз също да ти липсвам. Предай поздрави на всички и им кажи, че ми липсват. Бъди щастлива и пиши!

Твой Бъди

Чувствата ми към Лиса се засилваха, но все още се страхувах да ги призная открито — както пред нея, така и пред себе си. Надявах се на чудо — тя да получи балетна стипендия и да дойде в Ню Йорк. Но в същото време се „застраховах“, като продължавах да излизам с други жени, най-вече с една балерина от трупата на име Делия.

Точно месец след изпращането на горното писмо пратих на Лиса ново, с дата 16 октомври 1973 г., в което ѝ писах за Делия:

Лиса, мисля, че открих жената, на която много държа. Името ѝ е Делия Шейфър. Започнахме като невероятни приятели и постепенно се сближихме. Сега тя е на турне с трупата и понякога ми става самотно. Лиса, много се надявам това да не е просто мимолетна симпатия, защото сега изпитвам много силна любов, която трябва да дам на някого. Струва ми се, единственото, което мога да направя, е да чакам и да видя.

Не харесвах чак толкова Делия, а по-скоро дълбоко в себе си се надявах да предизвикам ревност у Лиса. По-нататък в писмото пишех как съм говорил за Лиса в „Харкнес“, опитвайки се да ѝ осигуря стипендия, и дори ѝ предлагам да отсяда в апартамента ми, когато идва в Ню Йорк. „Така ще се спестят доста пари, стига да мине пред «домашната цензура»“, писах аз, вероятно с надеждата да прикрия

чувствата си. Знаех, че родителите ѝ няма да позволят Лиса да живее при мен в Ню Йорк, но все пак държах да посея това семенце.

След като пратих писмото, позвъних на Лиса, за да се посъветвам за връзката си с Делия; всъщност това бе опит да разбера какво е отношението ѝ по въпроса. Въпреки силните чувства, които с Лиса изпитвахме един към друг, и двамата полагахме големи усилия да се самозащитим. Стигнахме до точка в отношенията ни, когато всеки си казва: „Не желая този човек да ме обсеби“ — бояхме се да не станем твърде уязвими, да не страдаме. Затова и Лиса, и аз играехме голям театър, като се преструвахме, че искаме да сме само приятели, поне докато другият не направи първата крачка.

Но ако съм се надявал да предизвикам ревността на Лиса, явно не съм я познавал добре. Всъщност тя реагира по твърде различен начин, който в крайна сметка се оказа много по-добър от ревността. Както ми призна по-късно, тя изживяла нещо като повратна точка след моето обаждане за съвет относно Делия. Осъзнала, че повече от всичко иска да бъде щастлив. Чувствата ѝ към мен били много по-дълбоки от простото желание да ме има или да спечели вниманието ми. Започнала да ме вижда в нова светлина — като човек, на когото държи истински, а не с когото иска само да се среща и да си говори.

Разбира се, аз не знаех нищо — само това, че Лиса реагира хладно на факта, че си имам нова приятелка. Все така си разменяхме писма и си говорехме по телефона, затова връзката ни продължи да се развива, без да сме съвсем наясно накъде отива. И тя щеше да продължи по същия начин, ако през 1974 г. Лиса най-после не получи стипендия за „Харкнес“. Тя пристигаше в Ню Йорк и въпреки че майка ѝ се надяваше да отседне в женския пансион „Барбизън“, Лиса бе решила да приеме моето предложение да живее с мен на Седемдесет и четвърта западна улица.

Лиса се появи в Ню Йорк през лятото на 1974 г. и аз изхвърлих няколкото приятели, отседнали при мен, за да останем само двамата. Не знаех със сигурност каква ще бъде ситуацията помежду ни, но исках да разполагаме с пространство за действие, без някой от шестимата ми съквартиранти да ни пречи.

Както скоро разбрах, Лиса имаше съвсем определени идеи какво можем да правим заедно и какво — не. Въпреки че в Хюстън много пъти се бяхме натискали, тя категорично настояваше да живеем като съквартиранти, а не като любовници. Лиса, вече на осемнайсет, от три години се занимаваше сериозно с балет и твърдо бе решила едно — да стане балерина. Сега, след като стигна до Ню Йорк, тя не желаше нищо да я разсейва.

Разбира се, аз също исках да ме приемат в трупата на Харкнес и бях невероятно фокусиран върху тази цел. Но колкото повече време прекарвахме заедно, толкова по-силни ставаха чувствата ми към Лиса. Само след няколко седмици няха никакви съмнения, че Лиса е жената, с която искам да бъда. Тя бе сериозна, талантива, целеустремена и красива. Пуснех ли една от любимите си плочи от онова лято — „Бест Бред“ — Лиса улавяше вторачения ми в нея поглед, най-вече на песента „Желая те, скъпа“. Тя разбираше какво изпитвам и това я плашеше.

Но привличането между нас беше толкова силно и емоциите толкова интензивни, че в края на краищата нещо трябваше да се случи. И, господи, то се случи. Когато с Лиса най-после се събрахме през зимата на 1974–1975 г., няколко месеца след като бе заживяла при мен, сякаш се отприщи бент, причинявайки истинско наводнение. Въпреки че в Хюстън се бяхме размотавали доста време заедно, не бяхме правили секс и когато това се случи — достатъчно е да кажа, че никога през живота си не бях изпитвал подобна страст — просто няха насита. Чувствахме се опиянени един от друг и когато не танцувахме или не работехме, най-често си стояхме в нашия апартамент, за да прекарваме повече време заедно.

Будувахме по цяла нощ, говорехме си, смеехме се и просто се радвахме един на друг. Силата на това изживяване бе вълнуваща — не си бях представял, че мога да изпитвам такива чувства към друг човек. Увлечени от първата любов, откривахме толкова много един за друг, а и за двамата заедно.

При Лиса беше същото, но тя изпитваше и страх. Боеше се да не се отдаде изцяло на любовта си, защото искаше да се съсредоточи върху балета. Питаше се дали не прави грешка, като задълбочава отношенията си с мен.

Години по-късно Лиса изрови дневника си от онова време и там се вижда колко много се е измъчвала от ставащото помежду ни:

Наистина не знам какво да правя (във връзка с Бъди). Толкова се страхувам. Искам да седнем и да поговорим за случващото се, но се боя, че може да го стресна прекалено силно и да си помисли, че си правя прибързани заключения...

Понякога се чудя дали не се държа лекомислено, дали не се увличам, както става винаги с много от момичетата. Боже, толкова ме е страх. Никога не съм правила подобно нещо и се чувствам застрашена от такава близост с друг човек; дали се увличам повече, отколкото е редно...

Чудя се дали не трябва да се изнеса. Може би ще ми се наложи. Но аз така или иначе ще го виждам всеки ден (в „Харкнес“), затова идеята ми не е особено добра. Това, което трябва да направя, е да измисля как да се изнеса и да съм далече колкото е възможно по-често. Не бива животът ми да е прекалено свързан с неговия.

Нямах никаква представа, че Лиса обмисля да се изнесе, което несъмнено би било правилно, но щеше да ме изплаши до смърт. Размишлявайки сега, това всъщност са съмненията на всяка млада жена, която се чувства теглена в различни посоки и се бои да не направи погрешна стъпка. Но тогава не бих разсъждавал така. Щях да реша, че ме отхвърля, което би разтърсило до корен крехкото ми самочувствие. Чувствата ми към нея вече бяха толкова силни, аз бях толкова сигурен в тях, че мисълта да я загубя направо ме парализираше.

Искаше ми се вечно да изпитваме това, което чувствахме, да задържим завинаги тази връзка и тази любов. С Лиса бяхме говорили малко накъде отива връзката ни, но нямах чувството, че тя има желание да се обвърже с нещо по-дълготрайно. За разлика от мен. Аз исках да се ожения за Лиса. И една вечер през пролетта на 1975 г.,

докато се забавлявахме на дивана, реших, че е време да повдигна въпроса.

Борехме се, гъделичкахме се, играехме си и изведнъж рекох:

— Лиса, защо не се оженим? Защо просто не решим и не го направим?

Сред отговорите на този въпрос, очаквани от един мъж, определено не е пълното мълчание. Но Лиса замълча за момент, а после бавно изрече:

— Да, разбира се. Възможно е.

Аз седнах, всеки мой нерв бе опънат до скъсване.

— Кога искаш да се оженим? — попитах.

— Е — замислено промълви тя, — например през есента на идната година?

Имаше предвид есента на 1976 — близо година и половина по-късно.

Почувствах как от гърдите към гърлото ми се надига страх. Знаех, че ако не се оженим веднага, това няма никога да се случи и ще изгубя Лиса завинаги.

— Не — рекох. — Ако ще се женим, нека да го направим веднага — например, идния месец.

Сега беше ред на Лиса да се изплаши. Всичките ѝ досегашни страхове, че ако бъде с мен, ще потиска собствените си желания и няма да може да се концентрира над балета, нахлуха в главата ѝ. На своите осемнайсет години, въпреки че ме обичаше, тя не се чувстваше готова за брак. Но ме познаваше добре — знаеше колко съм чувствителен и колко ще страдам, ако направо ми откаже. Затова се опита да отложи, но аз не исках да го приема.

— Лиса, трябва да се оженим веднага — заявих. И край — нямаше да допусна отрицателен отговор. Наговорих ѝ, че я обичам, че имам нужда от нея и не мога да живея без нея. Дори, че ако не се ожени за мен сега, ще профуча с мотора си покрай някой стоп знак. Не се гордея с този конкретен момент, но той доказва колко съм се страхувал да не я загубя. Независимо че на сцената и във всекидневието се държах доста самоуверено, вътрешно все още бях едно изплашено момче — изплашено, че може да бъде отблъснато и готово да направи всичко необходимо, за да не се стигне дотам. В

същото време вярвах, че ако Лиса не ме обича сега, ще ме обикне по-късно. Щях да я спечеля.

Обстоятелствата не бяха най-добрите за начало на един брак, но за мое облекчение Лиса каза „да“. Споменът за първата ѝ реакция обаче продължи да ме измъчва дълги години. През първото десетилетие на нашия брак при всяко скарване аз я обвинявах, че не ме обича достатъчно.

— Ти все едно не искаше да се ожениш за мен — казвах. — Съгласи се само защото те принудих! — Това бе ужасна неувереност от моя страна и макар с Лиса винаги да сме се обичали, мина доста време, докато помежду ни се изгради достатъчно доверие, за да се чувствам сигурен, че ме обича.

С Лиса се оженихме в Хюстън на 12 юни 1975 г., точно два месеца, след като се сгодихме. Нямахме много пари, затова гледахме да минем по-тънко, когато бе възможно — церемонията се състоя в техния заден двор, приемът — в студиото на майка ми и Лиса уши както своята сватбена рокля, така и моя костюм от три части. Тя работеше, за да припечелва допълнителни пари в една прочута нюйоркска компания за мъжки дрехи, затова успя да направи прекрасни сватбени одежди и за двамата ни.

На снимките от церемонията с Лиса гледаме като сърни, осветени от фарове. Мисля, че просто не можехме да повярваме на случващото се и изпитвахме известен страх от предприетата стъпка. Лиса плака по време на цялата венчавка, с изключение на момента, когато се опита да ми сложи венчалната халка, но това не стана изведнъж и тя леко се усмихна. Докато гледах насълзените ѝ очи, си мислех само едно: „Тя плаче, защото не иска да се ожени за мен“. Но Лиса просто много се вълнуваше.

Всъщност по-късно тя ми призна, че по време на церемонията разбрала нещо. Като ме гледала, видяла колко съм уязвим и изведнъж си дала сметка, че да се ожениш за някого е най-хубавото нещо, което можеш да направиш за него. Така вземаш решение да не криеш нищо. Аз се заклех да съм вечно отдаден на Лиса, а тя бе трогната от дълбочината на това вричане. За съжаление изтълкувах погрешно

изражението ѝ и на нито една снимка от нашата сватба не съм усмихнат.

Да се ожения за Лиса — това беше най-доброто решение, което някога съм вземал, и трийсет и четири години по-късно мога да кажа, че то се оказа по-добро, отколкото се надявах. Когато се обръщам назад, се учудвам колко млади сме били и колко малко сме знаели един за друг и въобще за всичко. Помежду ни имаше истинска страст, но не тя прави една връзка трайна. Прави я това, че се врекохме и удържахме на думата си да работим колкото е необходимо, за да може връзката ни да продължи. Всеки има своите трудни моменти и ние определено се сблъскахме с такива, но винаги успяхме да се сдобрим, което е по-лесно да се каже, отколкото да се направи.

Аз, също като Лиса, се чудех дали като се ожения толкова млад, няма да пропусна шанса си за истински приключения в живота. Веднага след гимназията с един мой приятел получихме предложение да се включим в екипажа на платноход за околосветско пътешествие. Не го приехме и аз се страхувах, че по-късно ще съжалявам. Част от мен се чудеше още колко възможности ще пропусна от сега нататък, след като вече съм женен. Но другата беше извънредно щастлива, че съм намерил жената, с която да потегля към залеза, така че всичко друго нямаше значение.

За медения месец с Лиса взехме назаем мотор и отидохме на езерото Травис, на около 180 мили от Хюстън. Бяхме почти без пукната пара, затова спяхме на палатка и си носехме малък котлон, за да си готвим. Останахме една седмица и макар това да беше възможно най-евтиният меден месец, и двамата прекарахме истински звездни мигове. След цялото напрежение на сватбата сега се чувствахме щастливи и въодушевени да започнем съвместния си брак сред природата, при това само двамата.

Така започна общият ни живот. Но както се уверихме, когато се върнахме в Ню Йорк, небето нямаше да е винаги безоблачно.

ГЛАВА 4

Когато се завърнахме в Ню Йорк, балетът на Харкнес беше вече на последни издихания. Въпреки подкрепата на г-жа Харкнес и бляскавия нов театър в Центъра „Линкълн“, компанията се закриваше, а с това си отиваше и моята мечта да бъда балетист в трупата. Лиса вече ги бе напуснала, за да се обучава в балета „Джофри“, така че тя беше уредена. Аз обаче трябваше да си намеря ново място, където да продължа да преследвам своята мечта.

Успях да получа място в балет „Елиът Фелд“, една от най-уважаваните компании в Ню Йорк. Всички балетисти там имаха солови изпълнения, така че качеството на балета беше изключително високо. С радост се включих в компанията и веднага започнах да се опитвам да се придвижа нагоре. Искях да стана основен балетист, да получавам колкото е възможно по-добри роли. Нивото на артистизма на моя танц се повишаваше и аз желаех да стигна до върховете на балетния свят.

Но както пише Лиса в едно писмо до майка си, проблемите с моето коляно продължаваха да заплашват балетната ми кариера:

Вчера Бъди ходи на лекар, защото коляното отново започна да му създава проблеми. Лекарят, някой си д-р Хамилтън, наистина добър, лекува балетисти и е написал книги за техните травми. Един от мнозината, на които Бъди смята, че може да се има доверие.

Нищо ново за коляното, освен че артритът се е развил по-бързо от очакваното. Костите се изтъргат все повече и повече. Дадох му много упражнения, а купихме и една наковалка, за да не се движи ставата прекалено много... Според лекаря, коляното то било като на 45-годишен мъж, а след пет години щяло да стане като на 100-

годишен старец. Повод за сериозни размисли. Може би няма да танцува дълго, най-много още година.

Тази новина звучеше много болезнено за мен, защото точно тогава имах истински напредък в „Елиът Фелд“. Писмото на Лиса продължаваше:

Това е ужасно, тъй като точно сега той е на кръстопът и нещата му се нареждат чудесно. Елиът е луд по него, нещата, които му е казал, са по-хубави и от най-смелите очаквания. Кора (Кан, мениджърът на компанията) твърди, че на сцената Бъди не е просто добър, а е направо фантастичен. Тъкмо започват да го забелязват.

На нея не ѝ убягва и нещо по-дълбоко. Винаги съм харесвал тази черта на Лиса — способността ѝ да вижда отвъд очевидното. Тя притежава страхотна интуиция и прави открития, за които повечето хора нямат сетива. В онзи момент Лиса вече си даваше сметка за неща, които дори аз не съзирах:

Бъди може да бъде точно толкова фантастичен и ако върши нещо друго. Харизмата му — или каквото и да е това — го прави блестящ, страхотен. Мисля, че нещата ще се уредят добре, той изобщо не бива да спира да танцува, просто не трябва да се поставя в ситуация, която изисква прекалено много от него. А има толкова неща, които желае да прави, но никога няма време за тях: да пише и да композира песни е важна част от него.

В момента нищо не е ясно, но имам чувството, че той ще бъде в разцвет, когато получи свободата да се отдаде на всичко онова, което желае. Причините, заради които танцува, много го объркват. Балетът му носи радост, но понякога го изтощава и смазва. Както сам казва, сега ще се разбере дали балетът ще го бъде, или не. Аз лично в този

момент мисля, че балетът е важна част от него, но не е целият му живот и поради тази причина той изпитва чувство на вина. Нещо го измъчва.

Лиса излезе права — за мен балетът е и винаги е бил източник на противоречиви чувства. Предизвикваше ги желанието ми да се харесам на майка си, да бъда не просто добър балетист, а съвършен балетист и да надскоча възможностите си. Всичко, което Лиса пише в това писмо, е истина и въпреки че тогава все още не си давах сметка, накрая, когато се наложи изцяло да спра да се занимавам с балет — момент, настъпил по-скоро от очакваното — то ме спаси.

Междувременно животът ни в Ню Йорк бе истински вихър. Репетициите, уроците, пеенето и страничната работа ни караха да сме в непрекъснато движение. Винаги съм живял така, опитвайки се да свърша колкото е възможно повече за един ден. Като си помисля сега, не знам кога сме намирали време за сън. Бяхме толкова заети с опитите да свържем двата края, да оцелеем, да успеем, че вечно бързахме.

Освен с балет, упражнения и странична работа през първите две години, извън балетния сезон участвахме в прослушвания за театрални роли в мюзикъли. Аз участвах в „Музикантът“ в „Пейпър Мил“ в Ню Джърси и изиграх Риф в „Уестсайдска история“ в театър „Нордстейдж Динър“ в Лонг Айланд. Но макар тези роли да ми бяха забавни и да ни донесоха малко пари, за сериозните балетисти те се смятаха за стъпка назад. За балетиста истинският танц е балетът — всичко друго просто бледнее. Дори да танцуваш в шоу на Бродуей.

Въпреки това бях щастлив, когато през 1975 г. получих едната от четирите основни танцови роли в „Забавният Чарли“. Главните герои в шоуто бяха Джоел Грей и Ан Ранкинг и то се игра 104 пъти. Тогава танцувах за първи път на Бродуей и за първи път се срещнах с милата, къдрокоса млада жена, която по-късно щеше да играе важна роля в живота ми — Дженифър Грей. Дженифър е дъщеря на Джоел Грей и в онова лято беше на петнайсет — кипящо от енергия, дружелюбно и мило момиче. Нито тя, нито аз можехме да знаем тогава, че дванайсет години по-късно ще сме главните действащи лица в един филм, който ще промени живота ни.

Насред вихрушката от различни дейности с Лиса все още имахме една първостепенна цел — да станем прима балетисти в балетна компания и да постигнем възможно най-високото ниво на артистичност в това изкуство. Надявах се трупата на Елиът Фелд да е мястото, където ще осъществя това.

Елиът Фелд е един от най-изявените американски хореографи през последните петдесет години. Поставил е повече от 140 балета, носител е на многобройни награди — в това число избирането му за член на „Гугенхайм“ и почетен доктор на „Джулиард“. Той можеше да бъде и високомерен негодник, който мъмри своите балетисти и се скъпи на похвали към тях. Елиът понякога използваше подигравките като мотивировка, но когато даваше израз на одобрението си за нещо, направено от теб, това бе най-прекрасното чувство на света.

Исках да напредна в компанията повече от всичко, но заради коляното си знаех, че това трябва да стане сега или никога. Накрая, в първите дни на 1976 г., дойде моят голям шанс.

Трупата планираше турне в Южна Америка през май, но по време на репетициите, се наложи главният балетист на Елиът Джордж Монталбано да се оттегли поради контузии. Липсата му трябваше да се компенсира във всички балетни спектакли с негово участие и за тази цел Елиът избра мен. Освен това Елиът имаше големи планове за представления в Ню Йорк след завръщането ни в Щатите. Залови се с хореографията на нов балет, в който щяха да участват балетисти от три трупи, в това число и аз; предстоеше ми да танцувам не с кого да е, а със самия Михаил Баришников — той щеше да пристигне специално, за да участва като голяма звезда — огромна възможност за всеки млад балетист, шансът, който бях чакал.

Елиът започна много интензивно да репетира с мен, а аз се натоварвах още повече — до степен, която не бях допускателна. Коляното, както винаги, ми създаваше проблеми, но бях решен да ги преодолея. Два месеца преди да започне турнето, претърпях още една операция, за да се стабилизира коленната става. Сега не мога да повярвам колко я натоварвах, и то веднага след операцията, и на колко болка бях принуден да не обръщам внимание. Нямах друг избор, освен да продължа с пункциите, защото коляното ми се подуваше след осем до десет часа репетиции на ден.

Но с приближаването на турнето започнах да се замислям на какви изпитания се подлагам. С Лиса току-що се бяхме оженили и никак не ми се искаше да я оставя сама за два месеца. Дори щях да пропусна първата годишнина от сватбата ни, което разстройваше и двамата ни. Боях се от пункции в Южна Америка, тревожех се, че там условията ще бъдат по-лоши в хигиенно отношение, отколкото в Ню Йорк. Веднъж вече коляното ми претърпя стафилококова инфекция и се страхувах да не се повтори.

Но как можех да се откажа от тази невероятна възможност? След целия труд и пот през последните три години щях да обиколя Южна Америка с една от най-уважаваните балетни трупни в света, а освен това — да танцувам с Баришников, когато се върнем в Ню Йорк. Как бих могъл да се оттегля сега? Не бях ли работил точно за това през целия си живот?

Реших да продължа смело напред, пренебрегвайки болката и тревогите си. Но един следобед безумен инцидент промени всичко.

Беше светъл, слънчев ден, минавах с мотоциклета си през западен Манхатън към центъра за репетиция. Когато наближих надлеза на магистралата на Уест Сайд, лентите се стесниха и една кола изведнъж ме засече отпред. Натиснах спирачка, но автомобилът беше много близо и аз трябваше да отбия наляво, опитвайки се да се промъкна между него и мантизелата. Маневрата бе опасна, но изглежда бях успял да избегна сблъсък, когато изведнъж видях в своята лента пред мен момче на велосипед. То караше не където трябва и нямаше накъде да отбием и двамата, поносех се право към него.

За миг си помислих, че няма да избегнем удара, затова инстинктивно натиснах задната спирачка и така мотоциклетът излетя изпод мен и се хлъзна на една страна по пътя. По този начин щеше да се блъсне в колелото, а не в самото момче. Стигнаше ли се до челен удар, момчето със сигурност щеше да бъде убито.

Маневрата свърши чудесна работа: мотоциклетът помете колелото на момчето и то падна, но не се контузи сериозно, а само се охлузи. Аз също бях добре — поне физически. Имах няколко синини и драскотини, но можех да репетирам още същия ден. Емоционално обаче, този инцидент наистина ме разтърси.

През целия ден не ме напусна мисълта, че в онзи кратък миг, ако катастрофата беше станала малко по-различно, с моята кариера на балетист щеше да е свършено. Когато си професионален танцьор, всичко зависи от физическата ти форма. Бях се скъсал от работа, надмогвайки болката и знаците, че тялото ми протестира. Но всичко това щеше да е без значение, ако се бях контузил в катастрофата. За първи път си дадох сметка, че целият ми професионален живот виси на косъм и съм се залъгвал, мислейки за балетна кариера с моето проблематично коляно.

На следващия ден все още не можех да се отърся от тези чувства и изведнъж разбрах, че е свършено. По време на почивката на репетицията говорих с Кора Коен. Разплаках се, изричайки:

— Кора, мисля, че повече не мога.

Но тя не искаше и да чуе. Опита се да ме придума да не напускам, аз обаче бях решил. Просто не можех да продължа — дори заради шанса да танцувам в Ню Йорк с Баришников. Същата седмица казах на Елиът, че няма да замина на турнето в Южна Америка, и така кариерата ми на професионален балетист приключи.

Трудно ми е да опиша колко тежко бе това решение за мен. Бях работил толкова много, бях стигнал доста далече и точно преди да пожъна плодовете на своите усилия, трябваше да се оттегля. Дори сега, като си мисля за това, се вълнувам. При целия ми невероятен актьорски опит нищо не може да се сравни с радостта и въодушевлението от балета. Напускането на неговия свят остави у мен празнота, която дълги години се опитвах да запълня.

В същото време имах чувството, че съм предал всички — Елиът Фелд, останалите балетисти, майка ми, Лиса, себе си. Бях искал да съм най-добрият, а накрая излезе, че съм се отказал от мечтата си. Лиса се опитваше да ме утеши, изтъквайки, че съм отишъл невероятно напред предвид травмата и болката, с които непрекъснато се бях борил. Но всичко това ми звучеше кухо, като нелепо оправдание. Какво щях да правя сега?

Когато на времето учех в колежа в Сан Джасинто, трябваше да преглътна факта, че мечтата ми да се състезавам на Олимпиадата се проваля. Това бе огромно разочарование, но изобщо не можеше да се мери с поражението, изживяно сега. За щастие от онази първа загуба научих невероятен урок: когато една мечта умре, трябва да потърсиш

нова. Можех да изпадна в тежка депресия, напускайки Елиът Фелд, и това за малко не се случи. Но урокът по самосъхранение от онова първо разочарование ме спаси при второто.

Докато се опитвах да се примиря с решението си да напусна света на балета, ме крепяха две неща. Едното — мисълта, че Лиса е до мен, каквото и да става. Второто — нарастващият ми интерес към различни духовни философии, в това число будизма, които бях започнал да изучавам, след като се преместих в Ню Йорк.

Още като момче винаги се интересувах от цялата палитра на вярвания по света. Ходех на католически служби и в един момент дори мислех да ставам свещеник, но накрая се разочаровах от католицизма. Посещаваните от мен католически училища бяха населени от зли монахини и биещи с пръчка през пръстите проповедници, за които четем в книгите; те не направиха кой знае колко, за да напредна във вярата и дори веднъж, когато пеех в хора, загазих, защото тайно пийнах няколко глътки вино в преддверието.

Винаги обаче съм бил любопитен относно духовността, затова започнах да опитвам други варианти. В гимназията изгълтах съчиненията на Халил Джибран, „Малкият принц“ на Антоан дьо Сент-Екзюпери и „Дзен и изкуството на стрелбата с лък“ на Юджийн Херигъл. Тези книги ми говореха по начин, неприсъщ на църковните проповеди и аз ги изпивах като жаден човек. И понеже толкова дълго бях изучавал бойни изкуства, знаех какво е *ци* — стремежът да се свържеш с истинската си същност.

След като напуснах Тексас, продължих това духовно пътешествие, като изучавах различни системи на вярвания и опитвах нови философии. През 70-те Ню Йорк бе инкубатор на духовни стремежи — всеки търсеше нещо, което да внесе смисъл в живота му. С Лиса в продължение на две седмици участвахме в семинарите „Ерхард“ — нещо много популярно и противоречиво. Основана от Вернер Ерхард, тази система има за цел да те смачка, а после да те изгради наново по-добър, отколкото си бил, като те научи да поемаш отговорност за живота и действията си. Обучението беше мъчително дотам, че както по-късно се шегувахме с Лиса, не ти позволяваха дори да отидеш до тоалетната, ако имаш нужда.

От него наистина научихме много, както и от различните други философии, с които се запознавахме. Особено ми импонираше

будизмът. Бях започнал да медитирам, да повтарям мантри и открих, че това не само ми помага да се концентрирам, но и приглушава вътрешните ми гласове, които вечно се опитваха да ме разколебаят. Поразителното при будизма беше, че той не изключва другите религии. Можеш да си католик, евреин или Харе Кришна, и пак да си будист. И за разлика от някои вероизповедания, които налагат да търсиш Бог извън себе си, будизмът е насочен към това да откриеш Бог в себе си — всичко, което ти е нужно, е в теб. Тази философия ми харесваше много, тъй като не обичам да завися от когото и да било за каквото и да било.

Духовното ни пътешествие обаче нямаше за цел да открие отговорите, а да разбере въпросите. Щом веднъж решиш, че си намерил отговорите, спираш да се развиваш. А ако продължиш да изследваш, да търсиш и да разширяваш съзнанието си, ще откриеш, че учението никога не спира. Това ми помогна неимоверно много в трудните дни от живота ми, от справянето с травмата през професионалните разочарования до дните на най-тежкото изпитание — борбата да продължа да живея като болен от рак.

След като балетната ми кариера приключи, настъпи време да измисля следващата си мечта. Сцената бе в кръвта ми и исках да продължа да участвам в представления, затова започнах да уча при Уорън Робъртсън, един от най-добрите педагози по актьорско майсторство в Ню Йорк. Лиса все още танцуваше, но разширяваше своите хоризонти и беше започнала да участва в телевизионни реклами и в прослушвания за театъра. Тя също започна да учи при Уорън, очаквайки да се появят добри възможности за кариерата ѝ.

Уорън бе невероятен учител, идеален за младите хора, защото знаеше как да превъзмogne твоето „изпълнение“. Всеки от нас си има начин да се представя пред света — позата, с която се афишираме пред другите, е различна от истинската ни същност, която се опитваме да предпазим. Според Уорън вярата в собственото изпълнение зависи от това доколко си освободен да черпиш от дълбокия кладенец с характери вътре в самия себе си. За мен това дойде като истинско разкрепостяване, защото макар да играех още от малък, участвах почти винаги в мюзикъли, където актьорството е да „представиш“ образ.

Уорън ни показва коренно различен начин на актьорска игра, един по-сдържан подход към образите.

Докато учехме при него обаче, все още бяхме с единия крак в света на балета — изпълнявахме технически задачи. В Ню Йорк живеехме с малко средства и с Лиса приемахме всякаква работа преподавахме джаз, акробатика и гимнастика на отдалечени места като Алънтаун, Пенсилвания, Фордс, Ню Джърси и Маунт Върнън, Ню Йорк. Пътувахме с нашия мотоциклет, независимо дали валеше сняг, дъжд, дали имаше лапавица или каквото и да било. Дните се нижеха протяжни и уморителни, но уроците ни носеха допълнителни пари и така продължавахме да танцуваме.

Друг начин да печелим беше дърводелството и изработването на мебели. Като дете ми доставяше удоволствие да конструирам разни неща — самоделният ми мотор е само един пример и още докато играех в „Харкнес“ реших, че няма да е зле да се занимавам и с малко дърводелство. Не бях голям специалист, но това не ме спря. Колко трудно можеше да бъде в края на краищата?

Бях казал тук-там, че мога да върша дърводелска работа и много скоро Бил Ритман, художникът по декорите на „Харкнес“, ми предложи такава. Мога ли да превърна трите етажа на тухлена къща в Тъпър Уест Сайд в апартамент? Едва не зяпнах от изненада. Поръчката надхвърляше с много очакваната, при това беше за сценографа на „Харкнес“, който назначаваше това-онова по въпроса какво значи нещо да бъде изпитано качествено. Всеки разумен човек би си признал, че му липсва опит и може да не се справи.

— Готово! — казах аз на Бил. — Готов съм, щом кажеш!

Пристигах в къщата с раница, пълна с инструменти, но най-важният от тях, без да знае за това Бил, бе моето ръководство по дърводелство на „Рийдърс Дайджест“. Трябва да призная, че прекарах доста време в тоалетната при първата си поръчка — прелиствах тази книга и опитвах бързичко да науча как се правят всички неща, за които Бил ме беше повикал. За щастие, ръководството се оказа добро, а аз — способен ученик. Изпълних поръчката без засечки и така се оказах на път да печеля пари като дърводелец и мебелист.

Когато получих поръчка за един увеселителен център, Лиса също се включи в дърводелската работа. Започнах работата по него в нашата спалня и в един момент ѝ казах:

— Лиса, моля те, би ли подържала тази дъска?

От този момент нататък станахме партньори. Заедно направихме увеселителния център и в последвалите месеци изпълнихме много проекти, като работехме в нашата спалня (накрая всичките ни дрехи се набиха със стърготини) и складирахме готовата продукция в дневната. Апартаментът ни направо заприлича на магазин за мебели.

Когато завършихме някой проект, го доставяхме по начина, по който се придвижвахме навсякъде — върху нашия мотор. Сваляхме продукцията пет етажа по стълбите, аз сядах отзад на мотора и балансирах с направеното върху главата си, а Лиса караше. Помня как пренесохме статив за един художник, близо два метра висок и метър и двайсет широк, върху моята каска, като се молехме да не падне насред трафика. За щастие имахме голям мотоциклет — „Хонда К“ с четири цилиндъра, всъщност кола върху рамка — така че поне не пъплехме върху някакво моторче.

С Лиса изпълнихме доста на брой дърводелски задачи, благодарение на препоръките от приятели и балетните трупи. Но въпреки това не изкарвахме много пари, затова всяка седмица пресмятахме колко ще получим и колко можем да похарчим. Ако успявахме да отделим поне двайсет долара за храна, седмицата беше добра. И винаги се грижехме да оставим настрана малко пари, в случай че се наложи да пътуваме. Успяхме да купим мотоциклета само защото се добрахме до „Мастъркард“ и после веднага увеличихме лимита на нашия кредит. Този дълг изплащахме следващите пет години.

Специализирахме се в пестенето на пари, като пазарувахме месо от пазара в центъра и си готвехме ядене, което засища. Лиса стана експерт по това една пуйка да ни храни с дни — правеше пуешка яхния, пуйка тетрацини, сандвичи с пуешко, пуешка супа. Когато ни писнеше пуешкото, тя приготвяше хамбургери или пица — каквото успееше с малкото пари, които имахме.

От време на време получавахме хубава поръчка, която се плащаше добре, особено в сравнение с пенитата, печелени от балета. С Лиса се наемахме да пеем и танцуваме в индустриални предприятия — шоута за компании като „Форд“ и „Миликън Карпетс“, които ни транспортираха със самолети до други градове, настаняваха ни в хотели и ни плащаха суми, които ни се виждаха съкровища. Понякога

предприятията дори ни даваха образци от своята продукция. „Миликън“ например ни подариха скъпи килими и макар апартаментът ни да бе оскъдно обзаведен, малко мрачен и често покрит със стърготини, поне имахме красиви килими.

По това време се свързах с един агент за таланти на име Боб Лемонд. Боб беше от Хюстън и майка ми му бе помогнала да влезе в бизнеса. Познавах Боб открай време и винаги го бях смятал за хитрец — дребен мъж от Тексас, който уж щеше да става балетист, но се изявяваше доста по-успешно в говоренето, отколкото в танца. До 1977 г. обаче той успя да стане прочут агент — и наред с други, представляваше Джон Траволта, Джеф Конауей, Тони Данза, Бари Бостуик и Марилу Хенър.

Офисът на Боб се намирал в Лос Анджелис, затова не му се обадох през първите две години, докато се намирах в Ню Йорк. Но след като се издигнах в света на балета и получих признание за участието си в мюзикъли, реших, че е време. Насрочих си среща чрез неговата секретарка и когато се видяхме в Ню Йорк, той имаше към мен само един въпрос:

— Бъди, защо не ми се обади по-рано? — попита. — Къде беше досега?

— Виж, Боб — отговорих, — исках да изчакам, докато почувствам, че го заслужавам. Знаеш, че винаги съм бил син на Патси Суейзи, а ти си наясно какво значи това. Искях първо да си изградя име.

— Ето я и първата ти грешка — рече Боб. — Трябва да използваш всекиго от този бизнес, за да достигнеш там, където искаш.

— Аз го погледнах, но той още не бе свършил. — Повече не прави подобни неща в кариерата си — каза ми той.

Боб не ме прие за клиент веднага, но обеща, че ще ми помогне. Веднага разбрах, че съм в добри ръце. Той познаваше абсолютно всички в бранша и чаровното му, доста приповдигнато държание караше хората да свалят гарда. Както се шегуваше години по-късно един мой познат режисьор: „Ние с Боб просто си говорим, а той е типичен южняк, толкова е дружелюбен — прекарваме си супер. Едва като си тръгне разбирам, че току-що ме е преметнал“.

През седемдесетте имаше едно конкретно представление, което Боб използва за нещо като развъдник единствено за свои клиенти —

„Брилянтин“ на сцената на Бродуей. „Брилянтин“ се игра за първи път през 1972 г. в театър „Броудхърст“ и до момента, когато аз се закачих за Боб, вече бе на път да стане най-дълго играната постановка в историята на Бродуей. Надявах се да бъде най-новото протеже на Боб, спечелило роля в това представление, и, разбира се, много скоро Боб ми уреди прослушване.

Както се вижда от едно писмо на Лиса до родителите ѝ, и двамата бяхме много развълнувани:

Бъди се подготвя (не знам дали да го кажа) за роля в бродуейския „Брилянтин“. Не може да се опише с думи, но скачаме и крещим от радост! Той ходи на прослушването и го помолиха да започне да работи над репликите с асистент-режисьора. Доколкото знаем, още двама души кандидатстват за тази работа...

Физически Бъди е най-добрият избор, гласът и видът му са най-близо до изискванията на ролята. Щом се разходил по сцената, те казали „Дани Зуко!“. Сега трябва да се уверят, че е и актьор. Струва ми се, това се отнася и за всички нас. Не съм го виждала да играе. Проявявал се е като актьор, но е било доста отдавна.

Ролята е много голяма, всъщност тя е главната. Той е идеален за нея, знам, че ще се справи, защото вкъщи вечно се перчи, точно както го прави Дани Зуко на сцената. Просто трябва да го повтори и пред тях. Толкова е вълнуващо! Опитвам се да бъда обективна и да не мисля как ще му се отрази ангажирането с тази роля. Имам чувството, че аз съм на прослушване. Стискайте палци, ще ви се обадим.

В същото писмо Лиса описва постановката, в която участва в момента — римейк на „Хелзапопин“, най-дълго играният мюзикъл на Бродуей през трийсетте и началото на четирийсетте. В новата постановка главните роли бяха поверени на Джери Луис и Лин Редгрейв, а Лиса участваше като балерина, но нюйоркската критика се нахвърли яростно срещу Луис, който по онова време бе политически

непопулярен, и представлението за съжаление така и не стигна до Бродуей.

Като гледаше името си напечатано на програмата, Лиса започна да се чуди дали „Хаапанийми“ не е прекалено трудно за произнасяне като сценично име. Тя писа на родителите си:

Харесвам името си, то си е мое, но се чудя колко сериозно хората ще възприемат „Хаапанийми“ и какво ще се случи, ако някога трябва да го сложат върху афиш. Не ми харесва идеята да бъда наричана с друго име, искам да ме познават като Хаапанийми, вместо като Суейзи, но кое е най-доброто? Реших да съкратя последното си име на Хапи или на Нийми. Лиса Нийми, звучи италиански, нали?

Така за пръв път „Лиса Нийми“ се появи върху хартия и много скоро това име щеше да се среща в списъците с участници, състави и екипи, тъй като Лиса прие, а с него прие и бъдещата си кариера.

В края на 1977 г. получих ролята на Дани Зуко, а на 3 януари 1978 г. я играх за първи път. Киноверсията с Джон Траволта и Оливия Нютън-Джон още не бе излязла, но хилядите театрали знаеха историята на Дани и Сенди от близо шестгодишното присъствие на шоуто на Бродуей.

Всъщност, по време на моя Дани Зуко „Брилянтин“ надмина „Цигулар на покрива“ като най-дълго задържалото се представление на Бродуей. Критиците рецензираха постановката, когато стигнахме до този крайъгълен камък, и моето участие получи отлични отзиви. Играех по осем представления седмично — зализвах си косата със смес от лак за коса и балсама „Грум-ън-Клийн“, след което пеех, танцувах и играех до припадък. Макар графикът да беше изтощителен, много ми харесваше, че съм на Бродуей — възторжените тълпи, адреналинът от живото изпълнение на сцената. И за първи път хора от публиката започнаха да се събират пред вратата за сцената, чакайки да им дам автографи.

Имаше и още една причина да съм щастлив от участието си на Бродуей: чекът със заплащането определено надхвърляше това, което печелех дотогава. С Лиса спестявахме дребни монети толкова дълго, че беше приятно най-после да разполагаме с малко повече пари. Щом разбрахме, че получавам ролята, се преместихме в хубав апартамент с две спални и таванска стая на 115-та улица, срещу Колумбийския университет. Все още няхахме сносни мебели, но си купихме истинско легло — първото, което притежавахме заедно. Край на спането върху матрак на пода!

С Лиса обичахме новото си жилище, обичахме и Ню Йорк. Но „Брилянтин“ започна да ми отваря нови врати и скоро Боб Лемонд пося смето на една нова идея. Каза ни, че трябва да отидем в Лос Анджелис, където беше базиран самият той, за да пробваме в киното и телевизията. В началото не проявихме интерес. Както казах в едно интервю по онова време: „Може да ми хареса да играя в телевизия и филми, но не искам да напускам Ню Йорк — тук можеш да се учиш и да твориш“. Щом наближи краят на моя осеммесечен ангажимент в „Брилянтин“ обаче, започнахме да мислим по-сериозно за преместване в Холивуд.

Театралната кариера на Лиса точно започваше да напредва, затова стъпката щеше да е особено трудна за нея. Но и тя знаеше, че трябва да използваме инерцията, която бях получил от „Брилянтин“. В Лос Анджелис имаше много повече работа за актьори, отколкото в Ню Йорк, така че ако искахме да си отворим възможност за такъв живот, сега беше моментът. Заедно обсъдихме, преценихме всичко и взехме решението, че това е най-добрата стъпка.

В продължение на няколко месеца спестихме близо две хиляди долара за преместването. Позвънихме на Боб, за да знае, че след седмица-две летим за Лос Анджелис.

— Супер! — рече той. — Звъннете ми, като пристигнете!

Резервирахме билетите, приготвихме двете си котки и двата куфара и се сбогувахме с Ню Йорк. Понеже не бяхме сигурни, че нещата в Калифорния ще потръгнат, дадохме под наем апартамента си, в случай че трябва да се върнем.

И тъй, отивахме да прегърнем съдбата на актьори в Холивуд. За съжаление, първите няколко дни там щяха да приличат повече на комедия от грешки.

ГЛАВА 5

След като с Лиса кацнахме в Ел Ей, първото, което направихме, беше да позвъним в офиса на Боб Лемонд и да му кажем, че сме пристигнали. Вдигна работещата в агенцията англичанка Айви Травис. Тя попита кой се обажда и аз ѝ отговорих:

— Патрик Суейзи — като очаквах името ми да ѝ е познато.

— Извинете — отвърна тя. — Кой казахте, че сте?

— Патрик Суейзи — повторих. — Боб неотдавна ме прие за свой клиент. С жена ми Лиса току-що долетяхме от Ню Йорк.

— Ясно — отвърна тя. После замълча. — Г-н Лемонд не е в града и ще се прибере идната седмица.

Това не беше добра новина — надявахме се, че Боб ще ни помогне да си намерим къде да отседнем и да се установим, а сега той въобще липсваше. В онова преддъжисемско време никак не беше лесно да се свържеш с някого. Нямахме идея къде да отидем — нито аз, нито Лиса бяхме стъпвали в Лос Анджелис.

— Е — попитах, — дали не можете да ни насочите къде да отседнем? Ние всъщност не познаваме града.

— Мисля, че повечето наши клиенти, при посещенията си тук, отсядат в хотел „Бевърли Хилс“ — каза Айви. — Ще съобщя на г-н Лемонд, че сте звънили. — След това тя затвори. Добре дошли в Ел Ей!

Отидохме до гишетото да наемем кола, сложихме клетките с котките и куфарите в автомобила и потеглихме към „Бевърли Хилс“. Но когато минахме покрай този хотел по булевард „Сънсет“, дори не си направихме труда да спрем — хотелът бе великолепен, явно много над нашите възможности. Имахме всичко на всичко две хиляди долара и те трябваше да ни стигнат, докато си намерим работа. Отседнехме ли там, парите ни щяха да се изпарят за седмица.

С Лиса се спогледахме и макар да не го казахме, и двамата си помислихме едно и също. Дали не сгрехихме? Бяхме преотстъпили хубавия си апартамент в Ню Йорк, бяхме оставили чудесния си живот

там, мислейки, че Боб ще се погрижи за нас. Но него го нямаше, а в офиса му дори не знаеха кой съм. Погрешно ли бях схванал думите му?

Трябваше да си изясним това по-късно, а сега се налагаше да намерим къде да отседнем.

— Е, къде да вървим? — попитах Лиса.

— Защо не в „Холивуд“? — рече тя. — Нали затова сме тук?

Набързо огледах малката карта, която ни дадоха в бюрото за коли под наем. Направихме обратен завой и потеглихме пак по булевард „Сънсет“ към Холивуд.

Повечето хора си представят Холивуд като някакво бляскаво място. И е така, но има бедни и занемарени места, като във всеки мизерен градски квартал. Спряхме пред първия хотел, който видяхме, и влязох да проверя цените, докато Лиса чакаше в колата с котките. Върнах се и поклатих глава.

— Какво има? — попита Лиса.

— Не дават стаи за ден.

Тя недоумяваше.

— Какво значи това? — попита.

— Лиса, дават стаите на час — казах.

Тя повдигна вежди, разбирайки какво имам предвид. Седнах обратно в колата и потеглихме.

За съжаление, в следващите два хотела попаднахме на същото положение. Явно единствените хора, наемащи хотелски стаи в Холивуд, ги използваха, така да се каже, за делови цели. Вече започвахме да се отчайваме. Мръкваше и по улиците на Холивуд се мяркаха само проститутки и пласъори на дрога. Котките ни мяукаха на задната седалка, а ние бяхме уморени от полета през целия континент и от това, че нямаше къде да отидем. Чувствахме се като затворени хамстери, въртящи колело, без никаква представа как да се измъкнем от него.

Продължихме напред по „Сънсет“, докато на южната страна на булеварда не видяхме мотел „Сахара“ и не спряхме. Влязох и попитах мъжа зад бюрото дали има свободни стаи, като му обясних колко сме притеснени.

— Трябва ни покрив за няколко нощи — казах. — Моля ви, каквото ви се намира.

— Ами — започна мъжът, — всъщност има една дама, която идва понякога в града по работа, а когато не е тук, стаята ѝ е свободна. Но трябва да се обадя да попитам дали не е алергична към котки.

Бях готов да остана, докато телефонира, но той рече:

— Върнете се след около час, тогава ще имам отговор за вас.

Седнахме с неохота обратно в колата и се повъртахме още малко наоколо. Когато се върнахме, мъжът каза, че стаята е наша. С Лиса бяхме открили своя първи „дом“ в Ел Ей.

По онова време „Сахара“ беше от мотелите, в които не ти се иска да ходиш бос по мокета. Там никога не настъпваше тишина, дори през нощта, чуваше се прахосмукачката в съседната стая, шум от проститутките, вършещи си работата в стаите, от време на време — някой вик откъм алеята отвън. Почти всяка нощ се чуваха разпавии и сирени на профучаващи коли. Но макар мотелът да бе доста мизерен, мъжът на рецепцията бе винаги любезен и усмихнат. След около седмица, когато вече бяхме намерили жилище под наем и си тръгнахме, той каза:

— Елате пак да се видим, като покорите Холивуд! Винаги сте добре дошли.

Успяхме да намерим наистина хубав евтин апартамент в „Холивуд Хилс“, в долния етаж на къща, собственост на две жени. Сградата напомняше за бохемски разкош и понеже беше построена на хълм, имахме великолепна гледка към Холивуд. Жените горе бяха редки птици и едната като че ли вечно държеше в ръка чаша с уиски. С Лиса много харесахме апартамента — но сега трябваше да си намерим работа, за да плащаме месечния наем от петстотин долара.

Нашите две хиляди бързо се топяха. След престоя в „Сахара“, като платихме първия и последния наем за новото си жилище и харчихме за храна, вече бяхме почти разорени. Всяка вечер отивах с колата до едно място на „Мълхоланд Драйв“ с красива панорама на Лос Анджелис. Седях там, гледах светлините на Холивуд и си казвах „Ще те завладеея“. Това бе като ритуал, начин да се настроя за предстоящата битка. За да успея в Холивуд, трябваше истински да вярвам, че мога да го направя.

Трийсет години по-късно се чувствам по същия начин за борбата с рака. За да го надвия, трябва да вярвам, че мога да го направя. Затова всеки божи ден си казвам „Ще те победи!“. И всеки ден го вярвам.

Когато Боб най-после се върна в града, той ни се извини за объркването и ни увери, че ни взима за клиенти. Познаваше абсолютно всички в Холивуд и веднага започна да ми урежда интервюта. Ходех на четири или на шест дневно — интервю след интервю, — после се прибирах и се молах телефонът да звънне. Това, че бях играл главна роля на Бродуей, определено помагаше и отваряше врати, но не ми гарантираше, че ще получа работа. Точно когато нашите две хиляди долара се стопиха почти докрай, ми предложиха роля във филм, наречен „Скейттаун, САЩ“.

В края на седемдесетте, особено в Южна Калифорния, диското на летни кънки беше на върха. Кънкъори се виждаха навсякъде, като половината от тях мъкнеха огромни усилватели, от които звучаха последните песни на Ърт, Уинд енд Файър и Джаксън Файв. По венецианския плаж човек биваше връхлитан от кънкъори с ярки чорапи и по къси шорти, носещи се по дъсчената пътека. Когато прочетох сценария за „Скейттаун, САЩ“ разбрах, че дори да не съдържа кой знае какво изкуство, поне е част от културен феномен.

Във филма участваха някои от най-ярките звезди на седемдесетте: Скот Бейо (Чачи от „Щастливи дни“), Морийн Маккормик (Марша от „Брейди Бънч“), Рон Палило (Хоршак от „Добре дошъл, Котър“), Мелиса Сю Андерсън (Мери Ингалс от „Малка къща в прерията“) и дори големите комедийни артисти Флип Уилсън и Рут Бъзи. Получих ролята на Асът Джонсън, нахаканото лошо момче — кънкъорът в тесни кожени панталони, който се бие с героя Стан, изигран от Грег Брадфорд.

Като тийнейджър бях участвал в състезания с летни кънки, но оттогава не бях правил кой знае какво. Много ми се искаше за филма да покажа невероятни неща върху кънките, затова помолих баща ми да ми изпрати моите първокачествени кънки за фигурно пързаяне и намерех ли голо равно място, започвах да упражнявам движенията. С часове усъвършенствах фигурите, като се започне от камилите и се стигне до двоен салхов. Когато започнаха снимките, бях напълно готов — исках да взривя Холивуд с моята първа роля.

За съжаление, за малко не взривих задника си при своето първо сензационно изпълнение. С помощта на малка рампа трябваше да

скоча над един фиат, паркиран на края на кея на Санта Моника. Засилих се, ускоряхах все повече и повече и когато стигнах рампата, излетях във въздуха много по-високо, отколкото очаквах. На лентата се вижда как крещя „Атака!“, докато излитам, но после изражението ми се променя от решително към пълна изненада. Камерата спира, преди да покаже как падам право на гърба си върху цимента. Останах без въздух, но кадърът се получи само с един дубъл.

Епизодите на пързалката с Ейприл Алън, където щях да демонстрирам наред с кърките и балетната си подготовка, минаха погладко. Ейприл беше световна шампионка по бягане с летни кърки, с нея се бях пързалил преди години в Хюстън. Още тогава се сприятелихме, затова направо не можах да повярвам, когато се разбра, че ще участваме заедно в моя първи филм.

Ейприл бе невероятна къркьорка и двамата възпламенихме екипа по време на една сцена със силния си, чувствен и сексапилен танц. Имах и соло изпълнение на кърки, което доведе до рецензия, дала силен тласък на кариерата ми: Кевин Томас от „Лос Анджелис Таймс“ написа: „Откакто Джон Траволта завладя дансинга на дискотеката с «Треска в събота вечер», не, откакто Валентино изигра своето танго в «Четиримата ездачи от Апокалипсиса», не сме виждали толкова самоуверена мъжка сексуалност като тази на гъвкавия новак в киното с име Патрик Суейзи, когато е на пързалката... Суейзи ни оставя без дъх и сигурно ще пробие в киното“.

Разбира се, всичко това ме ласкаеше, но, от друга страна, въобще не държах на подобно отношение. Искях да съм сериозен актьор, а не балетист, превърнал се в актьор или сексимвол. Скоро след излизането на „Скейттаун, САЩ“ по екраните, от „Кълъмбия“ ми предложиха договор за участие във филми за тийнейджъри, но с Лиса обсъдихме предложението и го отказах. И двамата знаехме, че приема ли, въпреки фантастичните пари и гарантираната работа, никой няма да гледа на мен като на сериозен актьор.

Тъй като бях новодошъл в Холивуд, определено не беше лесно да се откаже дългосрочен договор. Но Боб Лемонд ми даде съвет, който улесни нещата:

— Единственото ти оръжие в този бизнес — каза ми той, — е да казваш „не“. Кариерите, съсипани от отговор „да“, са много повече от всички останали.

Взех присърце съвета на Боб, отказах на „Кълъмбия“ и насочих вниманието си към търсене на по-добри роли.

Но за мое най-голямо съжаление, единствената истински желана роля през тази година беше тази, която не можех да имам: Бъд Дейвис от „Градски каубой“ — филмът се снимаше в Хюстън по времето, когато аз участвах в „Скейттаун“.

Бъд Дейвис бе тексаски каубой, който обича да танцува — роля, изцяло за мене. Но Джон Траволта нахука много след успеха на „Треска в събота вечер“ и „Брилянтин“, и само да поискаше, ролята щеше да е негова. Умирах от яд, като си мислех какво бих могъл да направя с този герой и как това би изстреляло кариерата ми към върховете. Измъчваше ме и фактът, че хореограф на „Градски каубой“ бе майка ми, която нае Лиса да работи с нея. И така Лиса се трудеше в Хюстън над филма, за който мечтаех, а аз стоях сам в Ел Ей и довършвах „Скейттаун“.

Щом приключихме, веднага отлетях в Хюстън, за да съм с Лиса. Една вечер се стигна дотам да останем с Джон и да го учим на някои стъпки, което ми дойде в повече. Танцуването на кънтри е в кръвта ми и колкото и да харесвах Джон, не ми беше приятно да му разкривам как да изиграе ролята, за която бях роден. Но всъщност най-много се дразнех, че той беше много добър. Джон беше напълно органичен — приличаше на сунгер, който просто попива всичко. Той бе щедър и добродушен човек и ние с Лиса веднага го харесавме. По време на този филм станахме добри приятели, каквито сме и до днес.

След като отказах предложението на „Кълъмбия“, продължих да ходя на кастинги за други, по-добри участия. Получих първата си телевизионна роля в снимания за телевизията филм „Завърналото се хлапе“, с Джон Ритър и Сюзан Дей в главните роли. Излъчиха го през пролетта на 1980 г. и въпреки гордостта от работата си аз продължавах да искам повече — по-големи и по-добри роли. Това мое желание се осъществи, когато получих роля във „Военнополева болница“.

„Военнополева болница“ беше невероятно популярен сериал, но не това ме запали да работя за него. Гилдията го ценеше изключително много, а играеха и талантиливи актьори като Алън Алда, Лорета Суит, Хари Морган и Майк Фарел. Участието в него означаваше доверие от страна на продуцентите, а също и че няма да се обезличиш сред останалите участници. Редник Гари Стърджис беше първата ми голяма

роля в Холивуд и колкото и да е странно, в сюжета имаше обрат, свързан с рака.

В повечето от епизодите играех с Алън Алда, изпълняващ ролята на д-р Хоки Пиърс. Моят герой, редник Стърджис, по време на бой бива ранен в ръката. Изпращат го в полевата болница по същото време, когато неговата любима е по-тежко ранена и се нуждае от преливане на кръв. Стърджис настоява да даде кръв, защото знае, че двамата са от една и съща кръвна група. Но Хоки изследва кръвта на Стърджис и открива, че има левкемия. Когато му съобщава това, Стърджис е съсипан — изобщо не е знаел за болестта си.

Да изиграя Стърджис за мен бе страхотно изживяване. Всички от екипа бяха невероятни професионалисти и партньорството с Алън Алда надхвърляше моите мечти. Само го следвах, а емоцията просто се изливаше. С помощта на овладяната в актьорската школа техника успях да черпя гняв и горчивина от дълбоките извори в мен заради несправедливата диагноза; когато гледахме завършения епизод, се почувствах много горд от работата си.

Но през тези първи две години в Ел Ей на подобни актьорски задачи се попадаше твърде рядко. Продължавах да търся добри роли, но заради това не работех толкова, колкото ми се искаше. Междувременно с Лиса участвахме в пиесата „Тухлите и розата“ в театър „Атик“ на булевард „Санта Моника“. И двамата получихме ласкави рецензии; местният „Уийкли“ писа, че „Денис Виска и Лиса Нийми се открояват на фона на чудесен състав от поддържащи артисти, които влизат и излизат в 45 роли... А Патрик Суейзи, талантлив новодошъл актьор, обогатява главната роля повече, отколкото можем да си представим. Браво!“.

Участието в пиеси обаче не плаща сметките и затова с Лиса се захванахме отново с дърводелството като допълнителна работа. Направихме декора за „Танцувам толкова бързо, колкото мога“, с Джил Клейбърг, Даян Уийст и Джералдин Пейдж в главните роли. Работихме и за Джаклин Смит — моя добра позната от Хюстън. През седемдесетте Джаки учеше в студиото на майка ми, а сега бе холивудска звезда благодарение на главната си роля в „Ангелите на Чарли“. Въпреки това тя никога не се държеше като звезда — винаги сърдечна и дружелюбна с Лиса и мен, тя ни подкрепяше по всякакъв начин, като дори се появи на премиерата на „Скейттаун“.

Междувременно родителите ми също напуснаха Хюстън. След работата по „Градски каубой“ майка ми реши, че иска да прави хореографията на още холивудски филми и двамата с баща ми скъсаха тексаските си корени и се преместиха в Сими Вали, на север от Лос Анджелис. Бях доволен, че родителите ми са наблизо, но натоварените графици ни пречеха да се виждаме много често.

Близостта на нашите обаче не помогна, когато през втората ни година в Ел Ей с Лиса изведнъж се озовахме в неочаквана ситуация: напълно разорени, без достатъчно пари дори за храна.

С Лиса изпълнявахме доста редовно дърводелски поръчки, но заплащането бе минимално в сравнение с вложените часове. Останалата част от времето си отделяхме за прослушвания, уроци по актьорско майсторство и други недоходоносни дейности. Някак си бяхме изтървали края на приходите и разходите, защото един ден около Коледа Лиса провери сметката ни и откри, че са ни останали три долара. Очаквахме малко пари за току-що завършена поръчка, но те бяха вече определени за плащане на наема и сметките.

Изведнъж осъзнахме, че нямаме пари, за да се върнем в Тексас и да гостуваме на семейството на Лиса за Коледа, че нямаме пари за подаръци, дори за храна.

— По дяволите, как стана това? — попита Лиса. Тя набързо прегледа банковите ни извлечения и чековата книжка — нещо, което трябваше да направим месеци по-рано. Месечните ни разходи възлизаха на около хиляда и двеста долара — огромна сума в сравнение с Ню Йорк.

След като живяхме около година в „Холивуд Хилс“, се преместихме в нов апартамент в западен Холивуд, на авеню „Ла Джола“. Божията милост, която ни спаси, беше портокаловото дърво в задния двор — то ни хранеше през трудните седмици, когато се опитвахме да свържем двата края. Успяхме да изровим достатъчно монети за бурканче фъстъчено масло и самун хляб и с това, наред с портокалите, преживяхме.

Въпреки че родителите ми се намираха в Сими Вали, бях прекалено горд, за да ги моля за пари или храна — дори не исках да знаят, че сме загазили толкова. Лиса сподели с майка си какво се

случва, но по това време нейното семейство също имаше затруднения и не можеха да ни пратят никаква помощ. Няколкото пъти, когато приятели ни канеха на вечеря, не показвахме колко сме гладни — просто се опитвахме да се правим, че всичко е нормално. Но бяхме напълно отчаяни и отново започнахме да се чудим дали не направихме голяма грешка, като напуснахме Ню Йорк. Там никога не бяхме изпадали в подобно положение.

Има обаче разлика между това да фалираш и фалираш, без да знаеш откъде ще дойде следващият ти чек. След като в Холивуд в продължение на две години се скъсахме от работа, на хоризонта не се задаваше нищо ново. Започнахме да се оглеждаме какво можем да продадем, за да изкараме пари за ядене, което направо убиваше и последната ни капчица оптимизъм. Съществува един вид отчаяние, което те обзема, когато почувстваш, че не си успял да постигнеш най-голямата си цел. Точно така се чувствахме с Лиса. Спомнях си нощите на „Мълхоланд Драйв“, когато се заричах, че ще превзема Холивуд, и в гърлото ми се надигаше горчивина.

Бяхме вършили дърводелски услуги за един по-възрастен човек — г-н Грийн — и затова в отчаян опит да изкараме набързо малко пари му се обадохме и се оставихме на милостта му.

— Имате ли нещо, което трябва да се свърши? — попитах. — Каквото и да е?

А г-н Грийн, доловил отчаянието в гласа ми, ни предложи дълъг списък поръчки. Най-голямата беше да направим кучешка колиба за двете му немски овчарки, задача, с която двамата с Лиса се заехме веднага, щом затворих телефона.

Но точно както в местните филми, истинският живот в Холивуд може да се промени за секунда. На върха на отчаянието, когато, за да преодолеем временно затруднението, за броени долари се трудехме над кучешката колиба, ми се обадиха за нова телевизионна продукция — на кастинга се бях явил няколко седмици по-рано. Сериалът се наричаше „Ренегатите“ и ми предлагаха водеща роля!

Ето така излетях от дъното на отчаянието до върховете на еуфорията! Да получиш роля в телевизионен сериал бе огромен скок за всеки утвърждаващ се млад актьор — това обещаваха стабилна работа и наистина добро заплащане в предвидимото бъдеще. Не можех да повярвам на късмета си. И нямах търпение да зарадвам Лиса.

Но първо се отбих на едно място, което исках да посетя през последните две години — автокъща „Делориан“ — колите с криле на чайки, проектирани от Джон Делориан, от които той успя да произведе само девет хиляди бройки, преди поточната линия да спре през 1982 г. В началото на 80-те този дизайнер се превърна в емблема на стилни и луксозни автомобили и аз мечтаех за такъв още щом се появи прототипът в средата на 70-те. С новата си работа и ако успееш да ги придумам да намалят цената, колата най-после щеше да е по джоба ми. Затова отидох право при търговеца, а после позвъних на Лиса.

— Здравсти, Лиса — казах. — Имам новини за теб.

— Какви? — попита тя, вероятно очаквайки всичко друго, но не и това, което изтърсих.

— Купувам делориан.

— Какво, какво?! — гласът ѝ беше изпълнен с изненада и вълнение. Знаеше, че щях да добавя още нещо, иначе бях напълно откачил.

— Получих роля в „Ренегатите“! — казах и нададох възторжен вик. Моментът бе толкова страхотен — като онези, които изграждат холивудската мечта. Но дори ги надвишаваше по невероятност, защото дойде точно когато бяхме на ръба на отчаянието. Лиса беше във възторг, въпреки че имаше едно възражение.

— Да му се не види! — рече тя. — Сега ще трябва да направя съвсем сама кучешката колиба!

След като купих колата, отидохме до Сими Вали да я покажем на моите родители. Никога няма да забравя реакцията на баща ми, когато излезе да ни види как паркираме новата лъскава делориан с лайстни от неръждаема стомана и плосък, квадратен покрив.

— Какво правиш, защо обикаляш с тази кухненска мивка? — попита той, усмихвайки се широко. Личеше си колко се гордее с мен и това си струваше повече от която и да било роля или кола. Този миг е един от най-хубавите в живота ми.

ГЛАВА 6

„Ренегатите“ бе нова версия на „Отрядът на Мод“ — новаторски сериал за ченгета, който вървеше между 1968 и 1973 г. Аз играх Бандита, сипещ грубости и водач на шайка улични гангстери, въпреки че в тесните си кожени панталони и фланели без ръкави повече приличах на модел, а не на престъпник. Снимачният период определено мина много забавно, а и се чувствах доволен, че имам постоянна работа в телевизията. Но все още исках роли, които да разширят актьорското ми амплуа.

Като цяло обаче нещата вървяха добре. Печелех прилични пари и с Лиса ходехме на уроци по актьорско майсторство при уважавания учител Милтън Кацелас. Харесвахме апартамента си на авеню „Ла Джола“ и кръгът от приятели постепенно нарастваше. Близко три години от преместването ни в Ел Ей най-после имахме чувството, че се адаптираме. Дори планирахме да пренесем и останалите си вещи от Ню Йорк.

Но един ден, когато се върнах от снимки, всичко се срути.

Спрях на нашата алея и влязох в големия гараж, превърнат в дърводелска работилница. Тъкмо взех да се занимавам с един проект, над който работехме, когато усетих, че Лиса пристъпва зад гърба ми. И до днес не мога да кажа как стана, но на мига разбрах, че нещо не е наред. Лиса сложи ръка на рамото ми и прошепна:

— Бъди, можеш ли да дойдеш вкъщи? Трябва да ти кажа нещо.

Обърнах се.

— Какво има? Казвай веднага! — Видях, че беше плакала, и почувствах как кръвта се дръпна от лицето ми.

— Майка ти се обади — тихо каза тя. — Баща ти е получил сърдечен удар. Починал е.

Коленете ми омекнаха и се свлякох на пода. Щом думите излязоха от устата на Лиса, аз се разплаках, захълцах както никога преди. Гадеше ми се, сякаш бях получил юмрук в стомаха. Не знам

колко дълго бях останал на пода, но имах чувството, че никога няма да стана отново.

— Разхождал кучетата зад къщата — промълви Лиса, галейки ме по гърба. — Умрял мигновено. Не е имало болка. — Това щеше да е слаба утеха по-късно, но още не бях готов да съм благодарен за каквото и да било. Просто не вярвах, че баща ми си е отишъл.

Докато растях, моят баща, нежният каубой, бе източникът ми на безусловна любов, твърдата ръка на кормилото. Майка ни ни обичаше със силна, горда и възискателна обич, докато баща ни — без въпроси и квалификации. Големият Бъди ме научи какво значи да си мъж и ми показва, че истинският мъж може да бъде суров и нежен едновременно. Докато растях, неговият пример ми влияеше силно и затова го обичах още повече.

Роден и израснал в Уичита Фолс, в тясната част на щата Тексас, моят баща бе живял в малко истинско ранчо. Там беше научил всичко, което правят каубоите — да лекува и развъжда говеда, да поправя огради, да язди и да се грижи за коне. Той беше каубой в кръвта си, а не просто за показ. И макар животът му да не е бил лесен и никога, докато е израствал, да не са имали излишни пари, бе вечно усмихнат и пазеше добра дума за всекиго. Всички обичаха Бъди Суейзи.

И на двамата много ни харесваше да сме на открито и донякъде се утешавах, че беше починал навън, със своите кучета, сред красотата на природата. Ходехме заедно из диви места с нищожни припаси, като преживявахме благодарение на знанията му за живот сред природата. Много ценях онези дни, прекарани с него, когато изследвах природата и научавах основни човешки умения: как да съществуващ в естествена среда. Винаги съм се гордял с наученото и когато отново съм сред природата, и живея с това, което тя може да ми даде, или когато просто се наслаждавам на гледки и мириси, си мисля за него.

Баща ми беше опора в живота, а смъртта му имаше точно обратния ефект върху мен. Изведнъж всичко се обърка и болката ми беше бездънна. Никога не съм си падал по пиенето, но едно от първите неща след смъртта му бе да купя каса от неговата любима бира „Будвайзер“. Мразех вкуса ѝ, но отварях кутия след кутия, в опит да се напия. Независимо от погълнатото количество обаче не можех да почувствам нищо. И продължавах да пия.

Смъртта на баща ми се оказа пагубна по много причини. Първо, тя за малко не уби майка ми, която го обичаше и разчиташе на него през всичките тези години. Тя се чувстваше съкрушена, изпитваше гняв и самота без мъжа, който винаги е бил до нея, за да я подкрепя. Майка ми е силна жена, но чувствата ѝ също са силни. И тази загуба я докара почти до ръба от скръб. Братята и сестрите ми също се чувстваха съсипани, особено Дони и Шон. Да изгубиш родител е тежко. Но да изгубиш баща, възплащавал представата ти за мъжественост, е наистина смазващо.

За мен смъртта на баща ми означаваше промяна на моята лична идентичност. Цял живот той беше Големият Бъди, а аз — Малкия. Сега, след като вече го нямаше, трябваше аз да бъда Големия Бъди — най-голямото момче в семейството; трябваше да порасна и да бъда мъж. Това означаваше ново ниво на отговорности, които не търпяха отлагане. Наложих се с Лиса да организираме погребението му и да се погрижим за всички подробности. Това бе достатъчно трудно — един наистина ужасен момент, който ми показваше колко силен трябва да бъда.

Случи се точно преди погребението — на поклонението в погребалния дом. Отидох там преди останалите от семейството, за да проверя дали от агенцията са приготвили тялото и наред ли е всичко. Но когато погледнах в ковчег, онемах. Мъжът там изобщо не приличаше на баща ми — бяха сложили прекалено много руж върху иначе бледото му лице, а вълнистата коса стоеше пригладена и твърда. „Прилича на клоун“, помислих си, а в гърдите ми се надигна гняв. Знаех, че ако майка ми го види такъв, това ще я убие.

— Върнете го отзад — казах на погребалния агент с мрачен глас.
— Сам ще го гримирам.

В задната стая на този погребален дом леко избърсах лицето на баща си — по моето се стичаха сълзи. Неистово исках да направя мъртвеца такъв, че да заприлича отново на баща ми, но не се получаваше; най-накрая, след няколко проби, улучих правилния грим и успях да наглася косата му както я беше носил винаги. Когато свърших, избърсах сълзите от очите си и отново го върнах за поклонението. По-трудно нещо не съм правил през живота си.

Погребяхме баща ми в прост дървен ковчег, а не в специален, херметически затворен, просто защото бе редно да оставим природата

да следва своя път — прах при праха. Не си спомням много от ритуала, но помня, че исках да издълбая инициалите му върху ковчега точно преди да го пуснат в гроба. Не го направих и съжалявах за това. Той винаги носеше в себе си джобно ножче „Олд Таймър“, каквото имах и аз — част от нашата идентичност на мъже от фамилията Суейзи. Но когато настъпи онзи последен миг, аз просто гледах как спускат ковчега, после хвърлихме по шепа пръст над него и баща ми вече го нямаше.

В месеците след смъртта му започнах да пия, както никога дотогава. Опитвах се да се напия, но никога не стигах дотам. Кой знае защо ми се струваше, че почитам баща си като правя нещо, което той обичаше — да пие бира. Като много мъже от неговото време в Тексас баща ми пиеше много, може би твърде много. Струва ми се, че се опитвах да видя доколко мога да бъда като него.

Типично за Суейзиевци е, че никога не правят нещата половинчато. Лиса се притесняваше от моето пиене, но аз не исках да спра. Късно вечер сяхах в колата и карах до „Мълхоланд драйв“ — криволичещия, стръмен път през „Холивуд Хилс“, където отиваха да се надбягват запалени автомобилисти. Слагах каска бира на седалката до мен и тръгнах, като се състезавах с всеки или всички, дошли да шофират самоубийствено по „Мълхоланд“. Никога не направих катастрофа, може би защото никога не се чувствах толкова пиян, колкото вероятно бях. Но все пак тези изпълнения не бяха нито безопасни, нито разумни и Лиса, естествено, се тревожеше за мен.

Никога не съм пил заради самото пиене; пиенето ми винаги е било реакция на някаква изживявана от мен емоционална трудност — симптом за проблем, а не проблем сам по себе си. Но то определено водеше до проблеми между нас с Лиса, тъй като тя все повече се безпокоеше за моето поведение. Умоляваше ме да престана, но аз изпитвах дълбока, неустойима нужда да мина през това, което правех. Всеки път, щом в съзнанието ми се появеше спомен за баща ми, там се отваряше отново прясна рана. Неговата смърт напълно ме извади от равновесие и не знаех как да се справя с това.

Цялата ми неувереност, изпитвана през годините, се стовари върху ми. Все още се опитвах да открия своята идентичност. Кой бях

аз? Не бях ли просто тийнейджърски идол, мускулест красавец, когото никога не са приемали сериозно като актьор? И защо беше цялото ми обучение? Докато баща ми бе жив, ме крепеше неговата безусловна обич. Мисля, че дори не си бях давал сметка колко много съм разчитал на нея. А сега чувствах огромната празнота от нейното отсъствие. И изпитвах гняв, сякаш ме беше зарязал.

Лиса също ме обичаше безусловно, но не си позволявах да повярвам в това. Все още чувствах горчивина от първата ѝ реакция, когато я помолих да се омъжи за мен. Връзката ни винаги е била страстна както в положителен, така и в отрицателен смисъл — любовта ни един към друг бе невероятно силна, но такива бяха и споровете ни. Това се оказа първият истински труден период в нашия брак и той ни плашеше.

Знаех много добре какво се е случило с множество творчески личности — Джеймс Дийн, Джанис Джоуплин, Фреди Принц, Джим Морисън, Джими Хендрикс — били са погълнати от своите амбиции и унищожени от направения от тях избор. Бях запознат с примерите им, за да се опазя и да не тръгна надолу по същия път. Но както скоро открих, онова, на което се съпротивляваш, упорства. Пиех много, за да докажа, че не бива да пия много — цикъл, който не знаех как да спра.

Затова направих единственото, което знаех: потопих се в работата си. На погребението на баща си се бях зарекъл да живея така, че той да се гордее с мен. Мигът, когато той ме погледна, горд в моята нова делориан, се беше запечатал завинаги в паметта ми и исках да продължа да живея така, сякаш баща ми ме гледа. Оттогава се опитвам да правя точно това.

След като станах актьор, осъзнах, че животът ми се развива по определен шаблон. В гимназията тренирах, за да стана най-добрият футболист и щом стигнах върха, спечелвайки две футболни стипендии, спрях да играя. Тогава се обърнах към гимнастиката и се случи същото: готвех се за Младежката олимпиада, бях на върха на уменията си, след което престанах да се състезавам. При Елиът Фелд получих шанса да танцувам на върха на балетния свят в партньорство с легендарния Михаил Баришников. И когато стигнах дотам, напуснах.

Във всичките тези случаи решението ми да напусна се дължеше отчасти на травма. Но разбрах също, че се страхувам, достигайки до тези висоти, да не би след тях да последва разочарование. Участвах в

Олимпиада, а после какво? Ще сложат лицето ти върху кутия за мюсли, така ли? Танцуваш с Баришников, а после какво? Винаги съм имал нужда от цел, която да ме тласка напред. И съм се страхувал какво ще стане с мен, ако стигна върха на дадена професия и няма накъде повече да вървя.

Но при актьорството беше различно. За първи път се хвърлях в нещо, което не може да бъде овладяно до съвършенство. То не е като спорта — не печелиш световен шампионат, след което се пенсионираш. Независимо колко велик актьор си, винаги можеш да бъдеш по-добър. Всяка роля е различна и спиралата на усъвършенстването е безкрайна. Бях щастлив да открия нещо, което никога нямаше да спре да ме предизвиква, нито щеше да се принизи до средство за съществуване.

Скоро след като умря баща ми, щях да получа шанса да разширя още повече актьорските си способности, като работя с един от най-великите филмови режисьори: с Франсис Форд Копола.

Кастингът за „Аутсайдерите“ не беше като кастингите, в които бях участвал дотогава. Изграден върху бестселъра на С. Е. Хинтън, „Аутсайдерите“ се фокусираше върху група „брилянтинови момчета“ — банда буйни гимназисти, опитващи се да намерят своя път в живота. През целия филм тези момчета се сблъскват с децата на хора от висшето общество. Една типична история на съзряването, с много тестостерон и насилие и Франсис искаше да намери млади актьори, които да се превъплътят изцяло в героите.

Кулминационният епизод на филма представлява огромен бой или „варгал“ между тези две групи. И тъй, за кастинга Франсис покани десетки млади актьори, които да изпълнят импровизиран бой във филмово студио. Обикновено при кастингите човек е сам с кастинг директора, режисьора и евентуално още няколко души. Прослушването на огромната група талантиливи млади актьори събуждаше у тях състезателния огън. И понеже Франсис беше легенда — вече имаше зад гърба си „Кръстникът“, „Кръстникът II“, а също и „Апокалипсис сега“, всички горяха от амбицията да го смаят.

В неговата лудост имаше система, защото накрая получи невероятен състав от обещаващи млади актьори. Мат Дилън, Си Томас

Хауел, Роб Лоу, Емилио Естевес и Ралф Мачио играеха брилянтиновите момчета, както и младият Том Круз в едва третата си кинороля. Мат Дилън вече беше изгряваща звезда, след водещи роли в „Миличките“, „Моят бодигард“ и „Тес“, но ние, другите, едва започвахме. И кипяхме от желание да оставим следа.

Изживявахме ролите си, като се превъплъщавахме в своите герои почти през цялото време. Самите станахме нещо като банда, движехме се заедно, пушехме цигари, излизахме да пием и просто да куфеем. Това бяха луди дни из холивудските заведения, подгрявани с дрога, алкохол и тестостерон, въпреки че любимата дрога на брилянтинените беше бирата. А и Франсис леко прищпорваше нещата със стила си на режисиране — целеше да извади от актьора възможно най-реалистични емоции.

Франсис държеше много на инстинкта и гоненето на съвършенство. Той бе един от най-взискателните режисьори, с които някога съм работил, и не се спираше пред нищо, за да получи желаното изпълнение. Копола разговаряше с теб, „изповядваше те“ и достигаше до най-дълбоките ти, скрити тайни. После на снимачната площадка ги съобщаваше по високоговорителя, за да ги чуят всички. Така получаваше желания ефект — кръвта ми кипваше, щом чуех гласа му по говорителя, но това бе жесток начин да изтръгваш емоционално изпълнение.

С Франсис се спречкахме, когато за няколко епизода го попитах за ъгъла, под който работи камерата. Интересувах се от изкуството на правенето на филми и нали работех с истински майстор, реших, че моментът да задам въпроси и да понауча кое как става е подходящ. Но когато го попитах защо избира да снима по определения от него начин, той не ме разбра правилно.

— А, не е тайна, че всички балетисти държат да се гледат в огледалото — отвърна ми.

Това беше истинска обида, още повече че идваше от легендарен режисьор. Не се интересувах как изглежда лицето ми на екрана — просто исках да играя колкото може по-добре. И ако той не вярваше, че е така, защо ме беше избрал? Коментарът на Франсис наистина ме ядоса, но не можех да направя нищо, освен да му покажа колко упорито ще работя над ролята си. Вероятно бе целял точно това.

Въпреки всичко казано, обичах Франсис и бях готов да работя с него, над каквото и да е. Той измъкна от нас изпълнения, които не сме допускали за възможни. На снимачната площадка можеше да се прави всичко — сякаш ни бе дал пълна свобода да създадем тези невероятни характери и да поживеем в тяхната кожа. Кулминацията беше финалният „въргал“ между брилянтинените и синчетата — там ние не просто изиграхме голям гангстерски тупаник. Просто *наистина* стана уличен мариш — раздаваха се крошета, течеше кръв и момчетата се млатеха здравата.

Франсис докара група местни младежи и един ден, когато валеше дъжд като из ведро, ни събра всички на голям кален терен, за да импровизираме сбиване. Той ни насъска и ни каза да го правим колкото е възможно по-реалистично и силово и когато ни даде зелена светлина, всички откачиха. Момчетата се биеха, удряха се с юмруци, ритаха се и се бореха в калта. Насред боя един младеж се втурна към мен с див поглед в очите. Идваше, за да ме тръшне на земята и единственият начин да се опазя от контузия беше като го контузя аз. Праснах го силно в лицето и той падна в несвяст.

За въргала имаше планирана хореография, като всеки трябваше да се бие с определен човек, но накрая всеки налиташе на всекиго. Най-интересното обаче бе, че ние, брилянтинените, се събрахме на едно място и си пазехме гърбовете, сякаш това наистина беше уличен бой. Събуди се инстинктът ни за оцеляване и се бихме с някаква първична животинска ярост. Получи се великолепен, смел филмов епизод, в края на който се чувствахме свързани като в истинска банда.

Том Круз имаше най-малката роля, но се стараеше повече от всички други. Дори тогава, само двацетгодишен и с много малко опит зад гърба си, той бе запален като всички останали. Когато брилянтинените тръгват за въргала, героят на Том от вълнение прави задно салто, оттласквайки се от една кола. Аз го научих на този номер и всъщност с Лиса показахме на останалите от бандата няколко гимнастически изпълнения, които да приложат в боя. Във филма бях големият брат, по същия начин се чувствах и сред екипа.

Също така научих Емилио, Томи, Ралф и Роб как да скачат на товарни влакове в движение. Като дете често го правех, за да стигна до Галвестън и да карам там сърф. Има една тънкость в тази работа: трябва да си избереш място, където влакът намалява, например товарителница

или жилищен район, а после да пресметнеш скока, така че да влезеш в отворената врата, а не под колелата. Прекарвахме доста време заедно, играехме бiliarд или просто се мотаехме, най-често, без да излизаме от образа си.

Страхотно удоволствие беше работата с всички тези хора, а особено се сближих с Томи Хауел. Запознахме се на снимките на „Градски каубой“, където баща му бе каскадьор, а и двамата обичахме каубойския живот. Томи беше истински каубой — обичаше конете и дори имаше спечелен шампионат по родео за младежи. С него останахме близки и след „Аутсайдерите“. Всъщност в последвалата година и половина играхме заедно в още два филма: „Грандвю, САЩ“ и „Червена зора“. Когато „Аутсайдерите“ излезе на екран, на афишите и рекламните материали всичките брилянтинени позираха в дънки и кожа, с нафукано изражение и пригладени назад коси. Заради филма се радвахме на голямо внимание, в това число последва неизбежното разпространение на картички с наши снимки от списанията „Тийн Бийт“ и „Тайгър Бийт“. Том Круз не искаше да участва в тези фотосесии, защото се притесняваше от зъбите си и смяташе, че не изглежда достатъчно добре. Но го впрегнаха, също както нас, и той много скоро стана най-голямата кинозвезда сред всички ни.

Винаги съм обичал в актьорската професия възможността да се пътува по цял свят. По причини, свързани с работата ни, с Лиса имахме щастието да пътуваме до толкова отдалечени места, като Индия, Намибия, Хонконг, Русия и Южна Африка, както и до красиви местности из цяла Америка. Веднага след „Аутсайдерите“ се наложи да пътуваме до първото екзотично място — Тайланд — за филма от 1984 г. „Необикновена храброст“. Смених самолетния билет за първа класа срещу две места във втора, за да може Лиса да ме придружи в Банкок.

С Джийн Хекман и Робърт Стак в главните роли, „Необикновена храброст“ беше филм за група ветерани от Виетнам, които се връщат в Югоизточна Азия, за да спасят приятел, пленен по време на войната. Вълнувах се, че ще работя с Джийн Хекман — голяма звезда, благодарение на ролите си в наистина различни филми, като „Разговорът“, „Приключението на Посейдон“, „Френска връзка“, „Бони и Клайд“ и т.н. Получаването на тази роля бе поредната стъпка в

правилната посока и засилваше инерцията, която кариерата ми започваше да набира.

Да бъда избран редом с Джийн за мен бе голям поврат. На снимачната площадка той ме взе под своето крило — беше непогрешимо професионален и много щедър по отношение на своето време и опит. Даде ми много важен урок за актьорската професия: „Ти не си тук заради себе си. Тук си само, за да служиш“. Това съвпаднаше напълно с наученото от мен от будизма — че ще станеш голям майстор, само като се научиш да служиш. Джийн се отдаваше изцяло на своите филми — дори ако другият актьор се нуждаеше от двайсет дубъла, за да стане епизодът, Джийн стоеше на линия и произнасяше своите реплики с неизменна енергия и отдаденост. Всеки път. Да го наблюдаваш как работи беше магия.

Междувременно моята роля изискваше колкото актьорски умения, толкова и бойни качества. Играех нахакан млад войник от специалните части, извикан да обучава виетнамските ветерани. На снимачната площадка взимах уроци от бивши бойци от специалните части, учех техники за ръкопашен бой от най-добрите в света. Освен пътуванията, това също е от нещата, които много ми харесват в моята професия — шансът да натрупвам нови умения от най-добрите в съответните области. Докато снимах, имах щастието да усвоявам бойни изкуства, кикбокс, сърф, скокове от самолет и много други. Сякаш ме тренираха индивидуално, за да се превърна в Док Савидж, героя от моето детство.

В един от епизодите на „Необикновена храброст“ се бия с герой, игран от Рандал „Текс“ Коб — бивш боксьор, станал актьор, който предишната година се беше боксирал петнайсет рунда с шампиона в тежка категория Лари Холмс. Във филма неговият герой Сейлър бе луд, но не по-луд от самия Текс — класически скандалджия от бар, огромен мъж с месест, сплескан нос, вероятно с извадена кост, за да може да понася повече крошета. Ударите, които Текс бе изтърпял в мача от Холмс, били толкова жестоки, че Хауард Косел се отказал да реферира боксови мачове в знак на протест, задето срещата не била прекратена по-рано.

Когато с Текс влязохме в реката за епизода с голямата битка, той наистина се боксираше — удряше горната част на тялото ми в изтощителна поредица от дубли. Човекът бе професионален боксьор и

ударите му бяха солидни. Не исках да заприличам на лигльо, но накрая трябваше да се обадя.

— Текс — рекох, — знам, че в този епизод от теб се иска да ми сриташ задника, но трябва малко да успокоиш топката.

— Какво има, Малък Бъди? — отвърна той. — Не издържаш ли? Много ли ти идва?

Харесвах Текс, но надменността в погледа и присмехът в очите му ми дойдоха в повече. И когато отново започна да ме налага, като накрая ме нокаутира в реката, аз откачих.

Текс ме бе ударил толкова силно, че се завъртях и паднах на колене в реката. Бавно се надигнах и без да го поглеждам, пристъпих крачка назад, затичах се и го цапардосах право в лицето — по-силно, отколкото съм удрял, когато и да било през живота си. Главата му се килна назад, а когато отново се изправи, видях познатата широка усмивка. После се разсмя.

— Само толкова ли можеш, Малък Бъди? — ухили се Текс.

Гледах го и не вярвах на очите си. Бях го измлатил с все сили, а той дори не усети удара.

Сякаш нищо не можеше да го уязви. Вследствие на това той си мислеше, че и другите са неуязвими. Веднъж беше взел калашников, зареден с халосни патрони, но вместо да се държи според правилата за безопасност, насочи автомата право към слабините ми и натисна спусъка. Докато маниакално се кикотеше, от цевта излетяха куршуми, които подпалиха панталона ми и за малко не ме направи евнух.

Но колкото и да беше откачен Текс, накрая станахме добри приятели. Никой не искаше да дели с него гримьорна, защото бе доста смахнат, а аз се съгласих за известно време, докато неговото куфеене почна да ми идва в повече и си опънах палатка наблизо. Текс обичаше квартала на червените фенери в Банкок — Патпонг, и прекарваше много вечери там — също като доста от момчетата от екипа и актьорския състав; по-късно се наложи някои да лекуват гонорея. Само един човек реши да остане там след свършването на филма — Текс. Той осребри самолетния си билет за връщане и когато го видяхме за последен път, тръгваше обратно за Патпонг. Всъщност го срещнахме още няколко пъти през годините, но на въпроса ми как накрая се е измъкнал от Тайланд, само каза: „Малък Бъди, не ти трябва да знаеш“.

„Необикновена храброст“ за жанра си беше хубав филм. Но все още исках да намеря роли, които да разширят актьорските ми умения. В „Ренегатите“, „Аутсайдерите“ и „Необикновена храброст“ играех яки млади мъже, които знаят как да се бият. Героите се различаваха по много неща, но само до известна степен. Започна да ми омръзва да се превъплъщавам в по-млади от мен — отдаваше ми се с лекота да сваля от възрастта си пет до десет години и затова получавах такива роли.

Но след „Необикновена храброст“ в „Грандвю, САЩ“ получих ролята на Ърни „Слам“ Уебстър, участник в автокаскadni шоута, замесен в любовен триъгълник. Слам Уебстър имаше нещо диво и детско, но бе по-голям от другите ми герои, така че за първи път получих роля на зрял човек, а не на младеж. Томи Хауел играеше Тим Пиърсън, съперника за ръката на Мишел „Майк“ Коуди, изпълнявана от Джейми Лий Къртис.

Лиса също работеше там като автор на хореографията на един танц мечта — за първи път с нея работихме в един и същи филм. Бях много щастлив, че е с мен, защото в града, в който снимахме — Понтиак, Илиной — живееха само около десет хиляди души и нямаше кой знае какво да се прави. Всъщност Понтиак беше известен най-вече със своя затвор, в който повечето от жителите на града или работеха, или излежаваха присъди. Може би единственото горе-долу интересно място представляваше хотел „Кортярд“, където бяха отседнали екипът и останалите участници във филма. Наричахме го „Вила Горила“.

Освен че пиехме във „Вила Горила“, в Понтиак нямаше какво да се прави, затова „Грандвю“ постави началото на една моя традиция — да скроявам разни номера на екипа. Вярно, че за първи път имах роля на зрял човек, но извън обсега на камерата погаждах номера като някакво голямо дете. Точно с един такъв трик си спечелих „любовта“ на режисьора Рандал Клайзър.

Една вечер Лиса, Томи Хауел и аз бяхме поканени в къщата, където беше отседнал Рандал по време на снимките. След като си тръгнахме, ни хрумна гениалната идея да се върнем да надзорнем, защото мислехме, че може би става нещо интересно между него и Джейми Лий Къртис. Дори не помня какво сме предполагали, но скучаехме и вероятно бяхме пийнали, затова тръгнахме обратно към Рандал.

Лиса остана в колата, докато с Томи намерихме отворена врата и се промъкнахме на горния етаж. Джейми Лий липсваше, но дочухме Рандал да интимничи с някой друг, затова се обърнахме и се оттеглихме с подвити опашки. Рандал сигурно беше чул и разбрал кой е, защото на следващия ден на снимачната площадка се държа много хладно с мен. Лиса се притесни и макар Рандал да не ѝ се сърдеше, по-късно не пропусна да спомене, че именно тя била карала „колата на бегълците“.

Този номер обаче бледнее в сравнение с номерата, които погледих по време на следващия си филм — „Червена зора“. Всъщност всичко в него имаше страхотен мащаб — екстремните репетиции, противоречивият сюжет, бясната динамика на кадрите и враждата между мен и една млада актриса — по-късно с нея щяхме да танцуваме заедно във филма, който изстреля и двама ни сред звездите.

ГЛАВА 7

— Наричайте ме Генерала — обяви Джон Милиъс, режисьорът на „Червена зора“. — Суейзи, ти си моят Лейтенант по изкуството и аз ще режисирам тези дребни негодници чрез теб.

С тези думи Милиъс ме направи отговорник на актьорския състав на „Червена зора“ — Томи Хауел, Дженифър Грей, Чарли Шийн, Ли Томсън и останалите — за тежките снимки в планините на Ню Мексико.

„Червена зора“ беше противоречив филм още от първия си кадър. Пет минути след началото му съветски и кубински парашутисти се спускат в малък колорадски град и откриват огън с картечници, като с нахлуването на американска земя дават старт на Третата световна война. През 80-те, когато снимахме „Червена зора“, бушуваше Студената война и цяла Америка се страхуваше от съветско нападение. Никой обаче не смееше да направи от темата филм, с изключение на Милиъс — явно точно човекът за тази работа.

Той беше див, войнствен мъж. Имаше колекция от огнестрелни оръжия и енциклопедични познания в областта на оръжията и въоръжението. Дори държеше зареден пистолет на бюрото в офиса си на „Туентиът Сенчъри Фокс“. Милиъс написа сценария на „Апокалипсис сега“ и беше съсценарист на „Мръсния Хари“ — изобщо, падаше си по военните игри. Докато дописваше като съсценарист „Червена зора“, се консултираше с военните експерти. Говори се дори, че помолил за помощ бившия държавен секретар Александър Хейг. Милиъс искаше „Червена зора“ да стане колкото е възможно по-натуралистичен, затова започна да обучава актьорския състав, сякаш наистина бяхме банда изплашени невръстни войници, а не актьори на снимачна площадка.

Аз играех Джед Екърт, водача на група гимназисти, които след съветското нападение успяват да се спасят в близките гористи планини. Филмът проследява как нашата група — наречена „Росомахите“ по името на животното талисман на местната гимназия

— оцелява в студената зима, как търси храна и влиза в ръкопашен бой с руските войници, които ни преследват. За да ни подготви за ролите, Милиъс уреди истински наемни войници да ни обучават на военна тактика, след което преди снимките участвахме във военни игри с отряд от Националната гвардия.

Наемниците ни учиха на военни маневри и техники за оцеляване. Стреляхме с оръжия, правехме камуфлаж и предприемахме тайни маневри в горите. Беше мръсна, уморителна и изискваща много от физиката ни работа, но на мен всичко ми харесваше. Когато тренировките стигнаха своята кулминация с гигантската игра „Да завземеш знамето“, при която бандата на „Росомахите“ се изправяше срещу отряда на Националната гвардия, на мен ми се искаше не само да покажа какво съм научил. Нещо повече — исках да пленя знамето и да победа.

Задачата ни беше да тръгнем от прикритие в горист планински склон, да прекосим една гола долина и да пленим знамето, забито на отсрещния ѝ край. Имахме на разположение три дни, като стотици обучени гвардейци щяха да се опитат да ни попречат.

В мига, когато направихме лагера си на планинския склон, аз се превъплътих в Джед Екърт. Играта веднага се превърна във въпрос на живот и смърт — едва ли не имах чувството, че животът ми наистина зависи от превземането на това знаме. По същия начин се отнасях и с останалите росомахи — крещях им и ги тласках да дадат в играта всичко, на което са способни. На Чарли Шийн и Томи Хауел това им харесваше — те бяха запалени като мен. Но Лий Томсън и Дженифър Грей като че ли се учудваха на моя ентусиазъм. Всъщност трябва да кажа, че Дженифър престана да ме понася, като чу как крещя нареждания към всички.

Пресичането на голата долина щеше да е трудно и се съмнявам гвардейците да са очаквали кой знае колко от нас. Но ние имахме план. С помощта на хора от снимачния екип изкопахме мрежа от плитки траншеи и ги замаскирахме, доколкото можахме. Щом ги покрихме с шперплат, пръст и чимове, по определени места от тях можеше да се стъпва, без да разбереш, че отдолу има някой. Всъщност по време на нашата атака на долината, която се проведе през нощта, един гвардеец за малко не стъпи право върху лицето ми, без изобщо да разбере, че съм там.

Когато пленихме знамето след целonoщно прекосяване на долината, гвардейците бяха смаяни и вбесени. От друга страна, Милиъс изглеждаше окуражен и нямаше търпение да започнем снимките. Бяхме станали истински росомахи. В траншеите се сближихме и се превърнахме в шайка невръстни муджахидини, точно каквито ни искаше той.

Трудното обаче се състоеше в това, че веднъж влязъл в ролята на Джед Екърт, не исках да изляза от нея. Наистина се превърнах в този наемен войник, почти див, непораснал военен водач. Когато дойде на снимачната площадка, Лиса не посмя да се доближи до мен — аз се боях да стана отново Патрик и да изляза от ролята, да не би да не мога да се върна в нея отново. За Лиса нещата наистина изглеждаха мъчителни, но не можех да се спра. За мен това бе ключова роля — първата ми истинска главна роля в холивудски филм, и трябваше да я закова.

Теренът на снимките допринасяше също за натуралистичните режисьорски решения. Снимахме около Лас Вегас, Ню Мексико, с неговата бандитска репутация. Преди сто години Лас Вегас е бил последната точка по пътя към Санта Фе, където можеш да си набавиш провизии, да се напиеш и да легнеш с някоя, преди да поемеш към Скалистите планини, за да умреш във върволицата от покрити каруци. Градът се славел със силните си мъже и не бил най-гостоприемното място за случайно шляещи се бели американци.

Това важеше с пълна сила за градските кръчми — местата, където мъжете носят ножове и поне половината от тях влизат в действие всяка вечер. С Томи и Чарли се влачехме по кръчми почти всяка вечер и понякога оставахме там до изгрев-слънце.

Една вечер Чарли, Томи, Брад Савидж и аз отидохме в някакъв бар да поиграем билиард — Чарли беше страхотен играч и ни показваше едно друго. Така и не разбрах как се започна, но изведнъж сякаш адът се стовари върху ни — всички започнаха да се млатят, удряха, размахваха ножове или трошаха столове в нечий глави. Всичко потъна в кръв и бира. Погледнах моите хора и си рекох „Трябва да ги измъкна оттук!“ Томи и Брад бяха още деца, на около осемнайсет, а аз

— Джед, техният водач, се чувствах отговорен да ги отърва живи и здрави от опасността.

Грабнах една билиардна щека, счупих я на две и започнах да я размахвам бясно като оръжие. Нападах всеки, озовал се пред мен, и се опитвах да си пробия път към изхода. Чарли, Томи и Брад ме следваха, сипейки непрекъснати крошета, докато накрая не стигнахме входната врата, където хвърлих окървавената щека и изчезнахме. „Росомахите“ пак се отърваха от врага!

Смешното е, че с Лиса след години си купихме ранчо в същия този район. И когато споменахме за тези сбивания пред няколко местни човека, те още ги помнеха. Явно са били едни от най-големите тупаници в историята на Лас Вегас, Ню Мексико. И вероятно няма да бъдат надминати, тъй като в годините след „Червена зора“ най-долнопробните градски барове постепенно изчезнаха. Сега това е старинен, приветлив исторически град с живописно минало.

Въпреки много сериозната тема на филма, а може би точно поради това, номерата, които изпълнявахме на терена, звучаха наистина епично. „Червена зора“ беше военен филм със стотици експлозии от бомби, картечен огън, ракети и гранати и затова екипът разполагаше с всички възможни видове експлозиви. За разлика от някои режисьори, Милиъс беше луд като всички ни, затова насочвах и към него номера, както и към останалите.

Веднъж заредих тоалетната в неговата каравана с муниции М60, които са като пръчки динамит с размер 18. Набутах ги в стоманена тръба, за да насоча ударната вълна и да не се разхвърчат шрапнели на всички страни; прикрепих тръбата под тоалетната му. Когато Милиъс влезе да си върши работата, аз ги взривих — експлозията го накара да се втурне панически навън. Едва беше изрекъл думите „Суейзи, кучи сине...“ и детонирах втори рунд експлозиви — те изстреляха към небето две боклукчийски кофи и окончателно му изкараха акъла.

Друг път скрих в неговата стая устройство за изстрелване на ракета-бутилка. Събрах десетина малки ракети в пакет и ги нагласих така, че да се взривят, когато Милиъс се опита да отвори вратата на сутринта. Разбира се при отварянето й десетина малки ракети полетяха насреща му и го принудиха да се върне в стаята. Така той очакваше всеки ден нещо да го сполети, но това му харесваше.

Милиъс си падаше по експлозивите и се бе ровил в невероятни подробности, за да е сигурен, че всичко в „Червена зора“ ще бъде автентично. Още ме побиват тръпки, като се сетя за епизода, в който парашутистите се появяват от небето, падат на поляната до гимназията и откриват огън с автоматите. Всички хеликоптери, танкове, самолети и ракетни установки отговаряха на своето време, което придаде на целия филм автентичност. Като го гледа човек днес, все още може да изпита страха, ширещ се по време на Студената война.

За реалното усещане помагаше и фактът, че наистина лагерувахме на открито в една от най-студените зими през годините, когато температурите понякога падаха под минус десет. Пръстите ми мръзнаха от дългите часове на открито и до днес при студ те пулсират болезнено. Ние наистина се превърнахме в хората, които изобразявахме — оглеждахме небето за хеликоптери, делихме на порции храната си, яздехме коне през планините. Дори се наложи да проявим героизъм, когато един ден необикновен инцидент за малко не завърши с нещастие.

Актьорите от групата на „Росомахите“ пътуваха с ван, който теглеше ремарке с коне. Планинският път беше стръмен, заледен и с урва от едната страна. Както теглехме конското ремарке нагоре по пътя, то започна да се плъзга по леда право към ръба на урвата. Спря точно пред нея. Мръднеше ли още половин или един метър напред, щеше да падне и да повлече колата и нас със себе си.

Всички във вана си бяха глътнали езика, но с Томи Хауел се задействахме.

— Минете към вратата! — креснах. — Не излизайте от колата, защото ремаркетото ще полети надолу. Но стойте до вратата, готови да скочите, ако все пак колата се хързулне надолу!

Докато другите се скупчваха до вратата, с Томи излязохме, за да се оправяме с конете. Между пътя и вратата на конското ремарке имаше дупка и трябваше да накараме конете да я прескачат. Проблемът обаче бе, че конете бяха откачили от страх.

Внимателно приближихме ремаркетото, отключихме вратата и изведохме животните едно по едно на пътя, подтиквайки ги да прескачат дупката. Успяхме някак си да ги изведем невредими; щом опразниха ремаркетото, то олекна и ванът успя да го върне на пътя. С Томи бяхме толкова щастливи, сякаш с голи ръце сме отблъснали

съветско въздушно нападение, и се поздравявахме с останалите актьори, които въздишаха с облекчение.

Харесваше ми да играя Джед Екърт и се наслаждавах на всяка минута като водач на нашата разнородна банда, макар на останалите това да им идваше малко нанагорно. Както вече споменах, от всички като че ли Дженифър Грей се впечатляваше най-силно — тя наистина се дразнеше, когато я командвах и кокореше очи в недоумение, когато между епизодите не излизах от ролята. Но в един момент към края на филма Дженифър като че ли промени отношението си към мен. Това се случи след заснемането на сцената със смъртта на нейната героиня.

Героинята на Дженифър — Тони — бива смъртно ранена след съветска въздушна атака, но Джед не иска да я остави да умре. В тази сцена аз я вдигам на коня си и се измъквам от атаката; за нея обаче е твърде късно. Тони и Джед накрая се спасяват под един бор и тя моли Джед да я довърши с пистолета. Но той не може.

Сцената е много нежна и докато галех Дженифър по косата, моментът бе наистина емоционален. С нея за първи път участвахме в значим епизод и, струва ми се, тъкмо тогава изпитах към нея топло чувство след всичките търкания помежду ни. Смешното е, че накрая повечето от този епизод беше изрязан. Но дори и малката част, останала във филма, ясно показваше, че между мен и Дженифър има химия.

„Червена зора“ излезе на екран през лятото на 1984 г., точно когато с Лиса изпълнявахме главните роли в едно много различно представление. Всъщност „Без думи“ представляваше пълна противоположност на „Червена зора“ — смразяваща драма за Студената война. Това беше съкровено, дълбоко емоционално разсъждение за балета, мечтите и какво става, когато тези мечти умрат.

Всичко започна месеци по-рано, когато с Лиса танцувахме на специално представление за актьорския ни клас. Учихме при Милтън Кацелас — легендарен преподавател по актьорско майсторство в Ел Ей. Бяхме чакали с години, докато се включим в негов курс, но си струваше. Милтън ни тласна напред и ни накара да се задълбочаваме повече от всякога.

Не бяхме единствените балетисти в класа му — всъщност, не представляваше рядкост бивши балетисти, напуснали редовната си работа на танцьори, да се насочат към актьорството. Забелязахме обаче, че тези бивши балетисти също като нас чувстват, че нищо не може да запълни празнотата, оставена от балета. С Лиса се сближихме много с един от тях, невероятно талантлив бивш балетист от трупата на Пол Тейлър на име Никълъс Гън. След занятията се размотавахме заедно, седяхме по кафенетата и говорехме за страстта и болката от балета и как мигом бихме зарязали всичко, стига да имахме шанс отново да танцуваме.

Тези разговори бяха почти безпредметни, докато не ни поканиха да танцуваме на специална сценка в актьорския клас. В него имаше и челист, който също учеше актьорско майсторство. Той искаше да изследва различните форми на изразяване посредством музиката. Помоли Никълъс, Лиса, мен и още една балерина — актриса на име Шана Рийд да изпълним балетни етюди, докато свири, а класът гледа.

С Лиса подготвихме едно па-де-дьо. Чувството, което ме завладя по време на танцуването ни на сцената, беше много по-силно от очакваното. Усетих как сърцето набъбва в гърдите ми, докато с Лиса се движехме, водени от нежните звуци на челото. Толкова отдавна не бях танцувал пред други хора и не бях изпитвал това невероятно извисяване на духа. Беше красиво и болезнено, а накрая съсипващо. Колкото и успехи да имах в актьорския свят, нищо не можеше да се сравни с чистата наслада от танца.

Изпълнението приключи, с Лиса отидохме зад сцената и аз избухнах в сълзи. Усещах се смазан от чувства — онези, които бях потиснал в себе си, при напускането на Елиът Фелд. Бях се насилал да се справя с тях, защото така трябваше. Мечтата ми бе разколебана, но не можех да позволя това да се случи и с живота ми. Плачейки зад сцената на театъра в Бевърли Хилс, осъзнах, че след напускането на балета съм оставил доста от работата върху емоциите си недовършена.

Лиса и Никълъс се чувстваха като мен, затова решихме да направим нещо по въпроса. Време бе да се заемем с изследването на всички тези емоции и наистина да им дадем израз. А Милтън Кацелас ни даде идея как да стане това. Беше започнал програма, наречена „Камелот Продакшънс“, която предлагаше свободно пространство на хора, желаещи да поставят нови пиеси. Имахме възможност да

опишем тези насъбрани чувства, да съчетаем драма и балет в едно и да го представим на „Камелот“.

Лиса, Никълъс и аз се заехме веднага за работа, като предлагаме импровизирани идеи и сцени. Лиса записваше всичките ни хрумвания и ги оформяше, а ние работехме над преходите между диалозите и балета. Искахме танцът да казва колкото диалога и монологите, което накрая доведе до заглавието: „Без думи“.

Ядрото се състоеше от три монолога, по един от Лиса, Никълъс и мен. Желаехме да дадем израз на най-съкровените си мисли и чувства за балета, превръщайки представлението в нещо изключително лично. Когато решихме да направим тези монолози, Лиса се прибра вкъщи и трескаво се зае с писане. Беше толкова решителна и концентрирана, че написа всичко само за една нощ и после направи музикалното му оформление. На следващия ден, когато прочете завършения си, прекрасен монолог на мен и Никълъс, ние само се спогледахме. Никълъс каза:

— Тя определено е вдигнала летвата доста високо.

За мен реализирането на „Без думи“ беше както плашещо, така и вдъхновяващо начинание. Една от най-важните теми в моя живот е как да откривам нова мечта, когато старата умре. Твърде много хора стават жертва на разочарованието, след като не са осъществили мечтите си, а аз винаги съм се старал да не бъда сред тях. Сега обаче се ровех в това отминало разочарование — потъвах в него и го изследвах. Резултатът бе отприщване на огромно количество емоции. Катарзис.

През лятото на 1984 г. изнесохме три предпремиерни представления на „Без думи“, после преработихме постановката и през есента я играхме в продължение на месец на сцената на театъра в Бевърли Хилс. Всички представления се разпродадоха и публиката напускаше залата със сълзи в очите. В една-единствена вечер дойдоха да ни гледат звезди от „Кой, кой е“, в това число Лайза Минели, Дрю Баримор и Мелиса Гилбърт. Появи се и Джийн Кели — на него особено му хареса Лиса, която, както призна, намерил за „много привлекателна“. Той и Лайза настояваха да представим „Без думи“ в Ню Йорк или да го заснемем на филм, а Джийн ме убеждаваше да се заема и с други музикални проекти. Като се изключи Грегъри Хайнс, не бяха много мъжете актьори, които можеха да пеят, да танцуват и да играят.

Когато всичко приключи, получихме шест награди на театралната критика на Ел Ей, в това число за най-добра пиеса, най-добра режисура, най-добра актриса — за Лиса и най-добър актьор — за мен. Като артистичен проект изживяването бе невероятно удовлетворяващо. Но не това му беше най-хубавото.

Най-хубавото се съдържаше в реакцията, която получихме и продължихме да получаваме дори години по-късно от хора, гледали спектакъла. Години наред спираха Лиса или мен и ни казваха: „Гледах «Без думи» и много се развълнувах“. Разказваха ни какви мечти са имали и колко потиснати са били, преди да дойдат на нашата пиеса. Всъщност хората решаваха да се върнат и да следват своето призвание, окуражени от видяното на сцената.

„Без думи“ докосна дълбоко скритата емоционална струна на много хора, а при Лиса и мен затвори старите рани. От всичко, което сме предприемали, и двамата помним „Без думи“ като един от артистичните моменти, с които особено се гордеем.

На премиерата на „Без думи“ с Лиса вече бяхме заедно от десет години. През това време преживяхме доста: преждевременния финал на балетните ни кариери, преместването на другия край на страната, разоряване, смъртта на баща ми, моето залитане към алкохола. Но през цялото време продължих да чувствам вълшебството помежду ни, което се потвърди и от емоционалната ни съвместна работа над „Без думи“.

През десетилетието, когато бяхме заедно, видях как Лиса се превърна от наивно осемнайсетгодишно момиче в самоуверена жена. Тя не се страхуваше и смело се впускаше в нещата, с които се залавяхме — от дърводелство през актьорство, та чак до писането на пиеса. Дори в най-трудните моменти Лиса не изгуби чувството си за хумор. Колкото по-дълго бяхме заедно, толкова по-щастлив се чувствах, че се бяхме намерили. И дори започнах да вярвам, че тя също иска да е с мен.

Една от причините да си подходдаме толкова добре беше, че имахме много общи интереси. И двамата обичахме балета, актьорската игра, пътешествията, живота сред природата. Имахме и слабост към конете и дори споделяхме общата мечта някой ден да си имаме. Но

когато предприехме първата стъпка към осъществяването ѝ, се получи нещо като смешна грешка.

Докато бяхме на терена на „Червена зора“, с Лиса се влюбихме в един участващ в снимките кон, на име Фанси. Когато филмът отиваше към края си, попитах коняря дали не би ни продал Фанси. Все още живеехме в апартамент, затова не можехме да го държим при нас, но си правехме сметка да го държим в конната база на Ел Ей. Фанси беше великолепен, параден кон „Морган“ с висока стъпка, с толкова вирната глава, че да седиш на гърба му беше като да яздиш морско конче.

Предложих на коняря 150 долара, надявайки се това да е достатъчно. За мое облекчение той се съгласи. Изведе Фанси от едно ремарке, подаде ми въжето и каза: „Твой е!“.

Току-що си бях купил кон! Какво щях да правя сега с него? Хванах въжето и тръгнах да водя Фанси. Точно в този миг наблизко минаваше един от старите ратаи на ранчото.

— Това е моят нов кон! — похвалих му се с широка усмивка на лицето.

— Този кон е куц — отвърна ми ратаят. Той посочи краката на Фанси и трябваше да признае нещо, което бях забелязал по-рано, но се опитвах да игнорирам. Фанси леко накуцваше със задния ляв крак. Бяхме купили куц кон, с подути сухожилия, но въпреки това го обичах — бяхме преживели заедно мразовитата зима. Но за нас Фанси си оставаше страхотен първи кон.

Като син на каубой бях израснал с коне и съм ги обичал през целия си живот. Семейството ни нямаше много пари, но в Тексас конете бяха евтини, затова държахме няколко в стари конюшни близо до нашата къща. На нещо като бартерни начала собствениците на конюшните приемаха в тях конете ни, а ние полагаме труд — затова още от малък се научих да изривам фъшкии и да се грижа за животните. И понеже тези ограждения бяха паянтови, трябваше особено да се внимава за трески и наранявания на копитата им.

В моето детство веднъж имахме дори арабска кобила. Не беше особено добре гледана, но бе арабска и се погрижихме да роди жребче, което нарекохме Принцеса Зубидия от Дамаск. Казвахме ѝ Зуби. Обичах тази кобила повече от всичко и я яздех при всяка възможност. Научих ездата от майстор — от моя баща.

Той беше направо красив на седлото. Нещо като Джон Уейн... Яздел от мига на прохождането си и в рода му всички били каубои. Баща му — моят дядо — бил управител на ранчото „Кинг“ в Тексас, което със своите 825 000 акра било голямо колкото Род Айланд и едно от най-крупните в света. Застреляли го конекрадци, преди да се роди баща ми, и според семейните разкази убийците седнали и пушили от неговите цигари, докато чакали да умре.

След това баба ми се омъжила отново и вторият ми дядо пак бил каубой от Тексас. Докато растях, през лятото отивах там и работех с него в ранчото. Казваше се Кап, но ние, децата, го наричахме Пи-По, име, което той мразеше. По-късно, като ходехме заедно да пийнем, той казваше:

— Малък Бъди, в този бар ми викай Кап, не ме наричай с онази гадост Пи-По!

Обичах го безумно, но, разбира се, му виках Пи-По, за да го ядосам.

Това бяха хората, които предадоха на баща ми, а и на мен, уменията на каубоя. Въпреки че се преместих в Ню Йорк и Ел Ей, въпреки че станах балетист и актьор, винаги си останах с каубойска кръв. С баща ми си говорехме някой ден заедно да имаме ранчо с табун коне и големи открити пространства. Той умря, преди да успее да осъществи мечтата му, но аз я поддържах жива и се зарекох в негова чест, сдобием ли се с пари, с Лиса да си купим красиво ранчо.

В края на 1984 г., пет години след преместването ни в Лос Анджелис, най-после получих ролята, която щеше да ми позволи да купя малко ранчо и да се върна към каубойския живот. По ирония на съдбата щях да играя мъж, прекарал голяма част от живота си на кон.

ГЛАВА 8

Ори Мейн, смелият войник от армията на Конфедерацията в „Севера и Юга“, беше ролята, която изстреля кариерата ми на върха. Дванайсетчасовият минисериал по много популярните исторически романи на Джон Джейкс, „Севера и Юга“ бе телевизионно събитие, което съперничеше на епичния минисериал „Корени“ от края на 70-те.

Историята се въртеше около Ори от Конфедерацията и неговия приятел и войник на Съюза — Джордж Хазард, изпълняван от Джим Рийд. Ори и Джордж се срещат в Уест Пойнт и минисериалът проследява тяхната дружба през безредиците на Гражданската война и след нея. „Севера и Юга“ представляваше огромен проект с повече от 130 ролеви актьори, хиляди статисти, близо девет хиляди костюма и петнайсет хиляди декори и декорации, които се пренасяха с камиони до различните снимачни площадки из целия Юг. Това несъмнено беше ГОЛЯМО телевизионно събитие.

Чувствах се невероятно щастлив, че получих ролята на Ори, не само защото той бе нещо като ренесансов човек, неустрашим джентълмен от Юга, какъвто винаги съм искал да бъда. Да играя Ори означаваше, че ще си партнирам с най-невероятния състав, събиран някога за телевизионен сериал. Елизабет Тейлър, Джеймс Стюарт, Оливия де Хавиланд, Джони Кеш, Дейвид Каръдайн, Лесли-Ан Даун, Джийн Кели, Робърт Мичъм, Джийн Симънс, Кърсти Али, Лойд Бриджис и Уейлън Дженингс — всички те имаха роли в „Севера и Юга“, а това е само част от списъка.

Както се казва във футбола, когато вкараш гол от тъч, трябва да се правиш, че вече си бил в крайната зона. И аз бях решен, въпреки че играех срещу някои от най-добрите актьори на всички времена, да бъда невъзмутим. Особено старателно си напомних това в деня, когато ми се наложи да играя в епизод с Джеймс Стюарт.

Намирахме се в началото на снимките и затова все още не бях участвал в много сцени с големите звезди. Тъй като с Джим Рийд играехме водещите герои в сериала, исках да внушавам увереност. Но

когато, крачейки към снимачния терен, чух характерния глас на Джеймс Стюарт, краката ми се подкосиха. А щом го зърнах седнал зад резбовано писалище в ролята на Майлс Колбърт, не можах да повярвам, че съм такъв щастливец — да партнирам на холивудска легенда като него. За млад актьор това беше шансът на живота му.

Освен че се чувствах голям щастливец да съм част от този екип, много харесвах всичко, свързано с моята роля. Сюжетът на „Севера и Юга“ се развиваше във време, когато мъжете са били мъже, жените — жени, а изискаността и южняшкото благородство наистина се нравеха на старомодното в мен. Харесваше ми да крача по улиците на снимачния терен, да срещам мъже във военни униформи и жени в корсети, с дълги рокли, с преливащи деколтета, които си веят с ветрила в жегата.

Групата дори имаше „дъски за облягане“, тъй като жените не можеха да седат със своите гигантски бални рокли, без да изпочупят кринолините. Вместо това те се подпираха леко на тези дъски, отпусвайки задните си части и краката си, без да седат. Облечен в строгата военна униформа на Конфедерацията, аз минавах покрай цяла редица красавици в корсети и имах чувството, че съм се върнал назад във времето.

Снимахме из целия Юг, в Мисисипи, Арканзас, Луизиана, Южна Каролина, Тексас. И понеже работехме не само за дванайсетчасовия „Севера и Юга“, но и за „Севера и Юга: втора книга“, бяхме ангажирани в продължение на година и половина. Беше чудесно да имаш толкова дълго участие, подсигурено с наистина добро заплащане. Дори за „Аутсайдерите“, който не само бе филм на Франсис Форд Копола, но направи и добър касов сбор, на мен ми платиха единствено по тарифата. Разбира се, усилието си струваше, защото работих с Копола. Но с Лиса бяхме наистина щастливи, че по време на „Севера и Юга“ най-после получавахме истински пари.

Имах обаче чувството, че съм си ги заслужил, като се имаха предвид натоварената снимачна програма и тежките условия.

Снимахме шест дни в седмицата най-малко по дванайсет часа на ден. Някои от най-дългите моменти бяха по средата на лятото в Южна Каролина, когато се случваше да стигаме до осемнайсет часа снимки на ден, облечени в тежките вълнени униформи. Веднъж дори загубих съзнание на терена — ударих си лицето в една бетонна колона, счупих

си носа и паднах на земята. Но когато с Джим Рийд поискахме разрешение да си свалим сюртуците за сцена във влака, режисьорът Ричард Т. Хефрон най-напред помоли експерта по Гражданската война да потвърди, че това не противоречи на историческата точност, и едва тогава се съгласи.

Продуцентите правеха абсолютно всичко, за да гарантират историческата автентичност. Някои от костюмите бяха изработени с коприна от деветнайсети век, а други — заети от истински исторически колекции или направени по рисунки от онова време. Най-добрият източник на костюми обаче бяха стотиците изпълнители на възстановки на Гражданската война, участващи в бойните сцени.

Тогава за първи път се срещнах със запалени възстановчици и бях смаян колко стриктно държаха на всичко. Когато възстановяваха битка, те не само носеха типичните за времето дрехи, дори и бельото, но и не ядяха храна, нито пък използваха инструменти или оръжия, които не са съществували по време на Гражданската война. Тези хора, някои от които бяха потомци на участници в някогашните битки, имаха вид на излезли от машината на времето.

За актьорския състав също така се грижеха няколко различни асистенти, които помагаша образите ни да изглеждат максимално достоверно. Специалистът по диалекти Робърт Истън следеше всеки да говори с правилното провлачване, а историкът-хореограф Дезмънд Стробел — да танцуваме автентичен „Сицилиански кръг“ и „Кадрил на копиеносците“. Резултатът от това внимание към детайла беше постигането на минисериал, чието изображение и звучене внушават истинската атмосфера на Гражданската война.

В зависимост от актьорския състав и общото настроение, филмовите и телевизионните снимки могат да изглеждат диви. При „Червена зора“ си правехме откачени номера, отчасти за да свалим напрежението от физически и психически изтощителните снимки. Но при „Севера и Юга“ номерата на актьорския състав отстъпиха място на забавлението. С Лиса обичахме да излизаме заедно с всички вечер след снимките.

Снимахме много в Чарлстън, Южна Каролина, градче, пълно с фантастични ресторанти в озеленената си, запазена стара част. Едно от

тях — това на Филип Милиън, стана любимо място за актьорите. Ходехме там почти всеки уикенд и си поръчвахме пиене. Някои актьори идваха в заведението дори по няколко пъти седмично, в това число Лесли-Ан Даун — както бяхме чули, тя имаше своя причина да прекарва колкото може повече време в скъпи ресторанти.

Лесли, която в сериала играеше обекта на моя любовен интерес — Маделин Фабрей — вече беше изпълнявала главни роли в безброй телевизионни програми и филми, в това число „Розовата пантера напада отново“ и популярния филм на Би Би Си „Нагоре, надолу“. Но по времето на „Севера и Юга“ тя и тогавашният ѝ съпруг, режисьорът Били Фридкин, вървяха към труден развод. На някои от актьорите ни се струваше, че Лесли се опитва да похарчи колкото е възможно повече от парите на Били, преди да са приключили.

Затова вечерите, когато идваше при Филип Милиън, се лееше се френско шампанско „Кристал“ и непрекъснато ни сервираха храна — черпеше Лесли, естествено, без Били да знае за това. В този ресторант за наша актьорска радост тя вероятно похарчи десетки хиляди долари. Всички пиехме и ядохме колкото ни душа иска, после излизахме и отивахме в близко заведение да танцуваме. Групата бе доста буйна и често си лягахме късно през нощта.

Лесли се почерпи и с квартира, доста по-скъпа от тези на останалите актьори, които не бяха нищо особено. Със собствени средства тя си нае мезонет. В него, с фантастичната гледка към Чарлстън, щедростта ѝ също не секваше — на няколко пъти покани всички ни на чашка.

Една от тези вечери се събра голяма група и купонът продължи до късно през нощта. Последното, което си спомням, бе как говорех с Дейвид Каръдайн, а после изведнъж се събудих на сутринта в моята хотелска стая с лек махмурлук. На следващия следобед Лесли ми рече:

— Патрик, снощи много се разтревожих за тебе!

— Защо? — попитах аз.

— Ами — продължи тя на своя насечен британски английски, — с Дейвид излязохте на тесния перваз на прозореца и демонстрирахте карате с бутилки „Краун Ройъл“ в ръцете. Умрях от страх!

Онемях. Нямах спомен да съм излизал на перваза — защо ми е да правя нещо толкова откачено? Все пак апартаментът ѝ се намираще на дванайсетия етаж. Но явно беше истина. Дейвид се славеше като

голям майстор на бойните изкуства — през седемдесетте игра главната роля в телевизионния сериал „Кунфу“ — и двамата сме излезли на перваза, за да покажем колко майсторски умеем да пазим равновесие в ката — форма на бавно боксово упражнение. Слава богу, че дори с алкохол в кръвта сме балансирали достатъчно добре, за да не се строполим върху красивите павета на Чарлстън, дванайсет етажа по-долу.

Излишно е да споменавам, че тъкмо в онзи уикенд Лиса не беше в Чарлстън, иначе едва ли бих излязъл на онзи перваз. Когато тя отсъстваше, определено ме теглеше към повече пиене и будуване до късно — никога не съм бил в състояние да понеса сам празнотата на една хотелска стая. Щом липсваше Лиса, исках нощите да минават по-бързо; и да не се прибирам бе моя начин това да стане.

Неукротимата енергия, която протичаше по време на снимките, включваше и свалки между актьорите и екипа. Лесли-Ан Даун и операторът Дон Фаунтлерой накрая започнаха връзка и оттогава са заедно. Джим Рийд свали Уенди Килборн. А Джени Франсис, прочула се с „Болницата“, започна да ходи с актьора Джонатан Фрейкс, за когото се омъжи няколко години по-късно. Определено с продукцията на „Севера и Юга“ никога не беше скучно — както по време на снимките, така и след тях.

Но колкото и да обичах колегите актьори от „Севера и Юга“, вероятно обичах конете повече. Продукцията разполагаше с великолепни животни, в това число последният кон на Джон Уейн — Парсънс. С Парсънс имахме невероятна връзка — почти телепатична. Трябваше само да си помисля какво искам да направи и той го правеше.

И в двете части на „Севера и Юга“ заснехме доста хубави сцени с коне, но най-успешните бяха във втория сериал. Ори, който е вече генерал, напуска лагера, яздейки с двама свои помощници, когато изневиделица лагерът бива атакуван. Трима души, между които и аз, трябва да се върнем и да го спасим, докато стрелят оръдията.

Точно преди да снимахме епизода, ми хрумна идея. Непрекъснато се опитвах да измислям начини кадрите да стават по-възбуждащи и този път реших, че попадението ми е страхотно: трябваше да държим юздите на конете със зъби, за да можем да стреляме с две ръце, галопирайки през полесражението.

Двамата мъже — моите помощници — бяха опитни, корави възстановчици. Имаха дълги коси и гневен поглед на истински бойци от Гражданската война; през свободното си време пътуваха из страната, за да правят възстановки и да предават знанията си за Гражданската война на бъдещите поколения. Бяха наистина мъжествени хора с гъсти бради, силно телосложение и задебеляла кожа. Знаех си, че с готовност ще приемат да вдигнем залога за тази сцена.

И тримата се намирахме върху конете и точно преди режисьорът да извика „Начало!“, аз им казах:

— Ей, приятели, всички имаме къси ловджийски пушки двущевки. Хайде да яздим с юзди между зъбите, за да стреляме с двете ръце!

Те само поклатиха глави.

— Хайде! — рекох. — Ще бъде страхотно!

Отново поклатиха глави.

— Няма начин — обади се единият и се облегна назад върху седлото.

— Защо? — попитах ядосан. Имахме шанс да направим епизода наистина изключителен, а те отказваха изобщо да го обсъдим.

— Зъбите — най-последно промълви единият, вдигна ръка и направо извади предните си зъби от устата. — Ако конят се спъне, направо ще ти избие зъбите.

В този момент режисьорът викна „Начало!“. Всички тръгнахме и въпреки предупреждението, аз стисках със зъби юздата през целия епизод. Държах гърба си отпуснат, доколкото може, опитвайки се да поемам и най-малкото тръскане с всичко друго, само не и със зъбите си. Но безпокойството ми се оказа напразно, защото Парсънс беше много добър, стабилен кон — преминаваше леко покрай препятствията, в това число и десетките войнишки „трупове“ по земята. Получи се невероятен епизод и за щастие всички зъби си останаха в устата ми.

Първите серии на „Севера и Юга“ се излъчиха през ноември 1985 г. и изведнъж аз и Джим Рийд открихме лицата си плеснати по всякакви вестници, списания, билбордове и телевизионните програми.

Ей Би Си беше задвижила рекламната си машина и това, съчетано с трайния интерес на американците към Гражданската война, превърна минисериала в огромно телевизионно събитие. През 80-те телевизионният пейзаж не бе толкова сегментиран, както сега, когато стотици кабелни канали, видеорекордери и интернет се борят за внимание, така че милиони хора включваха телевизорите си, за да гледат сериите.

Шлюзовете бяха официално отворени. Започнаха да се появяват фенклубове на Патрик Суейзи, не спираха заявките за интервюта. Където и да се появявахме публично, аз и Лиса бивахме наобиколени от хора. Преди „Севера и Юга“ се случваше да ме разпознаят на улицата и да ме помолят за автограф. Но след излъчването на минисериала изведнъж феновете бяха навсякъде, приближаваха ни от всички страни, независимо къде се намирахме. Трябва да призная, че наистина беше страхотно.

Но с нарастване нивото на славата, нивото на вежливостта се смаляваше. Хората пречеха на разговорите, прекъсваха говорещия, дори скачаха пред колата ни за автограф. А посетяхме ли някакво събитие, организаторите ме хващаха за ръка и се опитваха да ме изведат, без изобщо да обръщат внимание на Лиса, която вървеше с мен. В такива случаи питах на висок глас „Познавате ли жена ми Лиса?“ и те се усещаха. Но невинаги ни беше лесно да сме любезни пред засилващата се вихрушка, която ни обкръжаваше.

Все пак винаги сме се опитвали да задоволим исканията на почитателите си за автографи, снимки или каквото и да било. С Лиса си давахме ясно сметка, че нямаше да сме там, където сме, без феновете; ценим неимоверно много подкрепата им през годините. В повечето случаи хората са много мили, дори когато искат нещо, така че е лесно да им отвърнеш с любезност. И, разбира се, аз съм човек, който винаги е искал да бъде харесван, затова съм допълнително мотивиран да бъда мил с дошлите при нас.

Лиса също се справяше със ситуациите, дори когато фенките се държаха малко по-агресивно. На първо място, тя не е от ревнивите. Освен това, както всички останали, и тя си дава сметка, че цялото им внимание към мен е полезно за кариерата ми.

Веднага след излъчването на „Севера и Юга“ Лиса се разговори с наша приятелка — актриса на име Барб, която между ролите имаше

някаква временна работа. Барб току-що бе прекарала целия ден в една офис сграда в Ел Ей и се чувстваше притеснена от чутото при приспособлението за охлаждане на вода.

— Лиса — рече тя, — в онзи офис има едно момиче, което е вманиачено на тема Патрик. Непрекъснато повтаря, че някак си ще успее да се срещне с него, че го желае и ще намери начин да го има! — Барб наистина се опитваше да предупреди Лиса, но тя само се смееше.

— Барб — отговори ѝ Лиса, — това е супер! Направо страхотно! Точно от това имаме нужда. — Барб не можеше да повярва, но отношението на Лиса продължи да бъде такова през цялата ми кариера.

Въпреки радостта ни, че кариерата ми тръгва нагоре, след „Севера и Юга“ се наложи да се справяме с някои трудни ситуации. Първо моят мениджър Боб Лемонд, който ни извика в Ел Ей и ни помогна да започнем, умря след усложнения от СПИН. Боб ни беше истински ментор и приятел и го познавахме още от Хюстън. Да го изгубим в този момент, точно три години след смъртта на баща ми, бе трагедия.

С Лиса си дадохме сметка, че сега трябва да предприемем стъпки, за да защитим личния си живот. Дори в онези прединтернетни дни навред из Холивуд щъкаха папараци, като оставим настрана някои много старателни фенове, които не се свеняха да ни „бройкат“ и у дома. Когато получих ролята на Ори Мейн, успяхме да си купим петакрово ранчо — в него отглеждахме коне и можехме да се радваме на природата, без да бъдем обезпокоявани.

Въпреки че с Лиса виждахме потенциала за къщата на своите мечти, другите бяха шокирани. Те смятаха, че покупката ни е направо кошмар.

* * *

Сгушено в подножието на планината Сан Габриел на около двайсет мили северно от Холивуд, мястото, в което с Лиса се влюбихме, представляваше просто парче буренясала земя.

По него се търкаляха и ръждясваха части от стари коли. Навред беше пълно със сухи клони и речни камъни. Къщата всъщност не

можеше да се нарече истинска къща — състоеше се от две порутени помещения, свързани с коридор. Подовите се нуждаеха от ремонт, кухнята — от подновяване, стените бяха от шперплат и цареше бъркотия, но на нас още от самото начало ни се видя рай.

От първия ден, когато в Ню Йорк се захванахме с дърводелство, с Лиса бяхме готови да поемем всякаква поръчка, независимо голяма ли е, или малка. Сега ни очакваше доста солидна „поръчка“, но когато гледахме помещенията и земята не виждахме усилия и тежък труд, а в какво би могло да се превърне това място. Имахме много идеи и бяхме нетърпеливи да се захванем за работа, за да ги реализираме.

Знаехме, че ще ни трябва помощ, затова първото, което направихме, бе да го превърнем в забавно място за приятели, които да идват и да се включват в работата заедно с нас. Първо направихме басейна, още преди да ремонтираме къщата, за да може всеки, който се поти с нас, да има къде да се освежи.

Канехме приятелите си на „рок купони“, въпреки че целите ни нямаха нищо общо с музиката: хората се пръскаха из ранчото, за да събират разпилените навред камъни, а после правехме голямо барбекю. На два пъти превърнахме плевенето от отегчителна работа в урок по фехтовка. Дадох на всички по една сабя и се втурнахме сред плевелите, като артистично се въртяхме и атакувахме общия враг. По време на една от тези акции за почистване новият ни дом получи името си: ранчо „Бизаро“.

Усещането да сме отново сред природата след толкова години живот в Лос Анджелис и Ню Йорк ни даваше невероятна свобода. Ранчото ни граничеше с националния горски парк на Ел Ей и затова имаме чувството, че разполагаме с терен от хиляди акри — можехме да яздим коне навътре в пустошта, която започваше буквално от задната ни врата. Въздухът беше чист, навсякъде ухаеше на салвия и дъб.

През годината, докато ремонтирахме, живеехме в една от малките стаи и си варяхме чай и кафе на туристически газов котлон. При всяка възможност работехме в ранчото и измайсторихме красива кухня с теракотен под; сами лакирахме дървените части, но Лиса каза, че никога повече няма да прави това. Решихме да добавим някои специални, чисто наши елементи и по този начин мястото ни стана много по-скъпо. С времето построихме вътрешен двор с дървени

решетки, крило с голяма спалня, музикално студио, танцово студио, къща за гости и офис.

Построихме и дървена конюшня с шестнайсет бокса, защото животът в ранчото не ни привличаше само със свежия си въздух и усамотението. Искахме да се върнем към каубойството. Миризмата на фъшкии и конска пот, както и грубата мъжка сила, от която имаше нужда конюшната, ме изпълваха с енергия — исках да се върна към този живот.

За щастие, с Лиса познавахме човек, който можеше да ни помогне да намерим чудесни коне. Джийн Маклафлин беше световен шампион на ласо, а неговият син Клиф — дубльор каскадьор в „Севера и Юга“. Джийн свързваше двата края, освен с участия в родео и каубойски програми, с покупка на коне далеч на юг, след което ги превозваше в ремаркета до Лос Анджелис и ги продаваше от три до пет пъти по-скъпо. Купихме втория си кон от него — фантастичен, много надарен кон на име Облак.

Наричахме Облак Малкия голям човек, защото, макар и дребен, бе страхотен за езда. С Облак обикалях хълмовете в националния горски парк зад нашето ранчо, като понякога се губех там с дни. Вземах си храна, вода и спален чувал и с Облак просто хващахме първата пътека. Някои от най-щастливите ми спомени от онова време са как с Облак бродим в най-далечните краища на гората на мили от хора и цивилизация. Това винаги ми напомняше толкова силно за баща ми, че нашите пътувания придобиваха почти духовен смисъл.

Освен всичко друго Облак беше отличен кон за ловене на телета с ласо — според мен, най-трудният родео спорт, тъй като изисква физическа сила, светкавични рефлексии и отлична мигновена преценка. Яздейки, трябваше да впримчиш с въжето бягащото теле, да спреш коня, да отскочиш напред, като се задържиш на крака, да се втурнеш към телето, да минеш от едната му страна и да сграбчиш краката му едновременно, след което да ги завържеш с късо въже на хубав букет.

Цялото нещо отнема около две секунди, но и едно грешно движение е достатъчно, за да нараниш себе си, коня, телето или пък и тримата. Джийн ме обучи и аз ходех на състезанията — обичах да падам в калта и да усъвършенствам уменията си. А с Джийн, Клиф и моя приятел и каубой Томи Хауел участвахме в ловенето на телета и много се забавлявахме.

Щом завършихме конюшната от бор и се отвори място за повече коне, с Лиса започнахме да мислим да купим от най-красивите, величествени животни — арабските жребци. Но дори с парите, които бях спечелил от „Севера и Юга“, пак не бяхме сигурни, че можем да си го позволим.

Арабските жребци са конете на боговете и са много скъпи. Първоначално развъждани в Близкия изток, те имат горда стойка и великолепно костна структура с извити вратове и високи опашки. Един много красив арабски жребец може да те накара да се смаеш, докато тича наблизо. И те не само са невероятни на вид, а са умни и с безгранична енергия. Арабските коне далеч не са най-лесните за обучение — винаги се шегувам, че човек трябва да е умен поне колкото коня си, — но резултатът е истинско партньорство между кон и ездач.

Винаги съм изгарял от желание да имам арабски кон, а с Лиса извадихме късмет, че познаваме двама от най-добрите коневъди в страната или всъщност в света — Том и Рита Макнеър. И тъй, една седмица решихме да се отбием, връщайки се от гостуване при родителите на Лиса в Хюстън, и да се видим със семейство Макнеър във фермите Гленлок. Не бяхме сигурни, че ще купуваме, но изведнъж един кон на име Ферук мина през портичката и пристъпи към нас. Ферук беше красавец, забележителен, силен и добре обучен за каубойски изпълнения кон. Тогава за първи път разглеждахме сериозно арабската порода, затова попитахме Том за неговото мнение.

— Този е победител — каза ни той. — С Ферук можете да печелите състезания.

Като гледахме този кон, плавноста му походка и тъмните, умни очи, разбрахме, че говори истината.

С Лиса искахме да имаме арабски жребци, за да научим повече и да подобрим ездаческите си умения, но и да ги показваме на състезания. Том го знаеше, а и Ферук като че ли го разбра. Гледаше ни с големите си кафяви очи и сякаш казваше: „Вие и аз! Да вървим!“. На мига разбрахме, че трудно ще устоим на този жребец. Затова попитахме Том колко би могъл да струва Ферук и отговорът му ни поразя. Оказа се много по-малко, отколкото очаквах. Том знаеше, че това е цена, на която наистина не можем да откажем.

С Лиса се спогледахме и разцъфнахме в широки усмивки. Без нито дума и двамата знаехме, че ни предстои да купим първия си арабски жребец.

Така започнахме да участваме в изложения на коне. Не че бяхме много наясно, но като балетисти имахме изграден усет към нюансите на физиката. Стойката и държанието ти трябва да впечатляват коня, тъй като той се влияе от теб. След първия урок, получен още на следващия ден, Лиса се включи в състезание и се класира трета. Така я зарибихме.

Ферук беше умен, схватлив кон и с Лиса веднага установиха връзка. Прекарваха заедно с часове, всеки подобряваше представянето на другия и скоро станаха невероятен екип. Лиса бе родена ездачка и за по-малко от година след покупката на Ферук тя го отведе чак до националното първенство на САЩ. Там се състезаваше с хора, участвали цял живот в изложения на коне, но това изобщо не я обезкуражаваше. Лиса прояви феноменални умения и извади на показ най-добрите качества на Ферук. В националното състезание тя се класира в първата десетица — невероятно постижение. Аз стигнах до първата петица в Район 9, най-трудния в страната.

За известно време се състезавахме сериозно и пътувахме по изложения на коне из целите Съединени щати. Хората винаги се изненадваха, че правим всичко сами — от изриването на оборите през вчесването на конете, до настаняването си в Мотел 6, където отсядахме и тренировките ни. Предполагам хората са очаквали двойка примадони, но за нас най-важното беше да сме едно цяло с коня, а не да се изтъкваме. С Лиса обичахме да падаме и да се цапаме, дори понякога да изглеждахме малко глупаво в очите на феновете.

Всъщност хората често не можеха да повярват, че това наистина сме ние. Един уикенд бях включен в регионално състезание и яздех Ферук по кръга. Косата ми бе все още дълга заради „Севера и Юга“ и докато се носех върху нашия красив жребец с развяна коса, един мъж се обърна към жена си и ѝ каза:

— Този човек язди така, сякаш се мисли за Ори Мейн!

Лиса ги чула, но не казала нищо. Когато се приближих, тя доловила мъжът да мърмори:

— Чакай малко! Това наистина е Ори Мейн!

Жена ми само се усмихнала.

За съжаление, колкото по-известен ставах, толкова повече нарастваха затрудненията да участвам в изложения на коне. Работата с тях, също както с балерините, те учи, че не ти си важният. Същественото е да се подчертае красотата, точността и съвършенството на твоя партньор — в случая на коня. Когато феновете започнаха да научават за изложенията, идваха на арените и понякога се навъртаха край ограждението — викаха, размахваха снимки за автограф или, още по-лошо — снимаха със светкавица точно пред лицето на коня ми.

В крайна сметка преминах от яздене към водене за оглавника, където конят е на края на водещото въже. Учиш животното да застава по определен начин, да вдига глава и шия, а после тичаш, като го караш да демонстрира различните видове бяг, показвайки своето послушание и двигателни умения. Това вършеше малко по-добра работа, въпреки че след „Мръсни танци“ се наложи напълно да престана да показвам коне. Просто не бе честно спрямо коня или другите участници.

Работейки по устройването на ранчо „Бизаро“, с Лиса събирахме все повече и повече животни. Скоро се сдобихме с кучета, котки, коне, пауни и кокошарник — от него получавахме значителни количества яйца. Обичах да съм сред животните и с тях чувствах връзка, каквато имах с твърде малко хора. Когато някое животно беше разстроено, аз го успокоявах с думи; животните вършеха същото за мен. Заобиколени от акри великолепна земя и нашата нарастваща менажерия, с Лиса имахме чувството, че ранчото е истински рай.

И скоро щяхме да имаме нужда от този рай повече от всякога, тъй като 1987 г. щеше да ознаменува излизането по екраните на моя най-голям до момента филм и началото на най-лудия период от живота ни.

ГЛАВА 9

Сценария за „Мръсни танци“ прочетох една вечер в нашата нова къща. Той веднага ме изпълни с чувства — но не и с предполагаемите. Не ми хареса. Видя ми се лековат — нищо повече от летен ваканционен филм. Лиса реагира по същия начин.

Същевременно и двамата доловихме в текста зародиша на голям сюжет. Идеите зад „Мръсни танци“ бяха фантастични. Имаше елементи на класов конфликт, връзки, сексуално пробуждане, семейни въпроси — по малко от всичко. И въпреки че сценарият беше слаб, с малко труд можеха да бъдат развити всички тези елементи, сюжетът да стане силен, а героите — неустойими.

Потенциалът е чудесно нещо, но щяха ли сценаристът и режисьорът да бъдат готови на промени? На следващата сутрин, докато с Лиса работехме по подновяването на кухнята, си говорехме как може да се подобри сценарият. И въпреки първоначалната ни въздържаност, започнахме полека да се запалваме по него. Бях определен да участвам в кастинга и да чета репликите на Джони Касъл, роля, която ми се струваше идеална за мен. Искях да я получа, но ми се щеше също така да разбере дали не бихме могли да направим от този сценарий един страхотен филм.

Това, което ме привлече в „Мръсни танци“ бе, че щеше да го режисира Емил Ардолино. Емил нямаше дълга холивудска биография, но идваше от света на балета и бе правил награждавани постановки, в това число заснетия за телевизията „Баришников в Белия дом“, както и документален филм за Жак Дамбоа, наречен „Той ме кара да искам да танцувам“, спечелил наградата на Академията. „Мръсни танци“ щеше да е първият му игрален филм, но той се славеше като голям майстор и наистина познаваше балета. Ако някой можеше да реализира този филм, това беше Емил.

Аз обаче продължавах да имам резерви към ролята на Джони Касъл поради една важна причина. Дори сценарият да не криеше

никакви проблеми, не бях сигурен, че тъкмо този филм е правилната стъпка в моята кариера.

Отзвукът на „Скейттаун, САЩ“ ясно показва, че мога да избирам сред подобни роли и, изигравайки ги, да направя много пари. Но беше ясно, че изберах ли този път, едва ли някога щях да се откъсна от него. Вечно щяха да гледат на мен като на балетист, превърнал се в актьор, а не като на актьор. Затова през осемте години, изминали след „Скейттаун, САЩ“ целенасочено бях избягвал роли, включващи танци или каквото и да било с привкус на тийнейджърски идол. Бях отказал договор за четири филма с „Кълъмбия“, който щеше да ме изстреля на върха на славата. Бях потънал в уроци по актьорско майсторство. И непрекъснато се оглеждах за роли, които да разширят актьорското ми амплуа.

Сега с „Мръсни танци“ имах избор. Да не изменям на решението си и да откажа участие във филм с балет? Или този филм все пак беше различен — щеше да ми позволи да танцувам, а и да разширя актьорските си граници? Боях се да кажа „да“, страхувах се да не разваля онова, над което бях работил през последните осем години. Но в същото време с Лиса смятахме, че „Мръсни танци“ има потенциал да стане чудесен филм.

И тъй след много разговори помежду ни, взех решение. Щях да се включа и да дам на тази роля абсолютно всичко от себе си. След като влизах в тази територия — на сексуалния, чувствен танц — щях да го направя на 100 процента. Знаех, че Джони Касъл има потенциал да ме превърне в това, което Холивуд пожелае, и не е задължително то да отговаря на моите собствени амбиции. Но част от мен изгаряше да прави балетен филм, пък и, разбира се, ни предстоеше и да изплащаме ипотеката за къщата. Затова същия следобед казах на Лиса:

— Добре, отиваме.

И потеглихме към пътешествието на нашия живот.

Ролята на Джони Касъл не стана моя изведнъж. Първо трябваше да мина през два кастинга, в един, от които четох, а в другия танцувах с Дженифър Грей.

Когато чета за прослушване, предпочитам да импровизирам, вместо да изчитам репликите буквално. И тъй, на това първо четене аз

говорих как съм раснал без много пари в Хюстън и как балетът за мен се е превърнал във вълшебна форма на бягство. Истината е, че напълно се идентифицирах с Джони. Той бе борбен, упорит в работата си, с душа, развълнувана от красотата на танца. Човек, който съчетава груба външност с нежна душа — какъвто беше баща ми и какъвто се опитвах да бъда и аз. При това първо прослушване аз не играх Джони. Аз бях Джони.

За второто — с Дженифър Грей танцувахме за сценаристката Елинон Бърстейн, хореографа Кени Ортега и Емил Ардолино. Елинон беше невероятно близо до материала — базираше го отчасти на личния си опит от началото на 60-те, когато като тийнейджърка, на име „Бейби“, танцувала в „Катскилс“. И тя наистина вложи във филма цялата си любов. При второто прослушване Елинон не се сдържа и се втурна да покаже на двамата ни с Дженифър какво иска. Най-напред пусна музика и отчасти с думи, отчасти с танц ни преведе през нещата, които трябваше да търсим. Не бях сигурен точно какво желае, но вдигнах Дженифър и реших да я завъртя. С нея никога не бяхме танцували заедно и тя вероятно още ме смяташе за онзи леко луд горски воин от „Червена зора“. След като я преведох през няколко стъпки, влязохме в единен ритъм.

Отначало бавно я завъртях, придърпвайки я към себе си, за да се отпусне от кръста нагоре. Искях да се почувства уверена в танца си, дори леко да се изгуби в него, да не мисли за всяка стъпка. Гледахме се в очите и въпреки че в началото тя смутено се усмихваше, скоро се почувства по-добре. Започна да прави по-сложни движения и докато танцувахме, реших, че тя е достатъчно гъвкава и балансирана, за да опитам повдигане.

Лиса присъстваше в стаята, така че показахме на Дженифър как ще стане повдигането. С Лиса го бяхме правили безброй пъти и изглеждаше сякаш без усилие. Знаех, че ако искам да вдигна успешно Дженифър, тя трябва да ми има доверие и след като няколко пъти видях как го правя с Лиса, изглежда, се почувства готова.

За балерината не е лесно да изпълни първото си повдигане. Трябва да има пълно доверие на партньора си и да се остави на набраната от него инерция. Иначе могат да се контузят. Дженифър стана, зае мястото на Лиса и докато говорехме с Елинон и Кени, аз я вдигнах и леко я задържах над главата си. Показах ѝ, че я контролирам

напълно — тя можеше да се наклони напред или назад, но нямаше да падне, освен ако не направеше някакво неочаквано движение.

Вярно, че Дженифър на два пъти наруши равновесието, но това е естествено за човек, който не е правил повдигания.

— Спокойно — казах ѝ. — Независимо от позицията, мога да те приземя безопасно.

Когато отново я повдигнах, тя застина в красива поза и аз бавно я свалих на пода, като се гледахме в очите. Моментът беше хубав и много секси. В стаята цареше тишина — всички ни гледаха.

Когато докосна пода, Дженифър се усмихна и разбрах, че сме успели. Направихме още няколко чувствени балетни изпълнения и щом кастингът приключи, Елинор беше взела решение. Както ни каза по-късно, в този момент тя почувствала, че ако не ме вземат за ролята на Джони, филм няма да има.

Ролята бе идеална за мен, но също толкова идеална за Лиса беше ролята на Пени. Тя се яви на прослушване и смая всички. Накрая обаче се спряха на Синтия Роудс. Синтия също бе добър избор; все пак това, което наклони везните в нейна полза, бе фактът, че е играла главна роля в „Да останеш жив“ с Джон Траволта. Синтия беше набрала сила, а това не е без значение за Холивуд.

Има и нещо, което не знаехме, но научихме по-късно: Елинор очаквала да настоявам да изберат Лиса като условие за моето участие. Но аз не мислех, че притежавам такава сила като актьор и въобще не ми хрумна да ги моля. Както се шегува сега Лиса, тъй като и двете със Синтия са слаби и руси, някои хора и бездруго смятали, че във филма играе Лиса.

След като получих ролята на Джони, с Лиса започнахме да мислим как може да се подобри сценарият. Елинор, Емил и останалите правеха същото, така че усилието определено беше групово; както винаги, изпитвах благодарност към прозорливостта на Лиса. Дали се налагаше преработка на сценария, или изглаждане на моето изпълнение, с нея винаги сме работили заедно над всеки филм с мое участие — тя има невероятно ухо за диалог, страхотно чувство за сюжет и знае как да се намеси решително в изпълнението. Най-същественото е, че е абсолютно искрена дори когато се отнася за нещо, което не искам да чуя. Винаги съм знаел, че мога напълно да ѝ се

доверя — с времето и утвърждаването ми в Холивуд това придобиваше все по-голямо значение.

Доста актьори се заобикалят с клакьори. Обичат да им се казва, че всичко направено от тях е супер, защото това подсилва увереността им. Аз предпочитам точно обратното. Държа да знам къде са слабостите, за да подобря нещата. Винаги, при работа над сценарий или епизод от филм, всеки от нас е ставал опонент на другия, разменяли сме си позициите и сме разсъждавали, надниквайки през всички възможни призми, но не и със самодоволство. Какви са намеренията на сценариста? Какво вижда режисьорът? Може ли сюжетът да има по-висок залог? Така ли ще реагира моят герой? Говорят ли тези герои като живи човешки същества от плът и кръв? След като веднъж минеш през всички варианти на един сценарий, когато се върнеш към думите върху листа, веднага разбираш кое става и кое — не.

Така работим с Лиса — откриваме намерението и емоционалното развитие на епизода, а думите следват от само себе си. Както е казал великият режисьор Елия Казан: „Нашият герой често се разкрива по това как прикриваме емоциите си, а не как ги показваме“. Например сърцето на публиката се трогва, като гледа как някой прави всичко възможно, за да не се разплаче, а не като преиграва и се къса от рев.

Черновата на сценария, който бяхме прочели, само намекваше за дълбоки социологически и емоционални течения, но знаехме, че ако тласнем героите малко по-напред и ги изследваме дълбочинно, ще получим нещо наистина добро. Затова всички се включиха, опитвайки се денонощно да отстраняват нещата, които не работеха, и да засилват другите, които ставаха. Сценарият на Елинон притежаваше здрава костна система, но сега добавяхме към нея плът и щяхме да продължим да го правим през цялото време на снимачния период. Така в края на краищата щяхме да имаме прекрасен сценарий.

Някои от предложенията ни с Лиса влязоха във филма, други — не. Благодарение на нас вкараха сцената с боя между Джони и Роби, келнера мерзавец — с него придадохме на Джони малко твърдост, която липсваше на героя. Написахме го така, че Джони да се спре, точно преди да е нокаутирал другия — иначе би следвало уволнението му — нещо, което несъмнено му се бе случвало и по-рано. Преди заснемането на финалната сцена, когато пред всички в курорта Джони

грабва микрофона, с Лиса будувахме цяла нощ, за да пренапишем големия му монолог. Понякога работехме над нов диалог непосредствено до самото заснемане, а после продължавахме да го изглаждаме между отделните дубли. Никога не спряхме да се опитваме да подобряваме нещата.

През цялото време имах чувството, че накрая Джони трябва да отиде при Пени, тъй като те много си приличаха и бяха по-реалистичната двойка, отколкото Джони и Бейби. Тази промяна не се прие и вероятно, за добро. Но когато някой от екипа предложи в началото да поукротя танца с Пени, категорично не се съгласих. Безпокоеше ги, че танцовите сцени с Джони и Пени са твърде секси, че ще засенчат по-късните балетни епизоди с Джони и Бейби. Съдейки по направеното с Дженифър на кастинга, знаех, че това не е вярно. Нямаше съмнение, че ще успеем да създадем желанния плам и това се случи.

Направихме доста преработки на голямата финална сцена, но една реплика, която мразех, остана. Не можех да се насиля да кажа пред камерата „Никой не бива да притиска Бейби в ъгъла“, просто ми звучеше прекалено старомодно. По-късно обаче, като видях завършения филм, трябваше да призная, че се бе получило. И, разбира се, това се превърна в една от най-цитираните реплики от филма. Дори аз самият, когато ме питат как съм, напоследък цитирам версия на тази реплика: „Никой не бива да притиска панкреаса на Патрик в ъгъла“.

По време на снимките вмъквахме малки промени, за да придадем плътност на героите и техните взаимоотношения. Имаше моменти, когато Дженифър се кискаше неудържимо — не по сценария: просто я беше гъдел и тези моменти влязоха във филма. В сцената, когато танцуваме и аз бавно плъзгам ръката си по мишницата ѝ, тя направо ме влуди — буквално не можеше да заснеме епизода заради неспирното си кикотене; наложи се да направим близо двацет и пет дубъла. Друг вмъкнат от мен момент беше слагането на ръката на Дженифър върху гърдите ми и репликата, че когато танцуваш, трябва да слушаш сърцето си. Подобни детайли придадоха дълбочина на героите; Дженифър също направи доста предложения.

Колкото повече променяхме и добавяхме, толкова по-силни ставаха образите. Но не само преработките изискваха от нас да вложим сериозно допълнително време. Отделихме часове и за

усъвършенстването на балетните движения, направили филма толкова популярен. Доста вечери Лиса работи до късно с мен, репетирайки и доизглаждайки балетните ми сцени с Дженифър и Синтия.

Следвайки Кени Ортега, този харизматичен водач, всички участници се въртяха, скачаха и танцуваха, докато не останеха без сили. По-късно Синтия каза, че по време на снимките отслабнала с пет килограма, въпреки че всеки ден се наливала с млечни шейкове. Но Кени притежаваше заразителна енергия — съвсем като Джийн Кели, с когото бяха учили заедно. Той почти през цялото време танцуваше с широка усмивка на лицето и така се забавляваше, че човек не можеше да не се поддаде на изкушението да се позабавлява с него.

Кени бе истински професионален балетист, талантлив танцьор, който прекрачваше жанровите бариери. Харесваше ми, че работи в толкова различни видове танц — джаз, суинг, салса. Джазът конкретно имаше значително място в ранното ми танцово обучение, тъй като майка ми до голяма степен бе създавала сама джаз сцената в Хюстън. Затова беше в душата ми — обичах да чувствам как тялото ми се отпуска и мога да използвам така раменете и ханша си, че чувствеността да потече заедно с музиката.

Всички работехме неимоверно много, но и здравата се забавлявахме, особено по време на сцените, където късно вечер лагерният персонал танцува мръсни танци. Заснемането на тези епизоди наистина представляваше купон — само рокендрол и всички потъват в пот на дансинга. Актьорите и танцьорите във филма бяха толкова навити и талантливи — направо откачаха.

Между отделните терени за снимки с Кени, Дженифър и Синтия аз карах ван и качвах всеки, пожелал да дойде с нас. Прекарвахме в колата часове, пеейки песни и разговаряйки за епизодите. Бяхме истинска тайфа — банда млади, енергични артисти, захвърлени в изостанало градче като Лейк Лур, Северна Каролина, в красив колониален хотел, със задачата само да творят. Това бяха едни от най-изтощителните снимки, които помня, но и от най-забавните.

* * *

При толкова танци, скачане и тичане нищо чудно, че коляното ми отново започна да се подува. Слагах лед след заснемането на танцовите сцени, но с напредването на филма трябваше отново да започна да правя пункции — точно както ставаше често, докато танцувах в Ню Йорк. Но не танците причиниха най-големите ми болки в коляното. Това се получи по време на епизода, в който балансирам върху дънера заедно с Дженифър.

Трябваше да се движим много внимателно, за да не паднем върху камъните. Във филма това изглежда забавно, но заснемането на сцената бе опасно и физически ни костваше доста. Когато пазиш равновесие по този начин, ставите ти се претоварват от непрекъснатите дребни нагаждания. И понеже голяма част от хрущяла на коляното ми бе износена, костите се търкаха болезнено една в друга. След като няколко часа снимахме тази сцена с дънера, трябваше да отида направо в болницата за пункция на коляното. Това определено беше по-болезнено и трудно от всичко, което правех на дансинга.

Всъщност аз непрекъснато се борех с Кени и Емил за по-сериозни танцови движения. Исках да покажа на публиката, че макар Джони да е от простолудието, той наистина умее да танцува — по време на снимките умирах от желание героят ми да покаже някои истински движения.

Мръсните танци бяха добре, но трябваше да подчиня егото си заради ролята, тъй като бях с по-добра подготовка на танцър от Джони. В крайна сметка най-трудното, което му позволихме, е скокът от сцената във финалния епизод на филма. Часове наред репетирахме множество различни начини за изпълнение на този скок, хвърлях се от сцената отново и отново, опитвайки да се приземя с по-леко натоварване върху лявото коляно. Но истинското танцуване следваше скока — правя двоен пирует и два пъти завъртам коляното.

Вътрешните сцени се снимаха при непоносима горещина, особено в началото, когато температурата навън стигаше трийсет и два градуса. Вътре, с камерите и прожекторите, тя се вдигаше приблизително до четирийсет и няколко танцъори и актьори напуснаха заради голямото натоварване. Наложих се Паула Труман, изиграла джебчийката — г-жа Шумахер, дори да бъде закарана в болница, след като припадна на терена. Но при толкова къс снимачен график всички

стояха вътре и напук на горещината правеха множество дубли, за да се постигне съвършенство.

Дженифър Грей работеше много като всички други. И въпреки че в „Червена зора“ имахме търкания, по време на „Мръсни танци“ започнахме да се разбираме много добре. Не се разминахме и без няколко трудни моменти, вследствие на натрупана умора или дълъг снимачен ден.

Когато работя, аз съм изключително концентриран и обичам на терена да бъда делови. Дженифър се скъсваше от работа и вършеше невероятни неща, като се има предвид, че никога не е била професионална танцьорка. Но бе и много емоционална, понякога избухваше в сълзи, ако някой я критикува. Друг път изпадаше в глупави настроения, принуждаваше ни да повтаряме сцените, защото се разсмиваше. Бях на зъби и нокти по време на целите снимки — не спях с ноци, за да поправам сценария, да репетирам танците, да заснемам различни епизоди и почти винаги се намирах на границата на изтощението. Затова нямах кой знае какво търпение да правя множество дубли.

Сцената с повдигането на Дженифър в езерото е идеален пример, че снимките бяха едновременно забавни и изтощителни. Езерото бе ужасяващо, леденостудено, а ние повтаряхме този епизод отново и отново. Екипът трябваше да построи платформа под водата — иначе щеше да е прекалено дълбоко, — но щом се подхлъзних от тази платформа, се озовавах във водата и с неимоверни усилия и одиране на краката бързах да се върна върху нея. Дженифър беше много лека, но когато вдигаш някого над водата, дубъл след дубъл, дори най-кльощавото момиче може да ти се стори двеста килограма. След завършването на този епизод ръцете ми бяха като от гума, тялото — вледенено, целите ми крака — изподрани.

Въпреки всичко чувството, че вдигам Дженифър наред този красив пейзаж, беше страхотно; знаех, че сцената ще стане невероятна. И въпреки лекото раздразнение, което изпитвах, трябва да кажа, че като цяло Дженифър свърши наистина феноменална работа.

В живота си познавам малко хора, които имат нейния природен талант. Тя заучаваше всичко невероятно бързо и беше готова да експериментира. С напредването на времето нещата ставаха по-лесно и за двама ни, защото Дженифър никога не подложи на съмнение своите

умения, нито пък готовността си да опитва нови идеи. Притежаваше смелост — емоционална и физическа — и филмът нямаше да е дори наполовина толкова добър с която и да било друга актриса на нейно място. Мисля, че изпълнението на Дженифър бе наистина подценено. В много отношения тя направи филма.

С преминаването на лятото в есен приключихме снимките. Те продължиха само четирийсет и четири дни, но заради няколко забавяния ги завършихме по-късно, отколкото планирахме през годината. В Лейк Лур листата бяха започнали да пожълтяват, затова за няколко последни епизода екипът се зае да ги боядисва със спрей от оранжеви и червени в лятното зелено. Всички — Емил, Кени, Елинор и целият актьорски и танцьорски състав — бяхме горди с направеното. Чувствах, че съм вложил себе си в този филм — при толкова много танци, игра и работа по сценария. Да не говорим за добавената към саундтрака песен, която написах със Стейси Уайдлиц — „Тя е като вятъра“.

Винаги съм писал музика и съм пял на сцена още от участието си в мюзикълите в Хюстън. Като дете учех цигулка и китара и оттогава нищо не ме релаксира повече от дрънкането на китара и съчиняването на нови мелодии. Докато с Лиса живеехме в Ню Йорк, свирех в няколко бара в Гринич Вилидж, опитвах своите композиции и изпълнявах кавъри. Музиката винаги е заемала огромна част от моя живот, затова бе съвсем естествено да се опитвам да я интегрирам и във филмите с мое участие.

Със Стейси не написахме „Тя е като вятъра“ за „Мръсни танци“ — всъщност започнах да я правя за „Грандвю, САЩ“, а по-късно Стейси ми помогна да я довърша. Бях разочарован, че песента не влезе в онзи филм, но не се отказах от нея. В Лейк Лур изсвирих демото на Емил, който хареса песента достатъчно, за да я предаде на музикалния супервайзър Джими Йенър. Джими я хареса и накрая я избра за един по-дълъг епизод от филма.

В средата на 80-те филмовата музика все още не бе голям бизнес, затова въобще не мислех за продаване на записи. Просто бях щастлив, че песента най-после ще бъде чута. Филмовата музика не ставаше голям пазарен хит и музикалните компании не вземаха безумни пари за използването на стари песни. Всъщност целият саундтрак на „Мръсни танци“ струваше само двеста хиляди долара. Но този скромен малък

саундтрак промени завинаги музикалния бизнес — също както нашият скромнен малък филм за 5.2 милиона долара щеше да промени завинаги живота на всички ни. Просто все още не го знаехме.

След като Емил и неговият екип завършиха монтажа на „Мръсни танци“, продуцентите организираха закрыта прожекция, за да видим филма, преди да е излязъл на екран. Носеха се слухове, че първият монтаж не бил приет много добре — всъщност, разправяше се, че един от продуцентите казал: „Изгорете негатива и вземете застраховката“. Емил обаче се върнал в монтажната, решен да направи филма толкова страхотен, колкото всички си го представяхме.

И тъй, с Лиса влязохме на тази закрыта прожекция, убедени, че всички участвали са свършили добре работата си, без никаква представа какво трябва да очакваме. След хилядите малки решения, съпътстващи работата над един филм — по сценария, по заснемането, по осветлението, по монтажа — е почти невъзможно да знаеш какъв ще бъде крайният продукт.

Заехме местата си и светлините угаснаха. Близко два часа по-късно, докато вървяха надписите, с Лиса се спогледахме усмихнати. Сюжетът се беше получил по-хубав от очакванията ни през всичките тези минали месеци в нашата кухня. Смятам, че той бе чудесна основа за поучителни разговори между майки и малките им момичета — във всеки случай, по-добра отколкото „как става при птичките и пчеличките“. Най-щастлив обаче ме правеше фактът, че това не беше плитък филм за двама души, които се целуват, а за момента, когато тези две много различни души се свързват наистина. С Дженифър бяхме постигнали заедно това на екрана.

Въпреки всичко, все още си мислехме, че филмът ще има скромнен успех и нищо повече. Лиса смяташе, че той е от онези привлекателни за хората истории, в които добрият се влюбва в неподходящото момиче. Нямахме представа, че след излизането му на екран предстои да бъдем погълнати от приливната вълна на славата и вниманието — неща, каквито изобщо не си бяхме представяли.

Междувременно с Лиса поехме към възможно най-отдалеченото от Холивуд място — в географски, духовен и всякакъв смисъл. Отлетяхме за Африка, за да снимаме първия си съвместен игрален филм — „Стоманена зора“.

Малкият Бъди Суейзи на пет години

*Моите родители Бъди и Патси Суейзи, по-голямата ми сестра Вики,
по-малкия ми брат Дони и аз*

С любимия ми арабски кон Зуби. Син на каубой, обичах конете още от времето на прохода си

Шестнайсетгодишен демонстрирам способностите си в балетното студио на майка ми

*Обичах футбола и дори смятах, че мога да играя за някой колеж, но
един фатален мач промени живота ми завинаги*

*Малката Лиса Хаапанийми, вече готова балерина на тригодишна
възраст*

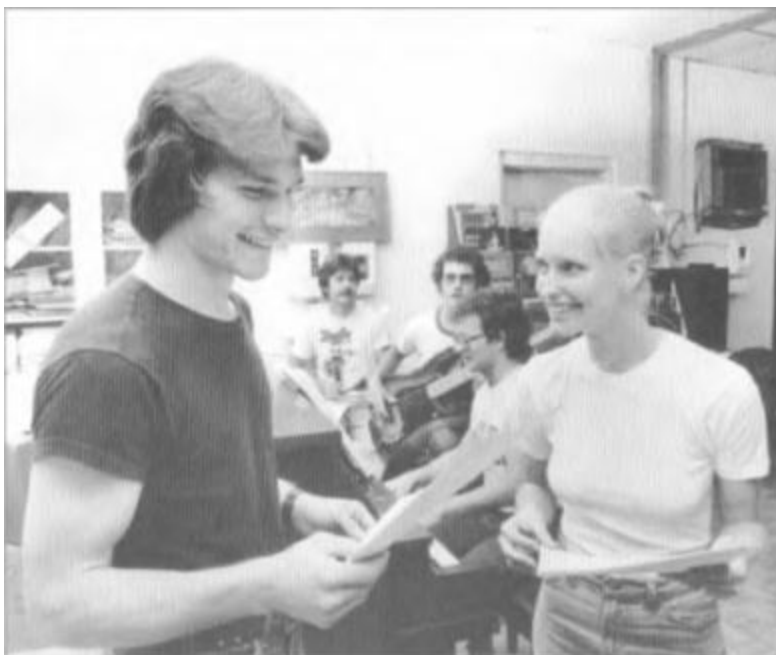

Среща на скандинавския род: семейство Хаапанийми. Едмонд, Пол, Алекс, Ед, Лиса, Джон, баба Айли, Ерик и мама Карин

Лиса като тийнейджър беше най-красивото момиче, което съм виждал. Само да можех да измисля как да я заговоря

Независимо от факта, че я оципах, когато я видях на времето, накрая и тя ми обърна внимание и започна да ме харесва (снимка: Houston Chronicle. Copyright © Houston Chronicle)

По време на Парада на Дисни в началото на 70-те години изиграх Красивия принц

Лиса се премести в Ню Йорк през лятото на 1974 г. Споделяхме мечтата да станем балетисти от световна класа

Да поддържам коляното си във форма, за да танцувам, беше непрекъснато предизвикателство. На тази снимка вдигам тежести между шкафове, които изработвахме с Лиса в малкия си нюйоркски апартамент

*Моята „Хонда 750“ беше основното ни транспортно средство —
дори и за пътешествия из страната*

Нашата сватба през юни 1975 г. Това е единственият момент по време на церемонията, когато Лиса е усмихната (когато се затрудни да сложи пръстена на ръката ми)

Поради недостиг на пари тържеството се състоя в балетното студио на майка ми

Тост за булката. Минаха години, докато стигна до убеждението, че тя наистина ме обича толкова, колкото аз — нея

Лиса зад сцената, в костюма си за „Хелзапопин“, с Джери Луис в главната роля

*Докато живеехме в Ню Йорк, аз свирех на китара и пеех в клубовете
на Гринич Вилидж*

С Лиса танцуваме в Ню Йорк. Обучението беше изтощително и физически натоварващо, но и вдъхновяващо

Нашият първи „дом“ в Лос Анджелис — мотел „Сахара“ на булевард „Сънсет“ (снимка Лайза Дики)

Моята първа филмова роля като Асът Джонсън във филма от 1979 г. „Скейттаун, САЩ“. Първата ми роля на секси кънкъора, привлякла погледа на критиците

Лиса и аз с нашите котки Скутър и Беноа в апартамента ни на авеню „Ла Джола“ Аз съм с фланелка от първия си телевизионен филм „Изменниците“

Майка ми с мен и Лиса пред апартамента ни на „Ла Джола“. По това време те двете работеха над „Градски каубой“

Седмици, след като с Лиса разбрахме, че сме без пукната пара, аз получих роля в „Изменниците“ и отпразнувах случая, като си купих кола „Делориан“

Баща ми Джеси (Бъди) Суейзи беше едновременно силен и нежен каубой, когото всички обичаха

Малкия и Големия Бъди. След смъртта на баща ми през 1982 г. се заклех през целия си живот всекидневно да постъпвам така, че той да се гордее с мене

Семейство Суейзи. По часовниковата стрелка отгоре и отляво надясно: аз, Дони, Шон, Вики, Бамби, татко и мама

Първият важен пробив дойде с филма „Аутсайдерите“ на Франсис Форд Копола, в който участваха най-страхотните бъдещи артисти: Емилио Естевес, Томас Хаяел, Роб Лоу и Том Круз („The OUTSIDERS“ © Pony Boy, Inc. Licensed by: Warner Bros. Entertainment Inc. All Rights Reserved)

В „Червена зора“ трябваше да яздя кон, да стрелям с базука и да се боря с комунистите в суровите красиви планини на Ню Мексико — изтощителни снимки, но всяка минута беше чудесна

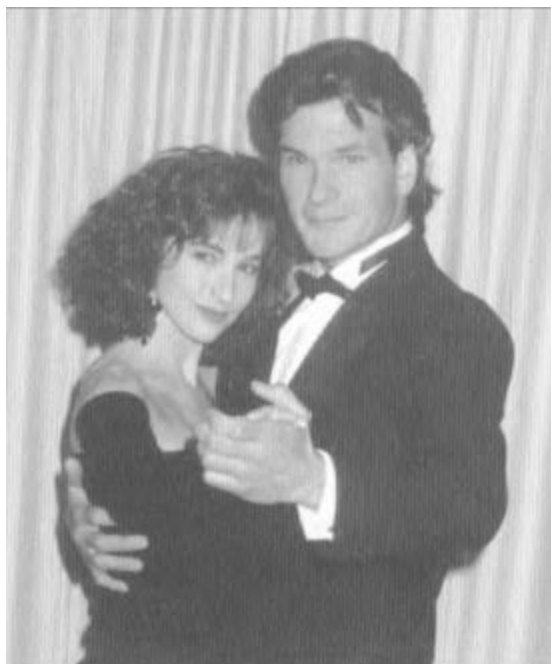
Яхнал Фанси — коня, на който препусках в „Червена зора“ След снимките го взехме с нас в Ел Ей. („RED DAWN“© Metro-Goldwyn-Mayer Studios Inc. All Rights Reserved. Courtesy of MGM Clip + Still)

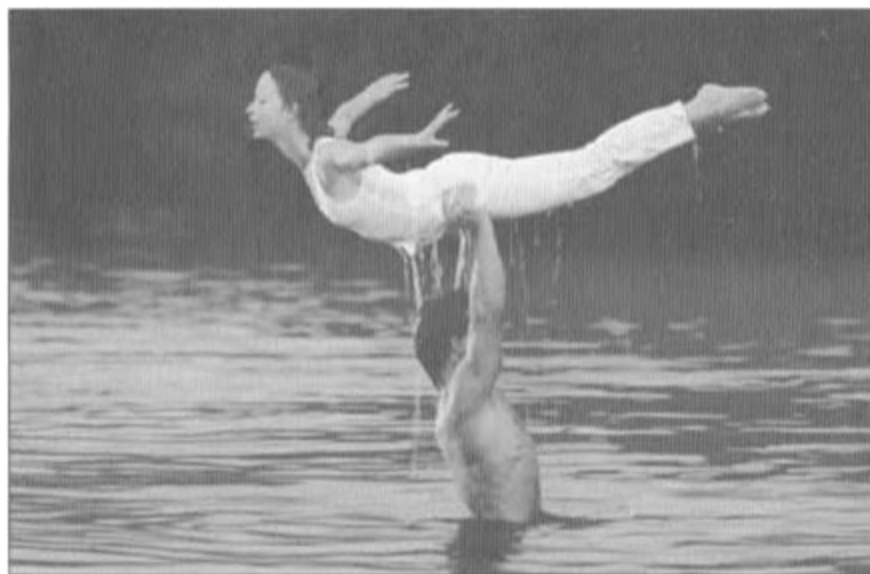
Лиса, Никълъс Гън и аз написахме и изиграхме „Без думи“, катарзисна пиеса за балета. Съставът и екипът отдадоха сърцата си. Отляво надясно: МБ Горди, Никълъс, Гриф Грифис, Лиса, Стейси Уайдлиц, Марк Паскел, аз и Майкъл Уайз (на снимката липсва Джаск Макгий)

Ролята ми на Ори Мейн в „Севера и Юга“ изстреля кариерата ми високо. С радост играх смелия джентълмен южняк — дайте ми плащ, сабя и кон и мигом се превръщам в щастлив човек (©American Broadcasting Companies, Inc.)

С Дженифър Грей позираме за наградите на Академията. От „Мръсни танци“ не се очакваше да е нещо повече от малко сладко филмче, но за изненада на всички той стана блокбъстър (Photo: Jim Smeal/ WireImage/Getty Images)

Да вдигна Дженифър над главата си в езерото изглежда забавно. Но ледената вода и множеството дубли върху малката хлъзгава платформа, на която танцувахме, създаваха доста трудности (снимката е взета от „Мръсни танци“ с любезното разрешение на Лайънс Гейт)

Беше невероятно изживяване да танцувам по пътеката в стил, създаден специално за филма (снимката е взета от „Мръсни танци“ с любезното разрешение на Лайънсгейт)

Луса дойде при мен за раздаването на автографи за саундтрака за „Мръсни танци“ в магазин „Сам Гуди“ в Ню Йорк. Не е за вярване, че още от ранна сутрин на тротоара се бяха наредили хиляди почитатели. Забавно е да си рок звезда за един ден. (Trans World Entertainment Corporation d/b/a f.y.e. for your entertainment and Sam Goody in addition to websites fye.com and samgoody.com)

На снимачната площадка на „Стоманена зора“ — първият филм, в който играем заедно с Лиса. Пътешестввахме из пустинята Калахари и по време на снимките се влюбих в Африка.

С Лиам Нийсън и Бил Пакстън на снимките на „Близък роднина“ През годините имах щастието да работя със страхотни хора

На репетиция за „Крайпътна къща“ с шампиона по кикбокс Бени „Изтребителя“ Уркидес, който ми помогна да открия собствения си стил, тренирайки ме под музиката на Майкъл Джаксън от „Трилър“ (снимка Питър Сорел)

С Лиса се захемем сериозно да участваме в изложения с арабски коне — жребците на боговете. Тук позираме с нашия шампион арабския кон Таммен, великолепно, красиво животно (снимка Джейвън Шолър)

*Ути Голдбърг беше идеална за ролята на Ода Мей Браун в „Призрак“
Сценарият беше без значение — тя просто казваше това, което ѝ
дойде наум. И звучеше страхотно (снимка Питър Сорел)*

*Внимание — не правете това у дома. Изработването на чучелото на
мъртвия Сам Уийт от „Призрак“ ми докара клаустрофобия за
години*

Три от най-страхотните дами, с които съм имал щастието да работя: Мелани Грифит („Лулу завинаги“), Деми Мур и Уни Голдбърг (снимка: Албърт Ферейра /startraksphoto.com. С любезното позволение на Планет Холивуд)

Патси Суейзи, гордата ми майка, ме кръстила Патрик Суейзи, защото решила, че името ще изглежда добре на афишите (снимка Майкъл Монфорт)

Холивуд не е само място за актьорска изява; там се демонстрират тоалети, правят се интервюта и фотосесии. „Призрак“ даде тласък на вихрушката (photo: Sgranitz/WireImage/Getty Images)

С Лиса позираме с нашия родезийски риджбек Джаз пред любимата ни чесна 414 „Чанселър“. И двамата получихме лицензи за летене и го правехме с голямо удоволствие

Суейзи в настроение (снимка Пеги Сирота)

С режисьора Ролан Жофе на терена на „Градът на радостта“ в Калкута. Индия беше страна на голям недоимък и щедрост на духа и снимките промениха живота ни (снимка Дейвид Епълби)

Моята дегизировка като мис Кити в „Дим от пицов“. С Джон Легуизамо и Уесли Снайпс на снимачната площадка на „На Уон Фу“ (Getty Images Entertainment)

Доверието е всичко в отношенията с животните. Тук хвърлям във въздуха Коуди, любимият ни родезийски риджбек, докато пуделът ни Дерек наблюдава (снимка Брус Уебър)

Това е птица! Това е самолет! Това съм аз, когато започвам да тренирам парашутни скокове с Джим Уолъс за „Пречупване на вълната“

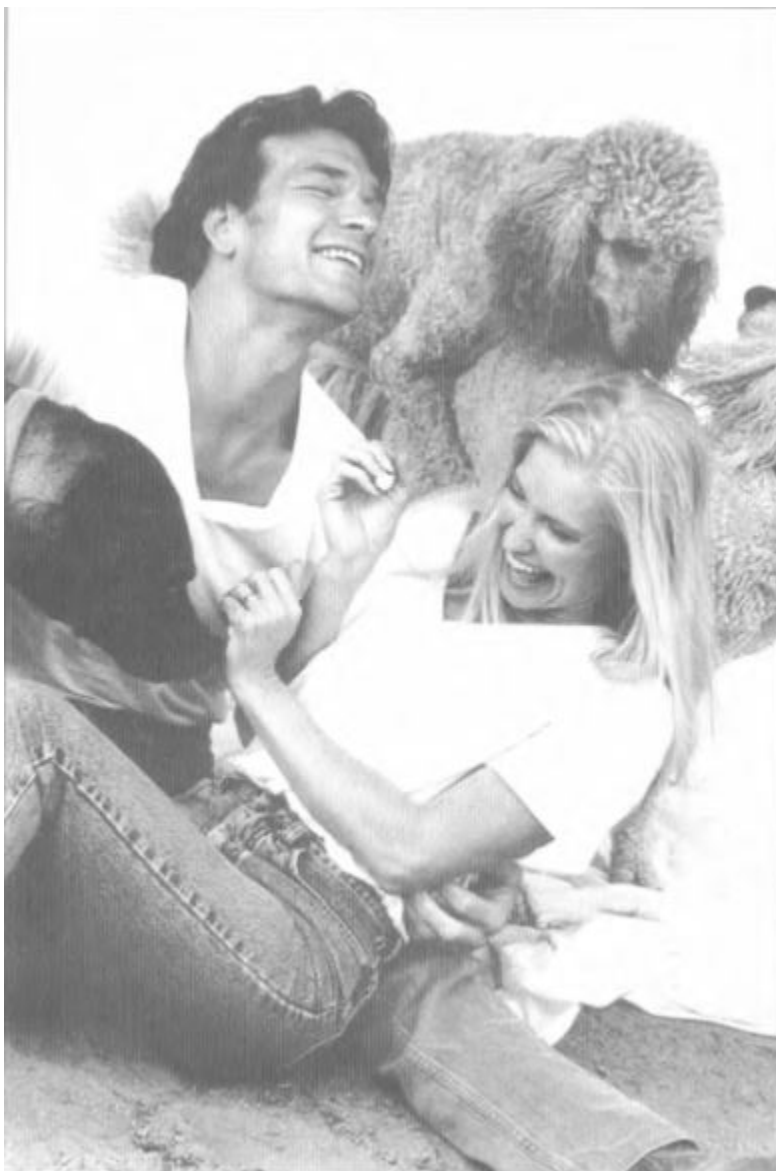
*Имах късмет да оцелея след аварийно кацане през юни 2000 г. Много е страшно да си приземил самолет и да не помниш как си го направил
(Getty Images Entertainment)*

Лиса, Джордж де ла Пеня и аз танцуваме в „Един последен танц“, филмът, който направихме по пиесата „Без думи“ Това беше повратна точка за Лиса, написала сценария, режисирала и изиграла главна роля във филма (WAW Productions LLC)

Докато бях на химиотерапия през 2009 г., в Чикаго заснех тринайсетте епизода на телевизионния сериал „Звярът“ Лиса режисира любимия ми епизод „Пазителят на брата“ (снимка Ейми Холидей Собин)

У дома с Лиса и нашите кучета; две от тях като че ли се забавляват малко прекалено (снимка Джоан Лорън)

ГЛАВА 10

С Лиса се взирахме през прозореца, докато малкият самолет се спускаше към Свакомпмунд, на западния бряг на Намибия. Бяхме уморени след пътуване в продължение на повече от едно денонощие, включващо десетчасов престой във Франкфурт, където можеше да се спи само върху столове. Докато гледахме пустинния терен, казах на Лиса:

— По дяволите, прилича досущ на Аризона! Защо трябваше да се влачим дотук?

Изморен до смърт от снимките на „Мръсни танци“, аз се шегувах само донякъде. Скоро обаче открихме, че пустинята Намиб, където предстоеше да снимаме „Стоманена зора“, е мистично и вълшебно място. Времето, прекарано в снимки, щеше да ни възстанови в много отношения и да ни накара да обикнем Африка за цял живот.

През първия ден там се качихме на един ван фолксваген и поехме на оглед. Пустинята Намиб граничи с Калахари, втората по големина пустиня в Африка след Сахара. И въпреки че думата „пустиня“ извиква образи на пясък и още пясък, тази кипеше от живот, особено сутрин.

Освен красивите, изваяни от вятъра пясъчни дюни, в някои нейни части имаше цели редици от твърди черни скали, наподобяващи лунен пейзаж. Прекараш ли нощта сред този лунен пейзаж, събудиш ли се точно преди зазоряване, ще видиш как цялата пустиня изведнъж разцъфтява в зелено. Когато за първи път с Лиса наблюдавахме това явление, решихме, че сънуваме. В действителност то бе предизвикано от лишеите по скалите, които се отваряха за малко като цветя, колкото да съберат влага. После, когато слънцето се вдигнеше в небето, те се затваряха и оставаха само изпепелени наглед скали и спомен за нещо, наподобяващо мираж.

Още от дните, когато лагерувахме с баща ми в горите на Тексас, винаги съм обичал да научавам как хората на различни места се изхранват само от земята. Отчасти поради тази причина толкова ми

харесваше и „Червена зора“ — определено се гордея със способността си да намирам начини за оцеляване във всякаква среда. Тук, в Южна Африка, исках да се свържа с местните хора и те да ме научат как се живее в пустинята. Къде намираш вода, храна и подслон в такава пустош?

Гледката на цъфтящата в зелено пустиня беше неவிждана и тя ни показва, че храна и вода може да има на най-невероятни места. Някои африканци, членове на екипа, бяха израсли в пустинята и ни разказаха доста за скитащите щраусови стада и другите животни; обясниха ни подробности за това как се оцелява в пустинята. С Лиса усещахме дълбока връзка с природата около нас и по време на снимките с удоволствие пътешествахме из различни краища на Калахари.

Но макар Африка да ни харесваше, аз бях изтощен от „Мръсни танци“. Бях вложил всичко от себе си в този филм, след което преминахме направо, без почивка, към „Стоманена зора“. Моят герой в този филм — Номад — е воин в следапокалиптичен свят и пътува през пустинята, сражавайки се с пясъчни хора — мутанти и бандити. Заснехме доста натоварващи физиката сцени на бой с мечове, бойни изкуства, хвърляне на копия и ръкопашни схватки. Цялата тази активност плюс факта, че се потопихме в това невероятно място, бяха достатъчни, за да ми се завие свят.

Както винаги, Лиса беше моята опора. За първи път играехме във филм заедно и работата ни в общи епизоди за екрана, а не зад екрана, беше голямо удовлетворение. Тя изпълняваше ролята на Каша — вдовица, която живее в пустинята с малкия си син и се влюбва в Номад. Лиса е чудесна актриса и бях щастлив, че тя най-после имаше възможност да покаже таланта си. Открих, че отново се влюбвам в нея, което доведе до смешна сценка с една жена от екипа.

Към края на снимките вдигнахме голям купон за цялата продукция. С Лиса танцувахме почти през цялата вечер и постоянно се прегръщахме, което се случваше често по време на пребиваването ни в Африка. Но една от гардеробиерките не преставаше да гледа Лиса със зли очи. Видеше ли ни, само поклащаше глава и мръщеше лице, без да сваля поглед от Лиса.

Оказа се, че жената знаела, че съм женен, но не и че Лиса ми е жена! Решила, че имаме „снимачна връзка“, което, повярвайте, се случва доста често при правенето на филми. Накрая някой й каза, че с

Лиса сме женени, жената смутено приближи и се извини, а Лиса само се засмя. Лиса вече си бе имала проблеми с няколко жени от други продукции, които не я харесвали, защото е омъжена за мен, така че сигурно ѝ е поолекнало.

Винаги съм казвал: идеалната жена за мен е тази, която се интересува от всичко, което обичам да правя — не някоя, която казва „Не, ще ми се намокри косата!“. Когато снимахме „Стоманена зора“, се уверих още веднъж колко отворена за нови изживявания е Лиса. Тя обичаше да излиза в пустинята и да научава всичко за Африка. Духовно и емоционално ние сме невероятно съвместими.

След като завършихме „Стоманена зора“, отидохме на сафари и отседнахме в Мала Мала — мястото, където са се оженили Елизабет Тейлър и Ричард Бъртън. Беше много романтично, красиво бунгало, разположено сред пищен африкански пейзаж. В края на престоя си в Африка се чувствахме освежени и обновени. Но преживяването се оказа и полезно — когато се върнахме в Съединените щати и „Мръсни танци“ взриви киносалоните, нашата връзка щеше да бъде поставена на изпитание като никога преди.

Американският филмов фестивал в Довил се провежда всяка година в красивия курортен град на брега на Нормандия във Франция. Това е престижен фестивал, посещаван от най-големите кинозвезди, режисьори и продуценти в света. През 1987 г. за наша радост организаторите избраха фестивалът да бъде открит с „Мръсни танци“.

Емил и Елинор отлетяха за Довил за прожекцията, а ние с Лиса се присъединихме към тях там. Не бяхме сигурни как ще се приеме филмът, тъй като французите са придилични кинозрителни, а това беше просто един скромен, малък филм за Америка от 60-те. Заехме местата си на балкона и нервно зачакахме светлините да угаснат. И когато изгледахме филма за втори път отначало докрай, отново останах поразен колко хубав беше станал. Но все още не знаехме какво мисли публиката.

Когато филмът свърши и запалиха лампите, станахме, за да си вървим. Изведнъж всички в салона се обърнаха, вдигнаха очи към нас на балкона и избухнаха оглушителни овации, продължили пет минути. Емил, Елинор, Лиса и аз стояхме смаяни, докато публиката

подвикваше и ръкопляскаше. Беше миг на невероятно удовлетворение, който пръв ни подсказа как в крайна сметка ще бъде посрещнат този „малък филм“.

След прожекцията бе планиран прием и като че ли половината град се изсипа на него. Официалната вечеря свърши, дойде време за музиката и всички танцуваха до ранните часове на деня, опитвайки движения от мръсните танци и пренасяйки част от Лейк Лур на френския бряг. Беше идеално начало на едно лудо време.

„Мръсни танци“ излезе на екран на 21 август 1987 г. и стигна до второто място, като за десет дни събра от билети повече от 10 милиона долара — огромна възвръщаемост за онова време. Хората го гледаха по няколко пъти, тенденция, която накрая щеше да донесе печалба от над 60 милиона само за 1987 г. Заснет за малко повече от 5 милиона, филмът бе на път да стане феномен.

Ако „Севера и Юга“ ни спечели домашна слава, „Мръсни танци“ вдигна голям шум. Въртеше се навсякъде — по телевизията, в списанията и вестниците, по множеството екрани на мултиплексите. Хората правеха дисекция на отношенията между Джони и Бейби, дебатираха аборта на Пени и говореха за своите отношения с бащите си. Не бяхме и мечтали филмът да стане толкова популярен, но изведнъж се озовахме в тотален водовъртеж.

С Лиса бяхме свикнали хората да ни заговарят по улицата и да искат автографи — сега всичко ставаше с няколко степени по-силно. Вместо любезните двама-трима души, ни наобикаляше тълпа. Хора чукаха по прозорците на колата ни, спираха ни на влизане в ресторантите. Папараци започнаха да ни следят и да се навъртат край ранчо „Бизаро“ в очакване да излезем. Бяхме щастливи от успеха на „Мръсни танци“, но, от друга страна, ставаше все по-трудно да живеем нормално извън убежището на нашето ранчо.

Трудно е да се опише как точно се чувства човек, когато го връхлети такава слава, но „водовъртеж“ е доста близо. Всичко край теб просто се върти. Опитваш се да го докоснеш, да го хванеш, но то все по-бързо и по-бързо ускорява оборотите. Ако бях попаднал наскре такава нещо като по-млад, когато за първи път дойдох в Холивуд, вероятно щеше да ме унищожи. До голяма степен справянето със славата е най-чистата форма на справяне със собствените ти демони.

Най-лесният начин да унищожиш един човек е като му дадеш точно това, което иска. Може да не го осъзнаеш в същия момент, но борбата за постигане на нещо е до голяма степен значително по-удовлетворяваща, отколкото получаването му. Самият акт на борбата те държи жив и здраво стъпил на земята. После, когато онова, за което си хвърлил усилия, изведнъж се озове в ръцете ти, е много лесно да се огледаш и да си кажеш — това ли било то?

Въпреки че бях горд от постигнатия най-после голям успех, ме измъчваха угризения как съм стигнал дотук. Страховете ми, че съм отстъпил пред стереотипа „балетист, превърнал се в актьор“, изкристализираха една вечер, когато с Лиса попаднахме на част от телевизионно предаване, посветено на „Мръсни танци“.

Приготвихме се за заминаване и телевизорът работеше, докато стягахме багажа си. Чух говорителят да казва нещо като „След промяната Патрик Суейзи със зъби и нокти се домогва да влезе в историята на киното!“. Сърцето ми спря. Обърнах се и погледнах Лиса, която само поклати глава. Това е — най-лошият ми кошмар оживя. Бях работил толкова упорито, за да ме приемат сериозно, а сега — ето го моето наследство! Определено се гордеех с филма, но не се домогвах „с със зъби и нокти“ да ме запомнят.

Не само ролята ми на Джони беше в основата на водовъртежа. Саундтракът на „Мръсни танци“, направен само за двеста хиляди долара, също изскочи на първо място в билборд класациите и остана там осемнайсет седмици. „Тя е като вятъра“, сингълът, който написах със Стейси Уайдлиц и изпълних с Уенди Фрейзър, зае трето място в класацията на „Горещите 100“ и първо — в „Кънтемпоръри Адълт“. Заедно с песента „Постигнах върха на живота си“ тя стана една от песните емблеми на „Мръсни танци“.

С Лиса долетяхме в Ню Йорк за записи на песни, когато лудостта по „Мръсни танци“ беше в апогея си. По програма трябваше да давам автографи от девет или десет сутринта, но когато репортерите ни взеха с лимузина и ни закараха в магазин „Сам Гуди“, видяхме, че опашка от хора вече се извива по целия път до пресечката и по-нататък. „Редят се от шест сутринта — ни каза един човек, — просто седят по тротоара.“

Лимузината спря пред магазина и около петнайсет охранители изникнаха от нищото, за да ни преведат през тълпите. Всички започнаха да крещат, когато с Лиса слязохме от колата — настъпи

пълна лудница. Трябваше да изминем само пет-шест метра от бордюра до вратата, но към нас напиреха стотици жени и се опитваха поне да ни зърнат. Шумът бе оглушителен, а цялото изживяване — сюрреалистично.

Когато стигнахме в магазина, видяхме как всичките фенове отвън, наредени на опашка, се блъскат към огромните стъклени витрини. Това бе човешко море, което чакаше за секунда-две разговор, може би за снимка и автограф. Докато гледах това, почувствах, че ми се вие свят, а човекът от магазина се наведе и ми рече:

— Сега разбирате какво е да си Бийтълс.

И беше прав. Гледката отвън приличаше досущ на онези невероятни кинокадри с крещящите фенове.

Колкото и да е странно, когато си сред такова море от хора, всъщност се чувстваш невероятно самотен. Радвах се, че Лиса е до мен, че не се изправям сам срещу хаоса. Тя стоеше наблизко, а аз не спирах да се усмихвам, докато не ме заболя лицето и не подписах толкова компактдискове, че ръката ми започна да се схваща. Превиших определеното време, защото не можех да си представя как ще пренебрегна някого, чакал с часове на тротоара, само за да му отдели няколко секунди. И тъй, продължихме да стоим, докато не мина и последният човек от опашката.

Това се повтаряше всеки път, когато ми искаха автографи. Ако на тротоара ме спреше един човек, за да му подпиша нещо, идваше още един, после още един и накрая оставах, докато не си тръгнат всички. Веднъж на бейзболен мач дадох сигурно хиляда автографа. Тези хора ми правеха най-големия комплимент и за нищо на света не исках някой да си отиде, мислейки, че съм надут и отказвам да му отдели мъничко време. Проявяваха се тексаските ми маниери, но и желанието да бъда харесван.

Това обаче пречеше на Лиса, особено ако трябваше да отидем някъде или бяхме гладни, или просто ни се налагаше да се доберем до тоалетната. Веднъж дори я оставих на снега, трепереща на високите си токчета, доста леко облечена. Отне ми не малко време да се науча да балансирам между нуждите на феновете, тези на Лиса и моите собствени желания.

Но не можех да приема, когато хората ставаха агресивни. Давам цял ден, за да угодя някому, но ако е любезен; грубостта е друго нещо.

Все пак дори когато хората се държаха грубо, не ми бе удобно просто да ги отмина. Искях да намеря начин да обърна отново енергията им в позитивна.

Веднъж по програма трябваше да се появя на сцената в Западна Германия и въпреки че имаше поне дузина бодигардове, тълпата успя да пробие. Хората започнаха да се катерят по гърбовете си и да ме дърпат, а охраната напълно се обърка. Започна да блъска всички назад, което заплашваше да влоши още повече опасната ситуация. Последното, от което се нуждаехме, беше меле.

Изведнъж ми хрумна нещо. Вместо да възпираме тълпата или да се опитваме да я отблъснем, започнах да се ръкувам. „Приятно ми е!“, казвах, стисках нечия ръка и продължавах с: „Няма нужда да се блъскате. Как сте? Аз съм Патрик. Хайде да направим малко място!“. Викнах на охраната да вършат същото. „Кажете здрасти на хората! Ръкувайте се, не спирайте да се усмихвате!“ Бодигардовете започнаха да ми подражават — трансформираха енергията си от враждебна в дружелюбна и феновете престанаха да се блъскат.

Научих разни техники за контрол над тълпата, като тази да потупваш човека по гърба, докато се ръкувате, после леко да го дръпнеш настрана. Факт е, че щом веднъж говориш с хората и им отделиш вниманието, което са търсили, те са на твоя страна. Така лесно можеш да превърнеш група фенове в отбранителна редица, ако други се бутат и напират напред. Най-важното, което трябва да се помни, е, че напиралците насреща ти мъже и жени всъщност искат само едно: да ги погледнеш в очите и да им кажеш: „Здравейте, как сте? Приятно ми е“. И аз винаги съм го правил с голямо удоволствие.

С Лиса за първи път разбрахме какво е да си известен още по времето на „Скейттаун, САЩ“. Джаклин Смит, с която се познавахме още от Хюстън, беше станала голяма звезда след „Ангелите на Чарли“ и дойде на премиерата в знак на подкрепа. С Лиса смаяни я наблюдавахме как излезе от залата и светкавиците на фотографите започнаха да святкат неудържимо. Мен ме заслепиха, но Джаки се усмихваше с най-красивата си усмивка и почти не мигаше. Знаеше, че трябва да изглежда добре, затова изразяваше такова спокойствие, сякаш е съвсем сама. През всичките години след това станех ли обект на светкавиците, обикновено се сещах за нейния пример.

За съжаление, любовта на феновете си има и обратната страна. Огромното мнозинство са напълно свестни хора, които идват с открити сърца. Но щом веднъж станеш прочут, използват като дървояди и онези, които не се колебаят да се домогнат до твоите пари и репутация, надявайки се да обогатят себе си.

Хора ще ви съдят за всякакви дребни неща, твърдейки, че сте блъснали колата им или дори, че сте ги наранили с невинно ръкостискане. И всеки инцидент изисква отговор от адвокат. В продължение на години имахме прекрасен адвокат — Фред Гейнс, който се грижеше за всички възникващи въпроси, но отговорът на безкрайните претенции струва пари и време, дори когато искът е напълно изфабрикуван.

След като „Тя е като вятъра“ стана хит, поне пет души заведоха дела, твърдейки, че те са автори на песента. Да оставим настрана факта, че ако и петимата наистина смятаха, че са я написали, би трябвало да се съдят и един друг. Исковете изникваха просто от нищото, от хора, които не познавахме, и едно от делата стигна дотам, че със Стейси повече не биваше да получаваме хонорари. Делото се проточи безкрайно, но знаех, че ще го спечелим, защото авторите на песента бяхме ние. И тъй, Фред непрекъснато отговаряше, точка по точка, а ние знаехме, че накрая истината ще излезе наяве.

И тя излезе, когато жалбоподателите внесоха своето обяснение кога са написали песента. Твърдяха, че това е станало, преди да започнат снимките на „Мръсни танци“, но, разбира се, ние със Стейси като нейни единствени автори още през 1984 г. бяхме записали пилотен вариант по време на „Грандвю, САЩ“. Изрових този запис и го пратих на Фред — това сложи най-последна точка на делото. Понеже то се проточи твърде дълго обаче, който и да ни съдеше, неизбежно усещаше болката по изтъняването на своя портфейл — точно както трябваше и да бъде.

След предполагаемото домогване „със зъби и нокти“ до историята на киното, подписах договор за сериозна семейна драма, наречена „Уорсоу Тигъра“. Ролята ми беше на пристрастен към алкохол и дрога самотник, чиято сестра го обвинява в кръвосмешение — мрачен, тежък филм, изискващ от мене сериозна игра, който в края

на краищата така и не се получи. Въпреки силния актьорски състав — с номинираната за Оскар Пайпър Лори, филмът на опитния режисьор Амин Кю Чодри направи някои съмнителни стъпки. В последна сметка не постигна успех и събра незначителна сума от прожекции.

Но филмът, в който участвах след това, „Крайпътна къща“, напълни касите до пръсване. И докато „Мръсни танци“ предизвика нещо като култ към мен сред жените, „Крайпътна къща“ ми спечели симпатиите на мъжете. С многобройните си кръчмарски боеве и мачистки прототипове това стана класически мъжки филм.

Истината е, че в известен смисъл съм с физика на екшън звезда. Цялото тичане, скачане и падане от детството ми ме е научило как сам да си бъда каскадьор. Гимнастиката бе развила всяка част на тялото ми, както и умението да пазя равновесие. Бойните изкуства, боксът и фехтовката ми дадоха основните качества, необходими за всякакви бойни сцени. Можех да карам коли, мотори, да яздя коне — всичко, каквото се налагаше.

„Крайпътна къща“ представляваше старомоден филм в стил уестърн, където добрият отива в един лош град, за да го прочисти. Знаех, че не е Достоевски, но все пак исках да придам на героя си, Далтън, истинска дълбочина, а не просто да изиграя някакъв симпатяга. Да гледаш и да харесваш „Крайпътна къща“ определено е свързано с чувството на вина и в същото време — на наслада, но в края на краищата филмът се превърна в забавление за доста хора, особено за мъжете, които обичат истории за горди и силни типове като Далтън.

За бойните сцени в „Крайпътна къща“ тренирах с Бени „Изстребителя“ Уркидес — професионалист по кикбокс без загубен мач. Бени беше нисък, набит мъж с остри, бързи движения, които изваждат противника от равновесие. Но когато се опита да ме научи на своя стил, възникнаха големи проблеми — просто аз не се движех по този начин. Опитвах да имитирам неговата техника, но нищо не се получаваше.

Неочаквано Бени рече:

— Чакай малко! Ти си танцър! Имам идея.

На следващия ден дойде с музикална уредба. Включи я и завъртя копчето. Зазвуча „Трилър“ на Майкъл Джексън.

Ето какво ни трябвало! Движейки се в такта на Майкъл Джексън, аз най-после схванах ритъма и моят кикбокс се получи. Беше

страхотен момент — всичките синкопи, бързина и тънкости на този спорт изведнъж ми се отдадоха. И това ми хареса. От доста време не бях практикувал бойни изкуства, но след тренировките с Бени се завърнах към тях. „Крайпътна къща“ ми даде възможност да усъвършенствам стари умения, които не съм осъзнавал колко ми липсват.

Скоро открих, че за този филм ще ми е нужно всичко, което мога да овладеем от бойните техники. Защото моят главен противник по сценарий, актьорът Маршъл Тийг, беше готов истински да ме ступа, стига да му го позволя.

Още в самото начало Маршъл в ролята на лошия, на мутрата Джими, започна да се отнася с мен като с някакъв смотан сополанко. Беше служил във Виетнам като флотски тюлен, което ще рече сериозен, истински боец. Нямаше търпение за глупости и го казваше право в лицето на всекиго. Маршъл явно ме смяташе за аматьор хубавец, когото може да повали само с палец. Щом започнахме да репетираме бойните сцени обаче, той твърде скоро се убеди в обратното.

Видя, че съм наясно какво правя и че мога да поемам удари.

— Хайде да опитаме близък бой — предложих, съзнавайки, че поиска ли, направо ще ме просне на земята. Но знаех, че стига хореографията ни да е добра, имаме шанса да влезем в контакт, без да се избием, и това да изглежда невероятно на екрана.

Когато спечелиш уважението на човек като Маршъл, то е за цял живот. В „Крайпътна къща“ се сдружихме и оттогава сме приятели. Не че много хора разбират неговия манталитет, но погледнех ли го в очите, установявахме истинска връзка. Това е прекрасно, защото заснетата бойна сцена се получи направо епохална, а ние за малко не се изтрепахме.

Боят се водеше в една река — бях само по слипове, никаква фланела, никакви подплънки, нищо. Паднех ли на земята, болеше здравата. Тъй като и двамата с Маршъл обичаме адреналина на тупаника, не беше трудно да се вживеем и в този епизод започнахме наистина да се марижим.

След като няколко минути яко се боксирахме и ритяхме, Маршъл грабна един пън и го вдигна над главата си. Аз облеших очи, съзнавайки, че той смята да го строши в гърба ми. Маршъл явно

мислеше пъна за реквизитен и като такъв той би бил идеален за сцената, но, за съжаление, не беше така. Улавяйки пръта, Маршъл вероятно осъзна грешката си, но вече бе замахнал: стовари истинския пън право върху гърба ми. Счупи ми две ребра и ми изкара въздуха.

Паднах на колене, останал без дъх, но сцената изискваше от нас да продължим да се бием. Не развалих ролята и не се отказах — продължихме и накрая стигнахме до момента, когато Далтън е принуден да убие Джими. Когато гледате този епизод, знайте, че изтощението, изписано по моето лице, е напълно истинско. След боя направо нямах сили да изляза от реката.

Следващата ми роля бе пак на буен мъж, ченге от Чикаго на име Труман Гейтс, във филма „Близък роднина“. Но обучението ми далеч не се оказа толкова приятно като тренировките по кикбокс с Бени Изстребителя. Този път решиха да ме обучават няколко истински ченгета от Чикаго, което никога няма да забравя.

Ченгетата висяха с мен на терена, вземаха ме на обиколки, за да усетя духа на улицата, и ми разказваха с какви опасности се сблъскват по време на работа. Прекарахме доста време заедно и наистина станавме близки. Бяха голяма работа, рискуваха живота си всеки ден и аз уважавах смелостта им. После решиха и те да изпробват моята. Или поне — здравината на стомаха ми.

Закараха ме с патрулната кола в моргата на Чикаго. Вече знаех какво ме чака — щяха да ми покажат мъртви и разлагащи се тела, за да изпитат характера ми. Преди да стане това, на тротоара се случи нещо странно.

С ченгетата вървахме към вратата, когато двама наркомани, на вид ужасно изпаднали, се вгледаха в мен. През хероиновата мъгла единият присви очи и попита:

— Ей! Ти не си ли онзи пич от „Мръсни танци“?

Не можах да повярвам на очите си — тези хора вероятно от години не бяха стъпвали на кино, обаче по това време „Мръсни танци“ присъстваше навсякъде — вестници, списания, афиши — навред. Само се усмихнах и рекох:

— Не, извинявай. Бъркаш ме с някого.

Ченгетата побързаха да ме преведат през вратата.

Сградата беше красива, чиста и спретната отвън и отвътре. После ме поведоха към вътрешността, където държат телата.

Първото, което ме удиви, бяха безбройните мъртъвци. Таваните бяха високи близо петнайсет метра и имаше безброй рафтове, пълни с телесни части — глави, ръце, длани, торсове, крака. Някои явно бяха престояли доста време, защото разлагането им се намираше в напреднала фаза.

Ченгетата избраха да ме заведат първо при един особено зловещ труп, надявайки се да повърна. Това представляваше нещо като игра за силни мъже — ще издържа ли на гледките и миризмата, или стомахът ми е твърде слаб? Тези хора се бяха нагледали на всичко — притежаваха феноменално безразличие. Просто искаха да видят дали ще се справя. Не можех, но не се издадох. Чувствах как стомашният ми сок се надига в гърлото, как започвам да повръщам, обаче преглътнах. Звучи отвратително, както си беше, но не възнамерявах да покажа на тези ченгета, че не мога да издържа.

Имаше и още една, по-сериозна причина да не клекна пред тях. Този вид тренировка целеше да ми покаже един друг филм — техния; онова, което правят; иначе казано, да ме научат да не си вирия носа особено. Искях да играя добре заради тези момчета. По-точно — във филма да бъда като самите тях. Това беше най-малкото, което можех да сторя. Затова се усилих да се държа и да реагирам така, както биха го направили самите те. Уважих усилията им и те уважиха моите да покажа техния свят напълно истински и реален.

Лиса също се готвеше за „Близък роднина“ — да изиграе Джеси, жената на Труман Гейт. Отново щеше да е идеална за тази роля, но не искаше да изглежда, че се урежда, защото е моя жена в живота. Лиса е изключително почтен човек и това проличава в моменти като този — никога не настоява за роли, дори да са подходящи за нея. Изборът падна върху Хелън Хънт, която едва започваше кариерата си, но бе чудесна за образа. Лиса изживя момента мъчително, защото е много надарена актриса.

Истината е, че в Холивуд с талант се постига само толкова. Съществуват множество други фактори, които влияят за успеха, а Лиса се сблъскваше с истински пречки от страна на подаващите началния тласък. Защото първо, хората в Холивуд са предубедени на тема съпрузи и съпруги. Агенцията на Уилям Морис, една от най-мощните в

тази индустрия, отказваше да представлява съпружески екипи. Опасяват се от непотизъм дори когато няма такъв.

Доста хора не приемаха Лиса толкова сериозно, колкото би следвало, просто защото бе омъжена за мен. Ако аз настоявах тя да получи роля, на това се гледеше като фаворизиране, дори да е най-подходящата актриса за нея. Лиса трябваше да работи два пъти повече и да е два пъти по-добра, за да я приемат поне с наполовина от необходимата сериозност, което се преодоляваше много трудно.

Друг важен въпрос е, че в Холивуд наистина трябва да можеш да се продаваш. Като тексасец на мен ми харесваше да го правя — допадаше ми предизвикателството да печеля някого и да карам този човек да иска да ме наеме. Родена във финландско семейство, Лиса бе наследила известна сдържаност. Тя беше отгледана с вярата, че качеството на действията ти говори само за себе си и опитвайки се да го продаваш, ти обиждаш интелигентността на хората. Ако успехът в Холивуд идваше само от талант, Лиса щеше да е голяма звезда. Но всички тези фактори, взети заедно, ѝ пречеха да блесне, което наистина я измъчваше.

Но тя не спираше да упорства и да работи и получи ангажимент в телевизионния сериал „Макс Хедрум“, където изпълни ролята на Джени Крейн. Когато се намирахме в Лос Анджелис, Лиса ходеше на кастинги, но през повечето време помагаше на моите продукции — преработваше сценария, коригирахме епизодите и изпълнението. Във всички филми с мое участие тя е играла важна роля за изграждането на моите характери. Лиса се зае да изучава и режисьорския занаят, като прекарваше доста време с оператора на всяка продукция; задаваше въпроси как и защо се заснема определен кадър и стана много веща в скритите механизми и процеси на правенето на филм. Някои съпруги идваха на снимачната площадка, за да си почиват, но Лиса бе там, за да работи и да се учи.

Лиам Нийсън и Бил Пракстън участваха в „Близък роднина“ и станахме големи приятели. С Лиам обичахме да се шляем из града, като ирландци да посещаваме клубовете за блус на Чикаго и да наблягаме на бирата. Той беше щур човек с мила, нежна душа и както казваше баща ми, можеше направо да те омагьоса. Години по-късно, когато жена му Наташа Ричардсън умря на четирийсет и пет години след нелеп нещастен случай със ски, аз му съчувствах като на брат.

С „Близък роднина“ и „Крайпътна къща“ вече бях направил два мачо екшъна един след друг. Не се притеснявах да покажа тази своя страна и, разбира се, играх в тези филми с голямо удоволствие. Написах за тях и оригинални песни, така че макар да изпълнявах ролята на екшън звезда, зад кадър демонстрирах известна разностранност. Но отново чувствах глад за по-дълбока, по-плътна роля, за да доразвия актьорския си талант.

Следващият филм, за който се явих на кастинг, щеше да ми даде точно това, ако въобще успеех да получа ролята; до нея трябваше да ме допусне един крайно критично настроен режисьор.

ГЛАВА 11

Един следобед в края на 1988 г. Лиса влезе при мен в трапезарията и остави на масата сценарий.

— Бъди — рече тя, — трябва да го прочетеш. Невероятен е.

Погледнах към заглавната страница и видях думата „Призрак“.

След като „Мръсни танци“ стана хит, бях започнал да получавам всякакви текстове, които скоро се натрупаха на нощното ми шкафче, по столове и масички из цялата къща. За да прочета някои от тях, дори ми предлагаха пари, но в денонощието нямаше достатъчно часове за всичко, което трябваше да се свърши, та след това да чета и ръкописи. И тъй, въпреки че вярвах на мнението на Лиса повече отколкото на когото и да било, оставих сценария да си стои там, където го сложи тя.

Месец по-късно той все още си беше на същото място. Лиса го видя и каза:

— Бъди, моля те, прочети това! Сюжетът е страхотен, а и ролята е за теб. Ще ти хареса!

Обещах й, че ще се заема и наистина смятах да го направя, но едва когато Лиса накара нашата помощничка Роза също да ме подкани със своя английски акцент „Патрик! Прочети сценария!“, най-послед седнах и хвърлих едно око на първата страница.

От повече нямаше нужда — не спрях четенето, докато не го свърших целия. Когато обърнах последната страница, влязох в кухнята с насълзени очи и промълвих:

— Трябва да направя този филм.

Сюжетът напълно отговаряше на оценката на Лиса и тя имаше право — ролята на Сам Уийт ми пасваше идеално.

За съжаление, режисьорът, Джери Зукър, не мислеше така. Всъщност, неговата реакция, когато името ми се споменало за евентуален кастинг, била:

— Патрик Суейзи? Само през трупа ми!

Джери току-що беше гледал дългокосия, нахакан кикбоксър Патрик в „Крайпътна къща“ и просто не можеше да ме види в ролята

на чувствителния приятел, убит и завърнал се като призрак.

Разбира се, Джери имаше известна представа как се излиза от утвърдено амплоа. Той самият придоби популярност с поредица странни комедии, като се започне от „Самолет“, през „Строго секретно“, та до „Безмилостни хора“, а „Призрак“ щеше да е първият му опит в драмата. Явно за себе си смяташе, че е възможно да минава успешно от един жанр в друг. Трябваше да го убедя, че мога да го постигна също като него.

Деми Мур вече бе избрана за ролята на Моли Дженсън, побеждавайки няколко други кандидатствали актриси, като Никол Кидман, Моли Рингуолд и Мег Райън. Цял списък от водещи актьори се бяха явили за ролята на Сам, в това число Кевин Бейкън, Алек Болдуин, Том Круз, Харисън Форд и Том Ханкс, но за ролята все още нямаше избран. Зукър беше абсолютно сигурен, че не ставам за нея, но ми позволи да участвам в кастинга.

Сам Уийт е банкер и аз исках да изглеждам като героя, затова се облякох в строг костюм на „Кензо“ и вързах косата си на опашка — тя все още бе дълга след „Близък роднина“. Влязох в стаята, изправих се пред Джери Зукър и кастинг режисьора Джейн Дженкинс и казах:

— Правете всичко, което е необходимо, за да ме пробвате. Готов съм да мина през целия сценарий от началото до края, стига да го искате.

И те почти ме послушаха. Наистина изпробвах способностите ми, като ме помолиха да изиграя шест епизода. Джейн чете ролята на Моли, а аз вложих всичко от себе си. Толкова много исках да получа ролята, че направо усещах вкуса ѝ. Джейн също — както споделих с Лиса по-късно, на няколко пъти в очите ѝ имаше сълзи. Нещата били толкова истински и емоционални, че забравила, че е актриса. Кастингът премина напрегнато и когато приключи, Джери Зукър нямаше никакви колебания. Аз получих ролята на Сам.

Остана да се направи кастинг за още една роля — на Ода Мей Браун. Когато за първи път прочетох сценария, веднага си помислих за Упи Голдбърг в ролята на медиума на духове, но Джери не даваше и дума да става. Кариерата на Упи бе започнала да набира скорост през осемдесетте с монологичния ѝ спектакъл на Бродуей „Шоу с призраци“ и продължила нагоре с редица главни роли, между които Сели от „Пурпурен цвят“. Освен невероятната си дарба на комик, тя

притежаваше и много широка артистична палитра. Подхождаше идеално за образа, но Джери се боеше, че комедийното в нея ще засенчи връзката между Моли и Сам, която според него съставляваше ядрото на филма.

Междувременно Джери и Джейн разпратиха покани на доста актриси. Сред тях бяха Тина Търнър, Опра Уинфри, Пати Лабел и други, но с никоя не се получи. Непрекъснато повтарях на Джери, че Упи е идеална, а той не искаше и да чуе. Накрая настоях:

— Джери, поне ме пусни в една стая с нея — казах му. — Ще видим има ли химия.

По същото време Упи снимаше „Дългият път до дома“ в Алабама със Сиси Спейсик. Знаеше, че е отхвърлена за ролята на Ода Мей и че са били обсъждани десетина други актриси. Когато най-после се свързахме с нея по телефона, тя каза на Джери, че не може да напусне продукцията заради кастинг в Ел Ей. Ако държим на нея, да отидем в Алабама.

И тъй, с Джери отлетяхме на среща. С Упи се бяхме виждали веднъж набързо след нейното шоу на Бродуей, но не се познавахме. Щом започнахме да играем сцените със Сам и Ода Мей обаче, във въздуха се усети електричество. Упи взимаше репликите, жестикулираше с ръце, поклащаше бедра и създаваше свой уникален пълнокръвен образ.

Джери отново призна, че първата му реакция е била погрешна. Упи се оказа перфектна. Той й даде ролята и аз изгарях от нетърпение всички да се върнем в Ел Ей, за да започнем снимките. Но първо, както ставаше с всичките ми филми, предстоеше да се поработи над сценария.

В първия вариант на „Призрак“, който четохме с Лиса, героят Сам не можеше да комуникира с живите след смъртта си, затова просто се появяваше в епизодите без никакви реплики. Може би това звучи логично за един призрак, но и Лиса чувствахме, че епизодите ще станат много по-хубави, ако Сам продължи да бъде активен.

Това бе доста голяма промяна, но за щастие сценаристът Брус Джоуел Рубин не се числеше към стандартните сценаристи. Мигом установихме близост и той се оказа отворен за всякакви промени, предложени от нас. От всички автори, с които съм работил през годините, най-близък чувствах Брус — той наистина ми стана като

брат. А както научих по-късно, тъкмо той бе предложил на Джери още в началото да обсъди моята кандидатура за ролята на Сам.

Знаех, че ако Сам остане само безмълвно видение в ъгъла, ще изпуснем множество драматични и хумористични възможности.

— Хуморът идва от този човек, който отказва да приеме, че е мъртъв — казах на Брус. — Той непрекъснато се опитва да участва в живота на живите. Затова нека да го включим в епизодите, да му дадем диалог.

За щастие, Брус се съгласи.

И трите главни действащи лица имаха нужда от преработка и ние работихме върху тях през първите седмици на снимките. При Упи обаче това, което беше върху листа, нямаше значение — завъртяха ли се камерите, от устата ѝ излизаше само пръкналото се в главата ѝ.

В това се състои гениалността ѝ — тя просто се отнася натам, накъдето я отведе неудържимият ѝ инстинктивен свят. Упи си вярваше до такава степен, че освобождаваше и мен. Знаех правилото — в комедията не бива да играеш, за да предизвикаш смях. Най-добрата комедия се ражда от реалността. И когато Упи импровизираше, аз отвърщах с естествената реакция на героя ми Сам спрямо нея — тези смешни моменти са сред най-хубавите във филма.

Това се съчетаваше и с актьорска техника, която използвах от години. Обичам да се вглеждам в отношенията между останалите герои, преди да се вгледам истински в моите с тях. Така, подхождайки към своя образ, се държа на дистанция от собственото си его и научавам доста за хората, като наблюдавам отношенията им с другите. Изиграването на Сам в отговор на комедийните отклонения на Упи беше най-честният и директен начин да извадя на показ истинския му характер.

С Деми направихме същото и в грънчарската сцена — водехме се един от друг и наистина изграждахме епизода в движение. Беше много секси да играем с ръце, целите в глина, затова просто оставихме въображението си да се развихри и едва докоснали длани, между нас запрехвърчаха искри. Най-хубавите любовни сцени не се нуждаят от „шибанизъм“, както го наричам аз — всъщност това много често сваля напрежението. Впрочем, зрителят не иска да гледа как героите правят секс. Исква в онзи интимен, личен момент да види как те напрегнато се

гледат в очите, как горят от желание. Смятам, че точно това е най-секси.

Заснемането на любовни сцени е наистина трудно. Те са толкова интимно нещо, а ти си на терена с оператори, режисьор, осветители — понякога десетина и повече души, които се въртят наоколо. Опитваш да направиш момента секси вероятно в най-несекси възможното обкръжение. Винаги съм чувствал допълнителен натиск, тъй като според всичките списания аз трябваше да съм самият г-н Секс. Няма други епизоди, в които да съм се чувствал така несигурен, както в любовните. По ирония на съдбата сцената с мен и Деми при грънчарското колело стана една от най-добрите в цялата ми кариера.

Всъщност любовните сцени не могат да се играят по хореография или сценарий. Просто актьорите и режисьорът трябва да поговорят, да обсъдят какво искат да почувства зрителят, след което да последва смело гмуркане в епизода. Имах късмет, че Деми се оказа наистина добра в тези моменти. Беше много топла — много по-топла, отколкото в другите епизоди, които заснехме заедно. Тя показва привлекателна уязвимост и това се видя на екрана. Когато месеци по-късно с Лиса гледахме филма, изпитах задоволство и истинско спокойствие от получения резултат. С Деми бяхме успели да уловим онзи момент между двамата герои, след който всичко случващо се е по-емоционално и мъчително.

Като стана дума за емоции и мъка, имаше един, направо съсипал ме при заснемането му, епизод. Нямах представа, че ще е толкова трудно, но просто не смогнах да го изиграя докрай пред работещите камери. Разтърсилият ме епизод е същият, в който Сам поглежда надолу към собственото си окървавено тяло в ръцете на Моли и разбира, че е мъртъв. Много хора смятат този епизод за осъществен чрез комбинирани снимки — че аз съм и лежащото на земята тяло, и човекът, който го гледа. Но всъщност Деми държеше невероятно реалистично мое чучело в цял ръст. В епизода Сам тича след мъжа, който току-що го е убил, после бавно се връща при Моли и приближавайки я, разбира, че тя е прегърнала човек. Докато работеха камерите, аз се приближих до прегърнатата тялото Деми, но когато се вгледах в него, буквално целият бях пронизан от ужасна ледена тръпка.

Изведнъж си спомних момента, когато осем години по-рано, блокирал напълно, съзерцавах тялото на баща си в ковчега. Не

приличам много на него, но чучелото в ръцете на Деми се беше превърнало в баща ми.

Цял се разтресох, сърцето ми заби ускорено. Имах чувството, че получавам пристъп на паника. Не можех да повярвам колко силно усещам присъствието му в този момент. Джери Зукър не спря камерите, но не използва тези кадри — бяха прекалено истински, твърде силни и публиката трудно би могла да превключи обратно към по-лекото звучене на филма. Когато Джери най-после викна „стоп“, аз се дръпнах от Деми, олюлявайки се, и се опитах да се съвзема. Заснехме епизода отново и втория път изиграх сцената. Но никога не забравих болезненото чувство на ужас, изпитано тогава.

Тогаваша не за пръв път изкрейзих във връзка с тази сцена. Първия път това стана, когато правехме чучелото. Джери искаше то да прилича досущ на мене, което означаваше да ми се направи гипсова отливка. А изживяването, ей богу, не е от приятните, повярвайте ми!

Отделът за специфекти ме прати в гримьорната, където ме помолиха да си сваля ризата и да седна на една табуретка. Чучелото трябваше да бъде направено в точната поза и изражение, нужни за снимките, което в този случай означаваше да приличам на умрял на улицата. Спряхме се на най-подходящото изражение на лицето и позата на ръцете, след това двама души се захванаха за работа.

Оформяйки торса на чучелото, започнаха да ме покриват от кръста нагоре с потопени в гипс парчета. После направиха подпирателна система за ръцете, тъй като трябваше да ги държа неподвижно, докато нанасят гипса и той съхне. Продължаваха да ме покриват с гипсовите ивици, напредвайки нагоре към врата, брадата, после към устата. Тогаваша изведнъж ми светна. *Чакайте малко! Те ще ме погребат в тази гадост!* В последния момент ми пхнаха в носа две сламки, за да мога да дишам, но вече усещах как част от мокрия гипс се просмуква в устата ми и се плъзга надолу по гърлото.

Имах чувството, че след миг ще се задуша. Никога през живота си не съм страдал от клаустрофобия, но, затворен в тази гипсова отливка, си дадох сметка, че наистина изперквам. Не можех да виждам, да мириша, нито да чувам, едва-едва дишах и ужасната на вкус течност се просмукваше в хранопровода ми.

В гърдите ми се надигаше паника и започнах шумно да прочиствам гърлото си, надявайки се хората да разберат какво се

случва. Най-после единият от тях попита:

— Добре ли си, Патрик?

Изръмжах и той сигурно разбра какво става, защото проби гипса и вкара в устата ми шпатула, за да влезе малко въздух. Поуспокоих се, колкото да изчакам, докато засъхне гипсът, но след като го свалиха, се заклех никога да не повтарям подобно нещо. Оттогава получавам леки пристъпи на клаустрофобия при гмуркане под вода и в затворено пространство. Мигновено се връщам към ужаса, че съм попаднал в капан.

„Призрак“ е филмът ми с най-много високи технологии. Не беше лесно тогава, през 1989 г., когато технологията с компютърно създадени образи едва навлизаше, да се заснеме достоверна сцена с призрак. Ние обаче използвахме нова техника, с чиято помощ тези епизоди заприличаха на действителни, въпреки че днес някои от ефектите изглеждат вече остарели.

Първо актьорите репетираха сцената, определяйки местоположението и придвижването на всеки от героите. Целият епизод с влизането на Уили, лошото момче от Бронкс, с взлом в дома на Моли, отработихме кадър по кадър: Сам го вижда, дава си сметка кой е и се опитва да му попречи да нахълта в къщата — все още не разбира, че не може да влиза в съприкосновение с живи хора, затова замахва, но юмрукът му минава през Уили. А когато Уили се опитва да се качи в спалнята на Моли, Сам се хвърля отгоре му в отчаян опит да го спре. Но Уили така и не усеща неговото присъствие.

На първата репетиция на сцената екипът сложи по пода малки номерца, показващи къде трябва да се намираме в отделните моменти на действието. На мен ми бяха определени места за всеки отделен етап и аз не само трябваше да се озова на точното място, но да съм там и в определеното време, защото Джери щеше да заснеме целия епизод с всеки актьор поотделно, а после да наложи изображенията и да се получи илюзията, че сме в стаята по едно и също време.

Осъществяването на това щеше да е невъзможно без компютризираните камери, с които разполагахме, осигуряващи перфектен тайминг. Когато заснехме сцената първия път, камерата записа своето положение, ъглите и дължината на кадрите. Така

можеше точно да възпроизведе отново кадрите, но този път с друг герой, участващ в епизода. Използването на тази камера означаваше, че каквото и да правят актьорите, ще изглежда, сякаш са заедно, тъй като ъглите на заснемане са идентични. И тъй, единственото, което трябваше да правим, бе да попадаме точно върху оставената маркировка — в противен случай щеше да се създаде впечатлението, че Сам млати въздуха, а не уцелва челюстта на Уили.

Разбира се, улучването на набеязаните точки беше лесно като замисъл, но трудно за осъществяване. В кадрите, където Сам гони Уили нагоре-надолу по стълбите, аз се мятах навсякъде — падах, търкалях се, политах надолу. Доста трудно е да се хвърляш по стълби и да го правиш да изглежда красиво, но опитайте се да полетите надолу и да улучите малкото парченце скок в основата му. Непосилно трудна задача!

Другото предизвикателство беше да се съчетае това с актьорската игра. Фокусиран върху улучването на парченцата скок в точния момент, лесно можех да забравя, че трябва да изиграя и емоциите на Сам. А срещу мен нямаше партньор — реагирах единствено според собствената си представа какво ще направи Уили. Тичах из терена, крещях на човек, който липсва, замахвах към човек, който липсва, хвърлях се надолу по стълбата, за да хвана човек, който липсва. Повече от странно изживяване!

Да направиш това между стените на затворен терен е едно, а пред тълпа зяпачи — съвсем друго. Използвахме техниката с компютризираната камера за сцената, където Сам преследва Уили до сградата с апартамента му и после вижда там своя бивш приятел Карл. Заснехме тези епизоди в „Бедфорд-Стайвесънт“, беден квартал на Ню Йорк, който през 1989 г. беше дори още победен. В него не се правят много филми и затова наоколо имаше цяла тълпа зяпачи.

Това бе важен, емоционален поврат. За първи път Сам разбира, че неговият близък приятел Карл е подготвил убийството му. Проследява го по улицата и обладан от истински бяс, замахва да го удари заради предателството му. Моментът е доста напрегнат.

Аз се „напомпах“ до дупка за тази сцена, мобилизирах всичките си чувства, за да предам гнева и обидата на Сам. Когато Джери викна „Камера“, се втурнах навън, крещейки и мятайки се. Но, разбира се, тъй като снимахме с компютризираната камера, бях съвсем сам. Карл

го нямаше. Тълпата, събрала се да гледа, не можеше да разбере защо викам и се мятам като откачен. И започна луд кикот.

Признавам, че сигурно наистина е било смешно. Но тогава определено не го намирах за забавно. Спрях се и бесен се обърнах към зяпачите:

— Млъкнете, мамка му! — изкрещях с повишен от емоцията на епизода адреналин. — Искате ли да дойдете тук и сами да го направите? Да не мислите, че е лесно!

Хората млъкнаха стреснати. И когато отново се заехме с епизода, игла да паднеше, щеше да се чуе. Никой не шукна, докато не завършихме целия дубъл. Когато Джери викна „Стоп!“, тълпата избухна в ръкопляскания.

След като завършихме „Призрак“, за следващата си роля направих завой от 180 градуса. Минах от благопристойния банкер, милия господин Сам Уийт, към обирация банки дзен сърфист Бодхи в „Точка на пречупване“.

Бодхи беше вятърничав герой, лошият, когото харесвате, защото вярвате в същото, в което вярва и той — докато не отиде твърде далеч във вратата си — толкова, че да наруши закона, убивайки. Харесах Бодхи, защото се отъждествих с неговия стремеж към съвършенство и много висок адреналин. Всъщност, когато години по-рано ми предложиха „Точка на пречупване“, ме поканиха да играя Джони Юта, превърналият се в сърфист агент от ФБР. Но истинската роля за мен бе Бодхи — сложен герой, който преценява хората на мига и знае точно как да ги изиграе. Изгарях от нетърпение да се заловя с тази роля.

Освен това се радвах, че ми плащат, за да вися на плажа. „Точка на пречупване“ е филм за сърфа, така че да отивам на работа означаваше призори да скоча в моя „Рейндж роувър“, потегляйки към брега, и да бъда върху дъската за сърф, когато слънцето изгрее. С Киану Рийвс вземахме уроци по сърф, но за истински големите вълни имахме дубльори от световна класа. Когато излезеш в океана, бързо осъзнаваш, че сериозният сърф изисква невероятни умения и смелост.

За да си наистина добър, трябва да започнеш още като гъвкаво малко дете без никакъв страх, защото сърфистът се опитва да обзиди вълна, която го издига все по-нагоре и по-нагоре — понякога на

височината на три-четириетажна сграда. После, точно в мига, когато трябва да действаш на свръхниво, те обзема ужас, прехвърляш върха и мозъкът ти се движи на свръхобороти. Като дете бях карал сърф в Галвестън, така че познавах основните неща, но сега беше различно. Набутването в тези големи вълни изглеждаше опасно, затова се фокусирах само върху влизането навътре с дъската, качването върху нея и маневрирането върху вълната. Искях да съм достатъчно добър, за да може, когато прехвърлят от кадъра с мен на този със сърфиста дубльор, да не приличам на пълен смотаняк.

За „Точка на пречупване“ с Киану ни се наложи да скачаме и с парашут. Не го бях правил никога, въпреки че брат ми Дони се е занимавал сериозно с този спорт. Знаех, че е само въпрос на време да го последвам и в „Точка на пречупване“ най-после ми се отдаде идеалната възможност за това.

Смешното е, че когато скочих за първи път, не изпитах никакъв страх. Стоях до отворената врата на самолета и гледах надолу, съзнавайки, че между мен и земята няма нищо друго, освен въздух. Би трябвало да съм ужасен. Но натоварването на сетивата е такова, че всъщност не можех да осмисля случващото се, затова просто скочих. Едва при втория скок внезапно почувствах страх, защото мозъкът ми успя да навакса пропуснатото и да осмисли случващото се. На видеозаписа от този втори скок аз се усмихвам, но се вижда, че инструкторът с усилие откачва ръцете ми от перилото, за да ме изтласка навън от вратата.

Застрахователите на филма не искаха аз и Киану да скачаме с парашут, но явно не се притеснявах, че навлизаме в океана и там ни блъскат гигантски вълни. Не можех да повярвам на такова късоголедство, защото вероятността да бъдем наранени или убити от тези вълни бе много по-голяма. Изключено е да изброя колко пъти се озовавах в плен на ударната зона и се нагълтвах с вода, без да мога да се изправя и да си поема въздух. Но застрахователите твърдяха, че скоковете с парашут са твърде опасни, затова всъщност снимахме въздушните кадри в продължение на два дни след като филмът беше официално завършен.

Това не включваше голямата, кулминационна сцена, тъй като нещата в нея не се случиха в реална обстановка. Би било невъзможно. Първо, двамата трябваше да разговаряме по време на свободното

падане във въздуха, което е изключено. Освен това според замисъла Джони Юта скача от самолета без парашут, улавя се за Бодхи, двамата успешно отварят втория парашут и се приземяват. Нещо също неосъществимо в живота, тъй като Джони Юта би бил отнесен далече от Бодхи след отварянето на първия парашут. По тази причина заснехме сцената с помощта на огромни вентилатори и приспособление, което ни държеше във въздуха, така че да изглежда сякаш падаме.

С толкова въздушни скокове, сърфиране, преследване и боеве „Точка на пречупване“ е сред най-забавните филми, над който съм работил. Но се оказа и един от най-болезнените, тъй като пукнах лявата си китка и две ребра. Изкълчих също така рамото и лакътя си. И все пак най-тежката контузия не дойде, когато снимахме, а докато скучаех до смърт край караваните.

Цял ден висях на един паркинг в очакване да ме извикат за снимки. Отидох при камиона с декора и попитах:

— Момчета, да ви се намира скейтборд?

— Да — рече едно от тях и измъкна един. — Заповядай — каза. — Само не се пребивай!

Засмях се, благодарих и скочих върху дъската. Тя се изплъзна изпод краката ми и аз се строполих право върху лакътя си, от което костта на ръката се наби в рамото ми и разкъса сухожилията и ставната капсула. Направо ми причерня от болка, но знаех, че ако някой разбере за контузията, ще последват проблеми със застрахователите. И просто се престорих, че всичко е наред.

Независимо дали танцувам, спортувам, играя или правя нещо друго, никога не позволявам болката да ме надвие. Болката те съпътства винаги, когато заснемаш екшъни. А ако имаш сериозна контузия на коляното, тя е част от живота ти. Но аз се научих да я локализирам, да я затварям в периферията на съзнанието си.

Болката не е нищо друго, освен усещане и можеш да избереш дали да му се поддадеш, или да го контролираш. По този начин успях да поддържам толкова дълго своята кариера и дори да се боря с рака. Болката, подобно на страха, може да бъде дори твой приятел, ако ѝ дадеш тази възможност. Тя засилва концентрацията и ти позволява да се чувстваш жив.

С Лиса обаче през този период трябваше да се справим с друг вид болка, която няма нищо общо с физическите страдания — с душевната мъка.

Бяхме заедно вече петнайсет години и въпреки лъкатушенията във времето, връзката ни си оставаше силна. И двамата обичахме децата и определено искахме да имаме собствено семейство. Кариерата ми напредваше много добре и тъй като бяхме в трийсетте, бе настъпило идеалното време да се заемем с това.

За наша радост, Лиса забременя. Нямах търпение да стана татко, да имам дете от жената, която обичах толкова силно. Идеята да увеличим семейството си ме правеше по-щастлив от всичко друго. Искях да съм най-добрият възможен баща — такъв, какъвто бе за мен моят собствен баща.

Приблизително на третия месец от бременността Лиса отиде на последния си ултразвук. Влезе в стаята за преглед и когато сестрата ме покани вътре, изследването вече беше започнало. Моментално разбрах, че има сериозен проблем.

Лиса плачеше. Лекарят още държеше в ръка наконечника на апарата върху корема ѝ, но тя знаеше, че бебето няма пулс. Беше излишно да ми казва каквото и да било — от един поглед разбрах, че се е случило възможно най-лошото.

— О, Господи! — промълвих, опитвайки се да овладее емоциите си.

Гледах ту ултразвуковия апарат, ту лицето на Лиса, едва запазвайки спокойствие.

Почувствах се съсипан. Цял ден се бях вълнувал — изпитвах такова щастие, че ще видя сърчицето на бебето си. А то се оказа мъртво. Не можех да го понеса — когато стигнахме паркинга, прегърнати, двамата с Лиса плачехме горчиво. Тъгувах, както не бях го правил от години, поне откакто умря баща ми. Дори и днес двамата не можем да говорим за този ден, без да ни разкъсва мъка.

Искахме да опитаме отново, но загубата бе толкова тежка, че не можехме да го направим веднага. В онзи момент все още си мислехме, че разполагаме с много години. И все пак намерихме сили да започнем. Надявахме се Лиса пак да забременее. Но не стана.

Когато наближи да влезе в менопаузата, нашият лекар ѝ съобщи, че съществува вариант за инвитро оплождане с донорска яйцеклетка. Аз обаче отказах предложението на Лиса. Не бях готов за подобно нещо.

— Исках то да е наше — казах ѝ, чувствайки, как очите ми отново се насълзят. И наистина, мечтаех за дете, създадено от мен и от невероятната жена, която обичах.

Винаги можехме да си осиновим дете, дори разговаряхме сериозно по този въпрос. Докато снимах филм в Русия, Лиса посети едно руско сиропиталище, за да проучи как става осиновяването там. Но кой знае защо не го направихме — нито тогава, нито по-късно. Не съм сигурен, че Лиса или аз можем да обясним защо; вероятно е свързано с шока и мъката от онзи ужасен ден в лекарския кабинет. Ако има обаче нещо в живота ми, за което съжалявам, това е, че няхахме деца. Жал ми е за мен самия, но може би още повече за Лиса, която щеше да е чудесна майка.

ГЛАВА 12

След като „Призрак“ излезе на екрана, вихрушката започна отново, и то по-свирепо от всякога. Филмът се изкачи на първо място по продажба на билети и остана на върха четири седмици. Заявките от списания, за телевизионни интервюта и фотосесии не секваха — телефонът не спираше да звъни. Чувството да имаш такъв хубав филм е страхотно; Лиса също жънеше успехи, завършвайки главната роля в телевизионно шоу, наречено „Свръхсила“, където играеше полицайка през 2020 г.

Особеното на успеха е, че колкото е по-голям, толкова повече се боиш да не изчезне. Наглед бяхме постигнали всичко, за което се борихме през годините. Кариерата ми вървеше стремително нагоре, имахме чудесно ранчо и с Лиса си принадлежахме. Номинираха ме за втори път за „Златен глобус“ за филма „Призрак“ и Патрик Суейзи стана име, познато във всеки дом — така както вярваше и искаше майка ми.

Но какво щеше да дойде по-нататък? Гордеех се с работата си в „Призрак“ и отчаяно исках да последва нова страхотна роля. Това щеше да е големият ми шанс — възможността да се издигна до кастата на сериозните, уважавани актьори, на които се предлагат най-хубавите роли. Ако успеех да задържа тази инерция, може би повече нямаше да се налага отново и отново да се доказвам пред Холивуд.

Тогава чух за ролята на живота си, за шанс да играя американски лекар в Калкута при един от най-великите режисьори в гилдията — Ролан Жофе. Филмът се наричаше „Град на радостта“.

Не познавах лично Ролан Жофе, но бях гледал неговите филми, сред които „Полетата на смъртта“ и „Мисията“ Знаех, че невероятно много държи на работата си и че не прави компромиси с визията си. Всъщност той беше толкова независим, че се отнасяше с някои хора от бизнеса нетактично, например с критиците, които с удоволствие правеха филмите му на пух и прах. Аз обаче интуитивно знаех, че възможността да работя с него в произведение, което истински

изследва човешката природа, има потенциал да промени не само моята кариера, но и живота ми.

„Град на радостта“ е филм за американския лекар Макс Лоу, който се разочарова и депресира, след като негов млад пациент умира по време на операция. Макс се опитва да избяга от болката, като заминава за Индия, където да се откъсне напълно от станалото. За своя изненада претърпява трансформация, като открива нов смисъл в живота си — да помага на бедните в Калкута.

Образът ми хареса. Всъщност идентифицирах се с него. Макс никога не смята, че е достатъчно добър и непрекъснато се бори с вътрешните си демони. Аз правех същото още от детството си в Тексас — спорех с гласовете, които ми казваха, че трябва да работя повече, за да стана по-добър. Борбата на Макс ми изглеждаше абсолютно позната и неистово желях да пресъздам образа му на екрана.

Влязох на кастинга с вид на плажен безделник, с коса и брада, все още изрусени от „Точка на пречупване“. Но с Ролан си допаднахме моментално и аз съвсем откровено му признах колко много значи за мен този герой. Това не беше прослушване като онези, в които бях участвал. Вместо да чета ролята, с Ролан просто си говорихме. Тогава установихме истинска връзка, основата за приятелство, което щеше да продължи цял живот. Той ме тласна да изследвам в дълбочина собствените си усещания и аз, опитвайки се да обясня защо толкова ме привлича ролята, дълбоко се развълнувах.

Както ми сподели Ролан по-късно, едно конкретно нещо го убедило, че съм точно за тази роля — моментът, когато съм му казал: „Ако ме вземеш, ще работя упорито. Но освен това ще ти дам и сърцето си“. Ролан винаги разчита на инстинкта си и в този момент разбрал, че иска да ме вземе. Осъзна, че няма да си спестя нищо за филма и че подобна страст ще ми е нужна за онова, което ни очакваше.

Когато отишъл при продуцентите и им заявил: „Патрик Суейзи ще бъде Макс“, реакцията била хладна. Въпреки успеха на „Мръсни танци“ и „Призрак“, Холивуд още не гледаше на мен като на актьор, способен да пресъздаде сериозна драма. Някои дори виждаха само „онзи танцор“. Ролан обаче не отстъпил. Казал: „Патрик ще е. Край. Той е Макс“. Благодарение на неговата упоритост най-после получих ролята, за която бях копнял дълги години. И тъй, поехме към черната дупка — към Калкута.

Когато с Лиса пристигнахме в Калкута, първото нещо, което забелязахме, беше гъстата, димна мъгла, обвила ни при напускането на летището. Не бяхме ходили в Индия, затова не очаквахме, излизайки в горещия нощен въздух, да попаднем в толкова гъста мъгла, че да не виждаме на повече от три метра пред себе си.

Качихме се в една кола. Картината по пътя към хотела изглеждаше сюрреалистична. Тук-там имаше улични лампи, които хвърляха светлина в мрака, но заради саждите във въздуха тя се разсейваше. Извън колата цареше странен зловещ полумрак, някакви видения се появяваха и изчезваха. Жените бяха облечени в развети сарита, а мъжете — в широки памучни панталони и ризи и въпреки късния час имаше хора абсолютно навсякъде. От гледката зад прозорците на колата се чувствахме сякаш в друг свят.

Докато шофьорът лавираше из лудия трафик на Калкута, видяхме причината за задушливата мъгла. Край всички пътища бедни индийци готвеха храната си на открити печки. Използваха кръгли късове сухи кравешки фъшкии — най-евтиното налично гориво, — които изпускаха лютив, гъст дим. Стотици милиони индийци приготвяха храната си с тези печки и това, заедно с въглищен пушек, допринасяше за големия облак черна, пълна със сажди мъгла, която понякога се задържа над страната с месеци.

Ролан искаше веднага да ме постави в ситуация, близка до тази на Макс Лоу. На следващия ден ме заведе право в приюта за умиращи на майка Тереза — мястото, където отиваха най-бедните индийци, за да склопят очи.

Във всяка страна по света има бедняци, но мизерията на Индия е наистина потресаваща. Малки деца с ръце и крака като клечки и изпити от глад очи. Хора без ръце и крака, с тела, покрити с гнойни рани. Сред бедните в Индия има едно ниво на отчаяние, което не съм срещал никъде другаде, но има и ниво на невероятно духовно богатство. И Ролан искаше не просто да видя всичко това, а да се потопя в него, да се грижа за най-мизерстващите със собствените си ръце, както би направил Макс Лоу.

В приюта правех всичко, което ми нареждаше главната сестра. Когато видях, че не се боя да докосвам болните, тя ме сложи да работя

за тях. Миех ръцете на един умиращ човек, държах в скута си главата на немощна жена, помагах да се мият деца, които са се изпуснали. Да, правех проучване за филм, но нещата отиваха твърде далеч. Не можеш да останеш безразличен към нуждите на хората край теб. Това ме водеше към смирение, караше ме да осъзная какви щастливци сме, че имаме осигурен живот.

Следващата спирка беше още по-трудна. Ролан ни заведе в улична клиника, една от хилядите в Индия, осигуряващи евтини медицински услуги за хора без никакви пари. Там дойде за лечение едно момче на около осем години. Бил идвал два месеца по-рано с тежко изгаряне на ръцете и персоналът ги бинтовал. Сега се връщаше, защото мръсните бинтове се бяха враснали в кожата му. Момчето изпитваше силни болки и гниещите превръзки трябваше да бъдат свалени.

Улових тънката ръчица и започнах да подръпвам вонящите конци на бинта. Работех само с някакъв солен разтвор, съдържащ млекоподобен антисептик, и с швейцарско военно ножче. Детето виждаше, че се притеснявам, затова, надмогвайки себе си, се опитваше да ми помага, като ме успокоява. Не проля нито една сълза и това ме накара аз самият да преглъщам мъката си. Отне ни два часа, но накрая заедно извадихме последните остатъци загнил бинт.

Третата спирка за деня беше клиниката за прокажени в Титигар. Ролан искаше да натовари до крайност сетивата ми, да ме постави на мястото на този млад, егоцентричен лекар, който изведнъж проглежда за света наоколо. И успя, защото посещението в тази клиника определено ми отвори очите.

Седнахме на маса с началника на клиниката и скоро един млад човек ни поднесе чай. Когато видях чифт ръце без пръсти внимателно да поставят чашата пред мен, трябваше да реша мигновено: участвам ли наистина, или не? Не знаех нищо за проказата, нямах представа дали е заразна, или не. Да откажа чая заради човека, който го беше сервираше обаче, би било повече от обидно. Щях да отхвърля всичко, заради което бях отишъл.

С Ролан се погледнахме и изпихме чая си. Трудно изпитание... В този момент реших, че ще участвам за добро или зло; реших, че се ангажирам напълно с предстоящата работа.

През близо четирите месеца на снимки в Калкута се сблъскахме с всички възможни пречки. Снимахме по време на Първата война в залива, така че антиамериканските настроения бяха доста силни. Пред хотела ми се събираха огромни тълпи, които крещяха американците да си ходят у дома. Протестиращите хвърляха по продукцията самоцелни бомби и въпреки че те бяха пълни с безобидна юта, вместо с осколки, беше адски страшно да виждаш как някоя прелита над оградата към теб. Продуцентите наеха повече от сто индийски полицаи да ни охраняват, но в повечето случаи, станеше ли напечено, те просто се шмугваха в тълпата.

В началото Ролан инструктира американците и британците от актьорския състав и екипа да казват, че са от Канада или от Австралия. Няколко седмици по-късно, когато се разбра колко агресивни стават тълпите, той събра всички ни.

— Ако смятате, че животът ви е в опасност — каза ни, — можете да се върнете у дома с моята благословия.

Много режисьори, независимо от случващото се насила биха принудили хората да останат, но Ролан беше прекалено свестен и благороден човек, за да постъпи така. Никой не си замина. Актьорите и екипът започнаха да говорят, че това е Божия мисия.

Нашата непопулярност в Калкута не се изчерпваше единствено с Войната в залива. Темата на нашумялата книга „Град на радостта“ на Доминик Лапиер, по която е направен филмът, в Индия се приемаше доста противоречиво. Някои смятаха, че тя показва най-лошата страна на Индия и превръща западняка в герой. Ролан обаче вярваше, че сюжетът се гради върху универсални истини, че стига до самата същност на това да си човек и да си свързан с всички хора като в едно семейство. Той силно вярваше във филма и беше решен да го направи, каквото и да става.

За Ролан подобна съпротива в Индия не бе изненада — той беше взел мерки да построи огромна снимачна площадка, представляваща калкутски бордей. Изглеждаше наистина впечатляващо — общо пет акра — и толкова реалистична, че като гледате филма, не можете да повярвате, че е сниман с декори. Стотици работници в продължение на осем седмици бяха строили копторите, мръсните алеи и откритата канализация по улиците. Висока стена с бодлива тел отгоре обикаляше

площадката — не само за да ни пази от протестиращите, но и за да не могат бедняците на Калкута да влизат вътре.

На терена беше мръсно, като в истински бордей и почти през цялото време на снимките дрехите и кожата ми прогизваха от кал. Налагаше се да се борим също така с „делхийския корем“, от който едновременно с повръщането имаш и диария. (Седиш на тоалетната и повръщаш във ваната. Не ви го пожелавам.) Мръсната вода пък ми докара толкова силен конюнктивит, че едва виждах и в един епизод случайно бях намушкан с нож в ръката. Чувствах се наистина Макс Лоу от филма, бях шокиран от видяното и в същото време се влюбвах в Индия.

Връщането след снимките в хотел „Оберой“ винаги бе странно изживяване. Хотелът беше истински оазис на лукса сред бедността на Индия и ми се виждаше странно да се върна към чистите чаршафи и румсървиса. Но през нощта, когато се настанях, за да гледам записа с излъчените награди на Академията, всичко ми изглеждаше още по-сюрреалистично. Тези хора от Холивуд, натруфени с парцали, тези жени, накичени с бижута за милиони долари, ми изглеждаха непонятни.

После дойде моментът, който никога няма да забравя. Упи Голдбърг спечели „Оскар“ за най-добра поддържаща актриса за ролята си в „Призрак“. За първи път от близо петдесет години афроамериканка печелеше тази награда. Докато Упи си проправяше път към сцената, публиката полудя, а когато заговори, настъпи пълна тишина. Речта ѝ беше много кратка — тя благодари на семейството си, на „Парамаунт“, на Джери Зукър, а после се спря на мен.

— Трябва да благодаря на Патрик Суейзи, един достоен човек, защото отиде и им каза: „Искам да играя с нея“.

Седях в хотелската си стая в Калкута, гледах и дълбоко се трогнах от неочакваната благодарност на Упи. Тя значеше за мен много повече, отколкото мога да изразя с думи.

Излизането на екран на „Град на радостта“ беше изтеглено с три месеца по-рано, тъй като финансистите на Ролан нямаха търпение да си върнат парите. Ролан беше поискал допълнително време, за да прожектира филма и да подготви публиката, но чувстваше, че не може

да откаже на хората, помогнали за осъществяването му. Накрая се реши премиерата да бъде през април 1992 г.

За съжаление това беше месецът, в който осъдиха Родни Кинг и избухнаха бунтовете в Ел Ей — най-тежките градски бунтове след убийството на Мартин Лутър Кинг през 1968 г. Лос Анджелис беше залят от вълна на грабежи и побои и кметът обяви полицейски час в целия град. Тъкмо когато този невероятен филм стигна до кината, никой от Ел Ей не можеше да го гледа. В останалата част от страната хората, вместо да ходят на кино, се лепяха по телевизорите, за да следят репортажите за бунтовете. В последна сметка „Град на радостта“ се оказа със слаби касови приходи.

Чувствах се повече от съкрушен. Наистина вярвах, че „Град на радостта“ е невероятен, вдъхновяващ филм, който би могъл да се превърне в класика. Всичките ми надежди вече се бяха осъществили — Ролан постигна феноменални изпълнения, фантастична операторска работа, чудесен окончателен монтаж... След приключването на работата по филма за първи път чувствах, че съм направил всичко по силите си, че съм отдал абсолютно целия си талант. Сърцето ми се късаше като гледах, че след всичко това съдбата му е по-лоша, отколкото се бях надявал.

И, разбира се, веднага се скрих в едно доста тъмно местенце, упреквайки се, че причината е в самия мен. Огромното ми разочарование заради „Град на радостта“ събуди онази неувереност, която все още изпитвах като актьор. Макар да беше очевидно, че външни фактори са играли важна роля за лошия билетен сбор, не можех да се отърся от чувството, че съм се провалил.

Позвъних на Ролан една седмица след като филмът излезе на екран.

— Надявам се, не съжالياваш, че избра мен — промълвих с неуверен глас. Ролан беше добър човек и страхотен режисьор; не можех да преглътна мисълта, че би могъл да съжالياва, задето ми е предложил ролята.

— Не, разбира се, Патрик — отвърна той. — Но се надявам ти да не си разочарован, че аз го режисирах.

Отговорът на Ролан съдържаеше точно това, от което се нуждаех, но хубавото не се задържа дълго. Бях вложил толкова енергия и страст във филма, бях се надявал той да се превърне в повратна точка за

актьорската ми кариера. Фактът, че далеч не постигна очаквания успех, ни съкруши, въпреки че наистина промени мнението за мен у някои хора от Холивуд и все още се продава добре на дигитални видеодискове. Но първоначалният отзвук ме тласна в спирала, от която не знаех как да се измъкна.

От година и нещо не прекалявах с пиенето — след дълъг период на алкохолен плен. През близо десетте години след смъртта на баща ми употребявах значителни количества, главно бира и вино, но понякога и концентрати, което наистина ми пречеше. Лиса се притесняваше и дори се карахме на тази тема. Затова категорично бях намалил пиенето и докато се намирах в Калкута, изобщо не близнах.

Разочарованието от „Град на радостта“ отново ме хвърли в пропастта на саморазрушението. Предадох се на демоните, които вечно се опитваха да ме ударят под кръста, и дълго време се самоукорявах, че не ме бива достатъчно и не съм успял. Тези чувства бяха толкова болезнени, толкова обсебващи, че започнах да се плъзгам към сериозна депресия, макар в момента да не си давах сметка за това. Алкохолната добавка представляваше наливане на масло в огъня. А аз го наливах, и още как.

След „Град на радостта“ работих над филма „Баща похитител“, драма за един необуздан мъж на име Джак Чарлс, който става дребен бандит. В героя имаше някои интересни неща, а режисьорът Даръл Рут работеше ентусиазирано и талантиво. Но в сравнение с ролите, на които се бях надявал след „Град на радостта“, тази не ме спечели особено, въпреки че филмът излезе добър. Честно казано, всяка роля под калибъра на Макс Лоу щеше да ме разочарова.

Онова, което ме измъчваше най-много в актьорската ми кариера, се появи точно сега. Защо ми убягваха проектите от онова високо ниво, за което копнеех и което, струваше ми се, заслужавах? През годините свърших добра работа и винаги се опитвах да избягвам боклуци. Бях учил, изследвал и работил, без да се жаля, и вярвах в себе си напук на всичко. Но като че ли не можех да пробия. Човек е способен да понесе огромно количество болка и обида, но ако го удрят дълго и достатъчно силно, съмнението просто се прокрадва. Мисли си: *Кого заблуждавам? Може би просто лъжа себе си.*

Героят ми в „Баща похитител“ — Джак Чарлс — притежаваше повече черни краски от героите, които обикновено играех. Наистина в

края на филма той взима правилното решение, но е бандит, преследван от полицията. Винаги ми е било трудно да изляза от образа, след като режисьорът обяви края на снимките за деня, и този път не се чувствах по-различно. Лиса често се шегува: „Моля те, не приемай роля на убиец с брадва! Не искам да я донесеш вкъщи!“. И така, присъствието ми по цял ден и цяла нощ в кожата на един лош човек, ме тласкаше към все по-мрачни и мрачни места.

Докато снимах „Баща похитител“, пиех повече от всякога. Една сутрин дори екипът не можа да ме събуди. Уплашили се, че съм изпаднал в кома, но обаде ли се някой за линейка, новините мигновено щяха да го раздухат. Искали да ме предпазят. Ами ако наистина съм се нуждаел от медицинска помощ? Накрая се оправих, но в последна сметка сутрините, в които се задвижвах бавно, бяха често явление — страдах от махмурлук и все търсех да пийна нещо.

Лиса се принуди да помоли Роза, нашата асистентка, да не ѝ разправя какво става на снимачната площадка в нейно отсъствие. Много се разстройваше, особено като знаеше, че с нищо не може да помогне. Когато се появи в Лас Вегас обаче — последното място на снимките, — за да прекара известно време с мен, Лиса стана свидетел на един от най-ужасните ми моменти. Опитвахме се да завършим епизод, в който съм на задната седалка в кола; бях пил толкова много, че непрекъснато заспивах, докато камерите работеха.

За човек, който толкова се гордее с професионализма си, пониско падение не би могло да има. Никога не бях правил подобни неща и знаех, че жертвам своята репутация, но просто нямах сили да спра. До голяма степен само с един трагичен замах успях да убия крехкото си чувство за достойнство и самоуважение, опазено след завършването на филма „Град на радостта“.

За Лиса всичко това беше невероятно мъчително. Опита всичко възможно — молби, убеждаване, спорове: нищо не помагаше. Устройвахме си ужасни мачове по надвикване — взаимната ни страст се превърна в силно емоционални скандали. Гневът избухваше неудържимо, чупехме предмети и Лиса беше почти готова да се предаде. Намесваше се инстинктът ѝ за оцеляване — вместо да се опитва да ме спаси, започна да търси начин да се погрижи за себе си.

Не знаеше как да се справи със случващото се с мен и с нас. Опитваше се да промени поведението ми, без да си дава сметка, че

единственият, който може да направи това, съм самият аз. Преговорите, убеждаването и заплахите не вършеха работа, въпреки че бяха естествената реакция. Но те само влошаваха нещата и за двама ни, което я тормозеше.

Всичко стигна до критичната си точка, когато се върнах в Ел Ей, след като завършихме „Баща похитител“. Отворих вратата и Лиса видя, че съм пиян. Тя седеше на масата в трапезарията с нашия приятел Никълъс. Както ми каза по-късно, тя се обърнала към него с думите: „Ще ми се просто да се върне обратно. Не мога повече“.

Вечерта Лиса не ми каза нищо. На следващия следобед обаче, когато се събудих и влязох в кухнята, тя рече:

— Бъди, какво възнамеряваш да правиш?

— Какво искаш да кажеш? — попитах. — Защо ме питаш?

— Защото аз трябва да знам какво да правя — отвърна. Очите ѝ бяха по-тъжни и сериозни от всякога. И аз разбрах какво има предвид.

В този момент си дадох сметка, че нямам контрол над живота си, както съм си въобразявал. Винаги съм вярвал, че мога да спра, стига да поискам. Мислел бях, че не алкохолът е проблемът, а болката и неувереността, които ме карат да пия. Алкохолът беше симптом, а не самата болест. Но гледайки лицето на Лиса, разбрах, че съм отричал истината за случващото се и начина, по който то ѝ се отразява. Тогава осъзнах, че съм безпомощен пред лицето на емоционалната енергия, тласкаща ме към това самоунищожително поведение.

— Ще отида някъде да си събера мислите — рекох ѝ.

Тя разбра, че имам предвид клиника за рехабилитация, въпреки че не си го представях така. Просто знаех, че се нуждаю от място, където да ми помогнат да се възстановя. Трябваше да възвърна изгубеното си желание за живот, да престана да падам надолу по спиралата.

Два дни по-късно влязох в лечебно заведение в Тусън. В началото ме отблъсна фактът, че там като че ли искаха да се говори само за алкохол въпреки многото важни въпроси, които се налагаше да разреша. Не ми харесваше и усещането, че съм поредният актьор — жертва или клише, — влязъл в клиника. Едва след месец започнах да чувствам, че донякъде контролирам нещата. Отново започнах да поемам отговорност за живота си, а в клиниката ми дадоха инструментите, с които да правя това.

Най-трудно е да се осъзнае, че да поемаш отговорност не е същото, като да поемеш вина или да имаш угризения. Да кажеш „аз съм виновен“ не означава, че поемаш отговорност, а че се самоосъждаш. За мен да поема отговорност означаваше да разбере какво съм сгрешил в живота си, какво е това, което ме кара да пия. Ако причините са емоционални, значи, имам проблем. А поемането на отговорност означава да си дадеш сметка за проблема и да вземеш мерки да го решиш.

Друго нещо, свързано с рехабилитацията и причината толкова много хора, сред тях и знаменитости от Холивуд, да имат неприятности след нея, е, че лечението не е бързо — рехабилитацията просто дава начало на процеса. Нещо като мускул, който трябва да се тренира всеки ден. Защото ако наистина искаш да се промениш, трябва да го желаеш всеки ден.

Когато се върнах в Ел Ей, се опитах да не забравям всички тези неща. Но в пътя ме вкара новата мечта, която започнах да гоня. Цял живот бях искал да стана пилот и реших да започна уроци по летене, защото с управляването на самолет човек поема всякакъв вид отговорност — не остава място нито за наливане с алкохол, нито за демони. За пилотски лиценз се изисква здраво учене — все едно вземаш колежанска диплома в много къс срок. Аз се хвърлих в това начинание благодарен, че имам ново предизвикателство.

Щом започнах да намалявам пиенето и съответно да преодолявам депресията, връзката ни с Лиса укрепна. Заминах при нея в Ню Йорк, където беше получила едната от двете главни роли в „Щуротиите на Уил Роджърс“, спектакъл на театър „Палас“ на Бродуей. Играеше любимката на Зигфилд и откри представлението с монолог, който разкри красивия ѝ глас и голямата ѝ харизма. Лиса беше щастлива, че ще има главна роля на Бродуей, и аз се радвах, че съм при нея — предлагам ѝ варианти, изпълнявах поръчки; просто бях нейното момче за всичко. Останахме в Ню Йорк шест месеца — първото ни продължително пребиваване там след края на седемдесетте. Радвахме се на всяка минута, прекарана заедно.

Междувременно започнах да търся отново хубави филмови роли. За щастие следващата, която получих беше наистина забавна — играех герой на име Пекос Бил във филма на „Дисни“ „Небивалици“. Тази роля ми позволи да изиграя каубой и по цял ден да яздя коне —

истински балсам за душата ми. Метнех ли се на седлото, светът край мен изглеждаше по-красив. Докато снимахме този филм, се забавлявах адски много — той ме върна отново към ролята на герой.

Нямах представа какви изненади ми готви бъдещето, но се оказа, че за следващата си голяма роля ще трябва да заменя каубойските атрибути с рокля.

ГЛАВА 13

Още първия път, когато чух за „На Уон Фу с благодарности! Джули Нюмар“, разбрах, че искам да участвам. Щеше да е страхотно предизвикателство да се превъплътя убедително в жена, а ролята на травестит — наистина да разшири моето актьорско амплоа.

Но за кой ли път се натъкнах на познатата стара история. Продуцентът Стивън Спилбърг не държеше да се явя на прослушването. Обсъждаха се доста актьори, в това число Джони Деп, Том Круз и Роб Лоу, но за ролята на Вида Бохем все още нямаше избран. Не желяех да приема отрицателен отговор, затова се свързах с режисьорката, Бийбън Кидрон и ѝ казах, че на следващия ден ще долетя в Ню Йорк за прослушването, стига да се съгласи да ме види. Тя прие.

Преди кастинга отидох в една мансарда в центъра на града, където се намираше тяхната гримьорна и гардеробна, за да се превърна в жена. Дадох ми рокля, обувки с токчета и хубава късо подстригана червеникава перука; гримираха ме, за да добия колкото се може по-женски вид. Бях опитвал различни маниери и нюанси на гласа в желанието си да заприличам на истинска жена, а не на карикатура, и смятах, че съм постигнал доста добро звучене. Сега щях да разбера дали и другите ще се хванат на въдицата.

За първи път прочетох сценария предишната вечер и когато Бийбън ме помоли да изпълня монолог от две страници, аз ѝ предложих да импровизирам.

— Не, не, не — рече тя. — Искаме точните думи. Трябва да изиграеш сцената, както е в сценария.

— Ще направя каквото е по силите ми — отговорих, съзнавайки, че тъй или иначе ще импровизирам и трябва да ги грабна — и нея, и продуцентите. — Може не всичко да е точно на мястото си, но ще е близко.

Монологът представляваше разказ за живота на Вида, затова използвах подробностите, които помнех за нея, но вмъкнах и свои

спомени. Описах го от своята гледна точка: нещо като какъв би бил животът на Бъди Суейзи, ако бе израснал като травестит в простолуден Тексас. Включих историята за това как ме пребиха пет деца в прогимназията и как всички се заяждаха с мен в училище. Всичко си беше самата истина, освен частта за травестита.

— Нямаше нищо изключително в живота ми — промълвих към края с тих, мек глас, — докато не станах жена.

Не мисля, че някой в стаята очакваше мъжът от „Крайпътна къща“ и „Червена зора“ убедително да се превъплъти в жена. Но в края на моето прослушване разбрах, че съм успял. Беше много странно — усетих по енергията в стаята, по реакцията на хората, че съм успял. Те не ми говореха като на Патрик Суейзи. Говореха ми сякаш бях Вида Бохем.

След края на всички прослушвания Бийбън остави в списъка само тези, които харесваше най-много, после занесе записите на Спилбърг и останалите продуценти. Не им каза кои са актьорите; просто ги поканила да гледат заснетото и сами да вземат решение. Всички се съгласили, че аз съм Вида. Но когато Бийбън разкрила името на актьора от записа, никой не можел да повярва — просто били смаяни. Получих ролята и така отново се върнах в играта.

За да се превърне един мъжествен мъж в жена, е нужно доста време. Първо, трябва да си идеално избръснат, и не само по лицето. Всички места, по които мъжете са окосмени, а жените не — лице, шия, дори уши, — трябва да са гладки като бебешко дупе. После, тъй като порите на мъжете са по-широки, гримьорите нанасят нещо като гипс, за да загладят кожата ти.

Следва гримът. Слагат ти основен фондъотен, след това — пудра. Червило, очна линия, сенки, изкуствени мигли — художникът гримьор те превръща не в каква да е жена, а в красива, ослепителна жена. Моят гримьор в „Уон Фу“ определено си разбираше от работата. Това беше Рой Хелънд, макиажистът на Мерил Стрийп. Със своя ръст от около метър и деветдесет той на времето също бил висок, пищен травестит.

Обикновено гримирането ми отнемаше около три часа, след което с колегите Уесли Снайпс и Джон Легуизамо отивахме в гардеробната. Много бързо научих, че не бива да им позволявам да ме

обличат в разни сладникави тесни костюми с панталони, защото тогава трябваше да се използва устройство, наречено „джендър-бендър“. Това е специално изобретение, измислено от някой садистичен негодник с чувство за хумор, в което мушкаш мъжките си атрибути, за да ги накараш „да изчезнат“. Всъщност джендър-бендърът избутва всичко назад в обратната посока между краката ти. Ами да, това е точно толкова неудобно, колкото ви звучи.

Когато реквизиторите за първи път ми обясниха как работи джендър-бендърът, аз извиках:

— Искате да направя какво?!

Но това беше част от договореното и аз се съгласих — нагласих нещата там долу както ми казаха. Докато носиш това устройство, всъщност цял ден седиш върху члена си. Ако носенето трае продължително време, усещането е страховито, защото онази ти работа става съвсем безчувствена. Направо започваш да се тревожиш, че ще окапе. Затова бързо се изхитрих да искам красиви малки рокли, които позволяваха на моята мъжественост да си стои на мястото.

Нямах представа колко категории травестити съществуват, докато не започнахме проучването за филма „Уон Фу“. А под проучване имам предвид посещаване на клубове с някои от най-невероятните и красиви, изваяни като статуетки травестити, които съм виждал. Те бяха нашите „гидове“ в техния свят и ни показаха много повече от това, за което знаехме, че съществува.

Наехме огромна лимузина и Джон, Уесли, Лиса, травеститите и аз посетихме всички горещи точки в Манхатън. Видяхме както великолепни травестити със страхотни тоалети от висшата мода, така и невероятно комични типове с огромни коси, избръснати вежди и блестящи клепки. Имаше напълно автентични травестити, на вид досущ като жени. И такива в мизерно облекло, които висяха из бедните клубове по брега и пристаните на река Хъдсън.

Нивото на талант в света на травеститите е феноменално. Тези хора могат да пеят, да танцуват, да прелъстяват. Някои от пеещите мъже имаха най-красивите женски гласове, които някога съм чувал.

Докато изследвахме техния свят, се забавлявахме невероятно — срещяхме жени с приказни имена като Кандис Кейн и Миранда Райтс. А един травестит зарадва Лиса с комплимент — виждайки я на улицата, я огледа от горе до долу и подхвърли: „Красавица!“.

Времето, прекарано с тези мъже, ни отвори очите по невероятен начин. Те имаха не само страхотно чувство за хумор, но и удивителен кураж. Трябва да имаш сојонес (топки), за да си точно такъв, какъвто си, особено когато си много различен от наложената от обществото представа за теб. Тези травестити не се бояха да са верни на себе си и да очакват останалият свят да ги последва. Беше вдъхновяващо.

Харесваше ми да работя с Джон и Уесли — те изглеждаха фантастично като жени. По време на снимките се забавлявахме страхотно, въпреки че от време на време прекалената енергия на Джон започваше леко да ме влудява. Той има само една скорост — пълен галоп — и понякога това ти идва в повече. Но така се стигна до един от най-смешните моменти по време на снимките.

Предишния ден бях прескочил набързо до Ел Ей и бях летял цяла нощ обратно, за да се появя рано сутринта на снимачната площадка. Когато пристигнах напълно изтощен, исках единствено да направим репетицията. Но Джон бе в типичната си енергична форма, с вицове и целия си репертоар от смешни импровизации. Обикновено го намирах за прекрасен. Но точно този ден ми се искаше да му запуша устата с чорап.

Той не спираше, прекъсваше репетицията, редувайки един щур комичен изблик с друг. Накрая, когато ми дойде до гуша, го прекъснах: — О, боже! Няма ли, по дяволите, поне веднъж да млъкнеш?

Е, Джон е дребен темпераментен латиноамериканец, способен сигурно да срита задника и на три пъти по-едър от него. Той се изпъчи пред мен с вдигнати юмруци и викна:

— Хайде, давай! Искаш да се гъбаркаш с мен, така ли? Ще те спукам!

Двамата стояхме лице в лице и си крещяхме обиди, надули гърди като истински петли. Смешното е, че бяхме забравили за полуготовата си дегизировка на травестити. С коси, прибрани под чорапи, с грим, с изкуствени мигли и колани за жартиери сигурно сме изглеждали абсурдно — двама яки мъже, обути в чорапогаци и готови да се нападнат. Обичам Джон и съм щастлив, че той ме нападна с вдигнати юмруци и грим. Не са много мъжете, които биха го направили и въпреки че тогава това не изглеждаше смешно, сега безспорно е така.

Моята цел с ролята на Вида бе да изградя абсолютно убедителен образ на жена. Работех упорито в тази насока, но изпитвах и

удоволствие. Упражнението да се приближа толкова плътно до женското в себе си, да видя как хората ми реагират по съвсем друг начин, представляваше огромен интерес за мен като мъж. Накрая, мисля, направих доста убедителна жена. Не бих спал с нея, но познавам доста мъже, които биха ѝ се пуснали, и то не само защото мандалото ще хлопне.

Веднъж, докато се обличах за ролята, Лиса случайно видя, че оглеждам дрехите ѝ.

— Приятелко — рече ми тя, — стой по-далече от моя гардероб!

— Не се интересувам от дрехите ти — срязах я с присъщото за Вида кротко възмущение. — А само от аксесоарите.

Наистина нямах нищо против да нося женски дрехи, стига да не включват онзи джендър-бендър. Уесли направо го ненавиждаше. Когато приключихме „Уон Фу“, той му направи тържествено погребение, заедно с перуката и дрехите. Изгори ги и зарови пепелта в земята на Небраска, щастлив, че се е отървал. Аз обаче харесвах дрехите си и след снимките дори попитах Лиса дали не иска някоя. Тя само се засмя и рече:

— Бъди, нали се сещаш, че ние не носим един и същи номер?

Накрая тя си взе един шал Армани — единственият аксесоар, който става на всекиго.

„Уон Фу“ зае първото място в седмицата, когато излезе на екран, но в крайна сметка не пожъна успеха, на който се бяхме надявали. Преобладаваха положителните рецензии, а легендарният критик Джийн Сискел хареса моето изпълнение и дори предвиждаше, че ще бъде номиниран за „Оскар“. Не ме номинираха, но получих трета номинация за „Златен глобус“. Това беше голямо признание, защото наистина дадох всичко от себе си, за да се превърна във Вида и да стигна дотам, че, погледна ли се в огледалото, да си кажа „Ама че жена!“. Обичах Вида и когато изчезна, дори малко ми липсваше.

С Лиса се забавлявахме много на снимките на „Уон Фу“, а кариерата ми отново тръгна нагоре. В личен план обаче този период постави началото на трудно време, като се започне с две ужасни, трагични загуби в нашия живот. Първо, Вики, моята по-голяма сестра, се самоуби през декември 1994 г.

Вики бе четири години по-голяма от мен и като деца бяхме много близки, въпреки че се карахме като куче и котка. Тя беше невероятно талантива — красива балерина и певица, великолепна актриса. Беше подложена на същия натиск, както всички деца от семейство Суейзи — да бъде най-добрата, да работи много, но в зряла възраст трябваше да носи и още един товар. Страдаше от депресия и крайната диагноза се оказа биполарна депресия.

Вики се бори с депресията си дълго и упорито. Беше омъжена и имаше деца, но имаше ли пристъп, изчезваше и се губеше задълго. Като много семейства с такива болни, ние страдахме с нея и никога не знаехме какво да очакваме. Понякога идваше при нас и изливаше гнева си или пък оставяше сърцераздирателни съобщения на телефонния секретар. Не знаехме какво да правим и въпреки че се опитвахме всячески да я подкрепяме — както емоционално, така и финансово — живеехме с чувството, че никога не правим достатъчно. Но тъжната истина беше, че нищо не би било достатъчно.

Лекарите ѝ бяха предписвали най-различни лекарства, които Вики вземаше с омраза. Две години преди смъртта ѝ намерихме лекар, който помагаше да се отвикне от психиатрични медикаменти. Ужасната ирония е, че макар наглед това да ѝ помагаше, макар за пръв път от години да се почувства по-добре, тя накрая се самоуби.

Както ни обясни нейният лекар, възможно е смяната на лекарствата да ѝ е позволило да се подобри дотолкова, че да осъзнае колко ужасен е животът ѝ. Това ме караше да си мисля, че може би усилията ни да помогнем на практика са предизвикали смъртта ѝ. Самият факт, че вече не е между живите, ме съсипваше достатъчно, но понеже посегна на себе си, единственото, което се питах, е не можех ли да я спася. Изпитвах толкова силна вина, че сам започнах да се депресирам. Не можех да се отърся от чувството, че съм отговорен.

Самоубийството на Вики наистина разтърси живота ми и не само заради вината, която ме измъчваше. Питах се каква ли част от сестра ми се таи в мен самия. Да си Суейзи е дар и проклетие, защото всички ние наистина притежаваме дивия ирландски темперамент. Този темперамент отключва силни неща, свързани с творчеството, но може да бъде и враг. За да оцелееш, трябва да го поддържаш в равновесие, а Вики не успя да постигне това. Мисля, че след нейната смърт всички ние, децата Суейзи, се почувствахме уязвими.

И все пак въпреки склонността си към самоунищожение лично аз винаги съм имал по-силен подтик към самосъхранение. Независимо от отчаянието в дадени периоди, дори в най-тежките си моменти не съм мислил за самоубийство. До известна степен причината е, че имам силна оптимистична нагласа — дълбоко в себе си винаги вярвам, че някак си нещата ще се оправят. Смъртта на Вики обаче сериозно разтърси този мой оптимизъм. За първи път в живота ми започнаха да се прокрадват мрачни, цинични чувства.

Никога не си бях позволявал да се усещам като жертва. Но понякога бе трудно да не чувстваш, независимо какво правиш, че животът ще те смачка. Колкото и да се опитвах, колкото и да исках да бъда добър човек, все се случваха лоши неща. Никога не съм го признавал пред някого и не спрях да вървя напред, но за първи път започнах да чувствам, че не мога да направя прелом. И тогава, сякаш за да потвърдят тезата ми, нещата продължиха да се влошават.

Скоро след смъртта на Вики умря Коуди — нашият любим 70-килограмов родезийски риджбек. Той бе за мен повече от куче — беше ми като син, като воин-пазач, като моята съвест. Беше красиво, необикновено животно, съпътствало ме още от малко пале. Неговата смърт, последвала веднага след смъртта на Вики, просто ме съсипа.

Коуди бе с нас през всички възходи и падения в живота ни през изминалите тринайсет години. Той стоеше редом с мен, когато пробивах като млад актьор на снимачната площадка на „Червена зора“, беше нашият пазач, когато славата започна да променя живота ни. С него имах много по-дълбока връзка, отколкото с когото и да било друг, освен с Лиса. Когато му поставиха диагнозата рак, с Лиса се почувствахме съкрушени, но му осигурихме всичко възможно за лечението; молахме се да не ни напусне.

И той удържа цяла година. Коуди си наложи да живее заради нас, защото знаеше колко неистово искахме да е жив. От него научих толкова много за борбата за живот. Когато започнахме да го лекуваме, за известно време стана пак какъвто беше преди. Накрая болестта го надви и щом отново се влоши, решихме да го оставим да си иде. С Лиса го държахме в скута си до последния му дъх и макар да знаех, че духът му е свободен, изпитах невероятно дълбока тъга, че вече няма да е с нас.

Когато обичаните от теб умират, най-доброто, което можеш да направиш, е да почиташ духа им, докато си жив. Заричаш се да се поучиш от урока, който са се опитвали да ти дадат, и го изпълняваш до края. С присъствието си в твоя живот те са те променили по някакъв начин към по-добро и чрез своя обет ти облекчаваш болката от тяхното отсъствие. Нещо повече — това е начинът да запазиш духа им жив за света — вътре в себе си. Опитах се да постъпя така с баща си, със сестра си, с Коуди — с всеки, когото съм обичал и който си е отишъл от този свят.

След всичко, случило се през последните две години, с Лиса започнахме да правим сериозна преоценка на начина си на живот. Твърде дълго бяхме тичали във вихъра, поемайки едновременно много задачи и пренебрегвайки нуждите на своя дух. Заедно решихме да опростим нещата, да се върнем към основното.

Във върховата си точка бизнесът ни с коне — участия в състезания и развъдна дейност — включваше петдесет коня, повечето от които се отглеждаха в Тексас. Това далеч надхвърляше възможностите ни за личен ангажимент, затова продадохме някои и намалихме участията в състезания. Също така се отървахме от част от нещата, струпани в ранчо „Бизаро“. Решихме да се фокусираме над онова, което ни прави щастливи, а не над онова, което в крайна сметка диктува живота ни, вместо да го обогатява. Но най-важното, което направихме, беше най-после да осъществим лелеяната цял живот мечта — да имаме истинско ранчо.

Още по времето, прекарано в Ню Мексико за снимките на „Червена зора“, с Лиса се влюбихме в първичната красота и свежия въздух на планината там. В края на 90-те купихме близо петнайсет акра великолепна земя близо до мястото, където снимахме „Червена зора“. Беше все едно да си купиш парче от рая, затова не пропуснахме този шанс.

За мен това означаваше да изпълня обет, даден още докато баща ми беше жив. За съжаление него го нямаше и не можеше да участва, но аз се гордеех, че се връщам към каубойския си корен, както бе се надявал някога той.

В хилядите акри борови гори, храсталаци, кристални реки и полегати ливади с Лиса можехме да бродим колкото ни душа иска. И го правехме при всяка възможност — яздохме коне през храсталаците,

живеехме на палатка седмици наред, опознавахме всеки квадратен метър от това красиво ранчо. Отново подложих на изпитание във възможно най-голяма близост с природата способността си да оцелявам, разчитайки само на земята.

Вече и двамата бяхме правоспособни пилоти и можехме да летим до Ню Мексико и обратно. И го правехме при всеки удобен случай. Защото животът сред природата в любимото ни ранчо винаги ни помагаше да укрепим духа си в трудни времена.

През май 1998 г. снимах епизод от филма „Писма от убиец“, когато ме сполетя нещастieto.

Беше късно следобед и се опитвахме да заснемем няколко финални кадри от една голяма сцена с преследване. Моят герой, Рейс Дарнел, язди кон без седло през гората, преследван от ФБР. Сцената изискваше да галопирам под разположен диагонално дъб, в близост до една от камерите. До дървото, точно на пътя на коня ми, имало малка група хора, които наблюдавали действието. На неколкостотин ярда от тях, без никаква представа за присъствието им, очаквах знак по уокитокито, за да тръгна.

Когато режисьорът извика „Камера!“ пришпорих коня. Носехме се към дървото, но вместо надясно, за да се монтира с предишния кадър, конят пое наляво. Беше видял препречилите пътя ни и не искаше да налети върху им. Кадърът щеше да се съсипе — трябваше да отклоня коня надясно.

Всичко се случи за секунда. Рязко дръпнах юздата и конят реагира светкавично — толкова бързо смени посоката, че излетях от гърба му. Да не се блъсна с глава в дъба ме спаси единствено инстинктът — за част от секундата сграбчих гривата с две ръце, скочих и посрещнах дървото с краката напред.

Звукът беше като от строшена на две дъсчица. При удара се счупиха и двата ми крака, разкъсаха се сухожилията на рамото ми и аз се строполих на земята. В момента не знаех колко тежка е контузията, но разбирах, че нещо не е наред, тъй като чувствах странен натиск в дясното бедро.

Моят постоянен дубльор Клиф Маклафлин за миг се озова до мен. Чул ме да казвам: „Нека само да се поразтърча. Ще се оправя!“ —

същото като на онзи футболен мач в гимназията преди близо трийсет години. След този инцидент обаче нямаше как да тръгна. Опитвах да седна и почувствах, че губя съзнание — нещо твърде опасно в тези гори на мили от най-близката болница. Легнах отново и пробвах да раздвижа краката си — едва тогава най-после осъзнах, че дясната ми бедрена кост е счупена надве.

Лекарят на продукцията поиска да шинира двата ми крака с прът от дървото и да ме закара с пикап до болницата на Калифорнийския университет „Дейвис“ на разстояние около петдесет мили.

— За бога, не! — викнах. — Не пипай краката ми!

Имах джипиес устройство и радио за връзка с въздушния трафик, което щеше да помогне медицинският хеликоптер да ни открие тук, сред дивата природа. Съобщихме за спешен случай, дадохме координатите и направлявахме пилота на хеликоптера към мястото, където бяхме, но въпреки всичко мина повече от час, докато пристигнат.

През това време лежах под дървото в неистови мъки. Налагах си да не мисля за болката, но тя ставаше все по-силна, докато накрая напълно ми причерня. Счупената бедрена кост лежеше върху артерията. За мой късмет артерията не беше разкъсана — в противен случай щях да си отида за минути от загуба на кръв.

Опитвах се да не мърдам, а болката ставаше все по-остра. Стори ми се, че мина цяла вечност, докато кацна хеликоптерът, но това далеч не бе краят на изпитанието.

Пристигналите медици се опитаха да сложат крака ми в шина; костта обаче беше разместена. Докато стягаха шината, чувствах, че нещо не е наред, но се боях да се движа прекалено много, тъй като костта се намираще върху артерията. Няколко мига изпитвах убийствена болка, но най-после се надигнах и преместих тежестта си. Въпреки ужаса от тази маневра, успях да наместя костта.

Лиса не видя този инцидент, но дойде скоро след станалото. Разбира се, беше изплашена, най-вече не можеше да разбере защо изобщо съм яздил. Като мой дубльор Клиф беше готов да ме замести, но аз отказах — исках сам да изиграя епизода. Не можех да си представя нищо по-приятно от това да се нося през гората, яхнал кон без седло — обичах да го правя, а сега плюс всичко друго щяха и да ми платят.

Но Лиса имаше и друга причина да не иска да яздя — предишния ден бях паднал от същия кон при репетирането на епизода. Бях скъсал сухожилие в рамото си и дори ходих на преглед в болницата. Рамото ме болеше и през следващия ден не биваше изобщо да помислям за езда.

— Остави Клиф да си изкара парите! — каза ми Лиса.

Но аз бях упорит. И като доказателство за ината си, лежах с два счупени крака.

Смешното — въпреки че, повярвайте ми, нямаше много смешни неща около този инцидент — стана, когато лекарят на продукцията се обади в болницата и рече:

— Патрик Суейзи претърпя инцидент с кон и идва при вас.

А от болницата му отвърнали:

— Да, вече го прегледахме. Беше тук вчера.

Наложи му се да обяснява, че съм паднал повторно от кон и този път травмата е по-сериозна.

Когато допотопният хеликоптер ме закара в болницата, болката беше непоносима. Лекарите мигом ме поеха, дадох ми болкоуспокояващи, направиха ми скенер и всичко необходимо. За мой късмет, в болницата на университета „Дейвис“ работеше най-добрият световен специалист по един нов метод за лечение на счупени бедрени кости. Обикновено при такова счупване се прави оперативно отваряне на крака и лечението продължава с месеци. Новият метод обаче изисква само малък срез и дълга бургия, което означава, че не е нужно да се лекуват срязаните при оперативната намеса мускули. Три часа след операцията лекарите ме накараха да стана и да ходя. Три месеца по-късно бях отново на работа, което би било невъзможно няколко години по-рано.

Но макар физическите ми рани да зарастваха бързо, с другите не беше така. Този инцидент бе първият, който за малко не ме уби наистина. Ако не бях паднал презглава от коня, щях да се блъсна в дървото с главата напред. Щях или да умра на мига, или със счупен врат да остана парализиран, както неотдавна се беше случило с Кристофър Рийв. Какви ли откачени номера не съм изпълнявал на коне, но този случай ме накара да осъзная, че и най-добрият, яздейки без седло, не е нещо повече от жива торпила.

Сякаш невидимата броня, предпазвала ме цял живот, накрая се беше повредила. Винаги съм се държал като непобедим, защото винаги съм се чувствал така. Шокиран, сега си дадох сметка, че не съм. Винаги бях подчинявал страха да работи за мен. Сега той вземаше превес. В „Точка на пречупване“ произнасям една реплика, която звучи наистина правдоподобно: „Страхът предизвиква колебание, а колебанието е причина да се осъществят най-лошите ти страхове“. Преди никога не бях изпитвал колебание, за разлика от сега.

Сънувах кошмари — как излитам от коня и се блъскам в онова дърво. Събуждах се цял в пот, с разтуптяно сърце, скован от ужас. Нещата толкова се влошиха, че в един момент дори отидох на специалист по посттравматичен стрес. Трябваше да намеря начин да преодолеем ужаса, който ме парализираше, но не знаех как.

С времето успях да си върна смелостта, открадната ми от инцидента. Започнах да правя върху коня всичко, както преди онзи случай, и това ми харесваше. Кошмарите спряха. Но дори и сега, при спомена за летенето към дървото, сърцето ми се разтуптява. След всички филмови каскади, които съм изпълнявал, тогава за първи път наистина се отърках в смъртта.

По-малко от две години по-късно имах друга, още по-опасна среща с нея. И до ден-днешен обаче не знам как оцелях.

ГЛАВА 14

В началото на май 2000 г. след особено суха пролет Службата по опазване на националните паркове проведе контролирано изгаряне на храсти и треви в северната част на Ню Мексико. В продължение на месеци в областта имаше рекордно високи температури, а растителността от десетилетия беше изсъхнала. Когато силният вятър изведнъж разпали пламъците, огънят излезе от контрол. За дни обхвана огромни пространства в Ню Мексико.

С Лиса бяхме в ранчо „Бизаро“ до Лос Анджелис, но се тревожихме все повече и повече, като гледахме репортажите за бушуващия огън. Десетки хиляди хора бяха евакуирани и домовете им изгаряха като подпалки. В новините показваха стени от пламъци и бягащи жители, а президентът Клинтън обяви извънредно положение в няколко окръга на Ню Мексико. Единственото, за което си мислех, беше, че нашето хубаво ранчо — нашето убежище и духовен дом — е в опасност.

Изчакахме две седмици в Ел Ей, но тъй като стихията се приближаваше към ранчото, реших, че трябва да направя нещо. Не можех просто да стоя на хиляди мили разстояние, докато любимото ми място изчезва в дима. Никой Суейзи не би стоял със скръстени ръце, когато може да се помогне с действие. Щом чухме, че властите евакуират каньона, където се намираше нашата къща, търпението ми се изчерпа. Реших да отлетя за там, да се добера някак си до каньона и най-малкото с булдозер да прокопая защитна ивица около къщата. Късно вечерта на 31 май казах на Лиса, че на сутринта ще летя до Ню Мексико.

— Къде ще летиш? — попита Лиса. — Бъди, каньонът се евакуира. Няма да можеш дори да се приближиш до ранчото.

В този момент се водех повече от емоцията, отколкото от разума, но просто не можех да бъда безучастен. Знаех само, че остана ли настрани, докато този бушуващ огън унищожава ранчото ни, никога няма да си простя това бездействие.

Лиса се опита да ме разубеди, но аз бях решил. От емоционално възбуждение почти не спях, затова преди слънцето да изгрее сложих малко дрехи в един сак и поех към летище „Ван Найз“. Настаних се в кабината на нашата „Чесна“ 414 и преди да е съмнало, бях готов, за тричасов полет до Ню Мексико.

Месец по-рано, докато летяла с чесната край Гранд каньон, за да дойде при мен на снимачната площадка на „Да се събудиш в Рино“, Лиса попаднала в опасна ситуация. Тя се бе научила да пилотира по мое настояване, въпреки че в началото нямаше особен интерес. Щом започна да взема уроци обаче, летенето ѝ хареса и дори се научи на въздушна акробатика — правеше лупинги и други номера. Стана толкова добра, че на състезанията се класираше по-напред от обучавалите я инструктори. Лиса се оказа — и все още е — опитен, хладнокръвен пилот.

Издигала се на по-голяма височина, когато внезапно чула пищящ звук в кабината. Изплашила се, но бързо разбрала, че звукът говори за лоша херметизация при изкачването. Изпускащият вентил бил заял, пречейки на свободното преминаване на въздух — звукът бил като от бавно изпускащ балон. Имахме лошия навик понякога да пушим в кабината и в резултат на това по вентила се бил натрупал катран от цигарите.

За щастие разхерметизацията ставала бавно, така че тя имала време да слезе на безопасна височина, иначе щяла сериозно да пострада. Когато кабината на един самолет не е херметизирана както трябва, няма достатъчно кислород, което води до хипоксия и евентуална смърт. Точно това се случи с голфера Пейн Стюарт, който загина с още петима души, докато летели в разхерметизиран самолет. Пилотите изгубили съзнание и накрая умрели от липса на кислород, а самолетът продължил да лети още няколко часа, докато останал без гориво и се разбил. За щастие Лиса бързо разбрала какво се случва и успяла да слезе на безопасна височина, за да приключи полета. След инцидента самолетът ни претърпя ремонт.

На сутринта на 1 юни реших да летя на сравнително ниска височина — тринайсет хиляди фута — в случай че с херметизацията отново възникне проблем. Издигнах чесната на тази височина, включих автопилота и спокойно продължих полета. И това е последното, което помня, преди изведнъж да разбера, че край мен

всичко е зелено и кафяво и се върти. Потърсих с очи синьото небе и се опитах да се ориентирам по него. Но самолетът летеше много ниско и когато видях павираната ивица със странен овал в единия край, една мисъл успя да пробие мъглата в ума ми: *Това трябва да е летището.*

Завих рязко наляво, за да хвана посоката на нещото, което смятах за писта. След това пред очите ми изникнаха електротабла и смътно си спомням, че се опитах да прелетя над тях или да ги заобиколя. Изведнъж се озовах на земята. За миг останах вцепенен в кабината. Бях толкова смазан и объркан, че току-що случилото се не ми изглеждаше реално. Но когато се обърнах и видях нашите две кучета — Бода и Джаз — да махат опашки в кабината, се убедих, че е истина. Отворих вратата на самолета и стъпих на улица — все още мислех, че се намирам в Ню Мексико и нямах представа, че току-що съм кацнал не на летище, нито пък че самолетът ми е повреден. Всъщност се бях приземил на улицата на новостроящ се жилищен комплекс в Прескот Вали, Аризона. Нямащо кой да види снишаващата се чесна, нито как тя отнася два стълба с улични лампи, едно електрическо табло и все пак успява да кацне, без да се разбие.

Дотичаха двама строителни работници и смътно си спомням как единият от тях ми каза, че съм повалил нещо по пътя си. Минах край предната част, за да погледна крилото и като го видях повредено, за първи път се разтревожих.

Държахме на този самолет, а аз го бях повредил. Все още не разбирах сполетелия ме ужас, но полека-лека истината започна да се прокрадва през мъглата на объркания ми от липсата на кислород мозък.

Първото, което направих, беше да се обадя на Лиса — боях се от този разговор, защото знаех, че тя ще се разтревожи.

— Лиса, направих аварийно кацане — казах ѝ. — Мислех, че се намирам в Ню Мексико, а се озовах в жилищен комплекс в Прескот, Аризона. Аз съм добре, но самолетът е повреден.

Както ми каза по-късно Лиса, тя направо се встрещила от чутото. След всички преодолені трудности през последните няколко години това ѝ дойде твърде много. Нещо повече — хипоксията забавя говора и аз звучах сякаш съм пил. Ефектът бързо отшумя, но понеже звъннах на Лиса веднага след приземяването, тя разбрала само, че съм повредил

самолета при аварийно кацане, че за малко съм щял да се убия и отгоре на всичкото звучех като човек, негоден да лети.

Обадих се на Федералната авиационна администрация и съобщих за инцидента. Описах случилото се и служителят от ФАА каза, че ще говори с Националния борд по безопасност на транспорта. И тъй, в отговор на инцидента се задвижи цялата бюрократична машина. Аз обаче взех едно решение, което в момента ми се видя смислено, но създаде проблеми.

На борда носех бира и вино, което, разбира се, беше законно — с Лиса често носехме храна и питиета от Ел Ей в Ню Мексико, тъй като ранчото се намираше доста далече от най-близкия магазин. Трябваше да ги оставя на местата им, но вместо това ги раздадох на работниците. Нямаше съмнение, че фотографите пътуват към нас и имах чувството, че ако се разчуе за алкохол на борда, ще се опитат да изкривят историята с „Патрик Суейзи лети пиян“. Опитах се да сведа до минимум възможните усложнения, но когато се разбра, че съм се отървал от напитките, хората решиха, че съм се опитал да скрия нещо.

Исках да се махна от мястото, преди да са се появили фотографите, затова помолих един от работниците да ме закара до някой хотел, където да се настаня и да се погрижа за всичко. Лиса и инструкторът ни по летене, Франк Крацър, също дойдоха по най-бързия начин и заедно зачакахме появата на следователите от Националния борд по безопасност на транспорта, за да се срещнем с тях и да отговорим на въпросите им.

По-късно разследването разкри, че е аварирала клампата на маркуча, свързващ нагнетателната камера с кабината. Това само по себе си би могло да предизвика проблем в херметизацията, но ситуацията се беше усложнила от още два фактора: продължаващото наличие на катран по изходящия гумен вентил и това, че бях заклет пушач. Когато пушиш по три пакета на ден, както аз по онова време, на голяма височина дробовете ти не функционират така добре, както при непушачите. Докладът на НББТ отбелязваше, че комбинацията от всички тези фактори означава, че аз почти сигурно съм получил хипоксия по време на полета. Не се откри наличие на алкохол.

Но най-страшното всъщност беше следното: никой не се събужда след пълна хипоксия. Щом веднъж припаднеш поради липса на кислород в мозъка, не е възможно да се възстановиш, освен ако не

слезеш на височина, където може да се диша. Очевидно бях спрял да реагирам на въздушния контрол около Нийдълс, Калифорния, непосредствено до границата с Аризона. Но някак си съм изключил автопилота по пътя за Прескот Вали, което е позволило на машината да се сниши. В противен случай тя щеше да продължи да лети на височина тринайсет хиляди фута, докато остане без гориво, подобно на самолета на Пейн Стюарт. И аз щях да съм мъртъв.

Въпреки че съм спрял да отговарям, моят самолет е продължил полета си. Радарът на въздушния контрол показва, че между Нийдълс и кацането ми в Прескот Вали цели единайсет пъти за малко не съм се разбил в земята. Летял съм на 6500 и 11500 фута, разминавайки се на косъм с планините. Маршрутът ми приличаше на сноп спагети — бях се въртял безцелно около четирийсет и пет минути.

За щастие, приближавайки Прескот Вали, самолетът ми леко се е снижил, докато кислородът във въздуха не станал достатъчен, за да се съживя. Дойдох на себе си точно на двеста фута над земята и все пак успях да кацна безопасно. В това няма никакво чудо. Робърт Криспин от НББТ дори ми каза:

— За първи път говоря с пилот, който е претърпял хипоксия.

Просто пилотите не го преживяват, а аз някак си го преживях.

Това аварийно кацане имаше доста последствия. Първо, с Лиса вече никога не запалихме цигара в кабината. Предложих също така да направя публично съобщение за ФАА, предупреждаващо за опасността от пушене по време на полет, което по онова време не беше широко известно.

Въпреки че проблемът бе технически, трябваше да се боря, за да си запазя пилотския лиценз, минавайки на психологически и практически тест. Това, плюс ремонта, от който се нуждаеше самолетът, означаваше пауза от две години, преди да можем отново да полетим. Но да се кача в кабината се оказа много по-лесно, отколкото да се отърва от кошмарите, които сънувах почти редовно след инцидента. Много нощи се будех целия в студена пот, сънувах, че катастрофирам, или че се рея безцелно във въздуха, без да знам накъде отивам. Пак бях излъгал смъртта, но както при падането в „Писма от убиец“, този инцидент остави трудно лечими, болезнени белези.

На Лиса също не ѝ бе никак лесно да го преживее. По-късно ми каза, че когато съм ѝ се обадил от Прескот, почувствала сърцето си

тежко като камък. Вече бяхме заедно двайсет и пет години, през добро и зло, през болки и радости, достатъчни да запълнят стотина животи. Първо, тя не искаше да летя в онази утрин, но когато тръгнах и едва не загинах по пътя, се почувствала предадена — бях подложил на риск всичко, градено от двама ни, всичко, което тя обичаше. Лиса се чувстваше безпомощна и ядосана и трябваше да мине известно време, докато отшумят тези усещания.

Самолетният инцидент, заедно с чувството ми за уязвимост след падането от коня, наистина обърках главата ми. Още веднъж бях излъгал смъртта — но защо? Какъв беше смисълът на всичко това? Какво допринесях за света? Намирах се на кръстопът и изминалите няколко години ми бяха показали тъмната страна на славата. Кариерата ми бе стигнала върха с успеха на „Мръсни танци“ и „Призрак“ и точно затова изпитвах голяма трудност отново да започна да се боря.

По-рано преодолявах препятствията, като се фокусирах над следващата си мечта. От футбола през гимнастиката и балета, до актьорството — винаги успявах да се хвърля с всички сили към новата си цел и да не спирам. Никога не съм се съмнявал, че зад ъгъла ме чака нещо прекрасно; никога не се уморих да се стремя към него.

Сега обаче започвах да се чувствам не просто уморен, а обезверен. Дали са си стрували всичките ми усилия и болки? Създадох ли нещо стойностно? Стресът от желанието ми непрекъснато да се доказвам и битката с чувството, че не съм достатъчно добър, влошаваха връзката ми с Лиса и се питах дали през цялото време не съм държал на погрешните неща, пренебрегвайки наистина важното в живота.

Докато се опитвах да намеря добри проекти в Холивуд, самият бизнес на филмопроизводството се променяше. С икономическия спад през 2000–2001 финансирането на големи проекти секна и независимите ленти започнаха да стават по-популярни. И въобще като че ли имаше по-малко филми и не толкова много подходящи ми роли, от които да избирам. Не беше лесно, но наистина успях да се пренастроя и да получа ангажименти в няколко добри независими филми, сред които „Зеленият дракон“ с Форест Уитакър, „Дони Дарко“

с Джейк Джилънхол и „Да се събудиш в Рино“ с Били Боб Торнтън, Шарлиз Терон и красивата Наташа Ричардсън.

Имаше един проект, който с Лиса копнеехме да осъществим и дълго правихме опити за това, но без успех. Откакто през 1984 г. нашата пиеса „Без думи“ стана хит в театралния свят на Ел Ей, искахме да я превърнем във филм. Тя се игра само един месец, но и след толкова години хората все още ни спираха, за да споделят колко много им е харесала. Разказваха ни как ги е вдъхновила и колко са се вълнували от съдбата на героите, които никога не спират да преследват своята мечта. Молеха ни да направим филм.

Ако кино се правеше само с едни голи усилия, отдавна щяхме да сме завършили този филм. През изминалите две десетилетия с Лиса направихме всичко по силите си, за да качим „Без думи“ на екран. Но за да стане една лента, е нужно да се съчетаят толкова много фактори — все едно да пасеш стадо котки — и ние май не успяхме да съберем всичките по едно и също време.

Лиса отдавна беше преработила пиесата основно, тъй като в нея нямаше сюжетна линия и щеше да е трудно да я адаптираме за филм без традиционно разказана история. Бяхме правили обсъждания с различни продуценти, финансисти, режисьори и сценаристи, но кой знае защо не можахме да получим правилното съчетание. Тръгвахме в една посока, мислехме, че напредваме, но впоследствие проектът се разпадаше.

Основната трудност се коренеше във факта, че нашата артистична представа за филма се различаваше от тази на другите евентуални партньори. Режисьорът на „Кафене Багдад“ Пърси Адлон в един момент искаше да го режисира, но пътищата ни се разделиха, тъй като не се разбрахме за структурата на сценария. Носителят на наградата „Пулицър“ Израел Хоровиц написа няколко варианта, но те се разминаваха с духа на първоначалния текст. С Лиса дори се спречкахме с Никълъс Гън, който беше участвал в работата над пиесата още през 1984 г., заради различия по филмовия сценарий. Не си говорихме три години, въпреки че накрая той се включи в нашите усилия да осъществим проекта.

След като Никълъс се отдръпна, нещата отново забуксуваха. Най-сетне си дадохме сметка, че е крайно време да действаме. С Лиса знаехме, че няма вечно да сме в състояние да изиграем трудните

балетни епизоди във филма, затова се налагаше или да го реализираме колкото се може по-скоро, или да се откажем. Никълъс се върна и в екипа се включи и съпродуцент. Но все още не можехме да намерим сценарист, който да напише искания от нас текст.

И в този момент Лиса се активизира. Тя покани на вечеря Никълъс и продуцентката, управлявала продуцентската ни компания във „Фокс“ — Джанис Ярбро. Както си седяхме четиримата на масата, Лиса рече:

— Аз се запалих, трябва да направя този сценарий. Знам от какво има нужда и ще го напиша.

Настъпи мъртва тишина. Погледнах Лиса. По лицето ѝ личеше решителност, каквато не бях виждал. Беше ясно, че Никълъс и Джанис не са убедени в избора ѝ, но въпреки това Лиса не искаше да отстъпи. Тя е от хората, които се съобразяват с другите и подценяват собствените си качества. Но не и този път. През годините Лиса беше работила над сценариите на почти всички мои филми, имаше и един авторски мюзикъл, така че бе напълно подготвена за задачата. И най-важното — познаваше историята до мозъка на костите си. Опълчвайки се на тяхната резервираност, Лиса заяви:

— Аз съм изживяла това. Познавам го по-добре от всеки друг и мога да го напиша по-добре от всеки друг.

Докато говореше, по очите ѝ прочетох, че е абсолютно права; осъзнах с всяка своя клетка, че ще успее. Реших да я подкрепя, каквото и да става — тя го заслужаваше и щеше да се справи най-добре.

Джанис заплаши, че ще напусне, но Лиса не отстъпи. И макар накрая Джанис наистина да се оттегли от проекта, Лиса знаеше, че това е единствено поради професионални различия, така че си останахме приятели. Лиса не се поколеба и освен със сценария се зае и с режисурата. Беше правила няколко професионални видеофилми за коне и самолети, а в течение на годините изучаваше с цялата си сериозност този занаят от режисьори и кинематографисти в различни кинопродукции. Лиса знаеше какво иска и не се стесняваше да се възползва от шанса да го направи.

Това беше филмът, който най-после я подтикна да се изяви по начин, който дълго беше избягвала. В професионално отношение подобен ход представляваше сериозен и радостен за мен завои. Радвах се и за нея, и за нашия филм.

Лиса се вълнуваше, но чувстваше, че освен като сценарист и режисьор, ако се включи и като актриса, може би ще ѝ дойде в повече.

— Лиса — казах ѝ, — ти трябва да изиграеш тази роля. В ДНК-то ти е.

Тя се колебаеше, затова разпитахме наши приятели, режисирали и играли в свои филми, дали са срещали особени проблеми. Даян Лад — сценаристка, режисьор и актриса във филма „Г-жа Мунк“ от 1995 г., увери Лиса, че задачата е напълно осъществима, и ѝ даде някои напътствия за справяне с работата.

Били Боб Тортън беше по-кратък.

— Продуцентите ни уверяват, че това е невъзможно — сподели му Лиса. — Твърдят, че било прекалено сложно едновременно да участваш и да режисираш филм.

Били Боб — сценарист, режисьор и актьор в „Летящо острие“, отвърна:

— Едно ще ви кажа — тъпотии!

Приехме думите му като благословия и с обещание за финансиране от Уорън Треп, плюс пари от собствения ни джоб, най-после потеглихме към пистата. Лиса написа, режисира, участва и копродуцира „Един последен танц“ — заглавието, което избрахме за филма. Събрахме невероятен състав от балетисти, включително малката ми сестра Бамби и фантастичния Джордж де ла Пеня за ролята на Никълъс Гън. Не е лесно да се намерят изпълнители едновременно в областта на танца и актьорската игра и то на най-високо ниво, но Джордж се справяше чудесно. Бивш солист на Американския балетен театър, той беше интуитивен, истински артист, идеален за ролята.

Заснехме филма за трийсет и два дни, главно в Уинипег и с няколко екстериора в Ню Йорк и Ел Ей. Точно преди началото на снимките претърпях нова операция на коляното и някои от балетните епизоди ужасно ме изтормозиха. Лиса на няколко пъти трябваше да изрязва измъченото ми лице. Но когато изрекохме, изтанцувахме, направихме всичко и тя монтира кадрите, „Един последен танц“ отговори напълно на очакванията ни. Целият екип вложи сърце и душа и това си личеше.

Завършеният филм беше кулминацията на двайсетгодишна напрегната работа, отдаденост и постоянство и несъмнено вълнуваше. След излизането му на дивиди той се издигна на първо място, като все

още е един от най-хубавите, правени някога за света на балета. Лиса изяви всичките си способности и на мен ми бе изключително приятно да ме режисира. Тя показва естествен инстинкт за тази работа и бях щастлив, че най-после успя да използва своя режисьорски талант.

Никога не съм се гордял толкова с Лиса, но в края на проекта се чувствах напълно изтощен. Снимките бяха уморителни, пък и когато човек завърши една лента с такава емоционална ангажираност, винаги настъпва отпускане. „Един последен танц“ беше дълбоко личен проект и затова усещах още по-остро това отпускане. И докато се обърна, отново започнах да изпадам в тежка депресия.

До този период от живота си всъщност не бях разбирал какво е депресия. Естествено, бях се борил с дълбока тъга и мъчителни чувства, но роденият ми оптимизъм винаги надделяваше. В годините след „Един последен танц“ обаче този оптимизъм започна съвсем да ме напуска. Просто вече не виждах какъв е смисълът и отново започнах да пия, за да обезболя пълзящото чувство на отчаяние. Бях загубил страстта и целта в живота си и като че ли не можех да си ги върна.

Винаги съм смятал, че съм късметлия, но сега ме обземаше друго усещане — че в края на краищата животът няма да е такъв, какъвто съм се надявал да бъде. Като че ли тъкмо това бе истинският живот — най-после бях пораснал и се бях изправил пред истината, а тя изглеждаше грозна. За първи път го усетих след инцидента с коня и тогава най-сетне си дадох сметка, че никой не може да пренебрегне в живота напълно непобедим. През първите си четирийсет и шест години наистина вярвах в своята непобедимост, или поне се държах като непобедим. Когато изведнъж разбрах, че не съм, за мен това се оказа тежък удар. Същото се случваше и сега в емоционален план.

Всеки има провали в живота си, но не можеш ли да се изправиш след провала, значи си в беда. Мислех, че постъпвам правилно, но въпреки това търпях удари. И това убиваше желанието ми да се надигна отново. Защо да го правя, след като пак ще се повтори, независимо от действията ми? Мразех да се чувствам като хленчещ актьор. Защо не се справям по-успешно? Защо не получавам по-хубави роли? За първи път в живота си много се страхувах, че никога няма да

възвърна силата си, че не контролирам нито успеха, нито неуспеха си. А това е убийствено усещане.

Докато потъвах все по-надолу в тази дупка и пиех все повече и повече, Лиса стигна дотам, че не можеше да ме познае. Винаги съм бил гъвкав, но човекът, с когото тя живееше сега, изглеждаше смазан, победен. Чувството за потиснатост обикновено лекувах с работа, но това вече не ми помагаше.

Лиса се бореше със своя проблем. Гледайки мъките ми, не можеше да не изпитва болка. А тогава отказваше и цигарите, което се оказва сто пъти по-трудно от очакваното и допълнително я терзаше. Много бързо заприличахме на две малки, изгубени в океана лодки, които търсят спасителен бряг, но виждат само бездънна вода, готова да ги погълне.

Винаги бяхме намирали решение на въпросите, възникнали в нашите отношения. Но най-тежкият проблем помежду ни в този момент беше, че не се чувахме. Вероятно това се дължеше на сериозните различия в темперамента ни — един Суейзи се справя със своите демони по един начин, останалите хора — по друг.

Години наред успявах да контролирам демоните си — чувството за неадекватност, гласовете, опитващи се да подкопаят увереността ми, страхът, че никога не съм бил достатъчно добър. Естественият инстинкт е да ги отблъснеш или да ги пренебрегнеш, но истината е, че те винаги се завръщат. Вместо да се мъча да ги побежда, аз се опитвах да ги използвам, да впрегна енергията им, а не да я отхвърля. Това е въпрос на деликатно равновесие — опитът да се докосне тази линия. Стигнах до някои много тъмни места, борейки се истински със себе си и с тези свои негативни чувства. Но като всички от семейство Суейзи, не вършех нищо половинчато. Когато в този период дяволите се върнаха по-страшни от всякога, аз се гмурнах в казана заедно с тях.

Открих нива на пропадане, за чието съществуване дори не подозирах. Не става въпрос само за пиенето. Позволих си да достигна тези тъмни кътчета, изпитвайки всичкия страх, гняв и отчаяние, от които повечето хора цял живот бягат. Но колкото и дълбоко да стигах, чувствах, че контролирам нещата. Знаех, че съм опасно близо до линията, но изборът си е мой.

На Лиса обаче това ѝ идваше твърде много. Гледайки ме, обладан от тези чувства, тя се плашеше — плашеше я реакцията ми спрямо тях.

По това време бях изтъкан от гняв и грубост и те избухваха във внезапни пориви. Потъвах в очите на Лиса непоносимо дълбоко, въпреки че не си давах сметка точно колко. Тя се боеше, че някой от нас накрая ще умре, и не можеше да понесе подобно усещане.

И тъй, Лиса взе решение. Без да ми казва нищо, събра два куфара и една сутрин си замина, без дори да ме събуди. Знаеше, че ако ми разкрие намеренията си, ще я разубеждавам по всякакъв начин. Тя не искаше да се кара ме. Смяташе, че за нейно добро е да си тръгне, и не искаше да подлага този въпрос на обсъждане.

Когато се събудих и разбрах, че ме е напуснала, се почувствах съкрушен. И гневен. Не можех да повярвам, че си е отишла; изпитвах ужас, че ще е завинаги. С Лиса бяхме заедно повече от трийсет години — не си представях живота без нея. Преборихме се с толкова много неща — как да се разделим? Не помнех някога да не сме били един до друг. И определено не си представях как ще продължа напред без нея.

Лиса не отиде далече; нае апартамент в долината Сан Фернандо, на около двайсет минути път от ранчо „Бизаро“. Не сподели с никого, че се е изнесла и като по чудо успяхме да запазим тайната от таблоидите и всички останали. Чувахме се всеки ден и тя често идваше в ранчото по работа. Но категорично смяташе, че няма да се върне, докато нещата не се променят. Остана в апартамента цяла година, което става публично известно едва сега.

Трябваше да направя основна преоценка на живота си. Отблъсквах единствения човек, който винаги беше стоял до мен и винаги ме бе обичал, независимо от случващото се. Все още не знаех как да променя чувствата си, но едно можех да направя. След изнасянето ѝ отведнъж спрях да пия — за втори път през живота си.

Годината на нашата раздяла беше време на истинска самооценка; научих се да се отдръпвам от ръба на отчаянието. Постъпката на Лиса ме засегна адски дълбоко, но с времето започнах да разбирам, че не го прави, за да ме накаже. Започнах да осъзнавам нейната гледна точка — в продължение на трийсет години беше вървяла до мен, навлизайки в нива на мрака, които далеч не всички хора достигат. И си отиде едва когато почувства, че няма друг избор.

Гневът и усещането за предателство започнаха да отстъпват на по-продуктивни нагласи. Вместо по цял ден да се давя в гняв и

самосъжаление, мислех как да оправя нещата. Как да спечеля Лиса отново.

Беше време на болка, но отново се учех как да се справям с нея, как да я накарам да работи за мен, вместо да ме унищожи. Доста отдавна бях усвоил способността да трансформирам физическата болка. Но сега си давах сметка, че инструментите и методите за преодоляването не са ефективни, ако болката е емоционална. Сега постепенно трябваше да овладее инструментите и методите за справяне тъкмо с нея.

Насред раздялата ни, след като от месеци не пиех, получих ролята на Алан Куотърмейн в „Рудниците на цар Соломон“. Това беше Божи дар — главна роля в един от най-великите героични разкази в литературната история, и тя ме спаси. Оригиналът бе роман от края на деветнайсети век за група британски изследователи в Африка, оцелял във времето като безоблачна приключенска история. Бях щастлив да играя този смел герой, яхнал кон, и се развълнувах от новата среща с Черния континент — мястото, където с Лиса открихме истинско изобилие на духовна храна по време на снимките на „Стоманена зора“.

В Африка се върнах към любимите си неща — да играя във филм, пресъздаващ характерен исторически период, да изпълнявам трудни номера на кон, да прекарвам дълги часове сред красивата природа. Започнах да изследвам африканския буш, учех се отново да живея само с това, което ражда земята, и възвръщах самоуважението си — както винаги, когато водех такъв начин на живот. Снимачният период ме възстанови напълно, сякаш всичко бе заличено и започвах начисто. Възобновявах чувството си за цел и страстта, изгубени от толкова дълго време.

С Лиса говорехме по телефона всеки ден и към края на снимките тя се съгласи да дойде в Африка. Разбира се, изгарях от нетърпение да я видя, но с приближаването на датата изпитвах и страх. Когато ме напусна, болката беше толкова неопишуема, че сега подсъзнателно исках да се защитя от вероятността да си отиде завинаги. Мислех си, че идва чак в Африка, само за да ми поиска развод и се готвех точно за това.

Когато Лиса пристигна, тя почувства, че съм малко студен към нея; не можеше да си обясни защо. Не смятам, че бях дистанциран, по-скоро очаквах бомбата с развода, затова се държах странно. Още от

онова далечно време, когато я помолих да се омъжи за мен, дълбоко в себе си се боях, че не ме обича толкова, колкото аз нея. През годините бях надмогнал тази си неувереност и се бях научил да ѝ вярвам. Но след като се изнесе, съмненията и отдавна забравените страхове изплуваха отново. Точно те помрачиха радостта ми от срещата.

Мина една седмица, Лиса не поиска развод и аз си отдахнах. Може би все пак беше дошла, за да е с мен. Най-после свалих гарда и започнах да се наслаждавам на времето, което прекарваме заедно, а след края на снимките отидохме на едноседмично сафари в Ботсуана и нещата продължиха да се подобряват. Още бях изплашен, но с течение на времето ни бе все по-хубаво заедно и дори се осмелих да си мисля, че тя още ме обича.

Все пак кризи, като преживяната, не се лекуват за един ден. След завръщането ни в Калифорния Лиса се върна при мен, но трудностите ни не бяха отминали. Нещо липсваше, нещо не беше истинско и колкото по-дълго продължаваше, толкова по-лошо ставаше. Сякаш си бяхме обещали всичко да е наред, но силите ни не достигаха да го осъществим. Без нужната храна връзката ни бавно умираше. Искяхме да спрем това, но не знаехме как.

Накрая стигнахме до една болезнена схема: известно време всичко да бъде чудесно, а после да се върне лошото. В България, където снимах „Иконата“, прекарахме много хубаво, което отдавна не се беше случвало. Казах на Лиса:

— Отново се влюбвам в теб — и пак заговорихме за осиновяване на деца.

Мислехме си, че бедите са зад гърба ни, но някакъв спор или гневни реплики ни връщаха назад.

След като завърших филма „Скачай“ в Австрия, с Лиса се преместихме в Лондон за седем месеца, тъй като играех в „Мъже и кукли“ на Уест Енд. През това време търканията помежду ни ставаха все по-лоши и по-лоши — стигнаха до непоносимост. Мятахме се от гняв в отчаяние и връзката ни изглеждаше отровена от недоверие и язвителност. Когато се върнахме в Ел Ей, се скарахме много жестоко и се видя, че нещата не могат да продължават по този начин.

— Имам чувството, че ме измъчваш, за да ме откажеш от брака — каза ми Лиса с очи, пълни с обида.

— Имам чувството, че ти ми причиняваш същото — отвърнах.

Гледахме се известно време, но нямахме какво повече да си кажем.

В този момент никой от нас не знаеше как да намери обратния път към другия. Но за щастие скоро щяхме да получим помощ и то от много странен източник.

С Джордж де ла Пеня, който игра главна роля в „Един последен танц“, станахме близки приятели още по времето на снимките на филма. През 2007 г. той реши да ми подари за рождения ден една консултация от жена, с която беше писал книга. Елизабет бе известна гледачка и Джордж се кълнеше в способностите ѝ.

С Лиса не си падахме много по гадаенето, но нищо не пречеше да погледнем на нещата от нов ъгъл. И до днес не мога да кажа със сигурност дали Елизабет имаше някаква пророческа сила — и дали изобщо съществуват подобни хора, но когато дойде в ранчо „Бизаро“, успя бързо да ни смае. Може би Джордж я бе подготвил преди идването им или пък тя умееше по невероятен начин да „чете“ езика на тялото. Но моментално бръкна в раната.

Обиколихме къщата стая по стая, за да добие представа за съвместния ни живот. Влизайки в танцовото студио обаче, тя изведнъж се спря.

— Тук много се е плакало — рече.

Погледнах Лиса — стоеше, свела очи към пода. Думите на Елизабет отговаряха на истината и двамата го знаехме много добре. Студиото, някога толкова щастливо място, сега беше пропито от тъга.

Продължихме обиколката и в офиса към обора гледачката каза:

— Нека да седнем тук.

Започна да говори — за нашите коне, за мебелировката, за фън шуй на дома ни. После внезапно се взря право в Лиса:

— Става нещо наистина странно — рече. — Ти седиш тук, но всъщност като че ли си някъде другаде.

Лиса само я гледаше.

— Да, тук си, но всъщност не си — продължи Елизабет. — Като че ли вече си напуснала.

И Лиса избухна в сълзи.

Елизабет се обърна към мен:

— Тя вече си е отишла — каза. — Ти наистина трябва да разбереш какво иска и как да оправиш нещата. Защото тя е прекрачила

прага.

Погледнах Лиса — обляното ѝ в сълзи лице.

— Права е — промълви тя. — В сърцето си аз съм си тръгнала. Няма ме.

Почувствах как очите ми се насълзяват. Какво говореше Лиса? Наистина ли я бях изгубил завинаги? Късно ли беше да се направи нещо?

— Какво искаш, Лиса? — попитах я. — Какво мога да направя?

Тя хълцаше тихо до мен и сърцето ми направо се късаше. Искях да я прегърна, да я задържа и никога да не я пусна, но само нежно докоснах рамото ѝ и я погледнах в очите.

И тогава се случи нещо странно и много хубаво. Взирахме се един в друг и някак си изведнъж всеки от нас отново видя човека, в когото се беше влюбил. Дълго време това ми бе убягвало заради многото пластове болка, натрупани през годините. Но в този момент, вместо да видим човека, с когото сме воювали, или към когото сме изпитвали гняв, или омраза — всичко това просто се изпари — почувствах прилив на любов към Лиса, каквато не бях чувствал от години. Прегърнах я и двамата плакахме заедно, а сълзите отмиха страданието, пречило ни да се приближим един към друг.

Започнахме да си говорим, но истински, както го правехме през годините. Когато двама души са сърдити, понякога най-трудното е да решат кой ще мине пръв през вратата и ще опита да оправи нещата. Много често единият е готов за действие, но другият — не. С помощта на Елизабет обаче, с Лиса отново се събрахме. И двамата отворихме сърцата си едновременно, всеки протегна ръка към другия по един забравен начин. По нейна идея и двамата написахме десет пъти върху лист хартия: „Аз ще забравя миналото“, после закопахме тези листове под едно авокадо в задния двор. Беше време за ново начало.

Често ни питат — как успявате да го направите? Как сме опазили брака си трийсет и четири години и то толкова здрав? Не твърдя, че имам някакви велики отговори, но знам едно: с Лиса никога, никога не престанахме да се опитваме да го съхраним, независимо колко зле бяха нещата. Никога не се отказахме един от друг, въпреки че в най-тежките моменти висяхме на косъм. Ако имаше начин да се спаси нашата връзка, щяхме да го намерим. И самият факт, че и двамата винаги сме искали да я спасим, означава, че е имало начин. Защото точно това

желание е ключът. Скоро след сеанса с Елизабет, когато се зададе нов скандал, казах на Лиса:

— Спираме незабавно. Не искам никога повече миналото да се връща.

Сеансът с Елизабет определено промени живота ни. Смешното е, че когато се срещнахме с нея втория път, тя сбърка почти във всичко — представяте ли си? По-късно говорихме с нея трети път и тя пак ни смая със страхотни прозрения и съвети. Но единственото, което наистина има значение, е, че ни помогна да се съберем в момент, когато и двамата бяхме отворени за това. А ние продължихме оттам нататък.

След като връзката ни се възстанови, се почувствахме готови за пореден път да се изправим пред света. Винаги ще бъда благодарен на тази жена, защото следващият поврат беше най-жестокият в живота ми.

ГЛАВА 15

При наличието на незначителен брой добри филмови роли през последните няколко години търсех от време на време телевизионни сериали, но макар да бях изчел купища сценарии, нищо не ставаше. С голямо удоволствие бях работил в „Изменниците“ и „Севера и Юга“ и знаех, че ако намеря добър образ в солиден сериал, ще си струва да се пробвам. После, през 2007 г., Никол Дейвид — моя агентка открай време, и мениджърката ми за телевизията Джени Дилейни ми пратиха сценариите на два нови сериала, които изглеждаха доста добри.

Единият, „Звярът“, разказваше за тайнствен агент от ФБР на име Чарлс Баркър. Баркър беше интересен, многопластов герой, който непрекъснато ме изненадваше, докато четях сценария. Допадна ми неговата загриженост за света и че не е стереотипен добър човек, а сложна и зряла личност.

Много ми харесаха текстът и идеите в „Звярът“, но екипът се състоеше от млади и неопитни хора, за разлика от другия сериал. Да тръгна с младите, гладни телевизионери щеше да е рисковано, но в крайна сметка материалът ми харесваше повече. Нещо в Баркър наистина ми импонираше и аз отказах другия проект.

Заснехме пилотното предаване и още преди да го видя в завършен вид, бях наясно, че „Звярът“ ще стане много хубав сериал. Ако им харесаше, щяхме да заснемем целия сезон в Чикаго и с Лиса се надявахме да стане точно така. Посрещнахме зимните празници с оптимизъм, какъвто отдавна не бяхме изпитвали — щастливи, че сме влюбени и развълнувани за бъдещето.

После дойде онази ужасна вечер в Аспен. Докато вдигахме наздравица за Новата година и усетих как шампанското изгаря стомаха ми, никога не бих предположил какво крие бъдещето. Не мислех, че храносмилателните ми проблеми и това странно парене са сериозни, макар да знаех, че слабея. Просто стиснах зъби и изкарах празниците, надявайки се скоро да се почувствам по-добре.

Две седмици по-късно се върнахме в Ел Ей и забелязах и друга странност. При ходенето в тоалетната, което напоследък беше изпитание заради стомашните ми оплаквания, нещата не бяха както трябва. Казвам го с притеснение, но урината ми изглеждаше твърде тъмна, а изпражненията — съвсем бледи. Влязох в кухнята. Лиса правеше чай.

— Става нещо, което не мога да си обясня — промълвих и описах какво съм видял.

Тя знаеше, че не се чувствам добре, и ме попита дали нямам и други оплаквания.

Приблжих огледалото и се вгледах в лицето си.

— Очите ми жълти ли са? — попитах.

Лиса се приближи, аз натиснах долния си клепач и завъртях очи.

— Да — промълви тя. — Жълти са. Прилича на жълтеница.

Лиса не е паникьорка, но по изражението на лицето ѝ разбрах, че се е притеснила. — Да вземем час при д-р Дейвидсън за утре — предложи тя.

— Не мисля, че наистина се налага — рекох. — Сигурно ще изчезне.

Но Лиса беше непреклонна.

— Това не е нормално.

Запазихме час, после влязохме в мрежата, за да прочетем за моите странни симптоми. Проверихме на „жълтеница“ и открихме дълъг списък от причини, но никоя не ни звучеше добре — от хепатит през чернодробна инфекция до рак. Но дори за миг не си представяхме, че може да съм толкова болен.

На следващия ден — 14 януари — с Лиса отидохме в Сидърс-Синай при д-р Дейвидсън. Описахме моите симптоми и след като огледа очите ми, той незабавно поръча набор от изследвания. Томография, кръв и урина — налагаше се да мина през всичко необходимо. Лекарят беше наясно, че става нещо и изследването на тъй наречения билирубин скоро го потвърди. Нивото му бе много високо, което показваше, че жлъчните ми канали не са наред.

Попитахме каква може да е причината за високия билирубин и той ни изброи няколко възможности, между които и рак на панкреаса.

Другото беше остър панкреатит, което също е сериозна, но лечима болест.

— Вероятно е панкреатит — казах на Лиса, опитвайки се да окуража и нея, но и себе си.

По-късно през деня скенерът показва уплътнение в панкреаса ми. Това бе много лоша новина, макар да не означаваше категорично, че имам рак. За да разберат със сигурност, лекарите трябваше да извършат ендоскопия, за да вземат късче тъкан за изследване. За съжаление ендоскопията можеше да се планира едва след четири дни — цяла вечност, когато става въпрос за бързоразвиваща се болест. Прекарахме тези четири дни у дома като в мъгла, опитвайки се да владеем чувствата си, въпреки че вътрешно започвахме да се плашим.

Насрочиха ендоскопията за 19 януари. Един анестезиолог ме приспа, а гастроентерологът хирург мушна в гърлото ми маркуч. Смятаха да вкарат в жлъчния ми канал стент, който да го разшири, за да виждат по-добре. Ендоскопът обаче не можа да проникне толкова навътре, защото стомахът ми бе силно увеличен. Трябваше да опитат отново втори път, използвайки друг метод, но в дадения момент вече имаха почти сигурна диагноза за заболяването ми. При такова подуване на стомаха, наред с останалите симптоми, вариантите за нещо различно от рак на панкреаса бяха минимални.

Докато съм лежал в болничната стая в очакване да изляза от упойката, двама от лекарите съобщили новината на Лиса.

— За да няма никакво съмнение, нужно е изследване на патологията на тъканта — казали й те, — но сме 99 процента сигурни, че има рак на панкреаса.

По-късно Лиса призна, че като чула това, онемяла. Не можела да поеме повече информация от лекарите, но знаейки колко е важно, събрала сила да ги помоли да се обадят на снаха й Мария Скоурес — уважаван онколог в Хюстън. Лиса имаше нужда от помощта й, за да осмисли новината и да реши какво да прави по-нататък. Лекарите се свързали с Мария и от този момент тя се превърна в истински Божи дар за нас.

Докато лежах в болничната стая, все още нямах представа какво ме чака. Събудих се, измъчван от ужасни болки в храносмилателната система и лекарите наредиха през нощта да остана в болницата.

Причиняваше ми ги въздухът, напоен при ендоскопията, и опитите да се вкара вътре стентът.

Преместиха ме в друга стая на количка, още бях замаян от упойката.

Лиса дойде да ме види, но беше решила да не ми казва веднага за рака. Искаше да имам още една нощ „нормален“ живот, една последна нощ в неведение, преди да започне нашата най-жестока битка. Каза ми, че ме обича, и прекара нощта до мен.

На сутринта хирургът ни събуди, за да ми съобщи диагнозата. Не си спомням много от този разговор, но когато произнесе думите рак на панкреаса, първата ми мисъл бе: „С мен е свършено“. Единственото, което бях чувал за това заболяване, е, че е нелечимо и че умираш много бързо. Шокиран, го гледах втренчено. Бях влязъл в болницата за елементарна гастроентерологична процедура, а сега изведнъж — изненада! Можеше и да не дочакам пролетта!

Прониза ме страх. Какво, по дяволите, се случи? Толкова бях щастлив, че животът ми отново тръгна нагоре. Всичко ми изглеждаше като жестока шега. Не мога да умра — имам прекалено много неща, за които да живея! Просто не бях в състояние да приема мисълта, че животът, какъвто винаги съм го живял, приключва, че в мен има болест, която ще расте, ще мутира, а накрая ще ме убие. Не знаех къде да намеря упование да се справя с това.

Лиса също не знаеше. Винаги е била толкова силна, решителна и оправна. Заедно преживяхме толкова много неща. Но след излизането на хирурга тя не издържа и се разплака. Мушна се в леглото при мен, зарови лице в шията ми и промълви:

— Не мога да се справя с това, Бъди. Не мога. Поискай всичко друго, но, моля те, само не и това.

Държах я в прегръдките си и двамата плачехме. Тя знаеше, че няма как да променя нищо от случващото се, но изглеждаше съсипана.

Лиса се взе в ръце и с хумор и безгранична любов започна да ми помага във всичко свързано с болестта. Тогава обаче, докато хълцаше в ръцете ми, се почувствах по-сам от всякога. Разбрах, че трябва някак си да се боря със случващото се, но дори самата мисъл за това ме изтощаваше.

Имаше една последна малка надежда. Ако ракът не се беше разпространил, можеше да се оперира. Но на следващия ден тази

надежда рухна — новата томография показва, че ракът е обхванал и черния ми дроб. Имах, както се изразиха лекарите, рак в четвърти стадий, най-лошият възможен.

С Лиса решихме да съобщим за диагнозата ми на съвсем малко хора, поне докато не знаем със сигурност какво ще е лечението и каква всъщност е прогнозата. Информирахме адвоката ни Фред Гейнс, агента Рикол Дейвид и брат ми Дони. Най-много държахме да не научи майка ми, защото на следващия ден ѝ предстоеше очна операция и не биваше да плаче няколко седмици след нея.

За съжаление, онези морално банкрутирали типове от „Нашънъл Инкуайърър“ имаха други идеи. Някой от медицинската гилдия им подшушнал новината и седмица след моята диагноза един репортер цъфнал пред къщата на майка ми. „Как се чувствате като знаете, че Патрик има рак на панкреаса?“ Така научила. Да пукна, ако мога да разбера как човек може да бъде толкова жесток, толкова безчувствен, та да извърши подобно нещо. Явно човешкото благородство става твърде маловажно, когато трябва да се печелят пари от продажба на таблоиди.

С Лиса веднага се задействахме, научихме всичко възможно за болестта и как да се лекува. Мария също ни помагаше неимоверно много — тя самата се занимаваше с изследване на този вид рак и ни съветваше как най-добре да му противодействаме. Още от самото начало правехме всичко сами вкъщи — инжекции, интравенозно хранене и останалото — не искахме да наемаме сестра. Трябваше да продължим колкото е възможно по-обичайно — нямах никакво намерение да поддържам живота си заради самия него. Исках да живея и да се наслаждавам, а не да се чувствам пациент на пълен работен ден.

Преди да се разчуе новината за моята болест, телевизия Ей & И реши да поръча цял сезон от „Звярът“. Невероятно хубава новина! Разбира се, заявката за тринайсетте епизода предшествахше другото: че водещият актьор е с току-що поставена диагноза рак на панкреаса. Отначало не бях сигурен, че ще се справя в продължение на цял сезон с този пълен с екшън драматичен сериал. Не знаех дали ще съм

достатъчно здрав, за да успея. Но скоро разбрах, че нищо друго не желая повече. И реших — ще намеря начин, каквото и да става.

Уведомихме телевизията за моята диагноза и добавихме следното писмо: „Не ме отписвайте. Ще го направя“. Мислех си само, че ако наистина си отивам, не бива да е тихомълком, а като върша качествената работа, в която вярвам. Много харесвах „Звярът“ и смятах, че в пилотното предаване играта ми е сред най-доброто в кариерата ми. Наистина исках да имам възможност да проникна още по-дълбоко в характера на Чарлс Баркър.

След като научиха за рака, шефовете в Ей & И не бяха длъжни да не оттеглят предложението си. За тях най-лесното нещо на света щеше да е да спрат сериала. Прави им чест обаче, че не постъпиха така. Решихме да видим как върви химиотерапията ми и да вземат решението си след това. Ако се чувствах добре и достатъчно здрав за снимки, проектът щеше да продължи.

Телевизионните шефове не се славят с щедрост на духа, но това решение на президента на „Ей & И“, Боб Дибитето, върна вярата ми в човечността. Постъпката им беше благородна и чистосърдечна, и той удържа на думата си. След няколко месеца химиотерапия, когато се почувствах по-добре, поканих сценаристите и продуцентите в ранчо „Бизаро“. Казах им, че с радост ще заснема серията и че съм готов, а те поискаха от телевизията зелена светлина. Получихме я.

Химиотерапията беше невъобразим ад, който с времето ставаше все по-зле, но знаех, че ако въпросът е да се изтърпят болките и дискомфорта, ще успея. Ракът, освен това причиняваше и всякакви проблеми с храносмилателната система, в това число кръв и болки при дефекация и омаломощаващи крампи. Прекарвах много нощи свит като ембрион на пода в банята, в очакване болката да отmine. Но въпреки че ми се гадеше, чувствах се подут и почти непрекъснато имах крампи, имаше поне един страничен ефект на лечението, с който все пак се разминах — не ми окапа косата.

Когато в късното лято на 2008 г. с Лиса пътувахме към Чикаго, за да започна снимките, дадох си дума никой на снимачната площадка да не разбере, че не се чувствам добре или имам болки. Щях да заснема целия сериал, да изпълня сам каскадите наред чикагската зима, без да издам нито звук заради страданията от рака или лечението му. Ако

трябваше да снимам в 6:30 сутринта, щях да стана два часа по-рано, за да се справя със стомаха си и да бъда готов за тръгване.

Останах на този химиотерапевтичен режим цели десет месеца, което е невероятно дълъг период — повечето хора се подлагат на един курс от няколко месеца, тъй като страничните ефекти се усилват и влошават. Към края на снимките и при мен се влошиха, но си наложих следния подход: всеки ден си напомнях колко съм щастлив, че работя над проект, който обичам. Само със сила на волята си успях да извървявам стъпка след стъпка пътя за довършване на започнатото, колкото и зле да се чувствах.

Присъствието ми на снимачната площадка ме зареждаше с невероятна енергия. Бях щастлив, че отново работя, фокусиран над нещо различно от продължаващата битка с рака. От дванайсет до осемнайсет часа на ден скачах и се биех в екшън епизодите, напълно удовлетворен, че вдъхвам живот на Чарлс Баркър. Определено не липсваха и трудни моменти в преодоляването на болката, гаденето и умората. Но имаше и хубави дни. Веднъж, когато член на екипа ми каза: „Не мога да повярвам, че правиш всичко това!“, аз се обърнах към Лиса и ѝ рекох: „Работил съм и с по-тежък махмурлук“.

Продължих химиотерапията през целия снимачен период, но никога не взех болкоуспокояващи, защото притъпяват не само болката, но и чувствителността. Ако трябваше да постигна нещо в този сериал, исках да е на сто процента. Ако това означаваше да се изтърпи още болка, бях готов да платя цената. До девети епизод не знаех дали ще мога да довърша сериала, защото имах лоши, наистина лоши дни. Сърдех се на себе си, изпитвах гняв и срам, че съм надценил способността си да се справя. Но не съществуваше вариант да се откажа. Дълбаех дълбоко, много по-дълбоко от всякога и успях да завърша сериала. От петте месеца снимки пропуснах само ден и половина и то заради хрема.

Не приех предизвикателството, за да вдъхновявам други ракови пациенти. Но когато се появиха репортажи, че започвам снимки на сериал, които ще продължат цели шест месеца, след диагностицирането ми с болест, убиваща човека само за няколко седмици, започнахме да получаваме всякакви писма и картички от въодушевени хора. Благодарен съм за огромната им подкрепа, но

всъщност исках едно-единствено нещо — да направя страхотно телевизионно зрелище.

Лиса беше равностоен партньор при създаването и усъвършенстването на моя герой. По време на снимките тя остана в Чикаго и дори режисира някои от тринайсетте епизода. Да работя отново с нея, да гледам как умело снима един фантастичен епизод, ми достави невероятно удоволствие. Бяхме заедно във всичко, по всевъзможни начини, както винаги.

Факт е, че мъжете Суейзи не доживяват до истински старини. Баща ми умря на петдесет и седем — възрастта, на която съм сега. Неговият баща също умира млад, а повечето от чичовците ми дори не успяха да прехвърлят четирийсетте.

По някакъв начин винаги съм имал чувството, че ми е дадено ограничено време. Излъгах смъртта безброй пъти, като се започне от катастрофите с мотор, през инциденти с коне и самолет и се стигне до балансирането върху парапета на прозореца с Дейвид Каръдайн. В природата на Суейзи има нещо, което обича риска и Бог знае, че поех своя дял от него през годините. Навършвайки трийсет с все още неувредено тяло и ум, си въобразявах, че съм се измъкнал безнаказано.

Месеците на борбата ми с рака бяха нещо като емоционално влакче на ужасите. Има дни, когато съм решен да живея, докато се открие лек, и истински вярвам, че ще успея. Но и дни, когато съм така уморен, че просто не знам как да продължа. А трябва. Трябва да продължа да се движа напред така, сякаш пред мен има продължително бъдеще. С вярата, че болестта е победима. Аз не се въртя в кръг като някаква Полиана^[1] — по-скоро това е една отчаяна, непреклонна решителност. Проклет да бъда, ако този кучи син ракът ме надвие. Опитва се да ме убие, но аз ще му го върна.

През целия си живот никога не съм се предавал; така е било още от първия клас на гимназията, от деня, когато ме нападнаха пет момчета наведнъж. Няма да се предам и сега.

Имам толкова много причини да живея. Искам да постигна толкова много, да се занимавам с много неща. Откакто купихме ранчото в Ню Мексико, с Лиса работим по грижите и опазването на природата. Изготвихме двестагодишен план за стопанисване на гората,

който не само ще поддържа нивото на нейния растеж, но и ще го подобри. С Лиса много държим да сме добри стопани на тази красива земя и искаме да споделяме придобитите знания, да помогнем опазването на природата да става все по-популярно.

Когато купихме ранчото в Ню Мексико, осъществихме една своя отдавнашна мечта. След смъртта на баща ми се заклех един ден да имам ранчо и да се върна към каубойските си корени. Заклех се да направя всичко по силите си, за да се гордее с мен, докато съм жив. Най-добрият начин да се изпълнят и двете неща е като се пази девствена и красива тази земя за идните поколения. Аз съм син на баща си и живея по начина, за който той мечтаеше. С въображение във всичко. Струва си да се живее така.

Има и още доста неща, които искам да постигна като творец. През последните няколко месеца пиша нова музика и винаги се оглеждам за нови роли. Все още притежавам енергия и желание да се захвана с нови проекти и не търпя възражения по въпроса. Когато ме питат какво е завещанието ми, казвам все едно и също: „Още не съм приключил!“. Завещанието ми е моята работа — имам да дам още много.

И, разбира се, връзката ми с Лиса. Дори не съм започнал да описвам какво означаваше тя за мен през годините. Като наивно и неуверено двайсетгодишно момче никога не бях и мечтал, че ще намеря толкова страст и вяност с друг човек. С Лиса сме част един от друг — да си представя живота без нея е все едно да си представя живот без сърце. И чувствам, че любовта ми е много по-силна заради трудностите, които сме преживели заедно.

През лятото на 2008 г., точно преди да заминем за Чикаго за снимките на „Звярът“, с Лиса съвсем неочаквано решихме да се вреем във вяност един към друг отново след трийсет и три години. Организирахме всичко за четири дни и поканихме шепа близки приятели и роднини. Пристигнах на бял кон, а с Лиса заставахме един до друг, хванати за ръка, и изрекохме обета, който всеки беше написал. Когато тя изчете написаното за мен, аз се разплаках.

Макар бъдещето да е неизвестно, знам едно — че ще те обичам. Щастлива съм, че те открих в живота си, и съм

благодарна, че отворих очи и видях какво имам...

Защото това, което имам — любовта, красотата и неизмеримостта на чувствата, прониква във всичко наоколо и ме връща при нещата, които обожавам най-много. А над всичко, обожавано от мен, стоиш ти и моето обожание към теб.

После аз произнесох думите, които бях написал за нея:

Как да ти кажа колко щастлив се чувствам, че те срещнах в живота си? Колко съм благодарен, че избра да обичаш мен? Знам, че благодарение на теб открих своя дух, видях какъв искам да бъда. Но повече от всичко ти беше моя приятелка. Заедно осъществихме пътешествия, каквито дори не сме си представяли. Пътешествия, за които може само да се мечтае. Безброй пъти яздихме към залеза на бял кон. Опитахме прахта там, където са се родили религии. А ти все така ме оставяш без дъх. Все така не съм цял човек, ако не погледна в очите ти.

Ти си моята жена, любовница, приятелка и дама на сърцето ми. Винаги съм те обичал, обичам те сега и ще те обичам вечно.

Въпреки всичко, което преживяхме, и онова, което ни предстои, този ден бе един от най-щастливите в живота ми. И той засили още повече моята решителност да имаме с Лиса колкото е възможно повече такива прекрасни дни.

---

[1] Роман за деца от Е. Портър, 1913 г. Героинята е оптимистично настроена противно на всякаква логика. — Б.пр. ↑

БЛАГОДАРНОСТИ

Искаме да благодарим на нашите семейства за тяхната обич и подкрепа: на Ед и Мария, Ерик и Мери, Пол и Джесика, Джон, Алек и Каръл, Шон и Джейми, Бамби и Дон — и най-вече на нашите майки, Патси Суейзи и Сарин Нийми, които ни дадоха безценните си снимки и спомени. Благодарни сме на моя брат Дони Суейзи за чудесната му памет и за това, че беше до нас, докато се борех с рака през последната година и половина.

Написването на тази книга изискваше доста работа и нямаше да е това, което е, без помощта на Лайза Дики. Нейните целенасочености, предложения и умения за оформянето на сюжета бяха фантастични. Да се работи с нея е истинска радост и ние бихме работили с нея отново без колебание. Джесика Хаапанийми отдели безброй часове, за да помогне с транскрибирането, проучването и фотосите. Нашият литературен агент, Мел Бъргър, е чудесен съветник и истински джентълмен и винаги беше налице, когато имахме нужда от него. Помощникът на Мел, Грeъм, също винаги бе на разположение и помагаше.

Редакторът ни в „Атрия“, Сара Дюранд, вярваше в нашия проект от самото начало и го направляваше с голямо внимание. Благодарни сме ѝ за усилената работа и умението; искаме да благодарим и на колегата ѝ Сара Кантин, която ни осигури огромна подкрепа. А нашата приятелка Лин Бътлър беше нашият „резонатор“, който ни осигуряваше отлична обратна връзка.

Имахме голям късмет, че повече от двацет и пет години работим с невероятна група от хора. Ние ги наричаме „екипа“ — истински професионалисти, които са и истински приятели. Анет Улф, връзки с обществеността от агенцията „Улф — Кастелър“ беше с нас в добро и лошо. Освен че е отлична журналистка, тя даваше чудесни напътствия за нашия разказ, а асистентът ѝ Джейми Филипс ни помогна много със снимките. Фред Гейнс, нашият главен адвокат, се грижи за нас повече от двацет и пет години и като любител на литературата, освен

безценни юридически съвети ни даваше и отзиви за книгата. Великолепната ни агентка Никол Дейвид беше сред първите, които предложиха да напишем тази книга. Тя е най-добрата агентка, за която човек може да мечтае — тя и телевизионният мениджър Джени Дилейни, освен че помогнаха да оформим своите кариери, винаги са стояли твърдо до нас.

През годините имахме невероятното щастие да работим с най-талантливите хора в света на киното, телевизията, балета и театъра. Бяхме също така благословени с невероятни приятели, които ни дариха с безкрайна обич и подкрепа. Ще е нужна още една книга, ако трябва да благодарим на всички поименно, но на вас, които сте били редом — вие знаете кои сте — благодарим от дъното на душата си. Искаме да благодарим и на фантастичните лекари, които оглавиха грижите и лечението ми и помогнаха да се чувствам достатъчно здрав, за да напиша тази книга: Джордж Фишър, Дейвид Хофман, Мария Скоурес и Мери Мълкейхи.

И накрая, огромно благодаря на нашите фенове: че купуваха билети за кино; че гледаха нашите творби в кината, по телевизията и в театъра; и слушаха музиката ни през всичките тези години. Вие не само съдействахте за моята кариера, но сърдечните ви пожелания и подкрепа през последната година и половина ни помогнаха да водим битката с рака. Невероятно е колко вдъхновение и воля да продължим борбата черпехме от вашите писма и молитви. Благодарим на всички вас. Надяваме се през идните години да ви предложим още много за гледане и слушане.

Издание:

Автор: Патрик Суейзи; Лиса Нийми

Заглавие: Моят танц с живота

Преводач: Людмила Верих

Година на превод: 2011

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Издателство „Изток-Запад“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2011

Тип: мемоари

Националност: американска

Печатница: Изток-Запад

Излязла от печат: 25.03.2011

Редактор: Огняна Иванова

Коректор: Ива Колева

ISBN: 978-954-321-828-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/15221>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.